hic continentur questiones super libros de anima
Item super libros parvorum naturalium questiones
Item questiones Alberti Saxonis super libros celi et mundi
Item scriptum et questiones magistri Mathei de Eugubio
super veterem logicam

pro libraria artistarum per ... presbyterum ... legatum

Qs sup Lib de an
parvor natur
Alberti de Saxonia
mathej de Eugubio

Queritur primo

[illegible]

Q[uia] queri[tur]

[illegible]

Conuenit

Conse[quenter] queri[tur]

[illegible]

Dnde queri

[illegible]

Quartum queritur

[illegible]

Onte querit

[illegible]

Onte queri

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Queritur primo utrum de anima possit esse scientia
Utrum anima sit subiectum in hoc libro
Utrum anima sit subiectum determinationis potissime
Utrum anima dividatur in cognoscitivam [?]
Utrum potentia precedat [?]
Utrum naturalis habeat considerare de anima
Utrum anima sit subiectum in isto libro
Utrum scientia speculativa sit boni hominis
Utrum scientia subiecti cognitio conferat ad cognitionem anime
Utrum universale sit prius singulari
Utrum accidentia conferunt ad cognitionem substantie
Utrum anima habeat aliqua operationes propriam
Utrum logici diffiniunt per formam
Utrum naturales diffiniunt per materiam

Queritur circa secundum de anima

[illegible]

Queritur

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur

[illegible]

[illegible]

Queritur

[illegible]

... non b ... -- Ideo dico aliter quod potentia sit ... essentie
anime -- Dico quod cum sit dupliciter ... in actu ...
quo ad ... et sic essentia ... recipere animam et
... cum corpus ... recipere ... Ad ...
actus ... essentie ... non ... actu ...
... Dico quod ... esse in actu ...
... materia ... alio ... [illegible]
... Ad ... quod ...
... actus ...
... actus ...
... ad ...
... recipit ... recipit actum ...
... actualis ... intellectualis ...
... non ... actus ...
... recipit. Ad ... non ... actus ...
[illegible]

Primo quod non ... differentia ... analogia ...
... bona ... differentia ... actus ...
... Ad ... non sit bona ...
... actus primus ... non ... actus primus ...
... actus ... actu ...
... non ... actus ... differentia ... non ...
... actus ... recipit ... formas ...
... non ... actus ... ad ... diversitatem ...
... ad ... formam ... ad omnem ...
... ad omnem ... Ad ...
[illegible]

Contra ... actus ... actus ... primo ...
... anima ... actus ... differentia ...
... actus ... actus ... anima ...
... actus ... intellectus ...
... differentia ... actus ...
... actus ... organica ... ad ...
... differentia ... bona ...
Ad ... differentia ... analogia ...
... analogum ... analogie ... differentia ... analogi ...
... analogi ... differentia ... analogiam ...
... differentia ... analogum ...
[illegible]

Ad ... differentia ... analogi ... differentia ...
... bona ... analogi ... analogum ...
... analogum ... differentia ... analogi ...
... actus primus ... actus ...
... ad ... actus ... actualis ...
[illegible]

Marginalia (left margin): appetitus / potentie / quod. 2 / Potentia / 2a 2ae / potentie / dubium

[illegible] sicud actus [illegible] dispositio [illegible] alia [illegible]
cordis [illegible] ad [illegible] in prima [illegible]
dico [illegible] cordis finalis [illegible]
[illegible] dico
[illegible] virtus [illegible]
[illegible] alio modo [illegible] voluntate [illegible]
[illegible] alio [illegible]
[illegible] ad [illegible] dico
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vita [illegible] inplicite
[illegible] vite alio modo [illegible] vite modo [illegible]
vitam in [illegible] primo modo [illegible]

[illegible] in membris animalium [illegible]

[illegible]

Cinquo [illegible] organorum [illegible]
[illegible] anima [illegible]
organorum [illegible] nec caput nec cor [illegible]
[illegible] loco [illegible] cor [illegible]
libo [illegible] respiratio [illegible] b [illegible]
[illegible] in membris animalium
[illegible] anima [illegible]
[illegible] [illegible] nutritiva
[illegible] animalia [illegible] animalia [illegible]
[illegible] anima [illegible] decisione
[illegible] b [illegible] medulle formam
[illegible] divisio [illegible]
[illegible] decisione [illegible]
[illegible] animalia [illegible]
[illegible] plante vivunt
[illegible] animalia [illegible]
[illegible] animal [illegible]
[illegible] molliter [illegible]
[illegible] animalibus [illegible]
[illegible] animalia [illegible] vivunt [illegible]
[illegible] cordis [illegible]
[illegible] animalia [illegible]
[illegible] vivunt [illegible]
[illegible] ad loco cordis [illegible]
[illegible] loco [illegible]
[illegible] dico ad [illegible] duo [illegible] duas [illegible]
[illegible] in membris animalium [illegible]
[illegible] in membris [illegible]
[illegible] animalium [illegible]
[illegible] animal [illegible]
[illegible] caput [illegible] animalium
[illegible] in membris [illegible]
[illegible] cordis [illegible] ab [illegible]
[illegible] cordis [illegible]
[illegible] anima [illegible]
[illegible] b [illegible]
[illegible] dividatur [illegible]
[illegible] ad loco cordis [illegible]
[illegible] loco cordis [illegible]
[illegible]
[illegible] videtur [illegible]

[illegible] caput [illegible] ambulabat [illegible]
[illegible] radicem [illegible]
[illegible] longo [illegible]
[illegible] animalibus alius [illegible] animalia [illegible]
[illegible] membrorum [illegible]
[illegible] animalia [illegible]
plante vel animalia [illegible] plante [illegible] animalia [illegible]
[illegible] animalia [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] animam [illegible]
[illegible] talia vivunt [illegible] vita
[illegible]
[illegible] ad [illegible] dubia [illegible]
ad [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] movebat [illegible]
[illegible] moveliam [illegible]
ad [illegible] vallde
[illegible] alia [illegible]
[illegible] aliquod motus in corde [illegible]
[illegible] ab [illegible] ad [illegible]
[illegible] animalia [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] medio [illegible]
[illegible] organorum [illegible] cordis
[illegible] ad [illegible] cordis [illegible] dico
[illegible]
[illegible] alio
[illegible] ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] organorum [illegible]
[illegible] loco cordis [illegible]
[illegible] loco cordis [illegible] ad [illegible]
loco cordis [illegible] ad [illegible]
[illegible] animam [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] divisio
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] animalium
[illegible] divisione [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] dico [illegible]
[illegible] animalia [illegible]
[illegible]

[illegible] anima [illegible] cordis [illegible]
[illegible] cordis [illegible]

[illegible] anima [illegible] cordis [illegible]
[illegible] animal [illegible]
[illegible] anima [illegible] animal
[illegible]
[illegible] animal [illegible]
[illegible] anima [illegible] cordis organum [illegible] animal
[illegible] organum [illegible]
[illegible] organum [illegible] caput [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] cordis [illegible]

Marginalia: [illegible] anima [illegible]; [illegible] aliquis [illegible] mobiles; [illegible]; aspides

Conñr querī

[illegible]

Quie querit

[illegible]

virgilis

[illegible]

[illegible]

dubi

[illegible]

Queritur

[illegible] intellectum errare [illegible] ad intelle[ctum] [illegible] ad sensum [illegible]

[illegible]

Aliud est quod [illegible] ipse Alexandro

[illegible]

13 [Q]uinto queritur

[illegible]

[illegible]

ueritur [illegible]

[illegible]

q[uod] [illegible] [illegible] s[ecundu]m [illegible] [illegible] p[ar]s [illegible]

¶ [illegible] si lumen sit color verus aut [illegible] lumen [illegible]
[illegible] magis [illegible] ¶ Ad [illegible] omnis
[illegible] lumen est color [illegible]
[illegible] lumen [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] vere lacte [illegible] — aliud [illegible]
[illegible] lumen [illegible] colorum [illegible] lumen
[illegible] [illegible] colorum
lumen [illegible] in medio. ad [illegible] accidentium a
colore [illegible] non [illegible] si lumen
est [illegible] colorum [illegible] color lumen [illegible]
[illegible] lumen medium [illegible] colorem
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] lumen non sit color
[illegible] sit lumen [illegible] si lumen est color
[illegible] tenebroso
[illegible]
color [illegible]
[illegible] si lumen est color [illegible]
[illegible]
[illegible] lumen non est color [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] lumen
[illegible] lumen [illegible]
[illegible]
color [illegible] color
[illegible] non [illegible] color —
lumen [illegible] lumen [illegible]
[illegible] in [illegible] lumen [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] lumen [illegible] lux [illegible] qualitas
[illegible] lumen [illegible]
lumen [illegible] in medio
[illegible] lumen [illegible]
[illegible] ¶
[illegible] lumen [illegible]
[illegible] lumen [illegible]
¶ Ad [illegible] lumen [illegible]
[illegible] lumen [illegible]
[illegible] ¶ Ad [illegible]
[illegible] lumen [illegible] color [illegible]
[illegible] non [illegible] ¶ Ad [illegible]
[illegible] linea
[illegible] lumen [illegible] non [illegible] color
[illegible] lumen [illegible]
non [illegible] non [illegible] ¶ [illegible] lumen

Omne quer[itur] [illegible] sit [illegible] obiectum visus
[illegible] si lumen est
[illegible] obiectum visus [illegible] color non est
[illegible] visus [illegible]
[illegible] visibile [illegible] color [illegible] ¶
[illegible] si lumen est [illegible] obiectum visus [illegible]
[illegible] facit [illegible]
[illegible] visibile [illegible]
[illegible] lumen [illegible]
in medio non si lumen [illegible] visus
[illegible] lumen [illegible]
obiectum visus ¶ [illegible] non [illegible]

[illegible] non est [illegible] obiectum visus [illegible] lumen non [illegible]
[illegible] color [illegible]
[illegible] lumen [illegible]
[illegible] lumen [illegible]
[illegible] non [illegible] obiectum visus [illegible] lumen
[illegible] lumen [illegible] medium [illegible] color [illegible]
[illegible] lumen non [illegible] obiectum visus
[illegible] ¶ [illegible] lumen [illegible] obiectum visus [illegible]
[illegible] color [illegible] [illegible] visibile [illegible]
[illegible] visibile [illegible]
[illegible] ¶ Item [illegible] lumen [illegible] obiectum
visibile color [illegible] lumen [illegible] obiectum
[illegible] visus [illegible] visibile [illegible] lumen [illegible]
[illegible] medium
[illegible] lumen [illegible] visibile [illegible]
[illegible] lumen [illegible]

¶ [illegible] color [illegible] obiectum visus
[illegible] obiectum visus [illegible] color [illegible]
[illegible] color [illegible] obiectum
[illegible] non [illegible] color [illegible] obiectum
visus [illegible] ¶ [illegible] visus [illegible]
[illegible] non [illegible] color [illegible]
[illegible] color [illegible]
color [illegible] obiectum visus [illegible]
[illegible] color [illegible]
[illegible] color [illegible] visus [illegible]
[illegible] color [illegible] obiectum visus
[illegible] ¶ [illegible]
color sit [illegible] obiectum visus [illegible]
[illegible] color sit [illegible] obiectum [illegible]
[illegible] color
[illegible] obiectum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] color non
[illegible] obiectum [illegible] visus [illegible]
[illegible] color [illegible]
[illegible] color [illegible] non [illegible] color
[illegible] color [illegible]
non [illegible] obiectum [illegible]
[illegible]
[illegible]
visibile [illegible] lumen [illegible] colore [illegible]
lumen [illegible] colorem [illegible]
[illegible] lumen [illegible] visibile [illegible]
[illegible] colore [illegible] non [illegible]

[illegible]

Circa capitulum de

de sono [illegible]

[illegible]

[illegible]

19

Circa capitulum diffinitione vocis quia vox

[illegible] percussio aeris ab [illegible] in magnitudine [illegible] ad vocales arterias [illegible]

[illegible]

Omnis que[stio]. Circa capitulum de odore

20

licet [illegible] medio [illegible] nullus odor [illegible]
[illegible] immutabile [illegible] reale [illegible] licet [illegible]
[illegible] non [illegible] nullus odor [illegible]
[illegible] odor licet [illegible] in medio reale et non
immutabile. Contra [illegible] commentatore Averroys [illegible]
sic quod odor licet [illegible] color / nullus odor licet [illegible]
[illegible] odorifico [illegible] immutabile in medio [illegible] Averroys
[illegible] immutabile in medio
et non [illegible] odor in medio licet [illegible]
[illegible] et non immutabile [illegible]
[illegible] non [illegible] odor licet [illegible]
[illegible]
Dicendum [illegible] Averroys [illegible]
[illegible] odor [illegible] licet
[illegible] in medio [illegible] corpore
odorifico resolutum [illegible] licet odor [illegible]
[illegible] odor [illegible] ad olfactum [illegible]
olfactus [illegible] odore [illegible]
[illegible] non licet [illegible]
[illegible] odor [illegible]

[illegible] odorifico [illegible]
[illegible] immutatione
Averroys [illegible] ab ipso corpore odorifico resolute
[illegible] in medio [illegible] reale [illegible]
[illegible] distantias [illegible] corpore [illegible]
[illegible] medio reale [illegible] immutabile [illegible] odor [illegible]
[illegible] nullus odor multiplicatur [illegible]
[illegible] venerunt ad locum [illegible]
[illegible] odore [illegible]
[illegible] corpore [illegible] distantias [illegible] odor
[illegible] in medio immutabile et non reale [illegible]
[illegible] suppono [illegible] suppono [illegible]
[illegible] dimensio [illegible]
[illegible] suppono [illegible] dimensio [illegible] suppono [illegible] odor
[illegible] multiplicatur [illegible]
[illegible] venerunt [illegible] odore [illegible]
[illegible] Averroys [illegible] odor [illegible] in medio reale
[illegible] duo corpora [illegible]
[illegible]
[illegible] reale [illegible] duo corpora
[illegible] immutabile [illegible]
[illegible]
[illegible] venerunt [illegible]
[illegible] odor non multiplicatur [illegible]
[illegible] distantias [illegible]
[illegible] venerunt ad locum [illegible]
[illegible] venerunt [illegible]
[illegible] non [illegible] suppono
[illegible]
[illegible] venerunt [illegible] ad

[illegible] distantia [illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] distantias [illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] distantiam [illegible] non [illegible]
[illegible] odorem [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] memoriam [illegible]
[illegible] non [illegible] ad locum [illegible]
[illegible] memoriam [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] non [illegible]
non [illegible] memoriam
[illegible] non [illegible] memoriam [illegible] memoriam [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] memoria [illegible] non [illegible]
[illegible] ad questionem [illegible] odor licet in medio
immutabile et non reale [illegible]
[illegible] licet [illegible]
[illegible] odor [illegible]
[illegible] odor licet [illegible] in medio [illegible] odor [illegible]
[illegible] tactus [illegible]
[illegible]
[illegible] tactus [illegible]
[illegible] tactus [illegible] sine medio [illegible]
[illegible] tactus [illegible] odor [illegible] in medio [illegible]
[illegible] tactus [illegible]
[illegible] odore [illegible] reale licet
reale [illegible] reale [illegible] odorifico
[illegible] resolutis ab ipso corpore [illegible]
[illegible] ut corpus odorificum [illegible]
[illegible] non [illegible] odor licet [illegible] reale [illegible]
[illegible] in pomo [illegible] odorifico [illegible]
[illegible] resolutis ab ipso corpore [illegible]
[illegible]
[illegible] resoluta ab ipso corpore odore
[illegible]
[illegible] reale [illegible]
[illegible] odor [illegible]
licet [illegible] reale non [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] odore [illegible]
[illegible] odore [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] odor
[illegible] immutabile
[illegible] immutabile [illegible] immutabile
[illegible] immutabile [illegible]
[illegible] duo [illegible] immutabile [illegible]
[illegible] non licet [illegible] odor [illegible]
non immutabile [illegible] licet [illegible]
[illegible] licet [illegible] in medio immutabile [illegible] immutabile

[illegible]

Deinde queritur circa capitulum de tactu

[illegible]

[illegible] sensus tactus [illegible] tangit [illegible] reducuntur ad [illegible] et [illegible] contrarietates tangibiles [illegible] calidum et frigidum [illegible] siccum et humidum et [illegible] contrarietatum [illegible] reducuntur ad alia [illegible] sensus tactus [illegible] distincti [illegible]

Ad [illegible] organum [illegible] organum [illegible] tactus [illegible]

Ad [illegible] Ad [illegible]

Ad [illegible] Dico [illegible]

[illegible] contrarietates [illegible] calidum et frigidum [illegible] humidum [illegible] ad alia [illegible] questio [illegible]

Queritur

[illegible] caro [illegible] organum sensus tactus [illegible] carne [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] caro [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] organum [illegible] medio [illegible] tangibili [illegible] sanguine [illegible] aqua [illegible] medium [illegible]

[illegible] caro [illegible] organum sensus tactus [illegible] nervus [illegible] carne [illegible] nervus [illegible] caro [illegible] organum [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] organum [illegible] sensus [illegible] calidum et frigidum [illegible] nervus [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] sensus tactus [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] sensus tactus [illegible]

[illegible] caro [illegible] organum sensus tactus [illegible] organum [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] caro [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] caro [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] caro [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] caro [illegible] organum [illegible] caro [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] sensus tactus [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] tactus [illegible] organum [illegible] nervus [illegible] calidum et humidum [illegible] nervus [illegible] organum [illegible] sensus tactus [illegible] organum [illegible]

Queritur

[illegible]

[illegible] ... et sic dicam sic ad questionem ...

P. parte autem aie n[on] cognoscat aia se volo

... cognoscere adam ... aliquas ... aliqui ... doctor ...

... collecta ... questio ... naturali ...

[illegible]

[illegible]

Sequitur intelligere

[illegible] ab aliquo [illegible] ... istud capitulum ... ab intellectu [illegible]

Quod non [illegible] ... in materia [illegible] ... nobilior [illegible] ... intellectus [illegible]

[illegible]

In hoc [illegible] questione [illegible] agens instrumentale [illegible] ... instrumentalis ad [illegible] ... agere non [illegible] ... [illegible] ... melius bene [illegible] ... agens instrumentale non sit nobilius [illegible] ... nobilior [illegible] ... nobile simpliciter [illegible]

[illegible]

[illegible]

… non sit in medio tactus ab omnibus tangibilibus … [illegible]

… in suo organo … [illegible]

… tactus … qualitates tangibiles … [illegible]

… in suo organo … [illegible]

[illegible]

Q

[illegible]

Tunc anima erit sua forma et ipsa forma erit. Contra
quia corpus istud unio accidit anime forme, ad minus sit ibi [illegible]
[illegible] cum anima [illegible] cum alio corpore [illegible]
[illegible] ambo remaneant [illegible]
[illegible] unio [illegible] forme sit [illegible] forma [illegible]
[illegible] unio actualis [illegible]
[illegible] absurdum
[illegible] duas formas [illegible]
[illegible] unio [illegible]
[illegible] absurdum [illegible] unio
[illegible] cum ista unio [illegible]
[illegible] forma [illegible]
[illegible] absurdum [illegible] actionis unio [illegible] actionis
[illegible] forma [illegible]
[illegible] unio [illegible]
[illegible] absurdum [illegible] unio [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sed [illegible] ... Averroys [illegible]

[illegible]

Subtile contra Averroem

[illegible]

intellectionis alio forte ymaginative .s. [illegible] intellectum vel actu
modo et forum illo intellectionis ymaginative [illegible]
[illegible] nobiscum quia ymaginatio [illegible]
[illegible] intellectum [illegible]
[illegible] cogitationem [illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible]
[illegible] cogitare actum cogitare [illegible]
[illegible]
[illegible] .s. [illegible]
[illegible] videlicet [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Questiones super secundum librum de anima primo

Utrum anima sit substantia ut forma vel materia vel compositum

Utrum diffinitio anime sit bona

Utrum anima sit tota in toto corpore et in qualibet parte eius

Utrum potencie anime distinguuntur ab eius essencia

Utrum anima sit actus primus

Utrum una diffinitio anime et actus corporis [illegible] sit diffinitio bona

Utrum in plantis [illegible] sit anima

Utrum anima sit tota in qualibet parte corporis

Utrum potencie distinguuntur per actus et actus per obiecta

Utrum potencia anime intellectiva ad species intelligibiles ut actus intellectus sit idem et [illegible]

Utrum ad hoc quod intellectus intelligat in sua anima [illegible] ab illo intelligibili

Utrum anima intellectiva sit forma naturalis corporis humani

Utrum intellectus possit [illegible] ad eius actum [illegible] sit eius in prima potencia [illegible]

Utrum intellectus sit unus numero in omnibus hominibus

Utrum potencia intellectiva sit potencia [illegible]

Sensitiva
potentia
Anima vegetativa

Queritur circa 3m de anima questio bona

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur

[illegible]

Queritur consequenter

[illegible]

[illegible]

[illegible] queritur utrum [illegible] ab omni [illegible]

[illegible]

qualitatibus

[illegible]

primo opinio

[illegible]

alius

[illegible]

6 18 [illegible] expectatur.

Utrum queritur. Utrum motus mathematicus [illegible] possibilis [illegible] sit cuius [illegible] potentia [illegible] quod non.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... quod tenet alia pars ...

Notitur secundo. [illegible]

[illegible]

[illegible]

8 **Utrum queritur** [illegible] sit virtus organica [illegible] virtus organica [illegible]

[illegible]

[illegible — two columns of heavily abbreviated Latin text preceding the heading]

9

It queritur circa predicta

[illegible]

10

[illegible]

[illegible]

Conclusiones due

[illegible]

[illegible] quod actus [illegible] formam actualis per modum [illegible] duo dispositiones [illegible] secundo [illegible]

[illegible] pater.

Aristotile studeas hac aliud

Dari intellectus quibus [illegible] homines intelligunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

12

Vtrum queritur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

nerit^e dum^e veni. [illegible]

14

[illegible]

... quia operari ... phantasmata ... [illegible]

15

Deinde queritur utrum species intelligibiles remaneant in intellectu post actualem intellectionem ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Querit^r ante [illegible]

[illegible]

questio

16

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... et finis iste questionis bone ....

Quarto queritur utrum quidditas [illegible]

[illegible]

[illegible]

ueritur 2m. Utrum [illegible]

19

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

20

Utrum querit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

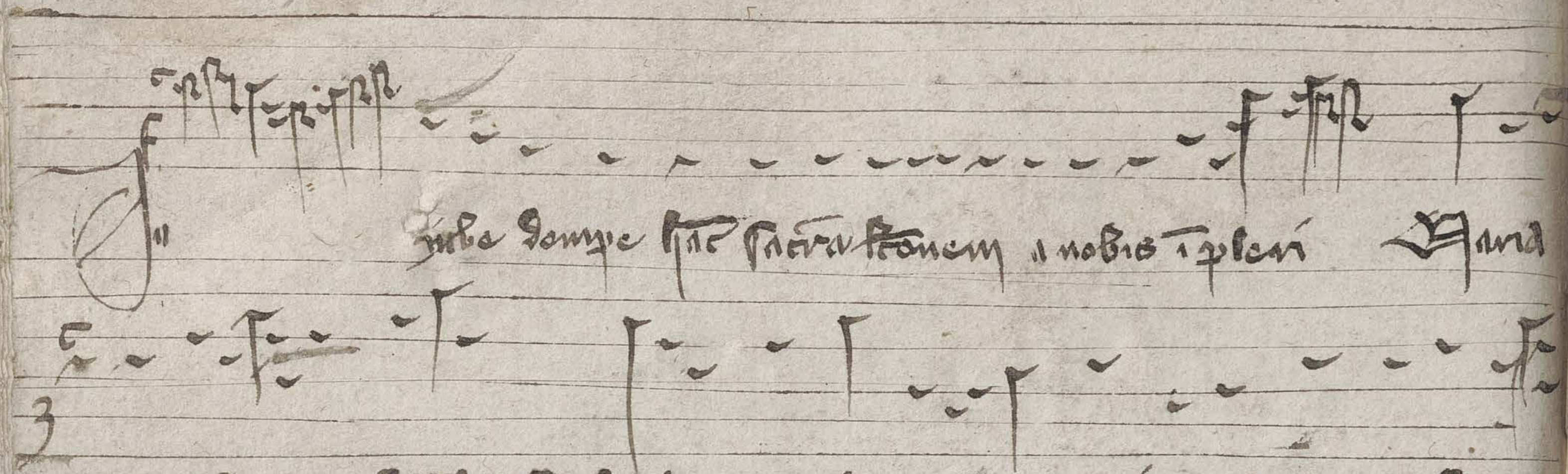
[illegible] ... insufficiens quod omnia

Circa 3m librum de anima primo

1. Utrum naturalis habet considerare de intellectu
2. Utrum intellectus sit virtus passiva
3. Utrum potentia anime intellectiva ut recipiat [illegible]
4. Utrum oportet intellectum esse denudatum ab omni intelligibili ut intelligat omnia
5. Utrum intellectus [illegible] sit forma substantialis hominis
6. Utrum intellectus materialis [illegible] sit unus [illegible]
7. Utrum intellectus sit [illegible] unus in omnibus
8. Utrum intellectus sit virtus organica
9. Utrum [illegible] intellectus [illegible] sit [illegible] ad [illegible] abstractive sit [illegible]

Utrum [illegible] intellectus [illegible] sit [illegible]
11. Utrum intellectus [illegible]
12. Utrum anima [illegible] intellectiva sint una [illegible]
13. Utrum [illegible] intellectus [illegible] ab intellectu [illegible]
14. Utrum [illegible] per intellectum [illegible]

Utrum [illegible] augmentacio [illegible] generatio sit eadem [illegible]
Utrum omnis [illegible] sit virtus activa vel passiva
Utrum [illegible]
Utrum [illegible] sint [illegible]
Utrum lumine sit corpus
Utrum lumine sit [illegible]
Utrum lumine [illegible] ut [illegible] intercona
Utrum lumine [illegible] intercona sit medio
Utrum [illegible] actu [illegible] colorem
in [illegible] tempore [illegible]
Circa capitulum [illegible]
[illegible]
Utrum [illegible] sit [illegible]
Utrum odor [illegible] vel [illegible]
Utrum [illegible] sit unus vel plures [illegible] medio
Utrum [illegible]
Utrum potentie [illegible] ordine [illegible]
Utrum potencie [illegible]
Utrum naturalis [illegible] considerare de intellectu
Utrum intellectus sit virtus [illegible] ab intellectu
Utrum [illegible] intellectus [illegible]

[illegible] filium post hoc [illegible] Qui natus est [illegible] homine

[illegible]

Fac nos [illegible] in tuo nomine [illegible]

[illegible]

sophisma [illegible] sophisma [illegible] homo [illegible]

[illegible]

7

Tabula questionum libri de

tabula questionum libri de sensu et sensato circa
quas nota quod potencie sensitiue ipsius anime
et potencie vegetatiue et potencie secundum locum motiue
non exercent operaciones suas sine cor-
pore et ideo huiusmodi operaciones non sunt
solum ipsius anime sed sunt simul anime et corporis
et propter hoc de huiusmodi operacionibus oportet esse
duplicem scienciam unam cum declaracione de potenciis
operacionibus et passionibus anime in quantum se tenent
ex parte anime et ista traditur in libro de anima
et alia cum consideracione de huiusmodi potenciis o-
peracionibus et passionibus prout se tenent ex
parte corporis scilicet quantum ad disposiciones corporis quas
requirunt et ista traditur in paruis libris naturalibus
ita quod determinacio patet ad hoc scilicet quod sunt
de [illegible] et integritate sciencie naturalis unde
si sint alii parui libri ultimi sunt de [illegible]
[illegible] uel dati sunt ad complementum aliorum in
[illegible] libros determinatorum et isti parui libri
[illegible] determinant de propriis sine [illegible]
[illegible] ad [illegible] scilicet animalium et plantarum
[illegible] libri per ordinem doctrine [illegible]
[illegible] libros de animalibus et plantis qui in spe-
ciali determinant de animabus et plantis /
[illegible] huiusmodi operaciones uel passiones
uel sunt communes corpori et potencie sensitiue uel sunt
communes corpori et potencie vegetatiue / uel sunt
communes corpori et potencie secundum locum motiue
potencia autem intellectiua non utitur organo
corporeo in ea racione qua indiget [illegible]
[illegible] membra [illegible]
[illegible] determinacionis / prima pars de [illegible] de
passionibus et operacionibus corporis et anime sensitiue
prout se tenent ex parte corporis et ista pars
traditur in libro de sompno et vigilia
[illegible] de morte et vita / de sensu et sensato
in libro de memoria et reminiscencia / in libro
de sompno et vigilia Secunda pars considerat
de operacionibus et passionibus corporis et anime
vegetatiue quibus prout se tenent ex parte
corporis et ista pars traditur in libro de longi-
tudine et breuitate uite / in libro de morte et uita
in libro de iuuentute et senectute / de respi-
racione et inspiracione Tercia pars tractat de
operacionibus et passionibus quibus corporis et
anime secundum locum motiue et ista pars traditur
in libris de progressu animalium et de par-
tibus motum animalium / Et sic secundum istam
[illegible] possumus [illegible] duos libros
[illegible] naturalium formare questiones [illegible]
[illegible] sit ista [illegible] determinacione

[illegible]

libri de anima et librorum de animalibus et
plantis oportet esse aliam determinacionem de
operacionibus et passionibus animatorum. arguitur quod
non. [illegible] de eis [illegible] determinacio [illegible]
quia non est sciencia nisi de impossibilibus [illegible]
[illegible] ut patet primo posteriorum [illegible]
[illegible] passiones et operaciones [illegible]
[illegible] de eis non [illegible] esse [illegible]
[illegible] quia [illegible] de [illegible] ad [illegible]
[illegible] sed [illegible] non debet esse sciencia [illegible] sed
[illegible] passiones et operaciones sunt [illegible]
ut dormire vigilare sompniare uel non sompniare
ambulare uel sedere [illegible] et [illegible]
[illegible] operacionum et passionum [illegible]
et [illegible] sed ad eandem scienciam spectat de causis
et principiis [illegible] et principiatis [illegible]
[illegible] ad librum de anima et non ad aliam [illegible]
separatam [illegible] subiecta huiusmodi operacionum
et passionum anima [illegible] animalia et plante et ad
eandem scienciam spectat [illegible] et suis passionibus
determinare [illegible] spectat [illegible] ad libros
de anima [illegible] et plantis [illegible] de passionibus anime
[illegible] libri [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

quantum ad librum de sensu et sensato quia iste est supple-
mentum scientie et posterius est scientia. Secundo in
libro de anima determinatum est de sensibus et
sensibilibus in universali de quibus et de sensibilibus et sensatis
et post hunc librum de sensu et sensato
quia sic bene dicitur si perfecte determinatur
de predictis in libro de anima quia sentimur ab au-
ditu quod non restat de eis determinare in istis
parvis libris quare quo ita perfecte fuit de
eis determinatum de anima sensibus quod dicitur in li-
bro de anima. Postea in libro de generatione
sic est determinatum de calidate et frigiditate humiditate
et siccitate que sunt sensibilia tactus quia non
oportebat de eis facere alios libros quia
secundo non fuit sic determinatum de aliis qualitatibus
sensibilibus videlicet ideo quare ad istos parvos
libros scilicet ad librum de sensu et sensato et determinat
pertinet determinare de sensibilibus per visum gustum et
olfactum et tamen non de sensibilibus per tactum vel
auditum. Quarto in libro methaurorum determinat
de [illegible] de passionibus et operationibus quantum
quomodo corpora [illegible] alterata sicut [illegible] qualitates
[illegible] de [illegible] quantum vel [illegible] sicut
colores sapores et odores quare in isto libro
fuit determinatum fuit determinatum in libro methaurorum
de eis. Secundum [illegible] dicitur quod de talibus
pertineat ad istos parvos libros. Quod ostenditur
per exemplum et expositiones suas. Dicendum
est breviter quod de operationibus et passionibus communibus
tam animatis quam inanimatis pertinet determinare
ad libros predictos scilicet ad librum de anima de generatione
de celo et mundo et ad librum methaurorum. Sed de
operationibus communibus solum animatis pertinet determinare
ad librum de anima et ad librum de anima et plantis. Et in libro
de anima et plantis est [illegible] una non est
de eis quantum ad ipsam animam et quantum ad passiones
et operationes anime possunt se tenere ex parte anime
et [illegible] in libro de anima [illegible]
[illegible] est determinandum quantum ad quas passiones
et operationes ipsorum possunt se tenere ex parte cor-
poris [illegible] determinandum [illegible] animalium
et plantarum [illegible] in libris qui dicuntur
parvi libri naturales. Tertio est de [illegible]
animalibus et plantis [illegible] de [illegible]

in libris qui solet dici liber de animalibus
et liber de plantis non est unus magnus specialis
de eisdem rebus determinare in diversis libris
ergo de tali [illegible] per diversas rationes
[illegible] ante [illegible] determinant de animalibus
[illegible] diversas rationes considerant et consistunt
de ipsis animalibus [illegible] et [illegible]
[illegible] Dicendum [illegible] sed dubitatur
de [illegible] ad quorum de ipsis sensibilibus [illegible]
[illegible] est quod [illegible] ipsorum sensibiles possunt
dicere [illegible] quia ad modum suum ge-
nerationis, alio quantum ad modum immutandi
[illegible] hoc potest esse duobus modis possunt
tenere ex parte anime et pertinet ad librum
de anima, alio modo possunt se tenere ex parte corporis
et pertinet ad istos parvos libros. Quod sicut istas
qualitates [illegible] quantum ad modum sue gene-
rationis [illegible] pertinet ad librum
de generatione [illegible] sicut tangibiles
sunt principia alterationis generationis et corrup-
tionis corporum naturalium. Secundum de sono quantum
ad modum sue generationis determinatur in libro de
anima forte [illegible] quia modus generationis
soni sicut est modus sue multiplicationis per
medium et [illegible] totum enim sit per modum aeris.
Secundum de coloribus saporibus et odoribus [illegible]
[illegible] spectat ad librum methaurorum
quantum ad modum sue generationis [illegible]
[illegible] forte [illegible] ad determinandum
in istis parvis libris [illegible] antiquorum
[illegible] quod huiusmodi qualitates non habent
esse [illegible] sed per appa-
rentias diversas [illegible] ita quod non
esset dulce nisi quia [illegible] dulce nec album
nisi quia [illegible] si esset ita [illegible]
[illegible] pertinet ad istos parvos libros. Et per
hoc omnes [illegible]
[illegible] quod omnes [illegible] esse [illegible]
impossibile [illegible] impossibile
[illegible] potest fieri [illegible]
[illegible] possibile est [illegible]
[illegible] sunt possibiles [illegible] possunt esse
et possunt non esse. [illegible] ad [illegible]
[illegible] non est possibile [illegible] et
[illegible] sed est [illegible] res [illegible]
[illegible] possunt esse et possunt non esse

2e c de ist opa[bus] et pa[rti]b[us] et aia vo
bn ocludit q de ipis bn ptinet ad libr
de anima put se tenet opposite anime et
aa vo n ocludit q de ipis ptinet ad libros
de aialib[us] et platis s desce[n]su ad ctate[m] ss
aialiu et platar[um] hoc tn no obstante
restat de eis aia dcto in gen[er]e s. sicut
tali descensu s[e]c[un]d[u]m put se tenet opposite cor
tn de pa[rti]b[us] anime put put movere ut
dicia ad aliquam affectione[m] b[e]n[e] vel ut
aliquis et ad ar et ar iudicandu ptinz
bn ad libr rethorice sed ad istu libru
nplz de eis q[uantu]m ad mos sue gnacois
vel q[uantu]m ad mo[du]m depede[n]di ab anima ad
imitandu q[ue]rami aut ho sic ptinet de
eis ad s[ub]stas nales et ac du[ct]os que
monebat de ff libr dcte fuerunt in
poc 2 q[ue]st[io] p[ri]ma questio d[e] resp[onsi]o[ne]

Queritur secundo

aiali sint necc[essarii] gustus et tactus ar q[uod] n[on]
qr ul ss[e]n[su]s e ulti[mu]s ai q[ui]b[us] possit n
ee go n[ullus] ss[e]n[su]s e a[n]i[m]ali aiali necc[essarius] et 2o
ar sic p[ro]inducto s[ecundu]m ss[e]n[su]s no e neces[sarius]
ai aiali pu ss[e]n[su]s fortis nec ista n[on] ista
et desit go n[ullus] ss[e]n[su]s e ultimus ai aiali
et p[ro]b[atur] n[on] tactus n[on] gustus sit necc[essarius] ai aia
li et 3o si isti ee[n]t nec[essarii] om[n]i aiali h[oc]
est ad fugie[n]d[um] corrupti[v]a sed hoc n est
d[ic]e[n]du[m] q[uod] om[n]i aiali sint necc[essarii] qr q[ui]da sunt
aialia tre affixa ut ostree et conche
q no p[ossu]nt fugere io frust[r]a dar[entur] eis ss[e]n[su]s
vel ptas ad fugi[en]du et na n[ihi]l fecit frus
tra io no dat eis istos ss[e]n[su]s tact[us] necc[essarios]
ad fu[gien]d[um] corrupti[v]a et 4o si tactus dicat[ur]
aiali necc[essarius] hoc est ne aial corrupat[ur]
p[er] hoc q[uod] contrarie tangibiliu no salti
corrupit ff[…] y[…] tom al sed si hoc
ita eet p[ro]pt[er] hoc op[ortet] d[ic]i q[uod] ipse eet nec[essarius]
plati qr no solu aialia sed et plate
corrupiu[n]t p[ro]p[ter] contrarietates qualitatu[m] tangibiliu[m]
s. cali[di] et frigi[di] et cu i[n] tactus no sit nec
[…] plantis s[ed] q[uod] no sint dada io
quare dcat d[ic]i nec[essarius] et 4o sp[eci]al[ite]r ar[guitur]
q[uod] gustus no sit nec[essarius] et oc[cur]rit arist[oteles]
2o de anima vbi dicit de tactu q[uod] hoc
solo sensus ad p[ri]ma[m] nat[ura]m e m[od]o go ipse
solus e necc[essarius] et c[ontr]a 2o de anima d[icitu]r q[uod] sicut
vegetatiuu[m] sepa[ratu]r ab aliis potenciis ita tactus
ab aliis potens sensibus et si tactus pt iali i
ueniri sine aliis s[e]n[si]b[us] s[e]q[uitu]r q[uod] nullus alius ss[e]n[su]s
sit neces[sarius] aiali et 5o si gustus aiali eet
necc[essarius] h[oc] e[ss]et quia al indiget nutrime[n]to
gustus e discretiu[u]s s[e]d si eet ita seque[re]tur
r[ati]o q[uod] gustus eet necc[essarius] plati hoc e f[alsu]m
et p[ro]b[atur] q[ui]a qr et plate indiget nutrime[n]to et m
et p[ro]b[atur] q[ui]a et infans in ve[n]tre matris lo[n]go te[mpore]
vivit hoc e infans in ve[n]tre matris longo te[mpore]
vivit sine hoc q[uod] gustet nutrime[n]tu[m] qr no
recipit nutrime[n]tu[m] p[er] os sed p[er] umbilicu[m] unde
q[uod] h[oc] nutrime[n]tu[m] ss conuctu no indiget gustu
disce[r]n[er]e alimentu ita ei et ee de aliis
affixis tre h[abe]nt eni nutrime[n]tu[m] conuctu et
p[ri]mo mo[do] p[er]cipiu[n]t nutrime[n]tu[m] contra per
que m[od]o[ru]m embrio recipit nutrime[n]tu[m] a matre
s. palligatos corp[or]i ad t[er]ra sed embo alliga[tur]
matri go ut ab aliis tre affixis no est
necc[essarius] gustus et o[mn]i d[icitu]r p[h]i[losoph]us in isto li[br]o et
dicta que removeo contra cavillatores
ac[ci]d[it] n e q[uod] n[ullus] ss[e]n[su]s est ai ali necc[essarius] p[ro]p[ter]
induc[ti]o[n]e qr nec mecum nec tu q[ue] des[iderati]o
p[ro]p[ter] et s[ed] d[ic]to est nec ai ali sit nec[essarius]
tactus et gustus ita q[uod] isti tamen tactus et
gustus supponit g[e]n[er]ale tu[n]c d[ice]nd[u]m e
de nec[essari]o sed aris d[icit] ut 4o metha[phisi]ce duo
en[im] mo[di] est q[uod] simpl[ici]t[er] v[e]l impo[ssibi]le e a[liter] se
h[abe]re sed d[ic]e[n]do e vel d[ic]e[n]d[u]m ee et omo b[e]n[e]
e q[uod] n[ullus] ss[e]n[su]s e necc[essarius] et u[nu]m al e necc[essarius] qr
illa possunt no ee et p[ro]p[ter] go n[on] eis
ss[e]n[su]s e a[n]i[m]ali ali necc[essarius] et 2o ad d[ic]t[u]m nec[essariu]m
a[n]i[m]ali qr sine i[ll]o no pt ee sic en[im] vitale
nec viventi qr vivens no pt ee sine vi[t]a
ta nec al sine aia et bn dicit q[uod] ai
aiali est ss[e]n[su]s necc[essarius] tangendo ss[e]n[su]m no pactu
aiali sed p[ro]pt[er] s[e]nsitiva q[ue] e anima vel corp[us]
senci[ti]vi sed p[ro]pt[er] s[e]nsitiva q e anima ul corp
vel corporum eo eis q[uod] ad hoc q[uod] al vivat
indiget qualit[ate] corp[oris] et 3o d[ic]r mag[is] sequ
e necc[essarium] a[n]i[m]ali sine quo ipm no pt bn ee
vel no pt sibi utilia provid[er]e aut no
civa ei conveniens sed si d[ici]t[u]r necc[essarium] e nob
ire ad scolas et istos bo[n]os e q[uod] om[n]i ali
e ss[e]n[su]s necc[essarius] s. tact[us] s[ed] de s[e]n[s]u gustus est
aer diffi[cul]tas p[ro]pt[er] alia tre affixa et p[ro]pt[er]
hoc q[uod] aris in 2o 23a de anima no d[icit]

cum aliis gustus sit necessarius sed solum tac-
tu. Oppositum videtur. Unde credo quod gustus
aquaticis propter propriam discretionem saporum et
animalia magis indigent propter discretionem ciborum
generandum vel non generandum. Si accipiatur proprie propter
distinctionem saporum tunc differt a tactu com-
prehendendo. Si capiatur communiter tunc in aliquibus
aliis gustus non differt a tactu. Contra videtur
hoc notandum est quod aliqua animalia habent
sibi innatum coniunctum sicut embrio in ven-
tre et ideo alimentum est naturaliter coniunctum. Secundo tale
embrio non indiget nisi tactu discernente de
alimento sed neque planta. Contra autem sunt
animalia terre affixa que et habent alimentum con-
iunctum sed tamen propter superabundantiam indiget
tamen tactu discernente discernente nimis ca-
lidum a nimis frigido vel a nimis lesi-
vo. Ad hoc autem adducitur lesio clau-
dunt se et adducitur contrarie aperiunt se. Unde non
indiget gustu cognoscente sapores sed solo
tactu cognoscente qualitates primarum elementi quia
per illas alimentum mittit ut postea vi-
debitur. Contra autem sunt alia perfectiora propter
subtiliorem complexionem ipsorum indigent nutrimento
subtiliori et nobiliori. Ideo natura dedit eis ultra
sensum tactus sensum distinctivum saporum. Secundo sic
concludendum est quod omni animali necessarius est gustus
communiter dictus, scilicet pro gustu distinctivo aliti-
gentis vel dispergentis sed ille in genere aliis
non est nisi tactus discernens de primis qualitatibus
sed non omni animali est necessarius gustus proprie dictus
scilicet distinctivus saporum quia sufficit aliis affixis
terre discretio in alimento per aliquam quantum propter
modicam perfectionem ipsorum et propter sic tamen non
sensus in plantis quia multum recedunt a per-
fectione aliorum animalium quod sufficiunt nutriantur
et vivunt per alimentum eis coniunctum sine aliqua
discretione. Et per ista facile solvuntur obiectiones.
Contra ad primam rationem concessum est quod non solum est super-
necessarius. Contra ad secundam concessum est quod non refert
est animali necessarius nec utilis sed tamen omni
animali est de se necessarius sive utilis. Contra ad
tertiam concedendum est quod animali sit sensus necessarius propter fu-
gere corruptiva et quia quedam animalia terre affixa
non possunt fugere. Dicendo quod verum est si acciperetur
fugere per recessum sed bene possunt fugere id est cavere
per clausionem ipsorum sicut faciunt ostree et con-
che. Contra ad quartam concedendum est quod animali tactus est
necessarius quia excellentia tangibilium cito corrum-
pit totum animal. Licet non oportet magis ex-
cellere propter subtilem complexionem aliorum sed sicut
est de plantis que sine fuga et clausione possunt
durare cum excellentiis tangibilium. Contra videtur
per hiemis et estatis quia non est ita de aliis.
Contra ad quintam iam dictum est quod plante non indigent
ita subtili et contrario aliter sed aliqua alia non
indiget discretione qua tamen indiget aliqua
alia. Contra ad sextam dictum est quod embrio non in-
diget gustu sed bene indiget habere potentiam
gustativam ut iam deducatur ad actum post
coitum amnis. Unde concessum est quod terre af-
fixa non indigent gustu proprie. Contra auctores
amplius quod unum habere de gustu in libro de
anima et in isto libro solum per distinctionem de
gustu proprie vel communiter accepto et propter hoc

Utrum ceci a nativitate

Utrum ceci a nativitate habentes auditum de-
beant esse sapientiores quam surdi a nativitate
habentes visum. Arguitur primo quod habentes visum
et non sunt surdi debent esse sapientiores
quia habentes visum habent sensum indicativum in
tibus et plures differentias nobis ostendit ut dicitur
in prohemio metaphysice. Tales autem debent esse magis
cognoscentes et magis scientes. Et item in eo
prohemio dicit Aristoteles quod sensus visus non solum propter
necessitatem vite et propter se et propter cognoscere pre ceteris sen-
sibus magis diligimus. Igitur habentes visum sine au-
ditu debent esse magis cognoscentes et magis scientes
quam habentes auditum sine visu. Contra sine isto non possumus
nobis comparare necessaria vite nisi per cognoscere et
ideo illi magis sciunt et possunt comparare sibi vi-
te necessaria sed illi sunt magis scientes. Preterea
quod habentes visum sine auditu possunt sibi
comparare vite necessaria ideo et sciunt. Unde aliqua
alia per visum sine auditu ut formice apes
naturaliter disciplinate et prudentes providunt sibi de
vite necessariis non alia vel et nulli habentes
carentes visu licet habeant auditum sciunt
vel possunt sibi providere de vite necessariis. Secundo haben-
tes visum sunt magis scientes et magis prudentes

¶ Item per experientiam videmus multos sur-
dos a principio [illegible] esse boni fabri et boni
sutores et in suis actibus ad quas tamen non
possunt attingere visu in surdi sunt magis
sapientes ¶ Item tamen per se magis potest facere ad
effectum quam causa per accidens sed visus quantum est
de per se magis est ad scientiam quam auditus licet
auditus magis valeat per accidens Ideo tamen
dicit aristoteles in visu [illegible] sine auditu dicunt esse
magis sapientes quam e contrario ¶ Item secundo posteriorum
dicitur quod quis deficit aliquo sensu eis deficit scientia
de sensibilibus propriis illius sensus sed valde mul-
ta plura sunt sensibilia per visum quam per audi-
tum propter hoc quod omnia corpora colore participant
ergo in carentibus visu deficit scientia de
pluribus quam carentibus auditu ideo sunt minus sa-
pientes ¶ Oppositum dicit philosophus in principio huius libri ¶
Solutio huius questionis quasi apparet per ex-
perientiam multe enim sunt artes manu-
ales quarum opus exerceri non potest sine
visu potest tamen exerceri sine auditu sicut
artes fabrorum sutorum vel et artes mi-
litarie et tamen tales artes non possunt ad-
disci nisi operando ut 2o ethicorum dicitur quod
fabricando fabri fiunt et cytharizando
cytharedi fiunt breviter quantum ad tales
artes carentes visu sine auditu sunt
meliores et sapientiores quam carentes audi-
tu visu vero est etiam quod e contrario sunt
artes quae sine auditu addisci non possunt
sed sunt iste quarum opus spectat ad audi-
tum sicut sunt artes [illegible] et quantum ad
tales caeci sunt sapientiores et meliores quam
surdi ¶ Item quantum ad scientias naturales et disci-
plinas [illegible] principia enim in istis naturalibus
capiuntur per sensum per experientiam et memoriam ut
dicitur 2o posteriorum et sine doctore quantum ad talia
principia carentes visu sine auditu magis
sunt sapientes quam e contrario quia visus ad plura se
se extendit et communis talia principia possunt per au-
ditum a nobis [illegible] tamen illa propter hoc
non erunt nobis certa/ non enim sunt nobis certa
quae audimus ab aliis auditu cum possibile sit [illegible]
¶ Item quantum ad [illegible] [illegible] ut in loco
[illegible] et in istis [illegible] caeci multo
magis possent proficere quam surdi propter hoc quod de

talibus vocibus oculis indiget manifes-
tum per formationes valde multum est quod eis
potest per se in [illegible] sine iuvamento alterius
per doctrinam et valde multum est quod potest ab aliis
recipi per doctrinam/ doctrina autem fit per
sermonem audibilem et non sine sermone audi-
bili et surdi [illegible] modo tamen possunt alti-
[illegible]/ caeci autem [illegible] [illegible]
aristoteles/ Tamen ego vidi quendam britonem
scolarem qui erat a nativitate caecus et tamen val-
de bene et discrete disputabat de logicalibus
et naturalibus et scio quod ipse venit ad curiam ro-
manam quod tunc erat ibi tempore Iohannis papae et
propter suam [illegible] disputavit coram cardinalibus
[illegible] impetrabat sibi unam abbatiam ¶ Item tamen
hic est unum dubium quia non solum per sermones
audibiles possumus doceri sed etiam per scripturam
visibilem et voces audibiles possumus imponere
ad significandum omnia scibilia ¶ Dicendum et dico
quod scripture non possunt scibilia nisi mediantibus
vocibus [illegible] ¶ [illegible] litterae scrip-
tae sunt signa vocum [illegible] quia
si aliquis ignoraret significationem vocum latinarum ipse bene
posset legere psalterium sed omnino ignoraret
quid ille littere pretenderent/ Et sine auditu
nullus potest addiscere significationes scripturarum sed sine
visu potest addiscere significationes vocum Et si quaeras
tamen quare imposuimus voces ad significandum
res immediate vel conceptus animae et non in-
[illegible] posuimus scripturas ad significandum res vel conceptus
animae nisi mediantibus vocibus ¶ Dico quod
causa fuit quia voces [illegible] [illegible]
[illegible] die ac nocte/ scripturas autem
non [illegible] [illegible] voces sunt imposite
ad significandum [illegible] ¶ [illegible] [illegible]
[illegible] aristoteles quod solum in duobus [illegible] sed non
ita [illegible] sed nunc [illegible] fuit/ quantum enim
est de per se visus magis valet ad acquirendum
scientiam/ sed quantum est de per accidens auditus magis
[illegible] quia voces audi-
biles imposite sunt ad significandum omnia et non res
visibiles nisi mediantibus vocibus sed dicendum
fuit ¶ [illegible] res [illegible] solum re-
[illegible] ad voces quae probate fuerunt
[illegible] quod nichil ultra [illegible] et
[illegible] ¶ [illegible] fulgor quoniam [illegible]

curia

az fulgē ꝛ scintillac̄ sit in oc̄lo ar-

tium fulgor quo

ꝙ sit qꝛ vbi az ee ibi est / sed vbi ī
tu diceś tam̄ qꝛ ibi vꝫat appere sed
antꝫ vat pacꝫ pacī az ꝙ sit in oclo
suo ī ꝛcꝯ ¶ sicͭ alii palpebra clausa
vī gͦ ab exͦ nō venit gͦ ē inͭ ¶ sī
intebris videtꝯ oculū catti fulgē ꝛ oc
nō ē ab exteriori lūine ī hoc ē a lūīe
uel luce extᵉ in oclo catti ꝛ ita pͥ
voc deꝯ ymagīͥ de nobꝫ ꝛ dcāᵘᵇ ¶ oīa
tūt arpoᵇꝛ arͣ roc qꝛ alii dꝫ videtꝫ ī
fulgore ꝛ ꝓplc̄ potū sup ꝓpm uel in
ꝓpᵇ nō fuit sensacō ut az 2ͦ de aīa
gͦ ille fulgor nō ē in oclo ipͦ ¶ nō
ē ꝙ dūͣ appꝫ fulgor ī oclo vᵒᵒ qꝛ az
alicui oclm suū fulgē / aͦᵒ qꝛ sibi az
oclus alti9 fulgē / ꝓꝓ quod pͦ nō ē
ꝙ lenia refringūt lūīe ꝛ ꝓꝓ colorꝯ
iō specla sūt lenia ꝛ cꝫ dē aqͣ si sit
quieta ꝙ tu videś faciē tuā in ea
qꝛ lenīs exͦ refragͭ ꝓpꝫ vnifoīͣ /
Si aūt sit mota ꝛ ualde dispͤ refragͭ
ꝓpꝫ intm ꝙ nō pͭ papi aqua siͣ eo
ꝙ ptes aque nō sͭ vnifoīͣ relacͭ
iō p gōn lenite ꝛ ad eūde locū refra
getes ꝓpꝫ sed dispsē ad diūsa locā ¶
postea ꝛ nō dūͣ ē ꝙ lūīe sī sit debile
ꝛ refragaͬ dispsē ad oclm ꝓpm nō
ē suffūs repntatum ad vid sed ccͭ
suffus sī lenite refragenͬ ꝓꝓ lenitͤꝫ
coꝛꝯ frāgētꝯ qꝛ vbi lenita fortior ē
repā dispā ¶ 3ͦ sciē ē qꝛ sī facieś ocli
maꝯ ī vbo mgͦ ē valde lenīs ideo
sī infigīᵗᵘᵒ in oclm socij tui tu videś
faciē tuā sed in speclo ¶ iuxͦ ia pͦ
iācitū ē quā facieś qͣ az tibi ee in
speclo qn̄ appꝯ ad ipm nō ē ī ipͦ
speclo qꝛ ē facieś tuā ¶ 2ͦ ē az ꝙ
sī repntat faciē tuā · sī eīn nō sūt
in speclo sed in aē intinͦ multiplitͤ
dē faciē tuā usqꝫ ad speclm ꝛ iūͣ mlti
plitͤ p refractoꝫ dē speclo ad oclm tum
ꝛ usqꝫ in oclm ꝛ tū nō videś ī cꝫ ꝓpꝫ

sed faciē tuā p ī cꝫ ꝓpm uel pͥ aᵇ
sī · sed tu nō videś ꝓpm coloꝯ mlti
plicata in aē uel in oclo tuo sed videś
colorē existē ī ptͤ p ī cꝫ ꝓpꝫ iuitatē
ꝛ ita ē sī tibi az facieś tuā in oclo socij
tui qꝛ ic oclus est tā͞q speclm refra
gēś speciem tue faciei / sicut ī · ī a sī
nō pfundat se ad itiod specli sed ab
eꝯ supfīc refragͫ ad te ita ē de facie
tuā uel de eꝯ ꝓpe qͥ ad oclm socij
tui qꝛ ic oclꝯ ē tā͞q speclm refraᵘᵇ
Si eīn sī nō refragenͬ ad te sed p
fundē ad oclm socij tui nō videś
p ī cꝫ ¶ postea dͤͦ ꝙ ita ē de fulgore
appͥte in oclo catti ē eīn lūīe extͥtͧ
refractū dē oclo catti ad te sit et
lenite ꝓꝓ lenitͤꝫ ¶ p̄ca dͤdm ē de
fulgore appͥte ē in oclo tuo · dē yē
n · qꝛ ic fulgor nō ē inͭ oclo tuo
qꝛ uel inqꝫ videś ꝓꝓ uel ꝓꝓ dreiᶜᵉ
ꝓꝓ sed ē lūīe ab exͦ ꝫ valde motū
ꝛ dispsū ita ꝙ exͦ sit nīͥ suffūs
videri tū cadeś sup iugꝫ oculi re
fragī lenite ꝓꝓ lenitͤꝫ ꝛ tē fortisī
ut sit suffūs videri sed vos ꝓcͭ dē
specliś ardētibꝯ ꝙ lūīe a sole dispsū
in aē nō mltū calefacit tū p refractͦꝫ
a speclo cōcauo ad eūde locū radij
lenitī cōcurrūt sī ī ygniūc ꝙ pͥ re
fractoꝫ ab ipͦ iugͦ lenī lūīe dispsū
qd añ nō erat vīsle ꝓꝓ lenita refrac
toꝫ eͭ visle ¶ cꝫ tē restat dūͦ qͥ
dē lūīe refractū nō vī oclo ꝙ exͥtē
ꝛ vī oclo perꝯ ¶ dūdū ē ꝙ oclꝯ
rotūdꝯ exͦ refragͭ tīͥ ad exͦ ꝛ
nō inͭ iō p hoc nō pͭ vidē ꝫ oclo
pcuss in circuī ꝛc tūa ꝑs refragͭ
lūīe in a cꝫ pte ꝛ cꝫ iō tūa ꝑs pcipͭ
lūīe plūīe ab aͣ pte refractū ¶
cꝫ ad hūc ē ī vō dūͦ exͦgo iō lūīe
ē ab exteriori vī ī vet palpebra clau
sa uel ē intebris ut de nocte uel ī
ī camera clausa ¶ dūͥ ꝙ ē de die
uel lūīe lūīe aptulū valde bū
cūsē p palpebrā vī claudē oclꝯ

tuos inclinata de nocte et apportetur
ignis vel candela ardens tunc percipietur
postea omnis color forte conceptio magis
ad lucem principat 2o patet verba aut co-
lor perfectum ad lumine primum effluunt sup-
ma oculi quod congregatum suffit candidum vi-
magis ponere quantum in loco obscuro quod quanto magis
sunt tenebre per prima lucis conceptio tanto mi-
nus vel minus lucidum magis percipi scilicet
in [illegible] tenebris videbitur quod per hoc breviter
solute sunt rationes / ad primam quando dicitur quod semper
res [illegible] ubi esse ubi non est [illegible]
quando dicitur radium refractum vel con-
[illegible] ad alterum dicitur quod ad [illegible]
reflexum quod ad alterum dicitur quod [illegible]
videat lumine [illegible] dispersum et [illegible]
lenitez refringitur [illegible] 2o [illegible] ad [illegible]
dicendum quod [illegible] non est in loco [illegible]
refragi ab eo [illegible] dicitur 2o patet quod [illegible]

Utrum organum visus

Queritur quo utrum organum visus sit de
aqua arguitur quod non quia tunc [illegible] organum
debet esse [illegible] informata sed neque aqua neque
aer nec [illegible] electorum est [illegible] informata
per hoc quod anima est actus corporis organici et
ut patet 2o de anima et ipsa electa non sunt
corpora organica simplicia et homogenea in
[illegible] quod [illegible] organum debet esse
[illegible] quia [illegible] aqua autem non est [illegible] quia
[illegible] non [illegible] et [illegible] ut
postea dicetur aqua autem nature non est
[illegible] et humida [illegible] aqua est nata
cito [illegible] et cito frigefieri et [illegible]
[illegible] oculus autem [illegible] habuit [illegible] ut
[illegible] et [illegible] ut in ipsa fri-
gite patiuntur [illegible] et facie et pedibus
[illegible] sunt [illegible] et tunc non sentimus
magnum frigus in oculis [illegible]
[illegible] oculi non sit de aqua quod [illegible]
[illegible] oculi [illegible] est organum visus [illegible]
aqua autem non est [illegible]
de [illegible] ut fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] telas [illegible] quod semper et [illegible]
[illegible] super aquam ad [illegible] in pupilla

[illegible] non est [illegible] aqua quod [illegible]
quod [illegible] esse [illegible] lucis est [illegible]
[illegible] visus et organum [illegible] esse [illegible]
tunc [illegible] ut [illegible] possit [illegible]
recipiens cum debet esse [illegible] in [illegible]
ti ut [illegible] 2o de anima [illegible] electum
[illegible] magis [illegible] est [illegible] lucis [illegible]
[illegible] organo visus quod [illegible]
[illegible] esse [illegible] quia visus [illegible]
[illegible] quod non potest esse in eo organum
sit optime receptivum [illegible] lucis et colorum
non [illegible] receptum [illegible]
[illegible] quod [illegible] ut [illegible] melius et ad [illegible]
[illegible] multiplicatur [illegible] et [illegible] colores
per aerem quod per aquam [illegible] susceptum [illegible]
[illegible] diaphanum et aer multo
magis est diaphanus quod aqua [illegible] aer
esset convenientissimum organum visus quod [illegible]
[illegible] quod sit de igne [illegible] scintillacionem
[illegible] in oculo videlicet [illegible] scin-
tillando scintillacio [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] ignis nullus [illegible] est organum
vel est omnis [illegible] organalis [illegible]
[illegible] quod nullum simplex electum est
[illegible] organum [illegible] per hoc quod non est
[illegible] simplex aqua non [illegible]
[illegible] aqua et simplex aer [illegible]
aer [illegible] organum debet esse [illegible]
[illegible] sed tunc in mixto plus [illegible]
[illegible] electum quod alterum et [illegible] debet [illegible]
[illegible] organum visus sit de aqua [illegible]
[illegible] magis aqua quod ad electum [illegible]
[illegible] in [illegible] electum [illegible]
[illegible] quia non [illegible] ad [illegible]
vel aer quod [illegible] ad ignem et de [illegible]
[illegible] propria [illegible] est [illegible]
[illegible] organo [illegible] ignis [illegible]
[illegible] quia [illegible] excedit [illegible]
[illegible] electorum et [illegible] excessum
corrumperet [illegible] et [illegible]
[illegible] organum [illegible] est [illegible] a [illegible]
sed tunc in [illegible] organis [illegible] sit [illegible]
quia [illegible] organo [illegible] ignis [illegible]
[illegible] ad calorem [illegible] sit [illegible]

non per spiritus missos a corde quia ad sui complexionem
indiget calore sed et ipsi sunt calidi sunt
est quod prohibetur vita quando a corde ad ex-
teriora membra tenuit spiritus emittuntur non possunt
sentire secundo sit sophismus ut postea dicetur
sic est qualitercumque corpus organum visus est admixtio
ignis ut postea declarabitur sed est quod ipsa non
est dyaphona id non potest intra se recipere species
lucis et coloris quia non sunt naturaliter inspi-
ciendo et quod organum visus debet esse receptivum
specierum lucis et colorum ideo oportet quod sit dyaphanum ideo
oculum quod non debet esse de terra ut cetera restat
videre utrum non sit de aere et de aqua dicitur
aliquis quod melius est organum visus esse de aere
quam de aqua quia aer propinquius est propter sub-
tilitatem non est probabilis sed visus est valde
necessarius animali ideo oportet quod habeat organum
visus probabile aqua autem quia est densior et
compressior est magis probabilis ideo melius est
quod organum visus sit de aqua quam de aere et quia
non semper fuit de possibilibus quod melius est
ideo sumpta conclusione quod organum visus non est
aereum sed aqua admixtum ut cetera et ipsa consequitur
per magnum signum quod si circa oculus vel
prope pupilla statim apparebit in circuitu simi-
plices corpore quod est aqua admixtum ut cetera
per ad signum. Item fulgorem apparere. Sed
propter actus violentam compressionis ut cetera non
sit ab igne ut dicebatur propter ideo quod sit ex
refractione luminis a corpore leni secundo oportet quod
pupilla debet esse lenis. Declaratum autem lenitatis
est aqua sunt secundo de genere lenem reduci
ad humidum et aqueum ad siccum secundo ideo est
sensibile quod pupilla sit aqua admixta ut
ex hoc et ex loco et situ ipsius organi
organum eam visus situatum est in medio te[m]p[or]um
vel quia cerebrum inter cetera principalia membra
alius est magis frigidum et humidum ideo sunt congre-
gat naturam aque que est frigida et humida
ideo natura ibi sunt situavit organum visus
ut sunt conveniens ut cetera Secundo et ex hoc redditur
ratio ad quod dixit id aqueum oculi quod est te[nuis]
pupilla id enim est aqueum et propter hoc sunt re-
spectus congelationis et quia aqua facilis

natura est congelabilis ad quam debet pupille
quia cum de aqua non ingeniavit illa propter
vicinitate et circumvolucione pupilla ad re-
spectum nimie frigiditatis et congelationis et
aliquis dicit quod in animalibus non sunt tibus sanguinis
quia non possunt in eis quantitatis talis propter
natura circumvolvit oculum pelle dura et ad
defensionem oportet quod rigore seu frigore ut in aquis
et propter eandem causam sed propter consilium aque
natura ingeniavit terrenitatem aqua mixtas tu-
nicas ut cetera visus vices solum ad pro
compressum est quod non est pura aqua ut cetera ad secundum
est dicere quod pura aqua non esset congelabilis
sed tamen mixtum quod est aquosum admixto
igne ubi tamen dicitur igitur quod qualitercumque sunt
est genus esse quod calidum et humidum ut cetera ad
aliam dicitur quod natura apposuit in medium
ne id aqua viget sed dicitur est ut cetera ad
aliam dicitur quod ipse color aqua non est colorata coloratam
tamen nisi per gelu coagulatum ipso est dyaphana
et sine colore ut sunt possit recipere omnes
species colorum et ideo propter visus pupilla non
est magis sed aliquando magis sed si vos oculus
in magno lumine in vaso et aspiciatis per
fenestram in aqua tamen aer ibi
quanto tenebrosior et magis quam sicut
multo lumine sed tamen et ideo ipsi pictores sunt
volunt depingere fenestram tamen aptam ipsi
depingunt de nigro ita et in aqua quia
est profundo ipsa aliquando magis sed aer
per fenestram ut cetera ad aliam dicitur quod sunt tra-
hit lucem sed tamen non potest recipere species
lucis sed lumine nec species colorum propter carentiam
dyaffoneitatis secundo non possent recipere
tamen ut cetera ad aliam sunt quod aer
mittet species lucis et colorum sed tamen non
sunt oculum de aere propter causam predictam quia
est minima non sunt probabilis ut cetera ad aliam
de igne et fulgore dicitur est secundo in principio

De organo auditus

Utrum organum auditus sit de aere ad
quod non quia refractio sit per assimilationem et
argumentum ad propositum non aer non potest
assimilari corporibus sonantibus cum in ea sit valde

dura et solida. Quod organum auditus non
debet esse aer, aer enim [illegible] secundo de anima
¶ Sicut organum olfactus est valde prope situm
cerebro et ita etiam [illegible] si esset
secundum aerem quia secundum aerem est calidum et humidum
cerebrum autem est frigidum ideo male conservaretur
cerebrum ideo corrumperetur aperte ¶ Item nota non
fuit organum visus de aere propter hoc quia aer
est male perspicuus licet magis et melius
aer esset receptivus luminis et specierum colorum
sed propterea vero non debebat facere organum au-
ditus vel et aliorum sensuum ex aere ¶ Item ex ista
materia organum debet fieri auditus quod est magis
retentiva soni et quia sonus magis et me-
lius multiplicabitur sed propterea grossa et solida
melius multiplicatur quam per aerem quod experimento
videmus cum sit lignum longum et grossum et si ab
uno termino valde parum sonum faciat per-
ferens alter in alio termino audiet sonum [illegible]
quem tamen sonum non audiet iste qui in aere
non distabit ab eo presente spacium [illegible]
pedum. Secundo videtur quod melius esset organum
auditus de tali grossa et solida materia ¶
cum dicat Aristoteles ¶ [illegible] sed
de visu quod organum auditus non est aeris
simpliciter nec etiam alicuius elementi simpliciter quia [illegible]
non est [illegible] ¶ [illegible] contra
igne quia dicebatur [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel omnibus est communis et ideo [illegible]
quod organum auditus est de aere [illegible]
est de aere vel de aqua vel de terra si primo [illegible]
quod non sit de terra quia sonus sed generatur
in motu veloci ita per motum velocem multum
et ideo illud non est bene receptivum soni vel specierum
eius soni quod de facili movetur velociter et
frangitur cum igitur organum auditus bene debet re-
cipere species sonorum oportet quod sit de materia faciliter et
velociter mobili et frangibili et talis non est
terra propter eius contrarietatem primo et [illegible] minus
grossa adeo quod ita faciliter moveatur et fran-
gatur sed videtur ad bonam receptionem soni vel specierum
eius ¶ Et quoddam signum est quod ideo organum
non debeat esse de aqua quia aqua videtur esse
in contrario ad sonos [illegible] aquae
sicut [illegible] primo et [illegible] sicut sunt [illegible]
[illegible] male sonat et propterea [illegible]
[illegible]

quod ideo organum non esse de terra nec de aqua
adhuc sed de aere ¶ Et adhuc est perditum(?)
signum primum est quod [illegible] sine sono [illegible]
audimus in aure sonum [illegible]
[illegible] in aure cum tamen non sit sonus
[illegible] qui audiatur et cum tamen sonus debet
[illegible] ex veloci motu aeris quia aer [illegible]
[illegible] non satis faciliter movetur [illegible]
no motu oportet [illegible] quod in aure fuit aer
inclusus [illegible] talis sonus [illegible]
aer faciliter movetur ad motum [illegible] vel [illegible]
[illegible] in aure contentum ¶ Oportet esse hoc [illegible]
[illegible] quod [illegible] positum super [illegible] non facit [illegible]
[illegible] secundo de anima cum [illegible] sonus [illegible]
sua [illegible] in [illegible] quod [illegible] esse organum [illegible]
auditus [illegible] sonus non [illegible] audire ¶ [illegible]
est quod [illegible] ad [illegible] organum auditus
[illegible] in aure et [illegible] particula inclusum
ne diffunderetur et [illegible] aer [illegible]
tortuositates [illegible] et [illegible] faciat [illegible]
[illegible] species perveniat ad organum et auditus ¶
aliud signum est tortuositates [illegible]
apparent in auribus [illegible] repleret sit aere
quod non est [illegible] sed [illegible] aere
contentum et organum ne nimis impetus [illegible]
[illegible] laedat vel corrumpat [illegible] organum
quod propter eius subtilitatem esse male [illegible] [illegible]
remedium apponere et [illegible] tortuo-
sitates ne per [illegible] impetus [illegible]
perveniat ad organum [illegible] tortuositates
[illegible] violentiam impetus et [illegible] non potuit [illegible]
[illegible] in [illegible] propter hoc quod [illegible] colorum
indiget [illegible] [illegible]
hoc esset [illegible] forte fecisset organum visus
de aere et fecisset tortuositates ad [illegible]
[illegible] et impetus [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
solida et dura [illegible] sono [illegible]
[illegible] sub [illegible] et [illegible]
aer sonoro [illegible] organum auditus [illegible]
receptivus soni ¶ Ad [illegible] quod [illegible]
cerebro [illegible] frigidum [illegible] ad cor et
[illegible] et ad membra [illegible] quia est
[illegible] cerebro [illegible]
[illegible] et calidus quod sit aer [illegible]
[illegible] et ideo [illegible] cerebro [illegible]
[illegible] ¶ Ad [illegible] de hoc quod aere
male [illegible] est quod [illegible] posuit et potuit
ponere remedium quod non potuisset in visu ¶

tus actus d(icitu)r q(uod) q(uan)do aer in a(liqu)o corp(or)e p(ro)fo-
ra(tur) uel porose recipi(tur) (et) no(n) p(otes)t se diffu(n)-
de(re) pl(ac)ata tu(n)c ad loq(ue)nte(m) dista(n)te(m) m(u)lt(um)
pl(ac)abit sonu(m) i(n) loq(ue)nte. Ve(ru)m si habe(re)t spo(n)-
ga(m) in ore loq(ue)ntis ce(r)ta [illegible] (et) balbu-
tire ab loq(ue)nte in aere alt(er)i(us) p(er)cebu-
audiret no(n) [illegible] (et) sp(eci)a(liter) d(e)sicca(t)a
s(i)c m(u)lt(u)m porosa (et) s(unt) po(r)i repleti aereis
corp(or)ib(us) (et) illi po(r)i s(un)t p(ro)p(ter) loq(ue)(n)s q(uia) s(un)t
al(imen)tu(m) [illegible] de radicib(us) ad i(n)timos
(et) no(n) s(un)t ita p(ro)p(ter) lat(er)is ib(i) sonus i(n) ae(re)
illorum pororum receptus no(n) po(tes)t taliter
se diffundere m(u)lt(um) tal(ite)r se p(er) loq(ue)(n)s ad magna(m)
dista(nti)am (et)c(etera). p(ate)t q(uesti)o. (et) s(ic) e(st) [illegible] organu(m)

Questio de olfactu

olfactus sit de igne ar(guitur) q(uod) no(n) q(uia) tu(n)c u(idetu)r
de(be)ret una simpl(ic)e de naso q(uia) (con)t(ra) s(i) orga(nu)m
olf(actu)s e(ss)e de igne t(un)c male e(ss)e(n)t situatu(m)
circa c(er)ebru(m) q(uia) ibi e(ss)e(n)t male saluat(um) (et) ignis
p(ro)p(ter) frigiditate(m) (et) humiditate(m) c(er)ebri (con)t(ra) iste odor q(ui)
e(st) obi(ectu)m olfactus e(st) calidus (et) siccus ut uult
ar(istoteles) orga(nu)m aut(em) sensus de(be)t e(ss)e denudatu(m) a
na(tur)a obi(ec)ti ut possit melius oc(cupari) s(ecundu)m (quod) i(n)t(ra)t
ergo orga(nu)m olfactus d(ebe)t e(ss)e denudatu(m) a calidi(ta)te
(et) sicci(ta)te (et) p(er) (con)seq(uen)s no(n) d(ebe)t e(ss)e de igne (con)t(ra) (con)t(ra)
opposit(um) 2o de a(n)i(m)a dic(it) ar(istoteles) q(uod) ignis uel
nullus e(st) orga(nu)m uel c(om)mu(n)is o(mn)ib(us) (et) no(n)
e(st) d(ic)e(ndu)m q(uod) sit o(mn)ib(us) co(mmun)is tu(n)c orga(nu)m u(isu)s
sit de aqua q(uae) no(n) (com)patit(ur) secu(m) igne(m) ergo
n(ull)um organu(m) e(st) de igne (con)t(ra) (con)t(ra) opposit(um) 2o
de a(n)i(m)a dicit ar(istoteles) q(uod) organu(m) olfactus
e(st) aeris uel aque ergo no(n) e(st) ignis (con)t(ra) (con)t(ra)
pisces i(n) aq(ua) (exis)tentes h(ab)e(n)t olf(actu)m (et) sic
olfactus e(ss)e de ig(ne) ip(s)e (con)tinge(re)t (et) cor-
rump(er)e(tur) p(er) aqua(m) (con)t(ra) obi(ectu)m ut d(icit) ar(istoteles) et
ar(guitur) sic organa diu(er)sorum s(e)n(s)uum debet
e(ss)e diu(er)sar(um) na(tur)arum (et) (com)plexionu(m) i(n) tu(m) u(isu)s
sit de aq(ua) a(u)d(itu)s (et) audit(us) de ae(re) (et) tac-
t(us) (et) gust(us) de t(er)ra s(ecundu)m q(uod) d(icit) i(n) 2o ip(s)o(rum) (er)go re-
st(at) e(ss)e olfactus i(n) reliq(ua) (er)go sit de igne
(con)t(ra) (con)t(ra) ar(istoteles) ta(men) dic(it) q(uod) orga(nu)m olf(actu)s no(n) e(st)
de t(er)ra s(ecundu)m d(ic)ta s(e)d c(ontr)a p(ro)bo q(uod) n(on) sit de
ae(re) nec de aq(ua). p(ri)mo q(uod) no(n) sit de ae(re) q(uia) tu(n)c
p(er) aures sentire(n)t odores cu(m) id organu(m)

sit de ae(re) (et) i(ta) possem(us) b(e)n(e) au(dire) (con)sim(i)l(ite)r
de uocib(us) i(n) aure s(e)d i(n) naso (et) p(er) (con)seq(uen)s mag(is)
p(ote)st olfac(er)e obiecta h(ab)e(n)s organu(m) 2o quia
(et) ita u(idetu)r q(uod) no(n) sit de aqua q(uia) tu(n)c po(s)-
tim possem(us) sentire odores s(e)d a(u)d(itu) de
aurib(us) relinq(ui)t(ur) i(gitur) q(uod) sit de ig(ne) (con)t(ra) breuit(er)
potest s(un)t (con)cedens q(uod) a(nim)a e(st) q(uod) organu(m) olfact(us)
no(n) e(st) de ig(ne) (com)plex(ion)ate s(e)d mag(is) q(ua)m tact(us)
uel gust(us) q(uia) s(e)d t(er)ra(m) s(un)t p(ro)p(ter) ignis
n(at)ura e(st) (com)paratiue s(ecundu)m q(uo)d a(nim)o sit [illegible]/
Et uoces q(uae) i(n) p(ri)mo fiebat sat(is) (con)firmat
ista (con)clusio n(on) e(ss)e de ig(ne) ualde i(n) sp(eci)e ha-
be(re)t situ(m) c(ir)ca c(er)ebru(m) (con)t(ra) 2o (con)clusio e(st) q(uod) orga(nu)m
olf(actu)s no(n) e(st) de t(er)ra a(d)mo(dum) q(uo)n(iam) s(un)t sub-
tilis e(st) m(u)lti(tu)do sp(eci)er(um) odoru(m) ut s(e)d (con)-
tin(et) 2o de a(n)i(m)a s(e)cund(u)m odoru(m) p(ro)p(ter) caru(m) sub-
tile (et) (com)p(ar)abile m(u)ltor(um) multiplicaba(tur) t(ame)n
ad ualde loga(m) dista(n)tia(m) i(n)tim(u)m q(uod) uultures
a q(ui)ngentis miliarib(us) p(er) s(e)n(su)m olfactus ue-
neru(n)t ad cadauera mortuorum i(n)fecta
bello in p(ar)tib(us) suis/ (con)tra t(er)ra p(ro)p(ter) su(am) g(ro)s-
sitie(m) d(i)stat ab ista subtili (com)ualitate m(u)lti
plu(res) o(mn)es ib(i) t(er)ra no(n) e(st) apte (com)p(ro)p(or)tio(na)ta ad susci-
pie(n)du(m) s(pecies) odoru(m) ergo orga(nu)m olf(actu)s no(n) debet
e(ss)e de ae(re) (et) de aq(ua) a(d)mo(dum) 2o (con)t(ra) (com)posi(tu)m fuit
ar(istoteles) in 2o de a(n)i(m)a (con)t(ra) (con)t(ra) d(icit) de q(uo)
ip(s)o(rum) sit id orga(nu)m ut(rum) de aq(ua) uel de ae(re)
Et ad hoc m(u)lt(um) (con)u(eni)t q(uod) aq(ua) s(un)t alia et
pluma (con)t(ra)q(ue) in ae(re) (et) aq(ua) (con)t(ra)ria in
aq(ua) m(odo) (con)t(ra)iu(m) in ae(re) orga(nu)m olf(actu)s in(gre)d(itu)r
e(st) de ae(re) (con)t(ra) de aq(ua) (et) (con)t(ra)habe(re)t aq(ua)m e(st)
(con)t(ra)rio/ Et hoc ue(ru)m e(st) ro(ta)le q(uia) tu(n)c s(e)c(undu)m obi(ec)ti
m(u)lti p(ri)m(u)m ip(s)o(rum) ad or(gan)u(m) 2o (con)t(ra) ta(men)
d(ici)t q(uod) orga(nu)m debet e(ss)e recep(ti)u(m) illi(us)
[illegible] no(n) h(ab)et q(uod) sit sat(is) s(e)c(undu)m i(n) (com)p(ar)ac(ione)
m(odo) apud no(n) e(st) m(u)lti(tu)do odoru(m) p(er) ae(re)m et
apud pisces p(er) aq(uam) (con)t(ra) no(n) h(ab)e(n)t obi(ec)ta q(uia)
d(ici)t q(uod) m(odo) u(idetu)r apud nos e(st) ae(re)
(et) aq(ua) i(n) no(n) (con)t(ra) q(uod) organu(m) (et) m(edi)um s(un)t
s(imi)lis (com)p(lexi)o(n)is (con)t(ra) u(idetu)r q(uod) (con)t(ra) aq(ua) (et) aer
no(n) sit s(imi)lis (com)p(lexi)o(n)is q(uan)tu(m) ad p(ri)ores q(ua)litates
h(ab)e(n)t tu(n)c s(imi)litate(m) q(ua)ntu(m) ad ista(m) q(ua)litate(m) p(er)q(ua)m
e(st) recipie(n)tes s(ecundu)m colore(m) q(uia) u(tr)u(m)q(ue) e(st) diaffa(num)
Et no(n) e(st) tu(n)c q(uod) or(ganu)m olfactus no(n) e(st) c(er)ta
de ae(re) s(e)d orga(nu)m auditus nec e(st) c(er)ta de aq(ua)
s(e)d organu(m) u(isu)s s(e)d mag(is) q(uod) mixtu(m)
e(st) cu(m) pl(us) (ab)u(n)dat aer i(n) nob(is) q(uam) i(n) piscib(us)

in io organo 2 plus de aq̃ impressionibus
in nobis ¶ Et ex hoc dm̃ ē depitu ig
orm q omnis dicit q situatum ē inp
cebrp duo enim sunt meatus p nasum ptensi
usq ad anteriore pte cebri 2 i ē orgm
olfs 2 io ē q hntes nasum supius in
minus depssu no bn odorat q2 illi nec
atq obstruunt ¶ posite ē dictis statue
q amo de io or no ē sitd sd de or no
sup in enim i talibus pforibus 2 i ac
dinc ba formabit actes subtile 9pois
2c ad stin corp na fecit palpebra eo
pcionte oculi nec ab eo nimis paciat
maius at aliis actu nel mius pfacis
fecit mag duos actos so no dedit eis
palpebra ad cooperiendu / Ita de olfcu
in aliis n. pforibus 2 hntibus sag ne
2 respirantibus na sup organum olfcus
ad eius salute fecit clausura nec nimis
patet at a fortibus odoribus 2 p aliis
acer impmado na clausura api et
te pt ia ss odore multiplii usq ad orm
olfcus sed porta qm coppta uel prim
detinet tur ia clausura rcli 2 io oo
ras inspiratos no tm coopatos nel
prim retectes in aliis aut inspfus 2
no respirantibus na dimisit orgm olfs
sine tali clausura 2 io pisces olfaciunt
sine inspiratione 2 copiratione ¶ Ez tur
ē quo quale id organum inp cebrp situat
2 aqui debet assimi tm quia bi anos
time .s. q odor ē q amo cad 2 sicc
2 organum dz ee no tm actu sed potentia
tale quale ē obtu io orgm olfcus n
ē cadu neq siccum nisi inp go dz esse
frigidu 2 humidu 2 tale ē cebrp io optie
inp cebrp 9fund so rond. i situat ¶
tamē bi q ia ~~no~~ no sit bona 2 suffns
ca q frigidu magis frigidu no ē bn recep
tiu odore bn eius q frigora cbetat
2 exterminat odores 2 q pt cadu odores
mag multiplicat 2 sentit ita bi q orgm
id no dz ee frigidu q pfrites cebri id
orm ponat. hec n. ē ca quare pcione
olfcum hec9 q canes 2 multa alia simil
q hec9 magnum cebrp 2 breue bultu 2t
orm olfcus nec dz ee multu cadu nec

multu frigidu q eius eni ipso dz ee decimatus
ana septus alitu no dz ee gnu q2
tantu girum no bn recit altum nel spec
eius sine ipius corruptione 2 io ad tu ap
pos ab arple .s. q odores fuit inspicto
2 acado 2c retinet quod dicit bus desic
catam 2 talefumi 2 io ē q bri odores
2 bipati 9forunt ut ppca dicte adsui
tate aquue 9tpantes aquosi sua culte
2 sicci te fri tez 2 hui te cebri 2 ob hoc
na minore hnis sentia ca de cebro
q de bri tius orgm situauit id orgm
inp cebro ¶ ysy dus und ē ad roes
2 ic 9ficebat p pa pte 9cesso sic ut
ad roes moram. ad auctes arplis dico
q ipe intus dixit q orgm olfcus ect
ignis admo sed 9dico r dixit q si
q alimetu debz adaptari culz i oru
organorum te ignis adapte orgm ol
fcus ec situati dixit at q no ē actu de
ignea admo sed ē inpo 2oc ē actu
ec aliu ¶ ad ats dico q no ē inignis
qd clc tu sit bn receptm dinsorp
pcepo dinsorp ss bn s tn eo dinsus dis
pacs ut acr id dyaffe te recipit bn ss
colorp. 2 ro sue subtilit .s. q2 est facil
mo lib 2 pnibilis. recipit eni ss sonorp
ita beisie ē q sm aquat eo disposicio
ē bn recept no spep odore ¶ Ez te ē dub
quale p aures 2 p ocles no possu olfaciē
cu sit i orgm bn receptum spep odore
.s. acr uel aqua 2 cu ē sit aia spua
dis te ē ese rois p totu corp9 ¶ Ru
q pupilla nec diffundat aq ita ē cennus
tenta pellicula 9bitibus ss. colorp multi
tenuis et ui 2 na im aure q ē mor
gano audit9 clausit una ē cam. p pel
licula ne diffundat 2 ne aci 9tioni g
~~2 no 9tioi ac~~ inisce 2 illa phibet
multi oz odore admitiora 2 cu hor sic dz
dici q na incito 2 in aure no ingeriat
illam dispo s qua acr uel aqua bn
recipiunt ss odore 2 no int se posuit
illa dispositionem ibi qua tamē inasse
posuit inorgano olfactus io bn assis
na q ibi senti odor 2 non alibi 2c pz
Sequit questio octaua. Et queritur 2c

Trm̄ organum

Queritur octavo utrum organum gustus et tactus sint terre admixtio ar' quod quod 9o de anima dicitur quod caro inepta est ad sensus primi ma[illegible] et propter hoc dicitur quod ossibus et capillis non sentimus quia magis terrestria et ob hoc et plateriarum [illegible] quod sint nimis terree admixtionis quod iste sensus tactus debeat sibi vindicare aliud ut dicitur 3o de anima [illegible] autem consistat medio et similiter sed postea dicitur terra cum sit frigida et sicca non est genus organum [illegible] videtur quod iste tactus est sed medium [illegible] proportionem quantum tangibilium ut dicitur 2o de anima terra autem nec est talis [illegible] est excellens [illegible] et frigida ideo non est genus organum tactus et propter hoc sensus tactus consistit in media proportione quantum tangibilium [illegible] ar' 3o de anima quod tactus est terre admixtio nec aliorum elementorum [illegible] sunt [illegible] et superfluit [illegible] negato quod iste tactus fundatur ~~hoc sit [illegible] et superfluit [illegible] quod iste tactus fundatur~~ in corde ut dicit hic ar' et magister dicit postea cor autem est calidum quod est genus terre [illegible] tactus non est terre admixtio quod sit tactus [illegible] al' expansus [illegible] non est terre [illegible] quod [illegible] consistit in calido et humido ut [illegible] dicitur [illegible] quod [illegible] opposite [illegible] nature [illegible] terre quod [illegible] organum tactus est nimis primo [illegible] expansio [illegible] propter hoc [illegible] extremitate nimio et humido [illegible] sed [illegible] non [illegible] organum tactus est admixtio [illegible] et non terre quod [illegible] de gustu quod non debeat esse electi a dimo [illegible] sed tactus quia [illegible] tactus [illegible] tactus est terre admixtio gustus non est terra admixtio quod [illegible] ar' in [illegible] et 2o de anima dicit quod [illegible] tactum magis [illegible] quod [illegible] organum tactus non est terre [illegible] electi [illegible] quod [illegible] anima [illegible] et [illegible] hoc [illegible] de tactu quod organum tactus [illegible] consistit in medio proportione quantum tangibilium ut possit [illegible] corpore [illegible] et [illegible] quia [illegible] tangibilium corpore [illegible] totum [illegible] et [illegible] electorum [illegible] in medio proportione quantum tangibilium [illegible] quod debeat sibi [illegible]

ad aquam superhabundantem [illegible] quod est [illegible] organum tactus magis calida terra quod [illegible] ad electum et [illegible] est satis difficile [illegible] in modis [illegible] quod [illegible] solutio [illegible] difficultatis modum est quod [illegible] electi in [illegible] mixto [illegible] absolute aliud [illegible] sola sed [illegible] corporum simplicium [illegible] magis calidum quod frigidum [illegible] calor [illegible] dicitur [illegible] frigidum quia multum distat a [illegible] corporum quod [illegible] electi absolute [illegible] dicitur [illegible] quod [illegible] electa per corpora [illegible] et [illegible] ad [illegible] tale [illegible] quod [illegible] dicitur [illegible] quod [illegible] ad [illegible] electum [illegible] [illegible] multum [illegible] quia [illegible] et aeris [illegible] quod [illegible] multo plus [illegible] terra quod [illegible] quod [illegible] pugillo terre [illegible] ut [illegible] pugilli aeris quod pono [illegible] quod [illegible] terra [illegible] et [illegible] tactus [illegible] membris [illegible] alium [illegible] tactum quia tactus [illegible] medium quantum tangibilium ut dicitur 3o de anima et 2o [illegible] sed [illegible] ignis sit [illegible] in [illegible] ita quod terre sit [illegible] admixtionem [illegible] multo plus quod [illegible] quod [illegible] de aqua [illegible] hoc [illegible] quia [illegible] electa in mixto sit sub [illegible] non [illegible] in mixto [illegible] sola [illegible] ar' [illegible] degradacione quod [illegible] et [illegible] terram [illegible] non [illegible] ad [illegible] quod [illegible] in ligno non [illegible] terra [illegible] quod ad prima [illegible] est [illegible] quod in mixto [illegible] electa sit quod [illegible] corpora sit sub [illegible] sunt [illegible] electa [illegible] fiebat mixto [illegible] corrumpebat [illegible] sub [illegible] quod [illegible] et [illegible] sit [illegible] est ibi [illegible] est quod [illegible] autem fiat [illegible] ad [illegible] in mixto [illegible] degradacione quod ad [illegible] est quod [illegible] electorum [illegible] sit [illegible] ad electum [illegible] totum posset [illegible] electum [illegible] et [illegible] quia [illegible] totum [illegible] est [illegible] quod [illegible] actu [illegible] igneo non [illegible] cineres [illegible] remaneat quia [illegible] [illegible] quod non [illegible] igne [illegible] ibi remanet cineres quod [illegible]

cp ista qoe sūt q incarceru et in orbibus
aliis alia gradat dn̄a terra q̄ nec sic
q si pponeret terre erat ppo q̄nt sit q tal
valde inclau plus sit de ma cū diu sit
q in una q̄ntate terre erit plus de m q̄ in
io q̄ntas aque ppo plus q̄ in eo deseo
aque vel aeris ppter nimia dp̄te et nūc
pondus e de dno qualit nō ppō de abso
lto de respectivo dnm qualium sit ee
dn̄ vero qm ad qualitates q sunt prima motiva
localium sed sunt gravitas et levitas et ideo secundum
e q in organo tactus et gmt in tribus prbus
tum dn̄a terra q est tertia movet p̄ste electi
dnans ut hic p tcli mo tenuia si sunt
super movet corpus ppo si sit mag descende
sursum movet corpus ppo si sit mag descende
ad fundum aq et aq q media terra dn̄a est corpus
e tm opstatu obu q pisces nō descende
ad fundu aq ppo ascende si mora infra sit
sicut aqua est sicut ligna sup natat in aq
est e de ambus et nubes bestes io q ad g
inerte vel levitez nō dn̄a in tribus terra
sed potius aq vel aer est dn̄s e q pisces
ne ppter gravitate corporis descendat ad terra hnt
in ventre quedam organu s. quedam vesica bene
repleta aere et ppter hoc ascendit ad superficie aq
si movit bene si descendat per fissura et
aufert a vesica vel perfore ut aer ex
eat frusta appetit descende a superficie a
q est de vr secundum e de arboribus q hnt multos
poros repletos aere subtili q faciunt ad
arbores ascende ad superficie aq cum pgnm
et q sunt valde diminute pulverate et pul
ius po maior qm repulsus bene et in vnch
in aq appetit descende ad fundu est de a
uribus non e mir si sup natat in aqs q hoc
e ppter plumas hntes cavas ac plenas
sic et beli si alia natat in aqs hoc e ppter
sic et beli si alia natat in aqs hoc e ppt
multos poros tecnas in intestinis re
pletos corporibus subtilibus et spiritibus tadis sunt
et aqs q hmoi alia descens perfissa des
cedunt in aq sed e dnm qua in qm ad
gres q sunt prima alterativa comoi sit cali
ditas et siccitas humiditas et frigiditas et etc
secundum e q in orgno tactus et gmn in orgno di
nctibus dn̄a caldu sit frdu humidu sup
siccu q sed pognu bitu gnst in car et
humido et sit vincitur senectus aut e p
defectus et infrigidationes et tardè moris est
ex defectu caloris et humidi sed in q qm ad

tali dn̄a ignis q calor in omni re dz
ee sat actuus ut possit gnare spe bena
les et species. calor aut aeris nō e actus sed
valde debilis io nō suffit sed oz q sit ca
lor igneus est cum ct ad humidu reisit e
q aer dn̄a magis q aq qm humiditas aqa
e nimis grossa igitur ignis et caloris humiditas
aut aerea e magis pigrabilis et magis nu
tritur ignis caloris sic nec q humiditas aerea
ibi exgeat sed nō prima sed gnpita equosit
humiditati est postea secundum e de dnis respectivis
sed aut dnm rim put opant diusa in
vel diusa orgna diuersitu adi sed si nos
dicimus sit dnari in arbo sit cali dnis
cum corpus ee fridu et humidu qd nō debes
simpliciter absolute ppo q e magis cal q
fridu si ita dicimus q ipse e minus calidu q cetera
membra pmcipalia cor operatur sit minus aeris
sed fridu minus calidu sic dicimus secundum e
q per opa orgni tactus ad orgna aeris
sensum orgnum tactus e ter adnō hoc eterm
q orgnum tactus e magis terrestre q sit orgna
aeris sensum sicut sic declarat prima q orgnum
tactus ut gnm sed e nervus per modum nechis
compositus ptus corporis alius. tales at nui sit
magis terrestris et opaci q sit orgnum visus
vel auditus et olfatus q sit de na aqueu
aeris et sic e io quia loca sensum et obiecti
in ita sit suasus magis subtilia et magis
alia io magis ad longinqua distantia q sapores
vel qualitates tangibiles sic recipiuntur operatur species
dz ee subtilius recepta at species sapores
et qualitas tangibilium comoi dnt ee orgna tactus
et gustus debet ee grossiora et magis e
restra et ita obm gustus et tactus potest in me te
et quasi in orgna tactus et gustus sit tage
do corpore pnt ledi vel corrumpi in orgna
nisi eent tagi compacta solidata ad resist
endum ppter quod oz orgna tactus et gustus sicut
secundum magis grossa et magis terrestria q orgna
aliorum sensuum et ali sicut tactus e alibi in mo
nitimus io oz in solidu fuit de facie
orgnum tactus tale q bene possit nocumis
resistere et sic nō potest facere in sans q de m
sunt grossa et terrestria a ppter ide sunt ppter carere
voce orgnum gustus e ter a dnis nir
orgnorum visus auditus et olfatus est dz tu
opere vero sunt ex de grossis orgnum tactus et
orgnum gustus est ad hoc in q bene de nibus

e orgm tact' z gust' y° i aibz orgms
corp' ppriu e orgm tact' cpositu tamē
n' p casdē qtes ymo p diuersas ē dēmbē
orgm tact' et gust'/ ar cu obiectu
it orgm tact' i eet orgm gust' q e
fin/ ymagis e i qm lingua sit aque
quales h' n' mate nob nequmonat prm
quas lingua ē susceptiua q'p' sic por' q
quidē q'tes nō iuent' i aie mēbris ut
i manibz uel pedibz/ Et cpl's arest' gclud
tm1 coz q organm tact' fundat' e in
corde et h' argumenti corde cu em org'm
tact' sit tripl'e et tta naē e sidē z sicca
z pūs inepta adseruiēdū n' ab a° reti
pet calē so to° fuit q organm tact' thet
orgine acorde tali mō cpute ut mod'i
thet calite suffic'e adseruiēdū p pedca
solum' obiect'. Ille n' ar bat q tri n'
diu'e morno tact' dulcē tñ ycludbat
de dulce quo abs° to qm adpos p'mas
qr qua tes cpmbz aut diq'r arest' tria
diu'e intactu z gustu dz mt q' de dulo
respect'o pus declarō z' pz ipe/ Utr' nig'do

Utrum nigredo sit

sit priua pua° azis ar q p'cp arl'e gte
q cpadmodi mcor'e tenuato hoc q de lac
hoc qde tebre ita mcorbz trat' az'ma
nigr' pmo tebra ē priua pua° lucis i roce q
sit d'e arest' q cpadmodi nigr' ē puato i
pprimo az'i ita amar' dulc' i mutbili
tudo/ ar ē roc q' obiect' plus ē de tm
bra cetis pibz ibi app' z nigr' z be de
stus tolls luas ibi bi' tot' nigr' cu i tebra
sit pua° et sic tebre bi' z q nig'do sit
puacō q yte cp pua'ac cor' azis debz
resultac pua° azis sednig'do puct' co
pua° z caret yur' cor' azis q' diuit
gm or q az'm puct' ex admixtio' ignis
clari cu mta diaffo'te is bi' q nigr' no sit
mi pua° az'i q om ar' q no color est
pua° co q n' fetiue' pse z nigr' seu ni
g'do ē color q sit dra pp'a nig' e q'sga
tm bis' ut ymt d' z'sta bi' dra poita
ee/ i nig'do ē qualitas po'ua sc p arl'ez
cpmixtio' az'i z nig' caut diuisi sc colors
z er no eet si nigredo n' eet priua pua°

priua cu pua° n' miste z e ecs noet bi
de' q intebra z luce no fiat actu sp
bp' lm aliue i z ita ē demg° z et az°
si nigr' it priua pua° q nond' ē breui'
q pua° no ē res dra a pb° puato lm
sōz dci q pua° forme no ē n' ma q pta
z de hoc remitto bos ad p'm phy'ce z io
n' puatm no supp't n' pp' sb' q ē mā
tu susceptiue forma apetendo sic gnondo q
m tali' subto forma no sit talis forma
z e pp' gole ē b'z' hoc n' nig'do supp't
pp' sb° recepto azis z no p qualite addita
illi subto uel b'z' supp' at p q'te addita
sed ē hoc n' az'do Et breuit' rudeo q
nig'do ē qua's addita sb° q ē nigr' sed
az'do ē q'tas addita sb° qd ē az'm z e'l
n' az'do nig'do n' ē n' pualm y° porum
ho p' p° sic q' pua° n' respicit recep'm lib'
sed tebra n' respicit recep'm lucis in subto
apto nato adueite lucido sed nig'do ns°
respicit recep'm az'is q az q' pami nig'
no pnt amp' fieri az'i p° az'i pnt si nigri
Et itm aq priua ē mcolorata z e ō pua
ta az'nc z tn no ē nig' ymo cito sit az'
cpmixto' az'i ut lacte ymo cito fiet nig'
cpmixto' aq' nig' sed m alusti z ita bi'
ee nig'do qua's po'ua sed az'do/ Et
hoc itm p' pp'tiones q p arl'ez nig'
pedz ad az'm sed amar' ad dulce z sed frigid
ad ca° du' sed amar'do n' solu ē pua° dlcis
y° ē qua's po'ua/ ar cm no sentim' per
gust' di ysitalis no ē priua pua° ca'p
y° ē ua q'tas po'ua ar n' no gnaret
tactu ue ita mtese aget sed az age q
dz tn dom q adi'm pp'm yppu nigr' d' pua°
az'i q' ē q'tas mi' pfca z e i amar' ē
pua° dulce z frigidū ca di/ uel z d' q ni
cpa'ac ad luce nigr' ē pua° az'i q' m'
actos colores cetis pibz az'm magis pticipat
de luce nigr' bo m'ine sed z i cpa'ac
ad dulcedin' mt'e amar' d' pua° dlcs
q' dlce ē magis mutum amar' bo m'ine
z i to mtedebat arest' suas auctes Cru
aut d' de tebra q az nig' dcō q hoc ē q'
lup az'a az'd z tn p rei bit'e z ppe lo bo
neq lux ē az'do nez tebra ē nig'do z or
bi debi' magis p'uca/ Et sic solute sūt
roes z auctoritates qm op' q i oblā roe
allegabat'/ Credo tn q i' auctoritas n'

sit bene accidit quia non potest corrigere [illegible]
[illegible] 2° et aliud ex [illegible] ut apparet de
nive nec requiritur magis dyaffonitas ad [illegible]
quia multa corpora sunt minime dyaffona ut
apparet de lapidibus et valde [illegible]

Tertium subiectum

subiectum coloris est proprium vel spacium. ar[guitur]
quod proprium sit subiectum coloris probat arguendo
quia color est extremitas perspicui et per hoc videtur
[illegible] quod proprium sit [illegible]
[illegible] et [illegible] a coloribus
[illegible] recipit species corporis [illegible]
quod proprium est receptivum coloris [illegible]
receptivum coloris [illegible] quod [illegible] est consti-
tutus ex natura dyaffoni [illegible] lucidi [illegible]
[illegible] quod [illegible] natura dyaffoni [illegible] subiecte
[illegible] est proprium
[illegible] non lux vel lumine [illegible]
[illegible] dyaffonum est color [illegible] corpora [illegible]
opaca et perfecte terminata sunt [illegible] optime
et [illegible] colorata [illegible] dyaffonum non est [illegible]
coloris [illegible] spacium [illegible] receptivum
coloris [illegible] denudatum [illegible] coloris [illegible]
[illegible] dyaffonum [illegible] receptivum [illegible]
coloris et lucis quod est lucis [illegible] dyaffonum [illegible]
esse denudatum [illegible] vel [illegible] quod
[illegible] non est [illegible] coloris [illegible]
de coloribus sunt minime difficiles quia [illegible]
de difficile est [illegible] et opacitas et [illegible]
[illegible] est dyaffonitas et [illegible] est difficilius [illegible]
[illegible] coloris [illegible]
[illegible] dyaffonitate [illegible]
dyaffonum et proprium [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
proprium sive dyaffonum [illegible] corpus [illegible]
[illegible] corpora [illegible]
ita quod [illegible] posset [illegible]
[illegible] coloris [illegible] dyaffona ad visum [illegible]
est aer aqua [illegible] celestes [illegible]
[illegible] et [illegible] corpora [illegible]
[illegible] non [illegible] sit [illegible]
quia non terminant visum [illegible]
[illegible] aut [illegible] loco [illegible]
corpora terminata non [illegible] corpus [illegible] sed
quia [illegible] terminant visum quia [illegible] non [illegible]
[illegible] spacium [illegible] corpus terminatum [illegible]
[illegible] lucis ita quod [illegible] est [illegible]
[illegible] lapis et [illegible]
[illegible] per lucem corpus redditur [illegible]

[illegible] corpus sit perfecte lucidum [illegible]
[illegible] corpus perfecte lucidum terminat visum [illegible]
[illegible] comites [illegible]
[illegible] inflammata non terminant visum
[illegible] per [illegible] qui [illegible] inflammatur [illegible]
[illegible] corpus [illegible] terminant visum [illegible]
[illegible] non [illegible]
perfecte visum [illegible] inflammate [illegible]
[illegible] si non sit nimis [illegible] sed [illegible]
[illegible] inflammata [illegible] visum per lucem [illegible]
[illegible] que res sit dyaffonitas et [illegible]
[illegible] est quod dyaffonitas [illegible] est quod [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] corporeitatis ita quod
[illegible] corpus [illegible] sed [illegible] lucem
[illegible] corpus [illegible] opacitatis [illegible]
[illegible] terminatum [illegible] hoc [illegible]
[illegible] corpus [illegible] terminatum [illegible]
dyaffoneitas [illegible]
[illegible] corporeitate [illegible]
[illegible] lucis et opacitatis [illegible] quas corpus
[illegible] terminatum [illegible] opinio [illegible] dyaffonitas
vel dyaffonum [illegible] non [illegible] et ob [illegible]
dyaffonum [illegible]
[illegible] opinio [illegible] non [illegible] sed [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] sibi subiecta ita dicit
dyaffonum non esse subiectum coloris neque lucis quia
[illegible] de luce vel de colore [illegible]
[illegible] non
est perfecte lucidum vel perfecte coloratum [illegible]
[illegible] lux aut [illegible]
[illegible] corpus [illegible] non
est [illegible] dyaffonum [illegible] vel colore [illegible]
[illegible] vel colore [illegible] si diceretur
[illegible] forme [illegible]
[illegible] ita posset dici quod
[illegible] dyaffonum [illegible] lucis vel co-
loris vel [illegible] quod est subiectum lucis aut co-
loris esset dyaffonum [illegible] lucis et coloris
[illegible] quas [illegible]
[illegible] 2° [illegible]
quod dyaffonitas est [illegible] addita [illegible]
colore [illegible] colori [illegible] corpus reddit
[illegible] opacitatis [illegible]
[illegible] corpora [illegible] terminata et non [illegible]
[illegible] quod dyaffonum non est subiectum co-
loris [illegible] dyaffonitas [illegible] colori vel [illegible]
[illegible] color [illegible] posset dici quod dyaffonum
esset receptivum lucis et coloris [illegible]
receptivum [illegible] est [illegible]

q sunt recepta qntum g corp sunt. Et si tu
queris q̄ istarum opinionum esset vera dico quod nescio
sed pro parte possunt esse probabiles opiniones quia fuerunt
porus plura si una possunt salvare per pauciora
vel 2 quia satis esset difficile tenere 2ᵒ quod propter
ista q̄ntitas omnes mixtio 2 electio rarum ¶
Et tu dico ad opacitatem 2 dicitur sic quod aliquid corpus
tenebrosum dicitur opacum 2ᵉ opacitatis non esset
ad quod tenebra ita quod ista noua sunt opacum et
opacitas essent noua quia tantum sed tenebrosum
2 tenebra 2 quia tenebrosum corpus in nigro alio
colore nigro dicimus colore opacum sed ita
non est ista acceptio uel de ista cura ista opposito
racione dicitur opacum corpus factum absque luce
uel quod non esset luminatum et suspicio luce et
non transparens 2ᵉ opacitas est qualitas aliqua
luce per quam corpus redditur luminatum 2 non trans
parens. Et tu de ista opacitate est ipso opposita
patet quod opacitas colore est subiectum ipsum colore
hoc est dictum quod opacitas est q̄ntitas dispositio subiecti
ad recipiendum colorem quam corpus cum quo est perspicuus 2 i
terminatum corpus sufficiente sunt et ita recipit ipsius ut i
simo sed corpus perfectiorato 2 si unum corpus sibi
uel similis non erat quia id quod est principiat
ad decoc s. de in q̄ntitate luminante sunt in qualitatum
coloratum esse ita transparens sed sunt uel
corpus in colorati ¶ Eius dicitur ponit quod opacitas
non est aliqua qualitas quod color sunt sed corpus quam
erat diafanitas cum luce sibi adiuncta causat
materialiter colorem 2 potest exemplum de quodam exemplo
q̄ simili diu in obscuro pulueris quorum uenit co
loratur per aquam primo si ponitur ad aqua ista
manent clara sed postea si potest subito corporis pulu
erum in una aqua 2 alteri in aliqua aqua ista
nebunt clare 2 diafane quia non colorabuntur
sed si aque ponuntur sunt colorata 2 sic
erit valde nigre 2 propter hoc non essent transpa
rentes 2ᵉ dicitur quod ista opacitas non sit nisi co
lor. Quare autem istarum opinionum sit uera dico sed
primo non est quod 2 sic dicitur quia fuerunt ponentes
tot si una posset salvari per paucos ¶ Ad
rationes sic dicitur quod iste erant auctores 2 auc
tores non deuiant 2 sic diu in quorum
doctores loquti fuerunt de ita uera ita sunt
2 ita obscure sicut aristoteles auerrois albertus 2 sic
tamen 2 cum non possumus eos bene intelligere possumus
tu dicere quod quelibet de auctoribus loquitur corpus 2ᵉ per quod

Utrum lux vel lumen sit de essentia coloris arguitur
quod sic quia dicit aristoteles quod omnis corporis colorati participat

esse non esset uerum nisi lux uel lumine
est color quia aer 2 corpora celestia non habent
aliud colorem a lumine uel luce ¶ Sic dicit
aristoteles quod lumen est color perspicui per actum 2 ita
lumen est idem quod color non quod est idem aliter quod
de essentia eius est albedo potest quod colores sunt
duo prima quia intentionalis et perspicui primum sunt
2 lumine primum sunt forte in materia 2 forte sic de
essentia opposita ¶ Sic quod omne ponit aliquid
esse primum coloris sed effectus uel sub 2ᵉ est
primum secundum materiam uel forte 2ᵉ est de eius essentia ¶
Contra arguitur quia diafanum in quantum diafanum recipit
ipsius colorem quod lumen non est de essentia coloris ab
sque per aristotelem 2ᵒ de anima qui dicit quod color motiuum
diafanum per actum 2 quod hoc est uera coloris uia
diafanum non dicitur per actum nisi sit illuminatum ut
patet ibidem ita sic id autem quod diafanum ut
illuminatum recipit ipsius colorem per primum
quod ex hoc patet quia recipiens eam debet quia
receptum debet esse denudatum a natura recepta
2 receptum ipsius coloris debet esse denudatum
lumine si lumen est de essentia coloris sed non
debet recipere species coloris illuminatum propter magis
perspicuitatem luce 2 ab ista autem quia propter 2ᵉ
2ᵒ de anima 2 per aristotelem sed probatur sic sed quando
dicitur quod lumen non est ad uisio colorum propter
colores esse uisibiles cum sit perspicuibilis
propter primum diafanum uel propter mouet a colo
ribus in recti de ipsius corpus ¶ Sic si lumen esse de
essentia coloris sequitur quod colores possent esse
in obscuro in sine luce existente quod est fin
gendum quia per lumine sibi intuitum potest mouere
diafanum ineius usque ad uisum ¶ Ista quoque est
difficilis quod non dicta ab antiquis doctoribus
in sub ... balde obscuris 2 sic ¶ Et
aut de ita aliqua quod hoc plures opinionis quibus antiqui
addidit antiquorum quidam dicunt quod color est compositum
ex opacitate luce 2 quod ubi plus est de opacitate
2 minus de luce id est magis sed ubi plus est
de luce 2 minus de opacitate id est albus dicunt
2 aliquis primum a3 a3ᵃ 2 dicunt quod ipsum corpus lux
intrans corpus colorum existens propter opacitatem sibi
commixta ita quod non posset per luce nec simili
radium uel species intra recipi mediis diafanorum
in cum admixtio luce existente sed in opinio
non est uera quia argentum est multo magis opacum
2 terminatum quam cornu nigrum dicimus sunt si esset
in aliud materiale apparebit diafanum 2 transparens
sunt medii fuerint luce 2 tunc autem calde

darius quam rarum et rarum non est nigrum quod
similiter ipsi lapides pretiosi sunt valde opaci et tamen
et tamen sunt valde clari et non nigri quod sunt rubei
carbunculus vel saphirus ignitum multum habet de luce
et isti preciosi in parvis parvis habent de luce et tamen
preciosi est clarior quam sit ferrum ignitum vel carbo
ignitus ergo non est quod propter plus de luce sit clarius
nec de plus opacitate sit nigrius quod sunt in rubeo sine
verdicie quam propter opacitatem luminis permixta de luce
contingit quod in carbone ignito vel ferro sicut
magis luminosum opacitate terminata nec contingit
aliud luminis propter opacitatem sed propter infrigidationem vel
humectationem quod extinguit ignem quod tertio de
generatione et Albertus dicit cum mixtione sed quarto
corruptionis est ex diaphanitate et luce vel lumine
et plus est de diaphanitate de luce alia id
est clarius sed ubi est minus de diaphanitate et minus
de luce et quod est ibi luminis obscurum id est
nigrius ut de generatione bene dicit autem ut cum
nigro est pura clara sunt sine medio id est ubi
apparent ad conspectum valde opacum et nigro
apparent vel saltem non sunt lucidum tamen sunt de
tempore non multum diaphanum valde clare
ut argentum et preciosi et aqua et similia
aqua sunt bene clara quod caret luce et diaphanitate
bene sine lumine exteriori non videtur et aqua
bene magna luce et multa diaphanitate
non est ita clara sed forte rubea sed carbunculus
et tamen non est quod lapis clarus
habeat multo plus de transparentia ut de diaphanitate
quam lapis marmoreus qui est valde niger et ideo
non videtur in bene clare superficie
quod primo quod diaphanitas non est causa claritatis
vel opacitas nec est quod diversitas quod materiarum
est quod aqua cetera paria de se sunt valde bene
diaphana ut vitrum et cristallus quod alia autem
sunt magis vel minus opaca et terminata ut lac
et multa ex corporibus coloratis quod postea
est quod lumine multum differt a colore et luce
lucidum et color terminant tamen magis et lucem
et non reddunt ea transparentia et sic ad transparentia
rubeum colorem vel lucidum sed rubeum
est quod non est bene mixtum colorem vel in
bene mixte lucidum non est de terminatione ut lucidum
differt tamen de terminatione et non bene videtur
per vitrum rubeum sed per vitrum quod viride clarum
et tamen bene videtur non est clarius ideo valde mixtum
vel valde immixte colorem quod forte

vitrum rubeum sit ita clarum sicut et ita stabile
sed est clarum lumine autem non terminat corpus
magis est sed relinquit ipsum transparens quod sic
et lux perficit sic corpus visibilium sine quod ad
motum corporis movent ad autem sic est quod
visibilis quod non movent ad modum eius et quod lumine
dependet a corpore lucido ad hoc sit et omnis lux
non est nisi quod lucet per lumen lucis
et sic habet ad lucem sed color ad colorem
bene non terminatum quod lux videatur sed
color videtur quod super positum super superficiem
non fiat sed quod est de aqua et quod lux et
color multiplicat se usque in oculum
visus non videtur sed per eas videtur lux et
color bene et est quod an ortum sol lucem
subito comitatur in totum corpus video et per
unum formant visibilia et dicit anima videat
ad oculum visum et hoc non proprie sol
nec sic super lucem impossibile sed aliud per vitrum
difformiter videtur color nec species
in ipsa sed ex parte et diffusione per diversas
species coloris per visum et tamen sicut
videtur in mediis quod lux non est de natura coloris
quod sed color est visibilis non autem
lux et color est apparens sine subiecto et non
dependet in actu sine ab aliquo lucido lux autem
non est sic apparens sed est sine est in agitatione de
per ab exterioribus lucidum et videtur lux
non est nisi quod visibilis communis non
est color quod est quos dicet non ergo videtur
deo lumine cadens super superficiem et propter
apparentiam adhuc dico quod non est sic est sed
videas colorem vel faciem tuam in speculo
apparet quod tibi quod sic et color
quod videtur sic in speculo quod est ad oculum
tuum apparet per lineam rectam et tamen videtur
color et sic quos videns non sunt in speculo
sed in superficie ita sicut est quod radius lucis
est quod per lucem apparet ad oculum per
lineam rectam ideo non in medio quod est
quod videtur sit in medio et non est ita quod est
lux sol est est instrumentum ad et ad
oculum nec in medio sed colorem facit tamen visa
quod apparet a oculum tuum quod postea
et est in medio quod lux multum differt a colore
lux non est quod propria movet de
apparet et propter multiplicationem per lumine colorem
autem est quod propria sed non propter quod
sic lucem vel lumine et non credo quod non
sit de natura coloris vel de specie lucis

po^t q^ttas secu^m disputte videt^r q^d eadem
q^i inlest coloribus partibus corporibus simul in
eo sed sit congregatio lucis et coloris sicut
in carbone igito et ab hoc est a^q sit vid(e)a
q^d de de no[n] vi^mr sub colore suo sub luce
[illegible] p[ro]p[ter] hoc q^d mag^s lumē ip[s]i^s ob
fuscat migati p[ro]p[ter] q^d et no[n] vide^r apparet
de die et tu[n]c h[uius]mo[d]i vid(e)a vi^mr de nocte
no[n] sub colore suo sed sub spu[n]a lucente
[illegible] q^d sit ca^a q^ttas q^d m[u]ltibus vi^libus vid[e]n[tu]r
de die et q^d vi^r de nocte et [illegible]
[illegible] [illegible] q^d [illegible] igito no[n]
eadem a^o colore q^d m[a]g^s [illegible] sed lux [illegible]
m[a]g^s [illegible] sit [illegible] vide[tu]r [illegible] az rubeus
sed et e d[e]spole [illegible] p[ro]ximos [illegible]
[illegible] [illegible] q^d az rubeus [illegible]
e rubedo [illegible] [illegible] sunt m[a]g^s [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vide[tu]r [illegible]
[illegible] [illegible] no[n] sit m[o]d^c [illegible]
[illegible] lucis [illegible] ad actu[m] [illegible] [illegible]
coloris m[a]g^s vel rubei ut [illegible]
q^d vi[de]t[u]r colore [illegible] colore [illegible]
[illegible] eo [illegible] sol et carbo [illegible] rubei [illegible]
[illegible] p[ro]p[ter] [illegible] e no[n] q^d [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lucis lumē
et [illegible] coloris [illegible] coloris [illegible]
q^d lumē e color [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
vel [illegible] q^d [illegible] lux vel lux sit [illegible]
color [illegible] sit [illegible] lux [illegible]
[illegible] [illegible] q^d [illegible] color no[n]
e ad q^d [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] q^d [illegible] [illegible] coloris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible]
ut [illegible] igito vel [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lucis [illegible]
sit [illegible] lux et m[a]g^s [illegible]
az rubedo et ita [illegible] sunt
[illegible] colore [illegible]
m q^d sit azor [illegible] est [illegible] plus de
[illegible] lucis [illegible] [illegible]
azor [illegible] [illegible] [illegible]
lux e de [illegible] corporis sed [illegible] q^d tu[n]c [illegible]
[illegible] lux e ad corporis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q^d lux sit de [illegible] corporis [illegible]

diffinitio coloris sit [illegible] coloris e [illegible]
[illegible] q^d no[n] q^d [illegible] e corporis
[illegible] [illegible] corporis e [illegible]
[illegible] [illegible] sed color no[n] est
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e [illegible] [illegible]
[illegible] corporis [illegible] est corporis q^d [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] corporis sit corporis et no[n] [illegible]
[illegible] q^d [illegible] e [illegible]
[illegible] et no[n] [illegible] [illegible] sed color e
[illegible] [illegible] [illegible] corporis
[illegible] color no[n] e [illegible]
[illegible] [illegible] q^d e [illegible] [illegible]
corporis no[n] [illegible] coloris sed color
e h[uius]mo[d]i carbo in no[n] e m[a]g^s [illegible]
[illegible] [illegible] q^d az [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] corporis vel
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et eo [illegible] sit [illegible] et in
[illegible] sit [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] vel [illegible] q^d
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et e
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] color
[illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] q^d
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis
et no[n] az m q^d [illegible] sit [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] q^d [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
no[n] sit [illegible] color [illegible] [illegible]
et no[n] [illegible] corporis [illegible] corporis
sit [illegible] [illegible] [illegible] actu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] color [illegible]
[illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in est corporis [illegible] et [illegible]

apparet in signum quia si lapis aliquis videatur statim
apparebit aliquando nisi in aliquibus partibus dispositus et si lapis
niger dicatur puta marmor aliquid nigrum videtur in similibus
partibus sui et non apparet esse sola potentia
quia corpus videre aliquando est impossibile aliquam in ipso
nigro et tamen si videatur non albus albedo vel nigredo
sed nunc quantum sed antea apparebat in imperfectione
lapidis albi est albedo plus quam impossibile et imperfectione
lapidis nigri est nigredo plus quam in potentia
apparet ergo dici quod ibi lapides minus non [illegible]
diversas quantitates propter quas videtur dispositus aliquis albus
et alter dispositus aliquis niger et non potest dici quod contrarietates
diverse sunt non albedo et nigredo et apparet
concedi quod contraria contra non sunt in solum ex
[illegible] et minus actu contra Et item per exemplum
[illegible] si vinum rubeum post mixtionem apparet
magis rubeum si aliquid mixtum de vino quod si
post motum et non est nisi quia plus videtur de
rubedine et tamen non plus videtur si solum
videretur rubedo mixta ex contrario contraria
sunt minus actu contra et sunt per fumos a
terra elevatos motum solis cum videtur sole
et [illegible] magis [illegible] fumos solis rubeus non
non est [illegible] quod videtur a solo magis [illegible] fumos
[illegible] contrarii [illegible] contrarium [illegible]
[illegible] fumos et ideo concludo [illegible]
quod corpus contra actu colorem non solum ex
[illegible] mixtione et imperfectione Et ex hoc concluditur
[illegible] quod non videtur differentia coloris [illegible] est contrarius
sunt per [illegible] sit alius [illegible]
quod sit opiniones quia dispositionem accidit
[illegible] errore [illegible] quod [illegible]
[illegible] sit secundum colorem hoc [illegible]
color est [illegible] imperfectione [illegible]
[illegible] non est [illegible] imperfectione [illegible]
[illegible] sit idem quod [illegible] videtur de
[illegible] propter vinum [illegible] quod [illegible]
non [illegible] colorem et quod [illegible]
[illegible] colorum non apparet ut aqua vel
aer quia [illegible] colori quia [illegible]
[illegible] colores recipiunt species et tamen
[illegible] et quod [illegible] colores
[illegible] concludunt quod [illegible] est secundum corpus et sic
[illegible] non aliquis nec quod in [illegible]
[illegible] quod sit [illegible]
[illegible] species recipitur cum sapore
[illegible] ut [illegible] receptum
corpus et tamen [illegible] ut aer vel aqua
recipit [illegible] et tamen est quod [illegible]
[illegible] recipit species lapidis et non liquide et
[illegible] necessitate quod sit [illegible]

quod recipit colorem et species [illegible] Et ideo potest ultimate
dici quod [illegible] non posuit [illegible]
differentiam vel dispositionem colorum sed [illegible] probabat
[illegible] quod [illegible] fuerit adducte sed
[illegible] posuit [illegible] colores mixtos [illegible]
videtur et quid ad [illegible] est [illegible]
videtur color quod est imperfectio talis corporis [illegible]
sed solum id quod est mixtum contrarium et [illegible]
color sit [illegible] proportionem [illegible]
[illegible] species [illegible] ad visum [illegible]
[illegible] color est [illegible]
[illegible] mixto [illegible] mixto
[illegible] proportioni et non
in quod [illegible] plus [illegible]
[illegible] differentiam corporis [illegible] differentiam
[illegible] sed [illegible] saporis et de hoc [illegible]
[illegible] differentiam saporis Et [illegible]
[illegible] quia [illegible] concludat et [illegible]

[illegible] colores [illegible] generantur ex commixtione
contrariorum [illegible] quod non quia [illegible] mixtio
[illegible] non [illegible] ut [illegible] de generatione
et corruptione sed colores non sunt contraria [illegible]
[illegible] [illegible] non est
mixtio [illegible] mixtio est activorum et passivorum
passivorum [illegible] colores [illegible] non sunt activi
et passivi [illegible] et [illegible] mixtio
[illegible] non diminuit [illegible]
[illegible] non diminuit [illegible]
[illegible] per actores [illegible]
[illegible] qualitates tales non sunt
[illegible] non [illegible] per-
[illegible] et [illegible] non [illegible]
mixtione contrariorum [illegible] vel [illegible]
per [illegible] solum contrariorum et [illegible] non [illegible]
medius color vel esset per actum et passionem
contrariorum [illegible] et non est possibile quia colores sunt
qualitates et quod non sunt [illegible] activi et passivi sed
[illegible] alterabiles per activos et passivos quod [illegible]
[illegible] Et [illegible] mixta [illegible]
[illegible] ut lac cum [illegible]
[illegible] quantumque
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] sed solum pallidum aut fuscum
vel blancum vel [illegible] et non [illegible]
rubeum [illegible] vel [illegible] possit fieri ex
mixtione [illegible] et [illegible]
[illegible] compositores [illegible]
quod resultat commixtio [illegible]
contrariorum [illegible] colores per
[illegible] Et [illegible]
[illegible] resultabit fuscum vel pallidum

vel aliquis medius color et ideo non potest dici
vero quod rubeum esset magis medium inter album
et nigrum quam nigrum inter album et rubeum quia ibi
[illegible] [illegible] gradus quia medium non est nisi
per mixtionem extremorum vel permixtionem extremorum si
concedatur quod per principaliora tunc rubeum erit
compositum magis ex albo quam nigro et habetur propositum
[illegible] quod per mixtionem extremorum et habetur [illegible] quia
quod sed rubeum non est album neque nigrum ita
ita nigrum non est album ut nigrum et nigrum
esset medium per mixtionem albi et rubei sed tamen dicitur
rubeum esse medium albi et nigri quia non album
nec nigrum. Et ista quaestio et aliae omnes de co-
loribus sunt mihi valde difficiles et ideo
tamen aliquo intuitu [illegible] [illegible] dici quod secundo
dicitur medius color simpliciter alio modo dicitur medius color
non simpliciter sed solum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
est de mediis coloribus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] simpliciter medius. Et [illegible] ad primum [illegible]
est quod dicuntur aliqui colores medii tamen secundum veritatem
non sunt medii / ideo per [illegible] lucis [illegible]
vel per defectum lucis ut [illegible] [illegible]. Ideo
per defectum lucis quia [illegible] magis [illegible]
apparet quod totum sit nigrum ut in carbone [illegible]
non enim in [illegible] nisi nigredo sed lucet [illegible]
in carbone [illegible] [illegible] totus niger. Et [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] nigros [illegible] totus
enim [illegible] rubeus et tamen [illegible] est rubeum [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
non est nisi nigredo [illegible] tamen [illegible] [illegible]
[illegible] rubedo / alio modo [illegible] medius color licet
non sit per [illegible] [illegible] extremorum [illegible] [illegible]
valde minimas partes ita [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] distincte ab [illegible] [illegible] quia non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medius color. Et iste [illegible] per [illegible] color
extremorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medium et [illegible]
[illegible] [illegible] pictores et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible] [illegible] et
flaveum [illegible] [illegible] [illegible] quod si [illegible] [illegible]
[illegible] flaveum et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ita quod per ambo sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit
[illegible] et ita et pictores [illegible] et [illegible]
sit [illegible] et [illegible] faciunt colorem [illegible]
et sic pictores pannorum de panno flavo
faciunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et tamen in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est color medius [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] sed valde [illegible] [illegible]. Et [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] et pono
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiet [illegible] [illegible] [illegible]
color medius sine actione [illegible] quantum quia [illegible]
et [illegible] non sunt [illegible] [illegible] et [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] et levitas vel [illegible]
[illegible] enim [illegible] esset corrupta [illegible]
[illegible] [illegible] sine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] corrumperent [illegible]
tum vel [illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] ut
plumbum est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
tamen levius et tamen non corrumpitur [illegible] [illegible]
vel in plumbi ut [illegible] corrumpi levitas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] non tamen [illegible] corrumpit
nec agit nec patitur [illegible] sed [illegible]
ut corrumpitur [illegible] ad actiones [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] non agit in
[illegible] nec [illegible] impossibile est tamen sunt [illegible]
[illegible] quod mixta [illegible] ita quod fiat color
medius nisi [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minimas sed sunt
pulverizatae valde [illegible] possibile est quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agat et [illegible]
[illegible] totum ad [illegible] [illegible] medium ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corrumpitur [illegible] [illegible] et [illegible]
medium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est quod magis est [illegible] [illegible] admixtionem [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
approximando [illegible] [illegible] [illegible] mixtum
[illegible] [illegible] [illegible] medium [illegible] tepiditas
[illegible] non est [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ambo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absque hoc quod
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ita dici [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
nec [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medius color [illegible] [illegible] sine
actione [illegible] quantum mixtum sunt [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible] [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

nisi fiet per totum corpus quod est in igne [illegible]
[illegible] ex hoc patet quod cum [illegible] colores medios
generari ex commixtione extremorum hoc est nigri
et [illegible] generantur ex [illegible] vel mixtione [illegible]
quod in [illegible] puerte azurii et nigredinis
[illegible] possibile quod a sit generatum azurius et b sit
generatum azurius et tunc sit generat [illegible]
tunc [illegible] puerit azurium vel
nigredo ~~et [illegible] generat~~ sed color medius
vel [illegible] a et b non remanet in suis propriis
formis [illegible] sed commixtis ad invicem
sed [illegible] quod [illegible] commiscere
[illegible] mixtum vel [illegible] rosum
[illegible] vel [illegible] sed [illegible] colorem
medium [illegible] et non [illegible] generantur colores
[illegible] ad [illegible] magis diversitates quam sunt
[illegible] generate ex commixtione et [illegible]
[illegible] puerte rubedo vel [illegible]
[illegible] commixtus azurius et nigredine
[illegible] vel [illegible] non [illegible] puerte albus
color medius [illegible] quod puenerit [illegible]
[illegible] et [illegible] commiscentur [illegible] ad
minutissimas partes [illegible] quantumcumque [illegible]
commixta pictura azuri et [illegible] vel lactum
[illegible] ad rubeum vel
ad viride vel ad croceum vel [illegible]
ad pallidum vel [illegible] ad fuscum vel [illegible]
[illegible] ad flavum [illegible] breviter [illegible] ad [illegible]
sed sapores [illegible] ita [illegible] colores sicut [illegible]
[illegible] ex accidentibus [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicit quod ex
[illegible] generat nigredo [illegible]
[illegible] vel [illegible] puerit azurio et ex
[illegible] puerit [illegible] sed [illegible]
[illegible] quod non [illegible] aqua [illegible] quaecumque
[illegible] medius color medius quod azurio et [illegible]
[illegible] quod [illegible] actione ignis consumente
[illegible] sit azurio ut [illegible] et
[illegible] lapides
[illegible] valde albi [illegible]
[illegible] generat [illegible]
[illegible] calor vel
saporem et [illegible] odorem ita [illegible] calor vel
[illegible] generaret [illegible]
[illegible] agens [illegible]
[illegible] fiat sed postea [illegible]
[illegible] albe-
fiat [illegible] quod [illegible] et ligna et la-
pides [illegible] ad ignem [illegible]
fiunt [illegible] sed [illegible]

[illegible] consumpta et evaporata [illegible]
[illegible] color [illegible] coloratur [illegible]
in agendo [illegible] albescit [illegible] quod
[illegible] albescit sicut
gelatum [illegible] hoc [illegible] quod lac [illegible] et
[illegible] cum [illegible]
[illegible] cordis et [illegible]
colorabatur [illegible] ad rubedinem
sed postea [illegible] et membris
[illegible] calor [illegible] ad [illegible] non
[illegible] quod [illegible] sed [illegible] ad
[illegible] et [illegible] azurium
et [illegible] et carnes [illegible]
[illegible] et [illegible] membra [illegible] sunt magis
[illegible] vel rubea [illegible] calor [illegible]
[illegible] colorum [illegible]
[illegible] corporis [illegible] et
[illegible] agunt [illegible] hoc [illegible] plato [illegible]
[illegible] flores et fructus [illegible]
[illegible] postea [illegible] quod [illegible] de rubedine vel
[illegible] male
[illegible] calor [illegible] ad [illegible]
[illegible] frigoris [illegible]
[illegible] caloris [illegible] croceum vel [illegible]
[illegible] non [illegible]
sed [illegible] pallidum et fuscum vel forte
flavum [illegible] non [illegible] quod puerit ex
croceo et flavo [illegible] vel [illegible]
[illegible] picturarum et
[illegible] quod [illegible] impossibile [illegible]
diversitatis colorum [illegible] amplius [illegible]
[illegible] et [illegible] sufficiat quod [illegible] et omnino
[illegible] quod valde [illegible] colores diversificant
[illegible] non diversificatur [illegible] vel
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] hoc [illegible] quod omnes
[illegible] colorum apparent in flamma ignis et
[illegible] sunt [illegible] quod [illegible] non [illegible]
[illegible] dictis et [illegible] non [illegible]
[illegible] fiebat [illegible]

[illegible] sit [illegible] quod non [illegible] sed
dicit [illegible] valde [illegible] et tamen non
sit [illegible] est [illegible] totum [illegible]
[illegible] et [illegible] aquam
sit sapida [illegible] sapor [illegible]

per desiccationem autem et per adustionem sicut patet de [illegible]
quia quanto magis decoquitur et desiccatur tanto est
magis acutum. Hoc autem non esset ita si sapor
inesset per se ipso humido. Quarto sic: si causa subiecti
saporis est humidum sequitur quod magis humidum est magis
sapidum, quod falsum, quia aqua est maxime hu-
mida et non sapit, id est non habet saporem, nisi forte
colorata per aquam terrestre vel mixta alicui ter-
restri. Quinto: fructus in principio sunt humidiores quam
post maturationem et tamen sunt minoris saporis. Secundo videtur
quod sapor non dicat humidum per se, quod probo: quicquid
quod inest ut idem est humidum actu ut aqueum
sed inveniuntur non [illegible] de aqua quia dicit Aristoteles quod
ipsa non habet saporem propter hoc quod ipsa est omnium liquidorum
subtilissima et mixta et tamen omnibus saporem
habet aqua corpulentum et grossum in humido aliud
non est subiectum saporis et magis sequitur quodcumque hu-
midum aereum cum aer multo subtilior
est aqua. Notandum
quod si humidum esset subiectum saporis vel esset
simplex vel compositum ex humido et sicco. Sed non
est humidum simplex quia tale est humidum elementale
quod non habet saporem, elementa enim simplicia non
habent saporem. Et si dicas quod siccum est subiectum saporis
ex humido et sicco tunc non debet magis dici
quod aliud sit eius subiectum quam siccum [illegible]
[illegible] quod subiectum eius proprium sit compositum
sive mixtum ex sicco et humido. Quod sic ideo
[illegible] subiectum saporis quod est actu [illegible]
sed humidum est actu saporis in sicco [illegible]
quod per [illegible] quod siccum non habet saporem in
[illegible] et fit sapor per humidum adveniens in
aqua et sic quod humidum adveniens facit siccum habere
saporem in actu tamen cum non haberet in
[illegible] in sicco est subiectum saporis et non humidum
quod omnia dicat Aristoteles, notandum est quid quod habet sa-
porem in actu positum super linguam [illegible]
ipsum movet linguam ad actum gustandi et
[illegible] sicut patet de [illegible]
quod est quod non siccum sine humido habet saporem
in actu quia si ponatur super linguam et siccum
non sentitur [illegible] sine sale super
linguam positum non sentitur nisi liquefiat si-
liquam autem nisi liquefiat [illegible]
[illegible] sal saliva [illegible]
siccorum gustatur sapor corporis quod [illegible]
non sentitur. Secundo siccum sine humido non habet
saporem in actu. Quod [illegible] humidum sine sicco
vel [illegible] sunt passiva [illegible]
tamen non habet saporem in actu [illegible]

quod accipit saporem de terra per quam trans-
ibit non haberet saporem. Verum si [illegible]
dulcis non est [illegible] solis
[illegible] propter hoc probatur quod ipsa non est salsa vel
amara verum maris est quia ipsa est receptiva
[illegible] dulcis
[illegible] Ad rationes sic: quod omne
saporem habet esse de genere mixtorum generatum
et mixtum non [illegible] aqua vel aer non [illegible]
aqua [illegible] quod mixtum habet esse grossum
et mixta ut inde possit inebriari
[illegible] Aqua autem non est grossa [illegible]
[illegible] si adiungatur potest evaporari
[illegible] sine mixtura aqua non habet sapo-
rem et multo plus adhuc aer cum aer
sit subtilior. Quod autem habens saporem dicat
esse de genere mixtorum propter hoc quod non
inveniuntur saporem in [illegible] et gustum
in aliis non ad distinctionem mixtorum generatum
vel [illegible] non sit saporum
[illegible] de genere mixtorum. Quod [illegible]
quod omne habens saporem actu est mixtum
aqueo ex humido et sicco terrestri quod sic [illegible]
[illegible] quia nec siccum sine humido
habent actu saporem nec humidum sine sicco
[illegible] quod habentia saporem sunt composita sive
mixta ex humido et sicco et non supponit
siccum igneum sine sicco terrestri quia
siccum igneum est adhuc subtilius quam
aqua vel aer [illegible] siccum terrestre
admixtum, ad hunc tamen [illegible] est quod habens
saporem habet esse corporatum et grossum in
[illegible] in siccum terrestre et [illegible] ex-
perientia quod aqua et ignis non sufficit ad
saporem quia aqua posita super ignem magis
propter hoc efficitur sapida non [illegible] saporem
operatur. Quod [illegible] quod multa [illegible] habent
saporem [illegible] quod [illegible] de [illegible]
et [illegible]
[illegible] cum saliva [illegible]
[illegible] sapor quod non esse [illegible] sapo-
rem aut in actu aut in potentia propinqua. Quod
[illegible] quod et humidum ut aqua pura habet sa-
porem in potentia propinqua quia statim si colatur per
cineres [illegible] habet saporem et ut dicit
Aristoteles qualitercumque terra per quam transit aqua talem
saporem habet ab illa terra vel contrahit. Propter hoc
non multi colores sunt diversorum saporum
modo non aqua haberet saporem in potentia propinqua ipsa

no fiet in actu sapidu sicut sicut p[er] tinsitu
sicci terrestris vel composito cu eo et dz
e sup̄ q ex p[ar]te mixti de spe po s. actu
z pana actu eni e pduces forma
vel dispoz aq ma° z pana e recipiet
form vel dispo aqua ab a° mo i oz
ygmai cu nez sicut heat actu sapo
re sine humido nez eq° z tn sicci qn
gmiscent inuenit hre saporem in actu z
mone lingua ad actu gustandi io oz
dri q sic sapor pueniret ex alto hoz
mo s. vel q siccu agat saporem i hu
mido vel eq° et est addeterminandu qd
hoz dicat dri hoz pono tz gz q
siccu agit saporem in humido z no humidu i
sicco qz de roe sicci e dectue passiu ad e
tu forma vel dispoz z de roe pam e qsit
indiuis ad diuersas formas vel disposicoes i aptitudines
no ocalit humidu puta aq e indiuis ad
q[ua]lbz saporem recipiend pp quod bn dr ap[ud] aristotle
q aq p qlbz terra transit tale saporem lz pp
hoc e in lingua nra ingreauit salma hu
da ut est indiuis ad quoslibet sapores sed
siccu q miscetur cu humido dicitur se ad ctu sa
porem hui altimi saporem siccus coyiiabit mas
turato a[n]t eq[u]ale vel pane i siccu e actiu
saporis in humido z tu humidu i sicco sic opor
tet s[e]c[un]dum blaua q°. s q eq[u]u sem saporis e hu
mum q si impotu cohumido z sicco ponit
sem saporis tn hoc e roe humidi z tnt co
dicis tz coponi goes pp poit. s q siccitas
saporem impo ppinq no pana sed actiua
z humidu tz saporis impo ppinq no pana
sit actiua sed passiua. postea e dd
e q dr e actiu saporis p° e ead aq° siccu
terrestre decoctu vel digitum ut e adnit
z ab[usi]o agere siccu terrest° tz ee ppinq
saporis zc ꝑ actiui saporis z ppinqui e id
terrestre siccu sit passiu a cado q p ż in humido
sibi gmixto facit saporem in actu/ [illegible] di
dilr no e q[ua]ndo dico tal tnos. qui
a tactu pipi actuali z alr tuali qui
no a tactu popi zc tuali e inatz facit
actualr di gr calor alii penitus ad tactu
frigidu fit actuali e tu balde cal[i]da calite
tuali intm q si pzaci max sicci aq fiet
valde cal[i]da vel z si byp vel cpib3 omedat
actu frida. tn salu pma talr tualr ca
lefaunt ob z bonte vel impo°to yomai oz

saporem actuale q po°to sit lig bona sicut mo
ca ad actu gustandi sine adiutorio altius
z oz q hoc sit humidu z de tali sapore dant
q e in humido tp in se bo vel in saliua vel a° subo
et ad e sapor tualis q e inatz facit sapo
rem actuale in humido z e sapor tualis e i sicco
terrestri subtile ab igne sed gba° de ca do
bype in gutibus vel pac zo is z si de tali
bype loqrem tc nulla pacta heret actuale
saporem z diuersos sapores vel sal byp gutibus pars
tes z gz pdca put coporor oms roes pbas
suas nlic cm arguunt dcio sapor tuali
z s p zq° sd / Vbz dulcedo z amaritudo

sunt sapores extremi aut quod y° q dulce sit
sapor medius q[uia] acced[it] ad calidum z frigidum q
sunt acta saporis opod e salsus z acutus vinu
z amarus ut in zymcibz q sit a° calid su
amaioi caliti/ stipticus aut z ponticus sit
ap humid z dulce tot me° bn az q fructy
inp° concocti frigi z humidi sit pontici et
stiptici z p maturatione mea sunt dlces z po
ca pp putrefacoz z adustio sunt amai i dlce
e inte° qt sit dr arp° q solo dulci mutat
alia mutatu aut zne no dz ee nimis lap
su ad q[ua]lte exima. sed i mea ppor oc ut sit
gnis tue qr appon d me az z no accessu
ad ad exim et it crudu z adustu gnat
tp expima gpecter aut digestu e i me° in
qtat q cruda stiptica vel pontica sit ut az
de fructibus an matan adustia aut amara
sit z bn digesta sit dulcia g° dlce e in medio
qs sit oms accedunt dlce eld° sparo z gnu
do ci bn ppor° to z a° saporis accedunt tu°
excessiuo vel defectuoso mo bn spacu est
me° excessus z defectus i dlce e me° et
it q exime dant sicci me° ut dr ap°. s
qd[ic]ta z amaro no sit stiptici vel amaro
i fructibus q[uia] sit fructus pontici vel stiptici p°
q dulces vel amai et om az de mtc oc ap°
z oms te bolgaces vo de hoc ig[itur] cetes q. ana
duci gacdunt dlce z amaro oc gna mo
gna in suis gdibus sunt exima u° oz et tua
breuit q media gnm z an attendetes at
tua[li]tes summas ex q[ua] actoribz z paciby diuis
actri diuisi sapores diuisi odores diuisi cotores
z s d° ai° zu q by dnt q dulce tot gdu
me° amaro aut z salsu tenet tuu exim
stipticu tbo z ponticu tenet ad exim z oc e

vero dictum quod dulce fit a calido temperato et albu-
bum cibi proportionato et assato et bene digestum sine
admixtione amari aut est ex excessu caliditatis
adurentis siccum aut ex defectu digestionis
aut commixtionis aut ex putrefactione et hinc
stipticum aut et ponticum proveniunt ex pauca
actione caloris et in dulce est medium secundum et medie
et provenit ex anima dicta invenitur quod invenitur
et procedebat quod omnes voces quas prius fiebat et
secundum est tunc per actionem intrinsece ad hoc saporum
et eorum dicitur species dulce sed est extreme et
contrarie ad amarum et non potest inclinus
per prius quod omnes prius hoc indicat sine
voce tamen dulci a nullo [illegible] et opposite
tunc est indicate de dominiis suorum
saporum et impositio est nunc de bona fit ut
sicut cum moralis ut libertas quam ad sub
actu frequenter duorum extremorum viciorum
participat quam prodigalitas et avaritia tamen quam ad
voces boni et mali sicut [illegible] est enim extremum
contrarium ita et impositio dulcedo quam ad quas
primas extrema ponitur tenet valde medium
medium inter amarum et salsum ex dicto et ponti-
cum et stipticum ex alio sed quam ad dispositiones
minus boni vel mali dulce bonum contrarium amarum
quod maxime nocivum est dulce et maxime repugnans
nature nocivum est amarum et alii sapores inter
se medii quod nec sunt maxime nocivi nec maxime
repugnantes intermedii et ideo quod ordinantur natura gustum
et saporem ad discernendum bene intermedia et nunc pe-
dicta inter omnes vel medius medio non solum [illegible]
est quod gustus recipiat amarum et dulce tamquam
extrema et contraria et alios sapores tamquam media et
[illegible] et sic totum restat dicere de ultima
voce quam dicebat quod alii sapores ex dulci et
amaro generantur ad quod breviter dicendum est quod
non est quod generantur ex dulci et amaro sed nec
colores medii ex albo et nigro sed generantur ex
causis dulcis et amari generatur ut commixtis vel
[illegible] medio se habentibus inter ipsos modos per quos
generantur amarum et dulce et ad voces procedu-
ntur sunt et est finis huius questionis [illegible] dispo-

saporis sit bonus magis dicitur sapor est passio humidi
facta a sicco gustu secundum potentiam alterativam in actu
ad quod non et primo quod ista clausula sapor est passio
quod sapor non est de predicto passionis primo de predicto quod
non est dici per hoc quod passio et deinde quod ista

clausula humidi quod multi sapores fiunt per excessum
vaporum vel quorum humidi ut in sale vel in
cinere et deinde ad quod ista clausula facta a
sicco quod secundo de generatione et secundo metheorum dicit quod
calidum et humidum sunt contrarie passive sed non est dicendum
quod adhuc fiat ab humido vel sicco secundum [illegible] quod fiat
accidens vel [illegible] quod passio caloris [illegible]
sapores diversi fiunt in humido sunt in sicco
per decoctionem vel digestionem vel adustionem in [illegible]
dici quod sapor fiat a calido quam quod potius quam a
sicco et deinde ad quod ista clausula gustus
secundum potentiam alterativam in actu quod per hoc non est differen-
sapor quod si non esset alius sapor esset tamen dispositio
et dispositum deberet gustui sed si nullus esset gustus
non propter hoc desinerent sapores esse sed si nullus esset
visus propter hoc non desinerent colores esse ipsi propter quod tamen
non est differentia sapor et color est dicenda secundo et
et non videtur quod alius dedit meliorem differentiam saporis
ideo est apparere apparebat et deinde quod tales
sunt dispositiones quam sunt per [illegible] quod solum ostendit
quid res est non causam vel quo ut aquo
et non sed [illegible] substantiali data per gratia
et dicitur species sunt est enim secundo metheorum et ac-
sunt dispositiones date per aquas passivas passiones
et operationes ipsius differentia vel rei per quam tale dispositum
supponit et non vocatur proprie loco dispositiones et
ac sic tales quia sunt opus ad omnes de omnibus pas-
sionibus proprie et actionibus propter quod sic dispositiones
ostendit non per quod res est sed bene aquo et
quo et propter quod ipsa est et breviter talis est dispositio
saporis verum est enim quod sapor est quam forma
activa et non habet tamen forte proprie dictum
sed quod potentia quam proprie loco solet vocari forte
corporis de quo potest et in ista dispositione loco forte
actio potius quam forma sapor tamen dicitur sapor est
passio sed non tamen hic passio potest est enim passio
sed potest esse [illegible] qualitas quam est passio ut patet
qualitas sapores non est dicta propria quali-
tas bene et quod dicitur quod sapor est passio propterea quod
forte activa non habet aliam tamen materialem quam [illegible]
cui inheret et secundum propriam saporem est humidum ut dicitur
plus ideo ad corpus tamen materiale saporis dicitur quod
est passio humidi secundum quod dicitur corporum actum
saporis et invenitur est [illegible] [illegible]
[illegible] a calido ideo ad corpus tamen agente invenitur
dicitur facta a sicco propterea de causa finali [illegible]
secundo de anima quod omnia quae a nobis [illegible]
[illegible] sunt finaliter propter nos et hoc est ratio quod

[illegible] ad aliud sic nobis [illegible]
[illegible] positio [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] ordinavit sapores [illegible] et aliqua
alia et non ad [illegible] ut per gustum sapores
possemus discernere alimenta [illegible]
finalis saporis est gustus ab actu gustus
[illegible] finale [illegible]
[illegible] potentiam alterativam in actu
quia sapor [illegible] potentiam reducit gustum [illegible] non
est in actu [illegible] ad actum [illegible] gustandi / Et
sic finaliter possumus dicere quod [illegible] diffinitio est
valde bona diffinitio talis saporis quia [illegible]
omnes causas [illegible] saporis et non [illegible]
quod sapori [illegible] supplens [illegible]
modo cum supplicatur ut magis appareat [illegible]
[illegible] saporis est [illegible] duplex siccum [illegible]
terrestre et igneum · siccum autem igneum non
sufficit [illegible] saporis in humido [illegible]
quod [illegible] est [illegible] saporosum [illegible]

[illegible]

sit actu [illegible] est in primo quod [illegible] in sup
plemento [illegible] ad [illegible] quod [illegible] non fe
cisset saporem [illegible] fuisset gustus vel sensus po
tuisset esse [illegible] fecit [illegible]
[illegible] est [illegible] quod non sit si non sit finis
ad quem natura ordinat quod [illegible] non sunt
[illegible] si non possent esse [illegible] fines ad
quos natura ordinat quod [illegible] fuisset [illegible]
set ad [illegible] fine [illegible] odor sit

Utrum odor sit

in humido [illegible] arguitur quod sic auctoritate
aristotelis [illegible] prima est quod odores sunt in
aere et in aqua [illegible] sic conti
nue [illegible] auctoritas est [illegible] in humido
est in [illegible] quod auctoritas est
quod [illegible] valde [illegible] humido [illegible]
[illegible] sunt [illegible] omnium [illegible]
metallis [illegible] si sunt [illegible]
[illegible] odora [illegible] non [illegible] cum

[illegible]

et humidum et non solum siccum igneum quia ignis
aquam evaporando nec faciet aquam odoriferam
nec fiet odoriferum nec vere fumus terrestris
et hoc totum est verum quia sicut sapor ita odor sub
stantiam addit super [?] mixtorum sed non dicunt ibi
nisi in generatione mixtorum in quo generatione non fit corrupta
simpliciter sed aqua mixta sicut dictum est de aliis hu
midi. ponunt mixta simul eadem sicut in
plantis mutant magis et ideo concedo est quod odo
res sunt humidum et siccum commixta. Ad secundum
ad propositum oportet esse differentiam inter odores et sapores
qui et ... activorum vel passivorum sed
non oportet diversitas ... caliditatis et frigiditatis quia
...tam odoris quam saporis causatum est ... in
gradum aut non. Ad ... de aliis frigidis sapor
... et sapores ... et hoc oportet
... dici quod diversitas odoris ad saporem ...
... ex parte humidi et sicci et quia
... tam ad odorem quam ad saporem et ideo
non potest poni diversitas tali modo quod sicut sic
humido sit saporem ita humidum mixtum odor
... actione caloris utrobique et hoc est ...
nabile quia mixtum non debet esse pure humidum
nec pure siccum sed mixtum et tunc odor et sa
por ... ad differentiam mixtum ... quia
sapor ad differentiam ... humidum ... odores
ad differentiam siccum et ergo gradu qualitatum sapor
est ... sicci vel humidi ita proportio odor
debet esse aliis. Ad ... quod ...
in aqua sunt ... odoris ... vel ... odores
ad ... sunt evaporando sunt evaporando
cum aere et cum aqua sed totum cum aqua commixtum
... et hoc dicebat ... Ad aliud contra ...
quia in humido non est ... odor vel ...
... mixtum ex humido et sicco et ideo
totum magis reddit aquam odoriferam ... aliud
... quod ... fit contractum humidum ...
... non ... odor ... est ...
quia odor ... humidum et siccum cum ... de
beat esse mixtum. Ad aliud ... concedo quod sa
poriferum et odoriferum valde ... et ... sit
... sed quia ... assignari ... differentia
quia non potest ... assignari nisi ... hoc sicut ...
humidi et ideo ... sicci. Ad aliud de floribus quia
magis odorat in ... ut in mane quam odora
re in meridie et ... magis odorat ... mo
... cadat super eos quod sic sit magis ...
... sed ... de violis et de rosis et ...
odoriferis. Ad ... quia ... cum ... sicco
et ... fumus evaporatio ... ex ...
vel et odoris ... valde ... ad ...
... et non ... ita ... effectum ...

sed quando autem per frigus moderatum in vespere vel
in mane restringitur talis multiplicatio alonga
tur et magis intensa ... et ideo intensior ...
Ad ... est quia ... pluvia vel
... cadit super talia quia ... passa
fuerit ... evaporatio ...
humiditas ... et ... sicut aqua ...
evaporatur ... et odor. Ad ultimam ...
de ... est ... quod odor multiplicatur
... per aquam et per aerem ... odor sit in sicco et
et sicco ... est odor ... per ... mixti ... permodum
... ad ... odores conferunt

Utrum odores confer[ant]

ad sanitatem capitis confortando virtutem cerebri. Ar-
guitur quod non quia sicut sapor est passio humidi facta a sicco
terrestri ita ... odor est passio sicci terrestris facta
ab humido sed cum humidum quam siccum terrestre sit na
... odores magis ... frige
... quam calefacere ... non confortant virtutem cerebri sed
magis augent. Et hoc confirmatur quia multa ... o
dorifera refrigerant ... de rosis. Sed si odores
calefaciendo confortarent virtutem cerebri hoc esset ...
... evaporationis ... multiplicat quod
... et siccat sed hoc non potest ... quia
multiplicatio ... est odor realiter et non mate
rialiter sed ... non ... ad cerebrum ...
odorat quia ... eo quod ... realiter ... ergo
... non sit ... ut ... de anima. Item si
sic proficerent capiti ... quod magis fortes et
magis intensi odores magis proficerent sed ...
est ... quod fortes odores gravant caput
et generant ... Item omnis ...
... noceret ... ita ... hic
... sed ... odores ... ita ... con
... virtutem cerebri ... per se ... sed ... si ...
... confortando. Item si odores ... ca
piti vel ... odores ... sapores ...
... sed non ... sapores quia ... delectaret
non solum ... sed ... quod ... et
... ut florum ... aliis
sicut nobis et sic delectaret ... sicut nos
... Oppositum ... quod ...
quod odores suaves et non nimis fortes ut rosarum
violarum et multorum aromatum ... cerebro et
... et hoc est ... et hoc
... dicitur talis odores ... reficiunt
... aromatum ad ...
et ad odorandum ... cerebri. Et hoc et
... hoc quia tales odores nobis delectant ...
... non sic delectaret ... nobis ...
sit ad ... ad quod ad possit proficere ...

ad confortationem cerebri quia non proficiunt vel nisi
minus [illegible] talia commode quoniam sunt supra positum [illegible]
ad cerebrum. Quartum verum est quod multi dant ipsam vero non
determinativam sed solum persuasivam quia nos
videmus quod multae pulchrae picturae delectant homines
et somnum inducunt et tamen possunt esse causa quare
sunt cerebro quod confortant eius frigiditatem necnon quia valent
ad comestiones [illegible] ita potest dici de istis odoribus
Quintum secundum opinionem est quod licet vero sint satis bene impossibile
non tamen est verum quod natura instituisset nobis aliquas
delectationes a toto superfluas nisi propter aliquos defectus et
sic tamen de istis odoribus non apparet aliter perfectus
necessarius est. Quod secundum licet verum est dicendum quod licet homines
et tales picturae delectant nos/ dicendum potest dici
quod multum nobis proficiunt ad confortandum tamen quantum ad
corporum possumus agere minus bene et tamen dispositione ad
hoc non est mirum si tales delectant nos etiam
[illegible] sicut opera mea et [illegible] delectat operis [illegible]
et decore delectatur. Unde et aves ex hoc [illegible]
talibus delectantur et cervi et cornices [illegible]
grossis clamoribus magis delectantur quam in cantu
philomenae quia natura delectatur in eo quod sibi
est proportionabile est. Si autem in sonis instrumentorum de-
lectentur hoc est propter eorum assimilationes ad voces in alis
aut in motu aut in mensura [illegible] huiusmodi. Quintum
propter hoc et [illegible] quod valde multum delectantur in
admirationibus in vocibus melodiosis et tamen in
similes et in sonis instrumentorum et in vocibus aliis
puerorum animum delectant et propter hoc delectant in
picturis animalium aut videt ad speciem ut patet per
[illegible] in metheororum [illegible] non [illegible] huiusmodi
animalibus ut sunt ubi delectabilia [illegible]
et [illegible] et ob hoc etiam animalia bruta non de-
lectantur in talibus picturis vel melodiis nisi sint
voces consimiles suis vocibus [illegible]
in odoribus tamen isti odores rosarum vel violarum
non multum [illegible] ad [illegible] non [illegible] quod natura
fecisset in eis tantam delectationem nisi processisset ad
[illegible] ad vel processet [illegible] oppositum
ad hunc quintum [illegible] potest persuaderi sicut [illegible] est in [illegible]
[illegible] convenit omnia [illegible] sed [illegible]
[illegible] organum olfactus [illegible]
[illegible] est valde prope cerebrum et magis in nobis quam in
ceteris animalibus quia habemus [illegible] valde et talis
[illegible] non proficiat ad bonum odorem. [illegible] propter hoc [illegible]
odoramus quam multa alia [illegible] organum olfactus in
nobis minus elevatum est a frigiditate cerebri [illegible]
[illegible] ad cerebrum propter hoc quod cerebrum habemus [illegible]
de frigido et humido propter eius magnitudinem [illegible]
et humido [illegible] ad [illegible] membra in [illegible]
[illegible] esset valde [illegible] non [illegible] esse [illegible]
cerebri et tamen [illegible] non [illegible]
[illegible] organum ut odores proficiunt cerebro

Quintum secundum quintam investigavit quod odoratus fiet per
[illegible] ut fortius ad cerebrum [illegible]
sentiuntur suaves. Quintum tertium [illegible] investigavit de-
lectationem [illegible] est. Quintum quartum et [illegible]
quod odores suaves sunt in [illegible] et in [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] ex hoc
[illegible] calefactivam et desiccativam [illegible]
[illegible] cerebro ad confortandum eius frigiditatem et humiditatem
Quintum ultimo [illegible] quod tales odores [illegible] delectant
homines et non alia animalia [illegible] alia ab
[illegible] cerebrum in [illegible] ad eorum [illegible]
magis [illegible] multum in frigiditate et humiditate cerebrum
in nobis magis indiget tali confortatione quam in
[illegible] non [illegible] delectationem magis
aliis et tales odores. Quintum [illegible] est dicendum de modo
quo ipsi odores conferunt cerebro et [illegible]
potest talem modum quod odores multiplicantur ad cerebrum
cum [illegible]
sunt vere huiusmodi [illegible]
[illegible] sicut multa apparent ad [illegible] quod odores
[illegible] multiplicantur in aqua [illegible] corporis odori-
feri. Primum signum est hoc quod odor multum ipse
[illegible] de multis coloribus ut lumen
[illegible] signum est quod odoriferum multum odorem emittit
[illegible] per [illegible] sed [illegible] ut [illegible] tertium
signum est quod corpora [illegible] emittunt [illegible]
quod non potest [illegible] quartum signum est quod [illegible]
[illegible] ut [illegible] odores quia [illegible]
[illegible] quintum signum est quod multa sunt quae non emittunt
odorem nisi [illegible] ut fumant/ ad [illegible]
signum est [illegible] multum [illegible] et
non [illegible] sed faciunt [illegible]
[illegible] amplius dicitur quod odores [illegible]
[illegible] odoribus ad cerebrum [illegible]
[illegible] odorum non esset levis nisi hoc esset
[illegible] nigra est. Quintum [illegible]
[illegible] potest odores multum ad organum olfactus
[illegible] tali [illegible] corrupta [illegible]
[illegible] potest [illegible] sicut [illegible]
magis non [illegible]
[illegible] quod est [illegible] ut dicitur
perceperunt odores mortuorum a quingentis mi-
liaribus et ad tantam distantiam non potest esse corporis
[illegible] multum et [illegible] fuisset tota
[illegible] quod solum odores [illegible]
[illegible]
ut [illegible] vel [illegible] odorum
[illegible] ad cerebrum [illegible] calefactiva et desicca-
tiva [illegible] Quintum [illegible]
[illegible] ad aliquam distantiam [illegible]
[illegible] odor multum [illegible] vel [illegible] sed
[illegible] est [illegible] multum [illegible] ad aliquam
distantiam et [illegible] vel [illegible]

usque ad organum olfactus illud non prohibet
quin sentiatur odor quia contingit esse fortior odor quam
in organo interius quamvis quamvis in animo non percipi-
tur quia quasi interiorum sed tactus non est
omnino denudatus actualiter vel fortiter et tamen sentit
caliditatem excessivam vel fortiter magis excedentem
calidus et modus potest quod bene sentit tunc per delectationes
sed quod omnia simplicia simpliciter corrupta delectant semper
portata constituit modo 3o ethicorum dicitur quod quilibet
corrumpit quod tantum semper fuit et corrumpit nam i[?]
plorum a genere delectatio confortat. Item et ideo propter
confortatur in talibus odoribus suavibus cerebrum quod
est in proximo organum olfactus confortatum est propter hoc
pueri saepe solum voces ad primam confert odor
sic substantive in [illegible] tamen oportet ad secundum
[illegible] passum actualiter aliquo odor contingit
enim tolerabilem esse ad tertium dicendum est quod sicut
odorifera sunt sensitiva hoc non est vere omnium
sed vere aliquorum quantum invenitur tangibilium est
ad quartum dicendum est quod odores minimi intensi in
perficiunt quia sed sicut de infinitis quod dictum
ita sic de infinitis excessu est ad quintum
dicendum est quod odores fetidi non perficiunt quia non
faciunt accedere bene proportionatus ipsi cerebro
ideo est naturam ordinavit abhominatione corporum
ad eliminandum fuit quare tales odores non
delectant animalia sed quia non indiget cerebrum
adiutorio et patet quod / et dicta patent simpliciter

Utrum passiones

sint in infinitum divisibiles arguitur quod non quia propter parvi-
tatem non posset aliquid permanere sed in solu-
tione in aliquo genere eo quod non haberet quantitatem
sufficientem ad permanendum. Item tamen aliquid posset di-
vidi et tamen aliquis est conveniens vel minimus sa-
por in aqua infusus statim cum sapor corrumpi-
tur sicut proportio dicit aristoteles sed illud non est in infinitum
divisibile in quo est dare minimum sed in passionibus sensibilibus
est dare minimum quia dicit aristoteles vel minimus sa-
por in aqua infusus et [illegible] quod in tanta magni-
tudine est insensibilis propter parvitatem quod est secundum
aristotelem dicentem quod quaedam magnitudines et partes
latent propter parvitatem. Item et patet vere supra experto
saepe cum invenis acutum visum quod percipit
aliquod corpus parvum et antiquus quod debilem vi-
sum non potest percipere hoc est expertum postea ad
hunc est expertum quod quanto tale corpus parvum magis
diminuitur tanto difficilius videtur. Si videtur sicut minimus
igitur per quam oculus invenis erit fortior sed
acutior quam oculus senis et sic in illo tunc si id
visibile dicitur oculus invenis percipiebit admi-
nus oculus senis percipiebit ad totum quia quanto
oculus invenis erit fortior tanto magis medietatem
et difficilius visibilis quia est totum sicut oculus
senis non videt totum oculus invenis non
videt medietatem. Item patet quod aliquae magnitudines sunt
invisibiles propter parvitatem sed et quaelibet sicut experimentum quia
parvitas alicuius quod hoc patet quia omnis magnitudo quae
continue sensibilis est sensibilis et cum quaelibet magnitudo
continue parva habet partes simpliciter sicut quaelibet
sensibilis dividitur in infinitum sed et magnitudines
etiam sensibiles quod visus in infinitum est fortis
cuius quae est finita ut declaratum est quantum
quia quanto aliquod corpus parvum magis minoratur tanto
requiritur fortior visus ad videndum. Item sicut in infinitum
potest minuari quantitas sensibilis sed quod visus forti-
ficatur in infinitum aliquid non potest videre. Item et
non erit visibile quod oppositum aristoteles arguit
quia magnitudo subiecta passioni sensibili est in infinitum
divisibilis ut habetur 3o et 6o physicorum et tamen dicitur
idem magnitudo dividitur passio simplex ut totalis
et similis alia etiam est dare totam per talem divisionem
partium quaelibet erit eadem vel quaelibet alia vel
quaedam vel sicut quod est absurdum dicere est
aristoteles solvit illa quod distinguit duplicem
divisionem una est divisio quae infinitum ad totum divisibile
infinitum sed in partes magis sensibiles in quantitate de prima
dicitur hoc non est quia in infinitum sub aliquo
quae quantum simplex sit infinitum per se. Sed
corpus sit infinitum per colores saporem et est ad
hoc videt aristoteles quod non sit infinitum per colorem
vel saporem aut de aliis qualitatibus simplicibus quia in medio
corporum est dare extremas et contrarias ut
in colore album et nigrum et in sapore dulce et
amarum et cum modo inter duo extrema sunt media
non sit medium infinitum in rebus. Et contra illa
vero quia linea finita habet bene duo extrema
ut duo puncta et tamen inter illa duo extre-
ma sunt infinita partes lineae est ad hoc
dicendum quod non est magis necessario infinitas media
partes inter duo extrema est haec autem contrariorum
et non est possibile dividere per se distincte
hoc enim non est possibile in potentia contra
imaginationem eo quod divisione continui est
quod sit in infinitum divisibile est dicendum ad hoc
contra praedictam conclusionem aristotelis est
dubitatio quia colores medii sunt plu-
res et diversi secundum speciem ut ru-
beum viride et croceum respectu sit continua

gn̄a3 succe͞ssiua corꝛ̄ mp̄o3 et puto ꝙ aq
sit d̄ lus pm ei9 ꝯpte̅o3 ꝙ gn̄e et succe͞ssiue
corꝛ̄ppi p9 post pte ps enim ꝙ magis pati
ab agente uel ꝓ ꝓpinquitate uel a ab corꝛ̄ppi
p9 ꝙ ꝯtinue restat d̄ uerg q̄l3 p9 ē ꝓpt
uel aqua ē impossibilis ꝓ puit̄e / Ƶndeo p
aucte & ꝓ ples ꝯtes pma ē ꝙ q̄l3 p9
solis uel luc̄ et q̄uīmilis sutte ī supfic̄
uisus nob ꝑunti et ui aut ꝙ to suppficies
ui g° q̄l3 p9 ui & ꝯ hac uidet̄ ꝑcessit auct
multa ꝙ & go pot ꝓba ꝙ n p9 ꝑe pot
bilis ꝯcorꝑ i maci3 ē impossibilis ꝓ puit̄e lux
q̄l3 ꝯcorꝑ ꝯsistet ꝯ certo inimi ꝙ ego posse
uide formicā ꝯpte unō sole lic3 nō esset
ꝯtinuata uel ꝯtiguata soli aut alcui
magis ꝙ pono casu ꝙ d̄eus an sole fac̄at et
ꝯs uel forte ingnis multa lacūne ꝯ ꝑty
e sol et q̄ sunt ualde ꝓpinq̄ ad ī sunt tamen ꝯtrac
tu ꝯ obfuscabit in sole et sunt in appare ni
ꝯ uel mei9 colorꝑ et oc nō eet nisi uide
ret tamē tamē q̄l3 ꝯcorꝑ a uis a sole ꝯsistit
et ꝑ d̄ aucte ꝙ ꝑ tota supficies uide q̄l3 p9
uide ita ꝑ to ꝯ agris uide q̄l3 formica
uide et ita eet p tam ualde ꝑ q̄na magis
supza3 arena sic sentire balde ꝓpe ad
aquā cuius distā uide ab ꝯ arena ab
ꝯ distā uidem ꝯ q̄na ꝙ ꝓ corꝑ uisor
indicale arena ee magis ꝙ uilia tamē go ē
ꝑ aucte ꝙ n q̄l3 p9 ui districtū ad ꝑm
ꝙ ꝑ9 ꝑo3 habet ab ea distinguere uel nec sic p
capet formicā ī scolo uel q̄uīm milii ī arena
et oc q̄l3 ꝯpi tamē nō possum a longe discerne
[illegible] milii ꝙ ī cent q̄na milii uel forte
et ad m ꝑm ꝯpom auctes ꝙ pont magnitudes
uel pauces in ꝑples ꝓ puit̄e ꝙ & ꝯtes stas
impn̄° ꝯtie ꝯponatis ꝑ ꝯtige ꝯ giungit
tas et p3 q° . d̄e uerꝑ uisibile uis uel

Tertium visibile

color moue̅s de nouo uisu moueat me̅m
p9 ꝑ ꝙ uisu ar ꝙ nō p aucte dicte ꝙ
ꝙ ad hoc ē a ꝯ ꝯ de lumine et de a ꝯ ꝑplus
ꝑ alio ꝑ ꝑmm uel ꝙ magis ꝓpe ꝯtinue corꝛ̄
sonati uel corꝛ̄ ad isto p9 petit ꝙ longe
ꝯsistit et nō ē sic de uisu . et oc a3 mul̄to
ꝯpito ꝙ p9 uide coruscatio ꝙ audia
toniuū licet sil fiat et ꝯ uideris longe uel
flumē ꝑ ꝑtis aquā longe uos p9 uideris
ꝑ ictu ꝙ audis ꝑm et oc ē signum maintu
ꝙ ꝑ9 multitudine ꝑe3 sua successiue et spā

uisibile aut in istanti esse ar auctor aucte
ꝯ et io . ethy ꝯ ubi d̄ ꝙ nec uisio nec
illuīa° sit mt̄e ymo tota sil in ꝯpi et ꝯ
de delecta oc io ꝯcludit ꝙ nec delecta° nec illuīa°
nec uiso ē mot9 ꝙ mot9 d3 ee mt̄e . ꝙ
ꝯ sic pt arguī ꝯm ꝙ ad oc ꝑm ꝑ ꝙ nulla
ꝑ sensibilis multa ꝯ ipa ꝙ seq ꝙ ꝑ ꝯ esset
ptiti et nō puts nō ꝯius ē g aucte ī libro
de memoria ꝯ qua p ꝙ ꝑ9 nō sentit nisi
donec ꝑ puenit ad ipm ꝙ ꝑ puenit p
ꝑ pole ē ꝙ p9 senle ē corruptū et sciti
re ꝙ amplius nō eet ꝙ om ar ꝙ ꝑ d̄ ē
de sonis et odoribus ita nō uide ee de ꝯ
ꝑp° ꝑed ꝯpm ꝙ ꝑ ꝯ multiplicat
pme̅m ꝑpa io p9 audiūt uel olfaciunt
ꝙ ꝑ ꝯpinquiores ꝙ ꝙ sc motores ī ita
ꝯ ymaꝑ ꝯ debiles ꝯ p9 ꝑ sit multo bre
ug et forte impceptibile ꝓ puit̄e ꝙ ꝑ ī
me° ꝑsistete sit multo p ꝑ successiue sed me̅m
ꝑsistit lu uel ꝑpei co9 a as ꝯmitese
multiplicatio̅ lumē ad longa distā3 sic
ad breue p° ad ista ꝙ ē ꝑm ꝙ et ī eā
pme̅m grossicies mediū ꝑ rapt de lumine et ad
bre distā3 ꝙ me̅m subtilius ꝯ nō eet
ita n ꝓ grossicie mei9 eet ꝑsistea io oc
corꝑ ꝑsistit lu n sit subtilissimū ꝙ ꝑpe
nisi eet uacuū ꝙ credo ee uerius ꝙ p9
ipe uisibilis agit sua ꝑpes nuīc° ꝙ in
uisu ꝑ moueat uisu de nouo ꝙ ꝑ de no
uo mo3 uisu hoc ē uel ꝙ de nouo ꝑbi
putit uel ꝙ de nouo palpebre appnt aut
ꝙ de nouo abstractiū aliud ꝯmo ut ꝑ
fenestre apparent ꝯ ponas ꝯ clueret sic
ita ꝑ motu ꝙ nō mlta ꝑe3 sua usque
ī uisu sed ꝓpe ad aliq distā3 ut ꝙ ad
distā3 io pedū ꝯstat ꝙ amplius mouet
uisu ꝯ oportet ꝓ approquaꝯ ꝑ ꝯ io
pedit et ee appinquas p motu locale et ꝑpale
ꝙ ar nō pt ꝑ na io p9 appinquabit ꝑ ꝯ
pedes ꝙ ꝑ io . et p9 ī mutabit me̅m ꝙ ui
sum ꝙ ꝑ ꝯ ꝯtabi ide ꝑ de nouo fiet
uisio p appertio3 fenestre uel palpebre
uel p alti9 obstaculi remo° ꝯ pe ꝯ ꝯclui
du ꝙ ꝑ ē ꝯ ꝑte sic ꝯ sufficit putatū ꝙ
ꝯ plus appi fenestra multo ī ꝑ ꝑ
lumē et ad ꝯ distā3 multi et ꝯ io mei9
appi tacto ꝯ missio et ad bre distā am
lumē multi sed ē uac in ꝑ ꝑ pua

approximati senestre antequam aere continue
approximatis et in vim istam dilectione continui in
instanti et prius dictum propter multa lux ad ter
minus spacium quam ad longius primo propter ad medium
spacij quam ad visum et ad hoc potest quam credo
mtelligere aristoteles quod si per potentiam divinam esset lucidum
instantanee punctatum oculo approximato et sursum depre
ssum non propter motum medij quam visum primo instan
tanee multiplicetur lumine ad longiorem distantiam
ad quam posset multiplicari remanente lucido
uniformi et medio uniformi et hoc est differentia
alie dimitte quod dicta adversarius quod non est ita
propter breuitatem temporis quod non possit dici perspicue propter
brevitatem temporis [illegible] aristoteles autem quod videtur breui
tates quod [illegible] quod in omni spacio breui
possit latere tempus propter breuitatem tum multiplicetur esset in
latet ab oriente usque ad occidentem vel usque ad
nos et hoc est verum et apparet sed hoc contra
nos et hoc est [illegible] et rotunditate terre et ponas quod terra
sit plana de loco usque ad solem et omnia
sol super terram et sit terminus ipse sole ad duas
leucas quam ut propter quod videat et sol
quod nos et adversarius [illegible] quod sic et quod sol esset
[illegible] quam radius veniret ad nos et
appareret nobis sol in ortu [illegible] esset
[illegible] et sic fuerit a[illegible] si posset instantanee
in dicto loco usque ad illum locum [illegible]
[illegible] ad mentem aristotelis quod lux non multi
plicatur motum localem sed motus localis ut [illegible]
[illegible] respectus propter quod dicat esse successio
non est successio temporalis in [illegible] multiplicatione ad
[illegible] quamvis [illegible] non est ita dicto et ad
[illegible] multiplicatione corporalis cum sensibili [illegible]
[illegible] per motum localem et temporale quod non est
[illegible] et [illegible] ita [illegible] non
[illegible] quod [illegible] ad [illegible] quam licet
[illegible] ad aliquam distantiam et aliam multiplicet
cum sensibili [illegible] ad multam distantiam vel
multiplicatur [illegible] et si [illegible] sit in aqua et
[illegible] propter [illegible] et leviter moveri super
[illegible] ab aqua et non multiplicetur
magis localiter et lateraliter et cum pisces a la
tera laterali distantia [illegible] et hoc [illegible]
in difficile [illegible] quam solum [illegible]
[illegible] aquam [illegible] in [illegible]
propter quam movetur aqua ad motum [illegible]
tum vel per [illegible] nec est [illegible] quia non [illegible]
[illegible] sensibili [illegible] successionem [illegible]

cum sensibiles et intellectuales et [illegible] intellectuales [illegible]
[illegible] et [illegible] in fantasia et in [illegible]
[illegible] lumine autem et [illegible] corpus non sic [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod vento flante et moto
medio non propter hoc ad nos diminuitur visus [illegible]
et [illegible] non apparet in [illegible]
sed [illegible] ab [illegible] restat solucio [illegible]
[illegible] arbat [illegible] de omni [illegible]
multiplicetur [illegible] sensatio esset [illegible] et non [illegible]
hoc [illegible] esse de sonis [illegible]
realis [illegible] vel [illegible]
[illegible] dico [illegible] ad [illegible]
[illegible] multiplicatur longe ad [illegible]
[illegible] et [illegible] quod audit [illegible]
[illegible] quod [illegible] et tum [illegible]
quam longe [illegible] cessabit [illegible]
et audit quod [illegible] et non est [illegible]
[illegible] quia [illegible] est ad longum tempus
[illegible] aut non est
[illegible] aut [illegible]
[illegible] nec [illegible] tempore [illegible]
multiplicatio [illegible] ad [illegible] restat et ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] ubi [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod non [illegible] hoc [illegible] quod [illegible]
[illegible] est et magis [illegible] quam longe et [illegible]
[illegible] est magis [illegible] quam [illegible]
magis [illegible] plus [illegible]
quam [illegible] respectus et [illegible] utrum

Ttū aliquis pt

[illegible] sit sentire plura simul distincte et perfecte
et ad arguendum quod non primitus duo suppositiones
prima est quod [illegible] motus in anima depellit vel ob
[illegible] motorem in eo [illegible] quod non [illegible]
[illegible] de die propter forte lucem solis et tumultum
[illegible] non possumus de [illegible] distin
[illegible] et [illegible] si quis [illegible] multum
[illegible] ad melodiam vel ad aliquam [illegible] non
[illegible] quam [illegible] tunc
[illegible] est quod de [illegible] simpliciter [illegible]
[illegible] quod si esset alia [illegible]
[illegible] demanet [illegible]
non [illegible] de luce seu de [illegible]
[illegible] nobis [illegible] supponitur [illegible]
quod [illegible] non possumus plura sentire [illegible]
[illegible] eiusdem speciei et eiusdem [illegible] ut [illegible]
et [illegible] vel [illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] tunc [illegible] et [illegible]
[illegible] propter [illegible]
[illegible] multiplicatio [illegible] acuti

z sed gnco epo so p zaz sppoz q neu
ts pt senti pfte si no sint eode spei tuc
mpasso s mispe faciunt bnicu sbm ubi
g si a duoby vgby uel tby aq fiat al
bida tu et ba z cu caltas q tolis aq
et cadit i sit si hoc azm z id azm agit
sil in spm fiet ab eis bna sensaco b
bna ppoc no distigi hoc ab 1o 2 1a no
sentiet gte nec pgs pfte sz uni dicebat
q maius obfuscat min p hoc q asserit
de dicno vide s b bterq sit lucid sta
sol q asserit rc bbi bnu e maius z altm
min id q e min no pfto seti z si sint
eqlia bellite e q utrq i mutet de ilis
z neutr pfte senti z ita e ar de duob
sensiblt qr az q sci mipent qr mlti atteti
ad visu no ita bn distinguunt audibilia
z oso et ar z de spb gui qr si ipe pt duo
sil sentire z utrq pfte sed poz bnu pi vo
poz ta z 100 z 1000 q az fm z p gud
qr arps isto ar go phicorp de pctracoe
corm s q si duo cor possent ee sil in eo
loco z pctre sic pi voc ita pnt z 10 z 100
z 1000 z de sim lib z poz toti mundus ee
i gno mili et om ar qr mit pt simil
mitte pla a no poz opone z diuidi z u
si p hoc q ad corp min pfte mit gat qr de
arps 2o de aia q sint intellepcit magis
mte no p hoc mit min istu yo melius
z si e bi ee de spb qr roce q ar bat de spb
ita vide arte demit z qr no solu mit
gpot yo z diuidit z iudicat quiaz z drans
mit diusa spla yo z ita spb facit mit di
usa spla et sit az z mgdo spacium re
pfte mire eo lo tole e q s corp spacium
re sil mispe pfte z ita ambe pfte sentiut
et sit magitudo no spet tasioz cor nc co ar
bisioz mag mo yo utrq altm minuat qr
nc mag poz senti sine co nec co aut
bupsine mag ne go hec ambo pnt pfte sil
bideri yo pstans q ad corp sconsu et ista
qo aliquatulu e difficil qr no solz mltu
tetate z qr arps de ea no det at nisi id qz
q psemarita s q pla sentis plib sbbz sil
coppt cu hoc alz mipe q pla duas sensiby
senti sine sibi sine gna et oz dco est corp
pls corp cui pfte sentio sed posse sentire bnu
corp et de qoe ppo pona duas goes p e
quo ntit senti bnu totu p ita q no senta

pla qr ee q seti pz ptes z ipm e 1e ptes
qr suppo q tom e sue ps i z 1e ps sentiut
q tu sic ples i quecq ad seti plura sentiu
et z 90 q pla ei pfte sentiu sed ad bnu
seti p eo mo quo ps qr id bnu e plura
lo qeq pte infici de 1o tio bnu ps
suppo ui si de 1o tio pla i si bnu seti p
fte e sentiu plura pfte z ite duc gre
ponr qr ps quale sic bnu totu b neut
visu sit sum totu et bz tuc qm de diuis
z pamn goes bit go z go 1a q no e pole
qbz corp q sil sentiu senti ita pfte sed ad
bnu seti pbo qr b p dat cy q seti p mpe
totu quelz pe senti z tu sic aq ps q ppt
putilie no qut seti gte mo q sup dct tu
fuit z gtess totu q e bnu seti distincte
B i g lrani b septa mipte 1o bideo distincte
z pbiste mdto distalo actuiactiby sed
aqua e cy ps qua sic no sctio gte no
possu n p bisu distigce ca asuis tendatz
tiby mo id q gte gssto tcorp piby melius
z pstig gssto q id q no posse gte afste
et g go pole e sena do sil totu z pte ey
pstug setic q id to hocaz peppie as
pole cui e q totu q seti bald mag
e z latu lo no posset qotes ey se mui te
i putac uisu bu debi bidetur z tu bna
ps mea bu z mali te se i putat uisu
lo iaz pstans bidey z distatiy q mag
totale et oriita go no e pole pole setie
plura sil z qbz sconsu ita pfte sed si poz
senti bnu corp p se qr pole e ad bnu
ee aptie approximatu spei z pportu z b
interpone uel i mmissione z b mag ul
puitez z b situ sine b distam uel pprin
quacoz z tunc si senac bu accedat ad
id id pstatime senc s qnq pfte 1e spp
pt ip sentic sic aut no e pole q aliquorz
pluu sil sensatorz qbz sebeat in optia
pporoe ad spm itam e pole qd icorp qbz
ita pfte sentiat Et itm ad pstcoz sesa
cois i2 diuides attedo io si bald attedis
ad boces uel melodias no bu sentiems
q au bisu occurut qncuq sic bu bisuip
porcolia sed no e pole ita pfte attede
sil adutrq aliquoz pluu sed ad bnu sine
eo spe sine duis sed qnt eppnu i res et oz
g iaz goz e bna obiecto qr ota mipe sepora
mag appint ita q maiy oz azm si sit mipe

magis ut ergo ut dicitur 3o metheororum [illegible] perfec-
tum vel verum quod tantum quantum quam magis perfectius sentitur
sit magis separatum quam aliud corpus. Et ideo potest dici
quod si hoc quantum magis quantum et id magis [illegible]
non sequitur quod ad [illegible] perfectius sentiatur quia for-
te hoc quantum plus quantum quod sit et id plus [illegible]
quam aliud et hoc erit decipi circa perfecte sentire
vel forte dicendum quod sit perfectius sentitur sensibile
[illegible] et distantia ipsorum et quod ad [illegible] posset
sentiri separatim sensibile [illegible] ad quod perfecte
sentire separatim sensibile [illegible] Et [illegible] quod perfectius sentitur plura et se-
paratim [illegible] ipsorum quam [illegible] unum sensibile [illegible]
[illegible] quia separatim perfectius sentitur sed
[illegible] plura composita [illegible] dicatur ut que
[illegible] et id est perfecto similiter quod se
[illegible] in tali separatim sic [illegible]
perfectius sentitur licet plura quam sentitur aliquod
unum separatim sumptum. Et contra illa facient pau-
ce voces [illegible] quam appositio adducte faciunt unam
[illegible] quod si [illegible] intelligit magis intelle-
non magis subintrant infinitum. Dico quod verum est sed
unum post aliud sed non potest ad utrumque corpus
sit ita perfecte attendere sed potest ad unum [illegible]
[illegible] erat quod [illegible] et dulcedo posset perfecte
medio [illegible] perfecte in
[illegible] concedatur tamen quod anima non potest ita perfecte
sensibus [illegible] ad unum Et [illegible] fuit quod
ad utrumque sit sed potest ad unum [illegible] colorem nec color
magis [illegible] non impedit [illegible] colorem nec color-
magis tamen [illegible] posset [illegible]
[illegible] totum sed tamen quod attendens multum ad
[illegible] non [illegible] potest
attendere sic [illegible] licet
[illegible] et ita [illegible] attendens multum ad
[illegible] non [illegible] sic attendit
[illegible] sufficiat de [illegible] et
sensato

De memoria et reminiscentia

Circa librum de memoria et reminiscentia queritur utrum
memoria sit solum preteritorum vel etiam presentium. Et vi-
detur quod ipsa sit presentium quia [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] movet [illegible] ad actum sed movens non
movet nec agit nisi sit presens [illegible] Et [illegible]
[illegible] memoria que ducit ad actum memorandi
[illegible] est presens [illegible] vel [illegible] reservata [illegible]
[illegible] seu [illegible] memorata [illegible] reservatum est
presens [illegible] Et sit de [illegible] quod [illegible] aliquis [illegible]
habet memoriam si non sit oblitus sed [illegible]
[illegible] et forte non est oblitus [illegible]
Et [illegible] vel memoria est [illegible] reservate [illegible] est presens
vel est rei [illegible] et forte [illegible] est presens
ut celum vel terra [illegible] Et [illegible] quod futurum
non [illegible] sed est opinabile vel [illegible] nec
[illegible] est memoria [illegible] preteriti
[illegible] post [illegible] memoria. Hoc [illegible]
[illegible] dicit se
memorari quod videt [illegible] vel quod ipse audit [illegible]
vel quod ipse sciat [illegible] sed dicit
se memorari quod ipse vidit [illegible] vel audivit forte
vel [illegible] de [illegible] Et hoc est supponendum [illegible]
[illegible] supponere [illegible] quod ad actum memorandi [illegible]
actus [illegible] preteritus [illegible] dicitur hic memoria ut
vidi vel audivi ita quod sufficit actus presens
vel futurus non est fuit actus preteritus Et 2o [illegible]
quod actus memorandi non solum cadit [illegible]
[illegible] super actum [illegible] preteritum
in quo fuit iste actus Et 3o [illegible] quod [illegible]
memorata reservata vel [illegible] memoria sit
in organo [illegible] reservata [illegible]
[illegible] rei [illegible] sensibilis
sensibil vel intellectus Et 2o [illegible] actus [illegible]
quo [illegible] solet [illegible] Et [illegible]
3o [illegible] rerum [illegible] Et sic
2o [illegible] quod ad actum memorandi [illegible]
[illegible] rei [illegible] actus [illegible] et [illegible]
[illegible] supposito [illegible]
[illegible] et [illegible] quod si [illegible] dicitur [illegible]
ipsa est presens [illegible] sunt [illegible]
vel [illegible] memorata [illegible] non ducunt ad actum
[illegible] sed de [illegible] potest [illegible] quod

[illegible]

[illegible]

2a

enim putatum, scilicet res aliquas cognitum forte est perdita
et corrupta vel forte est presens et forte nunquam
fuit sed credit esse futura. Verbi gratia forte heri cognovi
cogitavi vel locutus fui de antixpo et de hoc
habeo memoriam scilicet quod heri cogitavi de eo et memo-
ror habeo de antixpo tamen de iudicare quia memoror aliquas
cognovisse ita memoror me aliquas vidisse lunam
vel solem quam tu sic putes. Contra quomodo est quod si memo-
ria dicatur esse duorum preteritorum scilicet actus cognoscendi
et rei cognite oportet quod sit preteriti et nec presentis neque futuri
quia presens video nec memoror quod video nec me-
moror quod videbo sed memoror quod vidi scilicet in
preterito tempore. Contra verum vel magis explicanda [illegible]
materia nostra est quod memoria aliquem actum [illegible]
[illegible] aliquam per actum verbi gratia verum est ipsius [illegible]
obiectis [illegible] [illegible] et [illegible] si igitur me-
moria capiatur pro actu aliquo [illegible] est
[illegible] est species vel intentio reservata in aliqua virtute
anime per quam [illegible] possumus [illegible] ad cogno-
scendum vel iudicandum quod tales res aliquas vidisti
et cognovisti. Et secundo actu nichil iudicamus forte
quod ipsum actum habemus memorando et [illegible] considerandum
Alius actus est quo per tales species vel intentiones re-
servatas iudicamus nos talia vidisse aut cognovisse
et iste est actus cognitivus quo forte cognoscimus et iu-
dicamus. Contra actus potest scilicet species vel intentio reservata
solum vocari proprie memoria et ille actus cognitivus
solum vocari actus memorative. Verum per actum primum
dicimus aliquem quod dormit et [illegible] memorari
de talibus [illegible] et non oblitum [illegible] et alium dicimus eum
non actu memorari quia nunc actu cognoscit et primum
[illegible] et [illegible] dupliciter [illegible] dicitur memorativa virtus
nunquam subiectum sunt [illegible] species vel intentiones [illegible] re-
mote et [illegible] non est cognitiva sed potentia reservativa
[illegible] quia est subiectum actus memorandi quod est cognoscitivus
et [illegible] virtus est cognitiva et est ut dicit aristoteles primum sensitivum
[illegible] cui [illegible] species reservate representantur et [illegible]
magis dicetur post. Contra [illegible] quia fiebat solutum
[illegible] cum quod moveret ad actum [illegible] me-
moria est presens quia est species vel intentio reservata in fan-
tasia vel in memoria et per hoc solutum [illegible] et [illegible]
Contra [illegible] precedentes de primo [illegible] de quo [illegible]
fuit quod possibile est quod est presens et possibile est quod sit preteritum
aut futurum [illegible]. 2o [illegible] memoria sit virtus

vel potentia primum sensitivum [illegible] quod non quia memoria est virtus

[illegible] si virtus memorativa sit virtus et pars [illegible] distinguitur
ab virtutibus [illegible] memoria non est virtus neque pars. Contra sic virtus
memorativa nunquam est actus memorandi est distincta loco et subiecto
a primo sensitivo [illegible] memoria non est in primo sensitivo [illegible]
est pars primi sensitivi. [illegible] communis [illegible] [illegible]
memorativa habet organum suum in posteriori parte cerebri
sensus autem primum scilicet sensus communis habet organum suum
in medio parte cerebri ut aliqui dicunt vel in corde ut
videtur dicere aristoteles. Contra sic si memoria esset virtus vel pars
primi sensitivi sequeretur quod omnes [illegible] in actu memorarentur
quod est falsum et probatur quia primum sensitivum est virtus cognitiva
[illegible] si esset memoria [illegible] reservata quod dicitur virtus memo-
rativa [illegible] ad primum sensitivum [illegible] [illegible] esset
actu memorari. Contra sic memoratur multa que sensum
non cadunt ut memoror quod demonstratum fuit michi
[illegible] 3. [illegible] 2 [illegible] non cadit me-
moror et [illegible] [illegible] sensus
non cadunt [illegible] talis memoria non est virtus vel pars primi
sensitivi. Contra sic solet poni x. virtutes interiores ordinate
ad sentiendum scilicet sensus communis et fantasia [illegible] cogitativa
et memoria et sicut se habet fantasia ad sensum communem
ita memoria ad cogitativam [illegible]
species reservate in memoria movent cogitativam et [illegible]
memoria non [illegible] virtus vel pars vel [illegible]
communis [illegible] cogitative [illegible] Contra [illegible]
[illegible] est quod [illegible] ut [illegible]
[illegible] post ipsum disposuerit [illegible]
[illegible]
[illegible] posuerit [illegible] organa corporis [illegible] posuerit
[illegible] perspicere [illegible] [illegible] sensum
[illegible] actum sentiendi [illegible] et potest [illegible]
ista et [illegible] 2o est [illegible] Contra [illegible]
est fantasia [illegible] reservat species [illegible]
et intentiones sibi impressas actu sentiente et postea
[illegible] species vel intentiones representato [illegible]
[illegible] species [illegible] et iudicat de [illegible]
[illegible] absentia corporum in sompno vel in sompnis
vel [illegible] iudicamus per ymagines de colore
de [illegible] Contra [illegible] cogitativa sit [illegible]
[illegible] cognitiva [illegible]
[illegible] solum [illegible] cogitativa et ista virtus cogitativa
[illegible] non [illegible] [illegible] ut
[illegible] si ovis videat [illegible] lupi [illegible]
[illegible] ab eo [illegible]
[illegible] cogitativa [illegible] iudicare
de [illegible] quod [illegible] non iudicat [illegible]
[illegible] cogitativa aut iu-
dicat [illegible] et preteriti et postea [illegible]
memorativa [illegible] reservat intentiones sibi impressas [illegible]

ute meditatiua et fantasia et vtrum memoratiua
sit eedem potentie sensitiue cum spiritu corporis et intellectus
Tunc videtur michi quod aristoteles non posuit tot potentias
interiores sed solum duas potentias quas ipse
vocat primum et ultimum sensitiuum et recedit [illegible] de
potentia quam alii attribuunt soli et potentie cogitatiue
et posuit autem potentiam fantasticam que est imaginatiua
et non [illegible] quam dicit quod omnem potentiam quam alii
attribuunt soli et vtrum memoratiue [illegible] memo
ratam potentiam imaginatiuam [illegible] et non [illegible]
voces cogitat ad ponendum tales plures potentias et ideo
pono solum istas duas et non est quod hoc non
memoria solum capi [illegible] [illegible] [illegible] aliqua
ante vel corporis sit a [illegible] [illegible] ab [illegible]
potentie et [illegible] ab actu [illegible] memoratiuo [illegible]
[illegible] [illegible] memoratiuo quo actu meditatur alias
hoc vidisse vel audiuisse quo [illegible] memoria
[illegible] [illegible] [illegible] memoratiuo non sit memoria
capitur [illegible] actu [illegible] memoratiuo non sit memoria
est pars [illegible] [illegible] primi sensitiui ita quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non ponam
[illegible] potentia et cogitatiua maiorem [illegible]
[illegible] memoria capitur [illegible] [illegible]
actu et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et
interiores imaginatiue in fantasia et [illegible] memoria
est pars fantasie [illegible] [illegible] fantasie
adhuc [illegible] [illegible] [illegible] non
sublime sed obtime quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sensitiui [illegible]
moue [illegible] ad [illegible] et [illegible] separata
in absentia [illegible] [illegible] [illegible] aristoteles
quod memoria est [illegible] vel pars primi sensitiui [illegible]
[illegible] non capitur memoria [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non memoratiuo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnes [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] memoratiuam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] memoria

pertinet ad potentiam anime sensitiuam vel ad potentiam
[illegible] quod pertineat ad potentiam anime intellectiuam
ita [illegible] et ita [illegible] sed ad potentiam sensitiuam quod [illegible]
memoror me vidisse [illegible] [illegible] memo
ror me [illegible] [illegible] geometrie et [illegible]
[illegible] tamen hoc pertineat ad [illegible] ad potentiam [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et [illegible] quod omnis actus [illegible] preteritorum et memoriam preteritorum
est actus memoratiue et tamen [illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] sed [illegible] ut quod actus intellexi plures [illegible]
[illegible] et intellectus quod tamen sub [illegible] et [illegible] non cadunt
[illegible] actus memoratiui [illegible] pertinet ad [illegible] sed
ad potentiam [illegible] aristoteles [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible] ut dicit aristoteles [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible]
[illegible] in libello suo de [illegible] [illegible] quod ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pertinet ad [illegible] pertinet
ad [illegible] et non ad [illegible] [illegible] [illegible] intellectus
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aristoteles [illegible]
quod memoria est pars primi sensitiui et si sit intellectiui hoc
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] ad [illegible] sed ad [illegible]
[illegible] actus [illegible] memoratiue [illegible] [illegible] preterita
et actus [illegible] [illegible] preteritorum [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] imaginatiue [illegible] et [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] preteritorum [illegible] [illegible] intellectus sed
[illegible] [illegible] imaginatiua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible]
imaginatiua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imaginatiua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] memoria quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] memoratiuo quod tamen non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] memoria est [illegible] et non est intellectiui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pono duas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] memoria
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
imaginatiua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] corporeo [illegible] [illegible]
[illegible] organo corporeo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
organis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] organo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] memoratiua imaginatiua
a virtute [illegible] [illegible] quia si non [illegible]
[illegible] anime tunc differt [illegible] corporis
[illegible] [illegible] [illegible] corporeo et aliis [illegible] [illegible]

ad bonum [illegible] sunt impressas et ad bonum et subti-
apprehensus et iudicat per quod quidem bonum sub-
tiles non sunt ita bene memorativi [illegible] et quo
[illegible] quod si in esse conservare memoria non concedo
sed comparas [illegible] actu [illegible] quod est finem
[illegible] statim tamen obicies forte quia ita dicit
de parte intellectiva sed non [illegible] conservare
sunt vel [illegible] quod [illegible] actum
[illegible] quod [illegible] est [illegible] conservacio
in parte intellectiva et parte [illegible] non in-
[illegible] in parte intellectiva sunt ita debiles [illegible]
[illegible] sufficientes movere intellectum ad actum intelligendi cum
adiutorio [illegible] vel fantasmatum per
hoc est quod sine fantasmate non [illegible] intellectus sed
sunt in parte [illegible] sunt sufficientes movere
[illegible] ad actum sentiendi sine adiutorio aliquorum
motorum [illegible] exterioribus vel
non [illegible] quod [illegible] meditacione
de [illegible] sensibilibus [illegible] conservatus [illegible]
[illegible] tamen [illegible] quia non sunt [illegible]
servati ita forte sed [illegible] ita quod sufficiat
adiutorio [illegible] tamen quod natura sic ordinavit [illegible]
potuit [illegible] ponere in [illegible]
[illegible] non sunt [illegible] organa [illegible] si natura fe-
cisset [illegible] sufficienter adiutorio [illegible]
intellectum quia [illegible] omnia sunt [illegible] quorum
sunt illi [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] in parte [illegible] per [illegible] organorum potuit
natura ponere sunt conservatus [illegible] organum [illegible]
[illegible] tunc [illegible] potuit eas facere sufficientes ad
sentiendum absque hoc quod [illegible] sensitivo
[illegible] est [illegible] in [illegible] libris non
[illegible] de partibus et [illegible] in [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ideo non intendit
hic loqui [illegible] virtute [illegible]
[illegible] bene [illegible] quod illa [illegible]
[illegible] non intellectum in [illegible]
[illegible] ad [illegible] intellectu [illegible]
[illegible] omnis voces [illegible]

[illegible] et senes sunt male memorativi [illegible]
primo de iuvenibus quando sunt multe memorie quod
[illegible] quod occupacio [illegible] memorie [illegible]
vel [illegible] est [illegible] non memorandi quia non est [illegible]
[illegible] sed pauca vel [illegible] quia plus [illegible]
impressio [illegible] et [illegible] ideo dicit ipse quod [illegible]
[illegible] optime memorari [illegible] sunt [illegible] et

occupate nec motus [illegible] sed sunt [illegible] et
[illegible] non occupacio est tamen bene me-
morandi sed iuvenes et pueri sunt in [illegible] oc-
cupati quam adulti et ideo melius [illegible] memorari
[illegible] sunt iuvenes [illegible] ad [illegible] videre
[illegible] et [illegible] est bene
memorandi [illegible] sunt iuvenes [illegible] optime
dispositus ideo acute videt et bene audiunt et
[illegible] bene [illegible]
ideo bene memorari [illegible] postea [illegible] quod senes debet
[illegible] bene memorari [illegible] plures [illegible]
[illegible] et auget [illegible] senes
aut plures meditati [illegible] consilia [illegible]
bene [illegible] memorari [illegible] quod memores
sunt [illegible] ad [illegible] et tales sunt senes [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] sit [illegible]
iuvenes et senes sunt male memorativi quia iuvenes et
senes [illegible] bene et male [illegible] non sed [illegible]
[illegible]
iuvenes sunt male memorati [illegible] quod senes sunt bene
memorari et ego [illegible] arguere [illegible]
quod multum [illegible] et senes sunt memores et dat [illegible]
quia pueri plus sunt [illegible] ideo si sit impressio non
potest bene permanere senes autem sunt nimis [illegible]
ideo non potest [illegible] impressio [illegible] memorari
[illegible] quod [illegible] sive male memorandi [illegible]
[illegible]
[illegible] vel
[illegible] aut [illegible]
vel per [illegible] vel per [illegible] et per [illegible]
[illegible] ut in [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] etate
est vel [illegible] per [illegible] et in
[illegible] per [illegible]
sunt memorari [illegible] et senes quod [illegible] medie etatis
[illegible] postea [illegible] est [illegible] quod nimis [illegible]
[illegible] non potest [illegible] impressio ideo senes
sunt male memorari [illegible] de novo [illegible]
[illegible] complexio aut nimis [illegible] non potest bene
[illegible] impressionem per [illegible] ideo [illegible] sunt male
[illegible] memores [illegible] de [illegible]
[illegible] quod impressio valde firma [illegible]
[illegible] meditari de [illegible] vel
[illegible] meditari [illegible] quia valde [illegible]
[illegible] quae non
[illegible] non [illegible]
non sunt multum memores [illegible] senes sunt bene memorati
de [illegible] quod plures talia meditati sunt et
viderunt sed de novis [illegible] non sunt ita bene

memores sunt sicut multum sed quia non possunt [illegible]
sicut in [illegible] sensibilis et sic a dicta cum dicta [illegible]
et aliorum de memoria senium vel iuvenum vel diu
[illegible] quod sepius [illegible] apparet de in eo
[illegible]. Et ita est et de omnibus [illegible] quae fiebat
in principio [illegible] autem semper [illegible] qui
melius vel peius memores [illegible]
[illegible] [illegible] memoria dicitur et [illegible] fiat
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] de
[illegible] topicorum [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] memoriam [illegible]
[illegible] [illegible] in memoria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

reminiscentia [illegible] utrum ad reminiscentiam requiratur oblivio
et ad memoriam non requiritur arguitur primo quod ad reminiscentiam
non requiritur oblivio quia [illegible] quod reminiscentia non [illegible]
quod iterum addiscere quod tamen [illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] memorie quod et
[illegible] [illegible] id non est oblitum [illegible]
[illegible] in memoria sed corpus [illegible]
[illegible] sicut in memoria [illegible] [illegible] quia [illegible]
sine [illegible] [illegible] non possem reminisci [illegible]
[illegible] [illegible] non magis possem reminisci quod si
numquam [illegible] quod tamen est [illegible] quod reminiscentia
non [illegible] oblitum [illegible] [illegible] quod ad memoriam
requiritur oblivio quia dicit [illegible] quod memoria est tamen [illegible]
[illegible]. Et [illegible] glosat [illegible] quod memoratur
[illegible] [illegible] et est oblivio [illegible]
[illegible] [illegible] quod memoria est [illegible] eius quod erat
[illegible] oblitum [illegible] quod ad memoriam requiritur oblivio [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quia sepe dicimus ego
bene memoror quia non sum oblitus et [illegible] memo-
rabor et numquam obliviscor. Et de reminiscentia
dicimus ego non rememoror oblitus sed credo
quod bene recordor [illegible] non est breviter quod memoria
non tamen [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible]
[illegible] nec [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] de reminiscentia [illegible] [illegible] non
est quod oblivio [illegible] [illegible] [illegible]
ad omnem actum iudicandi et [illegible] quia [illegible]
[illegible] oblitus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non debet capi oblivio [illegible] sed tamen oblivio
[illegible] capi [illegible] [illegible] totalis et illa est

totalis corruptio speciei vel intentionis [illegible] in memoria
[illegible] ita quod nichil [illegible] remaneat ac si numquam
quod fuisset [illegible] id. tunc [illegible] oblitum nec
est memoria nec reminiscentia sed [illegible] [illegible]
est [illegible] iterum videre audire vel iterum addiscere ac
si numquam [illegible] [illegible] est oblivio partialis
quae non est totalis corruptio speciei vel intentionis sed
[illegible] vel [illegible] ita quod non sit sufficiens ad
hoc [illegible] et sine meditatione possimus iudicare
[illegible] vel [illegible] cum [illegible] quam [illegible]
[illegible] quod [illegible] rememoratur vel de novo
[illegible] [illegible] sufficiens ad [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] et [illegible] est oblivio quae requiritur ad
reminiscentiam [illegible] non requiritur ad memoriam. Et sic [illegible]
[illegible] [illegible] quia nec ad memoriam nec ad
reminiscentiam requiritur talis oblivio sed [illegible] [illegible]
vel intentio sit [illegible] deleta [illegible] non [illegible]
plus memoria nec reminiscentia sed [illegible] iterum
addiscere [illegible] ad reminiscentiam requiritur oblivio [illegible]
partialis et ad memoriam non oblivio [illegible] sed [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible] memorata [illegible]
non procedunt [illegible] [illegible] et est finis [illegible] de
memoria et reminiscentia

De sompno et vigilia

Circa librum de sompno et vigilia queritur
primo utrum sompnus sit privatio vigilie et arguitur
quod non quia privatio debet procedere [illegible] [illegible]
[illegible] et non a talis potentie sed sompnus procedit
a talis potentie [illegible] et a calore evaporante
[illegible] et [illegible] [illegible] evaporatio et
[illegible] calore ad cor [illegible] sompnus est [illegible]
[illegible] et non privatio [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
dicit quod sompnus est [illegible] caloris et [illegible]
ad cor [illegible] est [illegible] [illegible] si sompnus esset privatio
vigilie sequitur quod [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
et privatio sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tunc non vigilat tamen non possit sentire nec etiam
dormit quia non fuerit in eo [illegible] cum aperaciones
intellectivi quia sic est sompni vel quasi [illegible] videlicet quod
conditione incolatur vel incapacitate vel huiusmodi. Et iste
in libro predicamentorum dicitur quod a privatione non generatur fieri re-
gressum ad habitum ut accidit in visu sed a sompno
generatur reditus in vigilia in 2 etc. Et sic patet quod a quo
[illegible] effectus per unius sed effectus perveniunt
a sompno propter [illegible] actualis fortificatio caloris ut
dicit auctor in 2 etc. Et contra arguitur per auctoritatem dicentem quod sompnus
et vigilia opponuntur quia sompnus vigilie est privatio est
dicit et quod sompnus est in ipso generandi propter excessum
vigilandi et in ipso est privatio potentie dicit et quod sompnus
est [illegible] requies [illegible] motus. Et non
quod sompnus privatio naturalis est quia propter calorem [illegible]
[illegible] forte [illegible] incipere in stomacho et
[illegible] propter calorem [illegible] et digerit [illegible]
et [illegible] digestione resolvuntur ab eo [illegible]
por et multi fumi qui propter caliditatem et subtilitatem ascendunt
ad caput et propter frigiditatem cerebri infrigidantur et ingrossantur
et ideo [illegible] ad cor et [illegible] calorem et spiritus usque cor [illegible] ad cor et ad [illegible]
digestiva fit magis [illegible] calor et spiritum [illegible]
fortificatur digestio [illegible] spiritum et quia [illegible]
[illegible] non possunt accidere [illegible] exteriora [illegible]
[illegible] sensus ideo non possunt in organa [illegible] operari
[illegible] operari [illegible] suppositis in ista questione
et in omnibus sensibus de 1º libro. Et preterea notandum est [illegible]
[illegible] ad [illegible] quod auctor [illegible] capitulum [illegible]
sompnus [illegible] superioribus non sentire
[illegible] actu [illegible] possunt sentire quia [illegible]
est ipso [illegible] forma est
[illegible] vel [illegible] privatio et privatio. Et [illegible]
vigilia [illegible] sensibus [illegible] quod possunt
actu sentire et [illegible] potentia [illegible]
[illegible] in actu non [illegible] potentia [illegible]. Et [illegible]
[illegible] valde [illegible] quod isti [illegible] sompnus et vigilia privative
opponuntur et iste [illegible] sompnus est [illegible] privatio et iste
[illegible] vigilia est [illegible] sed alii auctores [illegible]
[illegible] sompnus [illegible] superioribus [illegible]
[illegible] et [illegible] cor tunc iste [illegible]
sompnus est [illegible] sed iste [illegible] vigilia [illegible] sunt
[illegible] sompnus et vigilia et non opponuntur privative sed
[illegible] motus [illegible]
ut sompnus est quietus caloris et spiritum ad cor. Vigilia est
expansio caloris et spiritum ad organa exteriora.
Et [illegible] procedunt [illegible]. Utrum sompnus et

vigilia sunt passiones [illegible] omnibus et [illegible] aliis
[illegible] quod non quia [illegible] animalia [illegible]
[illegible] tactum [illegible] 3º de anima quod [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ita [illegible]
[illegible] in [illegible] sentire [illegible]
est in eo [illegible] potest [illegible] dicit [illegible]
[illegible] exterioribus [illegible] non [illegible]
sompnus et [illegible] quia [illegible] sompnus est [illegible]
[illegible] non est [illegible]
sompnus. Et sic [illegible] non [illegible] cor [illegible]
[illegible] sumunt alimentum per radi-
[illegible] ascendunt [illegible] sed [illegible]
[illegible] non [illegible] sompnus [illegible]
[illegible] quod sompnus sit [illegible]
[illegible] ad caput [illegible]
[illegible] ubi ista membra non inveniuntur ibi
non [illegible] sompnus. Et [illegible] quod [illegible]
[illegible] sompnus [illegible] quia [illegible]
[illegible] corporibus fatigata fuit et [illegible]
operatio naturalis [illegible] potest [illegible]
[illegible] aliud [illegible]
est sompnus non [illegible] vigilia
in [illegible] debuit ordinare
[illegible] sompnus [illegible] ad
[illegible] proportionale. Et [illegible] dicit [illegible]
ab opere quod patitur [illegible]
[illegible] in hyeme [illegible] in arboribus calor
naturalis [illegible] quod folia exteriora
[illegible] talis [illegible] calor ad cor-
[illegible] ad membra exteriora [illegible] sompnus [illegible]. Et [illegible]
[illegible] auctor. Et [illegible]
[illegible] quod non sompnus vel vigilia [illegible]
[illegible] sompnus aut vigilia ita quod
[illegible]
[illegible] vigilia
[illegible] ad [illegible]
[illegible] debito et optimo [illegible]
[illegible] operationes sibi [illegible] et optimas
[illegible] non [illegible] quod
[illegible] et in non [illegible] impedito
et [illegible] per [illegible] est [illegible] operationes
[illegible] sentire quia [illegible] ordinatum [illegible] et
[illegible] sentire [illegible] vigilie [illegible]
[illegible] sine impedimento et infirmitate.

alium vigilat / tamen forte in ipso etc. quia non est
ignis quaedam quod aliquis fuerit alia conmixtio vi-
gilaverit quod autem morbo quod est dispositio spirituum
ad potentiam et post gaudium quietem alia nec vigi-
laverit nec dormiverit quia quod diu vadit non est
[illegible] sufficit ad vigilia [illegible] non [illegible] dormire
[illegible] ad [illegible] non [illegible] potentia
in [illegible] calore [illegible] in subiecto apto nato
et quod est aptum natum ut patet 4° metheororum. Item
quod omne aliud natum est [illegible] aliud / oppositum nato
[illegible] opera [illegible] fatigatio
[illegible] debuit ordinare vigiliam [illegible] et illi
[illegible] Item sic potentia [illegible] quod
[illegible] sit [illegible] sensus [illegible] in animalibus
in plantis non [illegible] sensus [illegible] in [illegible]
quae plantae non habent [illegible] vel secundum locum motiva
quae sunt fatigabiles [illegible] solum habent virtutem nutritivam vel
vegetativam quae non sunt fatigabiles [illegible]
dicitur quod [illegible] in plantis non indiget
[illegible] Item [illegible] ad cuius
[illegible] quiescere [illegible] quae alia magis fatigati
[illegible] operationes [illegible] secundum locum motive vel [illegible] necessario
[illegible] Item [illegible] potentiae na-
turalis vigor [illegible] spiritus vitales [illegible]
[illegible] vita [illegible] non
debilitatur ut [illegible] postea [illegible] et for-
tificatur [illegible] non est fatigatio / sed in operatione [illegible]
exteriorum et [illegible] locali [illegible] ad fortificandum
organa et membra exteriora ut melius possint
[illegible] operationes [illegible]
[illegible] debilitatur [illegible] est fatigatio [illegible] membrorum
exteriorum ut calores [illegible]
membris interioribus. Item [illegible] per hoc [illegible]
[illegible] quod [illegible] somnum [illegible] est
[illegible] spiritum et pulsum [illegible] aristoteles non [illegible]
[illegible] sensus omnes sed [illegible]
Item [illegible] quod [illegible] alia non habent [illegible]
aut caput [illegible] quod habent [illegible]
vel [illegible] habent [illegible] cordi et habent mem-
bra exteriora. Item ad [illegible] fuit de plantis [illegible]
vegetativa non est fatigabilis et sic aliud non possent
[illegible] ad exteriora hoc est
[illegible] exterior [illegible] operis
[illegible] doctores [illegible] distinguunt theologi

[illegible] sensum sit in corde vel in cerebro hoc
est dictum utrum organum [illegible] sensus communis sit in corde
vel in cerebro [illegible] quod sit in cerebro auctoritate plurimorum
philosophorum et medicorum / [illegible] et galienus et avi-
cenna et [illegible] media posuerunt sensum communem

in [illegible] cerebri [illegible] dicit [illegible]
[illegible] cerebri corrumpitur et laeditur sensus communis
et laesa posteriori parte cerebri laeditur vel corrumpitur
memoria [illegible] quod sunt [illegible] operationes ut [illegible]
[illegible] Item [illegible] procedit [illegible]
[illegible] sensus communis [illegible] parte cerebri et
non cordis quod [illegible] quia medicinae [illegible]
ad [illegible] vel [illegible] ad caput et non ad
cor vel [illegible] sensus communis [illegible]
ad caput. Item sensus communis in [illegible]
[illegible] et postea a sensu communi in [illegible]
[illegible] sensus communis [illegible]
[illegible] sensu [illegible]
[illegible] non movens et motum [illegible] sine
[illegible] ut [illegible] physicorum et [illegible] phantasia et
[illegible] potentia [illegible]
sensus communis. Item [illegible] parva
[illegible] et memoria cognitiva potentia [illegible]
cerebro in [illegible] quod [illegible] sensus communis
Item [illegible] sensus communis [illegible] anima [illegible]
posse sentire non [illegible]
sensibilium quia [illegible] corrumpit et impedit sensationem
ut patet 2° de anima sed in corde [illegible]
[illegible] quia cor est calidissimum inter cetera membra
[illegible] non [illegible] in corde. Item [illegible]
[illegible] membra principalia [illegible] cor [illegible]
et testiculi [illegible] membra non [illegible] principalia [illegible]
[illegible] quod sunt membra sive organa principalia [illegible]
[illegible] operationum et potentiarum [illegible]
[illegible] cor [illegible] ipsius operationis vitalis et
[illegible] et testiculi [illegible] non
restat cerebrum [illegible] quod sit [illegible] sensationis
[illegible] sensum communem [illegible] in corde. Item sensus communis
sit impotens [illegible] ita quod [illegible]
sensus exteriores sunt impotentes hoc determinat
aristoteles in [illegible] libro [illegible] cum [illegible] pati [illegible] est
[illegible] pati [illegible] sed cor non sit impotens in [illegible]
quia [illegible] vel [illegible] calorem
et [illegible] cor aut [illegible] non [illegible] nec [illegible]
[illegible] in eo [illegible]
dicit aristoteles quod in [illegible] sit [illegible] et [illegible] calorem
et [illegible] ad [illegible] cor in corde non est [illegible]
[illegible] Item [illegible] aristoteles et magis in 3° libro
[illegible] et averrois in 2° suo. Item [illegible]
[illegible] cum aristotele quod sensus communis est in corde [illegible]
[illegible] ita quod in corde [illegible] sensatio
[illegible] quod vocatur sensatio vel
[illegible] sensus communis [illegible] quod [illegible]
quia si [illegible] valde [illegible] impedit vel [illegible]
[illegible] dolore [illegible]
[illegible] valde [illegible] dolor [illegible] dicitur
se sentire [illegible] dolorem ad cor [illegible] cor

et non ad cerebrum et expulsi doloris fit maxime
commotio cordis et pulsus et non ipsius cerebri seu
[illegible] experientia naturaliter clamat se
[illegible] usque ad cor. Et ad experientiam
quod experientia sensus [illegible] terribilis [illegible]
timet et commotio magis fit ad cor et non ad
cerebrum [illegible] et timare
ad ipsum cor et [illegible] ita est [illegible] ita et de
aliis passionibus appetitus sensitivi sed sic argui
ibi vigent passiones [illegible] ubi vigent passiones appetitus
sensitivi sed [illegible] vigent passiones appetitus sensitivi [illegible]
maxime fit commotio ex passionibus appetitus et hoc est
in corde et non in membro [illegible] Et [illegible] posita
fuit [illegible] propter [illegible] et ad [illegible] primum
[illegible] quia in formatione embrionis sive fetus
primum membrorum [illegible] formatum est cor [illegible] sciunt
anathomiste et ante [illegible] membrorum
[illegible] vita quia [illegible] et augetur et tamen
non fit de [illegible] sed de [illegible]
[illegible] sua [illegible] et ita [illegible]
[illegible] primo sit in corde et
a corde derivatur ad alia membra que postea for-
mantur. Et sic [illegible] de [illegible] capite ad hunc
[illegible] quod non est [illegible] sensitivum est in corde et
[illegible] calor et [illegible]
ad organa [illegible] singulorum in suas operationes
[illegible] non [illegible] ergo [illegible]
[illegible] cor et non cerebrum
Et [illegible] sensum [illegible] et [illegible] ligamentum
est [illegible] cerebrum autem est [illegible]
[illegible] a corde [illegible] non est [illegible] quod primum sensitivum
[illegible] organum [illegible] membro sed [illegible]
corde. Et sic [illegible] 3° [illegible] ad [illegible]
est de magno mundo sic [illegible] in parvo et [illegible]
[illegible] vocat [illegible] in magno mundo est [illegible]
et [illegible] ibi [illegible]
[illegible] in corde [illegible] ergo [illegible] in [illegible]
[illegible] principium [illegible] non [illegible]
[illegible] omnis [illegible] ipsum cor [illegible] primum et [illegible]
[illegible] vita [illegible] calore et [illegible]
radicata in corde [illegible] in ipso ergo [illegible] ita
[illegible] operationis nobilioris et [illegible] principalis
[illegible] autem et nobilissima operatio [illegible] est sentire [illegible]
te [illegible] cor ergo [illegible]
[illegible] 3° de anima [illegible] quod sensus et appetitus
movet [illegible] dicitur [illegible] motus
[illegible] appetitus [illegible] cor est primum [illegible] motus [illegible]
[illegible] in corde [illegible] est primum
[illegible] appetitus sensitivi quod [illegible] in corde et non
in cerebro fit commotio per passiones appetitus sensitivi ut apud
[illegible] vel timore [illegible] cor ergo [illegible]
[illegible] ipsius sensus. Et [illegible] ita [illegible] est
valde fortis [illegible] est quod [illegible]
a sompno sunt ligati [illegible] ita quod non [illegible] in [illegible]

[illegible] et [illegible] sunt ligati [illegible] ad [illegible]
in membris [illegible] ut [illegible] et tamen hoc non [illegible]
ita [illegible] principale omnis sensus sit in corde et
non in cerebro quia licet vapores [illegible] ad [illegible]
prohibeat calorem et [illegible] ad superiora tamen
non prohibet calorem et [illegible] diffundi ad membra
inferiora [illegible] in sompno nobilius [illegible]
[illegible] pedes [illegible] sentire in sompno [illegible] ligati
[illegible] Et ista [illegible] difficultas [illegible]
[illegible] ad [illegible] dicunt quod in sompno
non [illegible] sunt solum ligati [illegible]
[illegible] non [illegible] organum sed [illegible]
est de organis in capite [illegible]
[illegible] grossa et multa [illegible] aut [illegible]
[illegible] ligato [illegible] est omnes [illegible]
alios [illegible] ligari ut dicit aristoteles. Et [illegible]
[illegible] non [illegible] quia [illegible] sunt [illegible]
[illegible] non est ligatus tamen [illegible]
[illegible] in impedibus [illegible] calores et [illegible]
non [illegible] pedes non [illegible] sentire [illegible]
solum [illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] opiniones medicorum cum opinione aristotelis
[illegible] difficultas solum [illegible] quod omnia
organa [illegible] sensuum [illegible]
in capite et medicorum capitis [illegible] sensibilium [illegible]
[illegible] finaliter ad locum cordis [illegible]
[illegible] et [illegible] opiniones medi-
corum cum opinione aristotelis [illegible] quod in capite sunt
in anteriori parte cerebri est organum ad quod [illegible]
omnia [illegible] sensibilium [illegible] recepte
[illegible] loco est [illegible] ad cor [illegible] subtilibus
[illegible] per quos [illegible] multiplicantur in quo corde
[illegible] et medium [illegible] sensibilibus et
ita [illegible] est quod [illegible] est organum [illegible]
est quod [illegible] organum [illegible] sensuum
[illegible] ab eis [illegible] organum
est in capite [illegible] organo [illegible] Et ad
[illegible] et medium [illegible]
[illegible] et ita [illegible] quod [illegible]
vel in corde et [illegible] sit ligatum organum
[illegible] est membro non [illegible] ad cor [illegible]
sensibilia sed [illegible] a corde ad [illegible]
[illegible] quia ipse sit calidiores et [illegible]
[illegible] cordi [illegible] in corde
quod [illegible] qui sunt ablati in sompno [illegible]
sunt sompnia [illegible] Et [illegible] per hoc [illegible]
solum [illegible] et [illegible]
Et [illegible] ad [illegible] quia pedes cum sit [illegible]
[illegible] in sompno non [illegible]
[illegible] quod hoc [illegible] sensuum [illegible]
ad organum [illegible] quod est membro non [illegible] est

corpore dicta tamen contingit sompniare quia via a cerebro
ad cor impedita est. Contra ante ad vires principales ad
auctores Galieni et auctorum mediatorum dicitur quod
conservatio corporis congregationis et non corporis perfectionis
medici et merito debat dici locus quod illud or-
ganum sustinet lesionem nobile quam per mediatum
sicut salvari corporum principale sicut cor non sustinet
sine morte tales lesiones quia non possunt adhiberi
corpori emplastra et medicine sanantes sicut possunt
ad cerebrum et sicut patet solum quod experiencia quod lesi
in anteriori parte cerebri male sentiunt propter hoc quod
spiritus sensibiles per aliud organum transeunt. Ad aliud
dicitur quod sompnus habet multas partes sicut per aliquas
pertinet ad cerebrum et est passio cerebri sicut per alias est
passio sensuum exteriorum et iterum secundum alias est passio principalis
sensitivi scilicet cordis et secundum istas magis possunt vide-
ri. Ad 3am dicendum quod licet per organum sensus communis
[illegible] congregationis organum ut dicitur est
quod inmediate terminantur a sensibus exterioribus et a
sensibus representantur in fantasiam et quod ideo est incapte
communis principale sensitivum magis perfecti interius scilicet
cordis et [illegible] plus [illegible]. Ad aliud concedit
quod incapte sit fantasia ideo est ibi [illegible] organum
congregacionis sed incapte [illegible] est organum magis [illegible]
secundo vel mediatum perfectius. Ad aliud sicut concedi-
tur quod cor est membrum calidissimum sed hoc non re-
pugnat [illegible] quia per calorem
et spiritum quod maxime viget ibi perficiunt [illegible] et omnia
sua medicina [illegible] cordis non est
sufficiens ad rapiendum [illegible] sensibilium exteriorum
quantum [illegible] in omnibus exterioribus et in
organo communis congregationis sicut patet cor [illegible]
corporis [illegible] sensibilibus mediante.
Ad aliud cum dicitur quod sicut membra principalia
[illegible] hoc [illegible] vivum [illegible]
[illegible] cor quod est principium vite et sensus et motus
[illegible] et [illegible] operacionum et [illegible]
[illegible] principalia quia mediantibus [illegible] cor [illegible]
operaciones principales [illegible] ut mediante [illegible]
[illegible] mediante cerebro [illegible] et mediantibus
testiculis generacionis [illegible] et medici merito vocant illa
membra principalia quia magis possunt [illegible] mediam
quia [illegible] cor non sit [illegible] mediatibus
[illegible] et [illegible] passiones aliorum membrorum
[illegible] cor [illegible] usque ad mortem [illegible]
[illegible] membra [illegible] medicine [illegible]
[illegible] et [illegible] sanantes. Ad aliud sicut dicitur quod [illegible]
[illegible] ad organum congregacionis sic sit impo-
tens quia [illegible] exteriores non possunt [illegible]
[illegible] ad ipsum in sompno [illegible] et non [illegible]

sit impotens sed sicut [illegible] non possunt [illegible]
accipere [illegible] ad [illegible] magis videbitur
postea [illegible] quo [illegible] sompnus

[illegible] principaliter passio [illegible] arguitur quod non quia sompnus
est [illegible] ut dicit Aristoteles sed [illegible]
non fit in sompno impotens [illegible] principaliter ideo
potius [illegible] exteriores quod [illegible] quia in sompno [illegible]
in sompno [illegible] sentire et intelligit [illegible] sompnus
non est principaliter passio sensus communis. Et hoc [illegible]
[illegible] quod dicit quod principium motus est vita et finis
est ad cerebrum [illegible] propter hoc sit vigilia [illegible]
[illegible] quod [illegible] ad cerebrum [illegible] et ad
[illegible] exteriora sed dicit ipse quod principium motus
sumptum est ad cerebrum et finis ad cor quia sompnus
sit propter hoc quod calor et [illegible] cum vaporibus
refrigeratus ad cor [illegible] quod vigilia sit [illegible]
passio cordis et [illegible] passio cerebri [illegible] sompnus [illegible]
[illegible] non sit in cerebro sed in corde [illegible]
[illegible] quod non est [illegible] passio [illegible] cum [illegible] est
in corde [illegible] est [illegible] caloris [illegible] sompnus
sit passio potentie intellective et non passio potentie sensitive
quia sompnus sit [illegible] per calorem [illegible]
[illegible] ut dicit Aristoteles et [illegible] hoc ipse dicit quod sompnus
est [illegible] ad cor. Sed hoc [illegible]
[illegible] operaciones sunt passiones potentie intellective et [illegible]
[illegible] quod [illegible] cum in sompno ligantur [illegible]
[illegible] et ligantur [illegible] locum mota [illegible]
sompnus [illegible] magis passio [illegible] locum
motive [illegible] cum dicat Aristoteles [illegible]
[illegible] tales quod sompnus non est [illegible] et
[illegible] passio [illegible] quia [illegible] quod [illegible]
[illegible] in animalibus quod [illegible] fuit [illegible]
[illegible] sompnus est [illegible] et [illegible] non sit [illegible]
potens in sompno [illegible] magis potens quod [illegible] quia in sompno
multum viget digestio. Ad [illegible] quod sompnus
non est passio potentie [illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible] quia [illegible] est [illegible]
[illegible] ad [illegible] sompniativa cum possit in [illegible]
[illegible] de [illegible] in sompno manentibus. Ad [illegible]
sompnus non est passio [illegible] et [illegible] locum
[illegible] quia [illegible] non [illegible] animalibus [illegible]
[illegible] alia [illegible] non [illegible] locum
motivam et [illegible] non ligatur [illegible] motiva [illegible] per
hoc quod ligatur [illegible] ideo ligamentum per
[illegible] sit [illegible] dor-
miendo ambulare. Ad [illegible] quod sompnus est [illegible]
[illegible] passio [illegible] appetitive quia non sit appetitus [illegible] potens [illegible]
[illegible] sensitive [illegible] in sompno [illegible] non

q cu mag delectatione comedit vel potaverit

¶ [illegible] somnus [illegible] non est [illegible]

[illegible] non deberet [illegible]

[illegible] in [illegible] sua non depedeat

ab operatione alia ¶ [illegible]

[illegible] est [illegible] quia in [illegible] somp

[illegible] et ab hoc in mote

[illegible] anime ¶ [illegible] sompnus sit [illegible]

[illegible] [illegible] q hoc fiat

[illegible] dependent in [illegible]

[illegible] vel in [illegible] non est [illegible]

[illegible] ¶ [illegible] ad hoc [illegible] solui

[illegible]

cor [illegible] fortitudine [illegible]

[illegible] ¶ [illegible] sufficiens [illegible]

[illegible]

tamen [illegible]

[illegible]

non sit per violentiam. Et ideo dicit Aristoteles quod
non omnis impotentia sentiendi est sompnus, quia vertigo et alia ex
defectu nature vel lepore vel excessive fit ab
mortificati quando potest sentire, et ideo non est sompnus, oportet
quod dicamus tamen sompnum talem quod sit ex evaporatione
proveniente. Unde quod postea in secunda parte est quod in vigilia
sensus exteriores et membra exteriora sunt inacti-
bus sensus, ideo natura de omnibus sollicita ad sensus
organa et membra exteriora depauperata mittit
alimentum calores et spiritus, et diminuit calorem
et cor et membra interiora, propter quod natura indiget
[illegible] organorum et membrorum exteriorum et [illegible]
calorem et spiritum ad ipsum cor et ad membra interiora
ut bene possit fieri digestio interior et ut ipsum
cor possit ex digestione interiori generare et
recuperare spiritus et calores et talis organorum
exteriorum sine [illegible] calore et spiritum, ideo con-
venit sompnus, et [illegible] sed [illegible] quod
[illegible] quod sompnus debet fieri evaporatione interiori
ascendente ad caput, quoniam ibi fit ex frigore cerebri
infrigidata, venit deorsum versus cor et sic fit
fit vitalis calores et spiritus ad ipsum cor et organa
exteriora a spiritibus depauperata sunt in potentia sentiendi,
quod autem ita sit patet per hoc quod non [illegible] alimentorum
salutarium [illegible] non possit fieri sompnus
et tamen fit dum fuit debet fieri primo nec ob-
dicere et salutare et iterum ad istam conclusionem probandam
Aristoteles adducit multa signa. Inceptum quod in [illegible]
quod ad vocem prima principaliter ad primam dico quod [illegible]
[illegible] medium dormiunt et vigilant, [illegible] sed
tota alia [illegible] non est [illegible] dormientes
sed [illegible] sentiendi ex defectu [illegible] et [illegible]
sed de [illegible] [illegible] [illegible] respectibus quod propter
defectum caloris apparet per totam [illegible] sicut
mortue et tamen calore adveniente apparet [illegible]
[illegible] et ambulare et ideo [illegible] impotentia sentiendi non
est [illegible] nec [illegible] alia [illegible] potius ex de-
fectu quia non [illegible] in eis ad [illegible] [illegible]
[illegible] calor naturalis [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] quod ad [illegible] quod dicitur quod infri-
gidatio est causa sompni [illegible] quia cerebrum [illegible] infri-
gidat vapores ad se ascendentes et facit eos re-
[illegible] sed autem dum fuit quod [illegible] quod [illegible]
labor diminuat de calore naturali et spiritibus tamen
augmentat calorem accidentalem quia motus calefacit
et ille calor accidentalis potest multum [illegible] multos
vapores [illegible] et [illegible] [illegible]
sompnus ac si [illegible] [illegible] [illegible] ad aliud dicitur
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agunt et ideo [illegible] [illegible]
ut [illegible] quod ad [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] ideo est [illegible] multum [illegible]

et calor est [illegible] ideo licet possit [illegible]
tamen non potest [illegible] vapores vel digerere [illegible]
simile sed calor [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
plus elevat quam possit assumere ideo sunt magis
[illegible] et [illegible] quod ad aliud de magnitudine capitis
dicitur quod magnum caput plurimum potest recipere vapores
et eam infrigidare [illegible] [illegible] [illegible] possit
[illegible] digesta quod ad [illegible] [illegible] venarum dicitur
est [illegible] [illegible] et ascendentes ad caput ut est [illegible]
ideo [illegible] [illegible] potest ascendere sed tamen [illegible]
infrigidata et ingrossata non ita bene potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad locum caloris et digestionis
ideo est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut potest fieri expergefactio quod ad ultimam dicitur
quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] expergefactio facta digestione et
non [illegible] [illegible] [illegible] quod facta digestione non [illegible]
expergisci quia [illegible] calor [illegible] ad membra
exteriora cum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] calor [illegible] [illegible] [illegible] manet
[illegible] cor ideo [illegible] [illegible] quod est [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] propter [illegible] sit sompnus [illegible] [illegible] magis
fieri sompnus et non expergefactio quod [illegible] non deberet
fieri expergefactio [illegible] facta [illegible] digestio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expergefiunt
quod [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] quia propter corpus [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tardius digestum quod
[illegible] digestio [illegible] expergefiunt multi [illegible]
propter [illegible] vel dolores quod [illegible] [illegible] [illegible] plures
[illegible] [illegible] expergiscuntur autem cum digestio facta
fuit [illegible] obtinuit [illegible] calor in angustia [illegible]
[illegible] ab eo [illegible] et cum [illegible] fuerit
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cum calore [illegible] [illegible] ad cor et in angusto
loco a [illegible] [illegible] [illegible] calore [illegible]
propter [illegible] et [illegible] oportet ut digerat vapores
[illegible] et [illegible] ut digerat sanguinem ad hoc quod
sit [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] sanguine
[illegible] [illegible] et calore et [illegible] [illegible] [illegible]
sanguine ad membra et [illegible] [illegible] et sit expergefactio
quia cessat causa sompni. Quod [illegible] [illegible] est ad quod
quod dormientes et expergefacti sunt alii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accidentales et
in [illegible] vel violentias [illegible] [illegible] fieri sompnus
et [illegible] expergefactio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] sit sed [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Aristoteles quod [illegible] sit [illegible]

digestis ut sit grossa adgunatorum fumorum et admixtorum quia talis fumus digestibilis sit tamen quod dum mixta est admixtione nec ad unificandum et est prima apparet ad actus [illegible] infrigidatorum celebri et uirtutes impedit prius et caliditate attracta admixta exteriora ideo non potest fieri expergefactio sed si uideretur tantum ad cor calor et spiritus uel [illegible] digestionem uel per corpus confortatus et uaporibus quia primum sensitiuum est sed digestione ideo potest cessari dormitio et fieri expergefactio et deinde dicitur actionibus et naturalibus dormire quod expergefactio sit in aliquibus temporibus et sunt ad horas plurimi causas quorum primum potius expla natio prius causa est quod expergefactio perficit dormitionem secundum partibus scilicet quod qui accidit ad dormiendum causa debet expergefieri ita quod interius calor attendat a uirtutes et digestiuum est 2 causa est quod quidem ce quia alia uia ut dicit aristoteles quod quidem multum grauant multum dormiunt et tardius expergefiunt et quia quoniam dormire ad multum abstinere a nocte uel saltem in nocte expergefiunt et dicitur dicit quidam non in uno libro quod si quis plus declinauit ad somnum plus quam debet [illegible] aut et [illegible] spiritua et si declinauit plus ad uigiliam quod corrumpit et [illegible] ad deo opus [illegible] et 3a causa est [illegible] fortem motorum ad deo opus quod est [illegible] ita [illegible] sicut fortes quod si fuerit in motu a spiritibus exterioribus et est natura ad confortandum spiritus exteriores non obstantibus uaporibus resistentibus ita fortiter mittit tales mittit et spiritus ad illa exteriora quod [illegible] expergefactio [illegible] causa est quod si ab acuto et magno sono uocat te uel dat [illegible] alapa magna et est [illegible] exteriori impressa est ita fortis quod non obstantibus uaporibus resistentibus uaporum multitudine ad spiritus sensum et [illegible] ad confortationem exteriora mittit [illegible] fortitudine calores [illegible] perficientes uapores resistentes et sit expergefactio [illegible] causa est quod expansificatio [illegible] et [illegible] capitis quia alia causa erat de longi somni ut apparuit in toto [illegible] de breuis somni et causis expergefactionis [illegible] dicit de etate de [illegible] naturali [illegible] quod quidem fuerunt et cause longi somni ~~ut apparuit interius~~ alia dicitur [illegible] expergefactionis / Et [illegible] patet solui uocis [illegible] et [illegible] a quo possit fieri [illegible]

[illegible] somni debet fieri somnia uel [illegible] quoniam et [illegible] quoniam non [illegible] quod non [illegible] totum somnum ligati sunt spiritus exteriores et ita spiritus tactus [illegible]

[illegible] spiritus [illegible] et [illegible] [illegible] cordis super pectus [illegible] et [illegible] [illegible] ut si [illegible] capiat [illegible] aut [illegible] aut pulmo cum [illegible] somnio [illegible] dolor [illegible] organum fantasie magis distat a sensu scilicet a corde [illegible] quod magis debet per totum somnum [illegible] ligatum ideo [illegible] quod per fantasiam [illegible] plus spiritus [illegible] motum in somno quod possit per organum [illegible] debet cordi immediatiora et [illegible] non [illegible] quod in somno potest fieri somnium [illegible] [illegible] scilicet in fantasia [illegible] sufficit in somno ad modum spiritus [illegible] uel non sufficit uel [illegible] et [illegible] non [illegible] sufficit [illegible] dicitur sic [illegible] somniare quod [illegible] / Si autem ubi sufficit tunc [illegible] somniare quod [illegible] / Si autem [illegible] sufficit et [illegible] non [illegible] sufficit [illegible] [illegible] mouere sensum [illegible] ad somniandum [illegible] somnium quod est [illegible] Et [illegible] quod [illegible] [illegible] fantasia sufficit sine [illegible] exteriori uel [illegible] si sufficit tunc [illegible] debet facere [illegible] sensum [illegible] somnium si [illegible] sufficit [illegible] [illegible] exteriori et [illegible] per totum somnum [illegible] [illegible] exteriori [illegible] quod per totum somnium [illegible] somnium et [illegible] in uigilia non apparet nobis talia fantasmata [illegible] in somno debet apparere [illegible] magis [illegible] ad spiritus [illegible] [illegible] uaporum in somno [illegible] fantasmata [illegible] [illegible] in somno [illegible] [illegible] uigilia et [illegible] somnium et [illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] infantia [illegible] melius [illegible] in somno quod in uigilia et [illegible] in somno [illegible] aliquando aliquando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] fortiores non [illegible] [illegible] ad fortiores et [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] in fantasia [illegible] debiles et motus [illegible] exterioribus [illegible] [illegible] fortiores non fortiores motus et fortiores apparere [illegible] minores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sufficienter [illegible] et ideo [illegible] in somno non sit spiritus [illegible] per fortes motus [illegible] exteriorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in fantasia et non [illegible] motus [illegible] [illegible] exterioribus [illegible] [illegible] [illegible] fantasie [illegible] occupati non mouentur [illegible] fantasmatibus ideo non [illegible] et ad [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] in somno [illegible] apparentia et [illegible] [illegible] [illegible] a fantasia ad spiritus [illegible] uaporibus [illegible] obstructa [illegible] [illegible] uaporibus digestis et cum obstructa est [illegible]

fit sompnium et in fine talia est fit sompnium et ista est causa quare aliquando in principio sompni et in fine sompniamus et non in medio quia in principio nondum est via bene obstructa et in fine consumpti sunt vapores obstruentes. Sed causa quare quando autem digestio vaporum est multa commotio inaequalis et similibus propter motum istorum vaporum ista fantasmata ita disturbantur sicut quod non directe possunt veritatem sed similitudinem rei sompniare aliquando fortiter mota non amplius fiunt apparitiones certe sed postea secundum quod sedantur possunt facere apparitiones et fiunt sompnia. Sed ad istam difficultatem nunc querebatur quare aliquando sunt apparitiones faciunt apparitiones et aliquando non, dicendum est quod debent sic fieri apparitiones et huiusmodi tamen est forte impressio speciei in sensu vel propter frequentem meditationem vel propter magnam affectionem aut extimationem aut delectationem vel tristitiam aliquo vel aliqua passione animae. Sed causa quare est quod propter contrarium forti fortiter species sibi contrarie quae propter influentias celi sunt fortificate species propter contrarie. Sed ad eam dicitur quare id est species fortiores non faciunt contrarie apparitiones id est ... secundum aliquas; aristoteles dicit tollitur quod id est multiplicationes specierum fiunt in sanguine et partibus motorum et huius fortiter propter apparicat tunc sicut dicit propter partes deportantes motum et tamen species adducunt et faciunt suas apparitiones. Sed est una magna causa quare talia similiter sensus secundum intellectum apparet nova videre et ab ... intelligere in longa consideratione certa vigilia ideo adducit mente nova apparitiones debilioribus species fortiter mente in ... et magna affectio ad eam aufert apparitiones aliorum putat hominis corporis et ... secundum suos est una animalis quare animalia ... ad ... id est animalia ... valde attendit aliquid sicut propter varias ... de una apparitione magna. Sed ... quod aliquando sic ... non ... propter ... consequenter dicendum ... quod / ... differentia sompni

fit bonum sompnium est fantasma in sompno. arguitur contra quia fantasma est in fantasia tamquam in subiecto et sompnium non est in fantasia ymmo in sensu communi tamen sompnium sit quod consequenter sunt quod apparitio et fantasma consequitur sed solum refunditur in eam sicut dictum quod fantasma sumitur hic pro apparitione fantastica. Sed quod fit a fantasmatibus representatis quare tunc sunt quod ... in sompno contra sompnium quod negat aristoteles et quod concedit hoc patet quia id est ... non sunt a fantasmatibus refundatur tamen ... quod ... est fantastica ... tertio de anima. Sed fantastica non sunt ... alia sompnia de-

... quod non sunt sompnia ... sompniando ... alia de visibilibus vel in dispositionibus animalia ... sompnium non debet dici fantasma nec apparitio fantastica. Sed sic aristoteles potest quod alia sompnia proveniunt nobis a corporibus celestibus vel ab anima vel ab aliquo propter quod possunt per ... divinatione ... quod illa sompnia non proveniunt a fantasmatibus ... non debent dici fantastica nec fantastice apparitiones propter quod in differentia ... omnibus sompniis ... sed omnes ... per aristotelem post illam differentiam ... bonum ... quod alia fantasmata sunt ... representata in fantasia et sompnium non est fantasia tamen sompnium sit quod apparitio ... consequenter et illa ... est in ... fantastica et per apparitionem quae fit nobis per species refundatas in fantasia et fantasma sit acceptum magis pro ... apparitio fantastica et ita accipitur fantasma in ista differentia ... melius est ponere illam differentiam sompnium est apparitio fantastica in sompno et per hoc aristoteles alibi complete dicit quod sompnium est apparitio quae fit in dormiente ... sed ... est quod tunc sompnium sit quod apparitio ... hoc ... sompnium semper ... apparitio ... hoc ... sompnium ... quod ... apparitio fit in sompno ... apparitio ... dici sompnium ... fiat in sompno sed ... debet dici ... nisi fit in ... modo in bona differentia ... complete ... dicendum quod sompnium est apparitio in sompno ... et ... omnis apparitio in sompno vocatur sompnium ... est apparitio ... propter ... motus ad ... et ... sompnium sed ... vocatur ... fiat ... in ... et ... fit in ... alia ... in subordinatione ... in ... dormiente ut alia ... et alia ... ut dicit aristoteles ... talis ... sompnium sed ... quod ... apparitio est ... quod ... fit in ... sed ... in sompno declarat hoc aristoteles quod ... alia ... in sompno sompnium ... quod ... superiorem ... sompniatum ... superior ... quod ... in sompno fiunt nobis apparitiones de ... et de separatis ... quod ... et ... apparitiones ... hic sompnia ... intellectus ... apparitio quae fit ... in fantasia ... apparitio ... et ... sed cum vigilantes ... ·

ymaginatores et similia timent que sit soli reclamant et etiam apparet non videtur sompnium quando non est in sompno si alia huiusmodi apparent per sensum quemadmodum sit in sompno a fantasiis ymaginacionis et ista ratio videtur sompnum

Ad secundum dicendum quia dispositio est bona dicens quod sompnium est apparens fantastica in sompno. Ad secundum tamen ad suppletionem opponendum apparet quod sompnium est apparens fantastica per impressionem in sompno et est potentia sensitiva per impressionem ad duas intentiones et dicit in sompno apparentes esse quae fuit in vigilia. Ad hoc advertendum sunt sompnia vera quae dicit aliqua sompnia fieri per stellas celestes vel corpora nostra confortat sensus ubi quietes et in fortificate sunt plenarie moventur sompnii obscuritate appetitus a causa propria et fit sompnium magis verum et magis apparens propter convenientia dictorum et patet quod dictum quod quaeritur. Utrum possibile

---

sit probabiliter per sompnia divinare sive pronosticare de futuris. Arguitur quod non quia non est videre quare a quo modo hoc fiat et sompnia sint nobis immissa a deo revelante nobis futura sed non ita ut dicit aristoteles in textu. Ad oppositum plurima sompnia sunt de hiis quae sunt extra actus nostros et post ut de imperiis et regibus et tamen non est causa quod ista sompnia nostra ad talia se habeant sicut signa ideo non est quod per talia est ad ea pronosticare. Ad oppositum sompnia sunt per fantasiam recepta de eis quae in appetitu cogitavimus in sompnia non sunt signa vel ad ea pertinentia ideo per ea valet deus indicare de futuris. Ad oppositum dicit aristoteles probat quod fantasia et cito et sepe decipimur circa sompnium non per signa deceptoria plurima non est pronosticandum. Ad oppositum tamen arguitur aristoteles et multi alii sapientes et boni medici ut dicit philosophus propter hoc debet attendere et aristoteles dicit quod quae dicuntur licet ad videndum tempore ad opposita dicuntur et tamen quaedam dicunt veritatem quod videbitur valde bene evenire sed sompniaverunt ideo de sompniorum causis declarandum est origo et distinctio sompniorum origo est apparentibus impressis in fantasia quae tamen videmus vel audimus et quae cum consideramus sed propter corpus vel complexiones vel fortificationes sompniorum est corporalia vel corporalia causa ut ex influentia celesti vel appetitu proprio sed est acer calidus aut frigidus vel huiusmodi si sompnium fiat per impressiones ymaginationis sive aliqua fortificatione corporis per has tamen non valet ad pronosticandum de futuris quia solum impressiones pertinentia et sunt tam corporis ita quod patet quod quidam videntes sunt sepe videre quod sompniaverunt talia

vel talia viderunt. Si vero sompnia fiunt fortificata est parte superiori ex corpore celesti tunc possunt sapientes medici pronosticare de huiusmodi partibus simul corpore et possunt videre an ad hoc vel aliqua species concedit propterea debita et per se ita quod ipsius ipse possunt probabiliter pronosticare dicta ipsius videlicet utrum sit corporalia calida vel frigida vel corpori dati infecti si unde fortiter provocat corporalia anime potest per hoc indicare ad quod ipse sit affectatus utrum ad iram vel ad timorem vel ad amorem et ideo potest probabiliter pronosticare quod si ipse non sit impeditus proveniet in operationes ipsarum passionum. Si vero confortatio celi provocat pronosticatio talium per se et sic per sompnium potest indicari ad quod facit celum generat tale influentia et probabiliter potest dici quod sic erit eveniant. Sed pro ex parte in vero valde est difficile videre an id sompnium sit corporale vel corporali cum quo tamen non corpore nisi indicium ideo bene concedo quod valde difficile est per sompnia divinare et patet de eis quae a celo evenient ideo credo valde bene sed dicat bathon sompnia ne tibi et nec multum possunt quae dicunt multorum et oculariter et secundum quod dicunt quod se perciperent evenire quae sompniaverunt quod sed an dicit aristoteles in sompno quod ire de eo ad eum dicit successive et ideo sunt plurime apparentes ideo non est mirum si de aliquo videant sic. Et aristoteles exemplificat quod si aliquis dixerit semper projecit in terras fabas ad eum signum non est mirum si bina vel due attingunt signum et tamen tales auctores de sompniis exponunt sompnia sed ante ad sic modo ad quod ut si sompniaverunt mortem eius et viderunt nuptias et tamen si videbat mortem ad hunc dicunt tamen sompnium meum hoc tamen non obstante hoc diversitas potest probabiliter dici talia speculando secundum quod dictum est medicos sed placeat. Ad rationes patet inde sic satis patet solum ex dictis ex alia quaestione. Utrum possibile est

---

quod dormientes exerceant opera vigilantium. Et arguitur quod non quia si exerceret quod dormientes sunt vigilantes quod est falsum. Quia probatur quia ista propositio possibile est dormientes exercere opus vigilantium est impossibile in se quia contradictio et etiam ista est possibilis dormientes exercent opera vigilantium ideo propositio necessaria et in prima impossibilis est ideo et vera dormientes exercent opera vigilantium et tamen non exercet

nisi operationes suas propter quod ipsi sunt vigilantes. Contra iste
opera vigilantium sunt contra consuetudinem [illegible] et dormien-
tes non exercent aliquas operationes cum non moveantur
ab [illegible] ut circa [illegible] principiat in [illegible] vel [illegible] ideo sicut
sic vigilantes operationes suas exercent mediantibus sensibus
hoc autem non faciunt dormientes quia corporis sensus sunt
clausi. Contra istud dicit aristoteles quod in sompno [illegible]
[illegible] quod [illegible] capitis [illegible] tarde vel
[illegible] non possunt exercere opera vigilantium que sunt sur-
gere [illegible] dicit aristoteles et oppositum est de multis
[illegible] et in multis oppositum quod aliqui dormi-
endo surrexerunt de lectis suis et induebant
se et aperuerunt hostia et ambulaverunt per
vicos et plateas et cum [illegible] mirabantur
ubi fuit [illegible] dicit aristoteles tales non mediatores
corporis [illegible] vel quod tales fecerunt [illegible]
[illegible] sompniorum suorum [illegible] ambula-
[illegible] et postea [illegible] sompnii tunc post [illegible]
gestis et multis [illegible] fuit et
hec sunt miracula [illegible] difficilia / primum est quod
cum tales nec [illegible] videant nec tactu sentiant
vel auditu audiant [illegible] quomodo est possibile
quod ad loca determinata vadunt et hostia aperiant
et cum nesciunt utrum per hostia ambulaverint
[illegible] vel non vel utrum aperuerint vel non. Contra ad
mirabile est quod illi homines et [illegible] illi [illegible] mediatores
sompniorum suorum et cum [illegible] non mediatores actuum
suorum exteriorum quos sic in sompno fecerunt
sed dicit aristoteles [illegible] per [illegible] primum [illegible]
declarandum suppono aliqua primum est quod licet sensus
exteriores multum valeant ad dirigendum nos in
nostris operationibus exterioribus tamen possibile est nos sine
visu corporis ambulare ad cameram aut per vicum
[illegible] consuetudinem [illegible]
sicut sepe homines [illegible] ambulant per cameram
vel per [illegible] ad lectum. Dico vigilando
hoc enim credo [illegible] expertum. Contra 2o suppono quod
in sompno in sompniis [illegible] dicunt sepe
[illegible] inmediatores [illegible] et hec [illegible] sed aristoteles
ponit in isto libro. Contra 3o suppono sed in multis ex-
pertum est quod in sompno sunt ita fortes [illegible] et in-
[illegible] quod [illegible] locum et movent brachia
et tybias vel etiam totum corpus. hoc visum est
[illegible] Contra [illegible] posset [illegible] quod in
[illegible] possunt in sompno [illegible] ita vehementer
quod ipsi de lecto [illegible] surgunt et ambulant et pro-

mediatores et [illegible] [illegible] et per [illegible] eundi
ad certa loca ipsi vadunt [illegible] per cameras per
domum et ultra forte per vicos. Contra ad [illegible]
est ut aristoteles dicit in [illegible] [illegible] et [illegible]
quod [illegible] talis vel [illegible] exteriori [illegible]
quod ipsi agunt non [illegible] sensus suas in [illegible] ex-
teriores sed ipsi sunt clausi [illegible] exte-
riores vel [illegible] et cum non possunt [illegible]
[illegible] [illegible] ipsi [illegible] possunt [illegible]
[illegible] quod [illegible] fecerunt in sompno [illegible] sompniis
valde [illegible] in fantasia
movet [illegible] ad actum [illegible]
[illegible] ad fantasiam [illegible]
actum per quam [illegible] mediatorum in vigilia
quod talia et talia nobis apparebat. Contra ibi [illegible]
[illegible] ego ab uno [illegible] audivi et
[illegible] quod ipse erat in una camera cum
uno alio [illegible] et [illegible] solebat [illegible] sur-
gere [illegible] vel ad baculum vel ad gla-
dium et ita [illegible] ut si vigilaret et [illegible]
[illegible] videns quod [illegible] gladium a
[illegible] cameram et fugit et statim [illegible]
[illegible] cum et [illegible] tunc est
valde difficile quod ipse [illegible] facere [illegible]
aliqua [illegible] et non ad tactum aliqua [illegible]
ad quod [illegible] et non [illegible] possunt dici sed dicit
aristoteles de [illegible] qui [illegible]
[illegible] audiunt et [illegible] ita
quod [illegible] ad interrogata / [illegible] est possibile
quod in [illegible] sensus exteriores non sunt [illegible] clausi
sed [illegible] possunt [illegible] aliqua [illegible] ad talia [illegible]
una cum [illegible] et [illegible]
Contra [illegible] tunc [illegible] quare [illegible] ipsi non [illegible]
[illegible] [illegible] actorum / [illegible] potest dici
quod in [illegible] a sensibus exterioribus [illegible] ex-
teriores sunt tunc ita debiles quod non possunt
[illegible] in fantasia [illegible] ad [illegible]
[illegible] movent nobis [illegible] non [illegible]
[illegible] / [illegible] solutionem [illegible] sed
[illegible] placet [illegible] est finis

De longitudine et breuitate vite

Circa librum de longitudine et breuitate vite queritur primo vtrum calidum et humidum sint cause longe vite arguitur quod non quia cause putrefactionis non sunt cause longe vite cum sint cause corruptionis sed calidum et humidum sunt cause putrefactionis ergo maior patet minor declaratur quia ligna et frumenta posita ad pluuiam citius putrefiunt quam si essent in sicco Item primo declaratur quia carnes et pisces citius putrefiunt in estate quam in yeme propter caliditatem estatis Item sunt cause mortis non debent poni cause longe vite sed calidum et humidum sunt cause mortis [illegible] apparebit in libro de morte et vita [illegible]

[illegible]

Quod non [illegible] [illegible] pz [illegible] alia et plantas de [illegible] corporum vel fieri [illegible] potentia ad [illegible] operationes vitales [illegible] humido [illegible] nimis sicco [illegible] plante [illegible] [illegible] propter calorem [illegible] naturale [illegible] calidi et humidi [illegible] sunt cause longe vite [illegible] corrupcioni et [illegible] breuioris vite [illegible] calidum et humidum [illegible] cause longe vite [illegible] calidum et humidum sunt cause longe vite [illegible] non potest [illegible] longioris vite quam [illegible] calidum et humidum [illegible] non potest [illegible] calidum et humidum [illegible]

[illegible]

et non de calido et humido mixtis et de hoc dicit
Vide in 4o methaurorum. Ad aliud dicitur quod hu-
midum competens et calidum competens sunt in proportione
sunt causa mortis et sic si deficiunt. Ad aliud
dicitur quod tales plante habent humiditatem nimis aque-
am et etiam calidum corporale et desiccabile. Ad
aliud potest dici quod licet frigidum et siccum bene re-
sistant corrumpentibus tamen non sunt causa vite
tamen verum est quod vita dicit consistentiam in calido
et humido. Ad alias rationes sunt solutiones per prius dicta.

Utrum calidum quod est causa longe vite debeat
esse igneum vel aereum. Et arguitur primo quod debeat
esse aereum quia calidum quod est causa longe vite debet
esse cum humido cum vita consistat in humido et
calido, sed tale humidum est aereum et non igneum.
Item sicut dicit Aristoteles idem calidum debet esse pingue et [illegible]
est aereum [illegible]. Item locus naturalis debet esse proportionatus
locato sed non vivit in igne et multa vi-
vunt in aere, igitur calidum competens viventibus
est aereum et non igneum. Item sicut ignis est
calidus excellenter et tamen hoc non sentitur in
plantis que tamen vivunt. In oppositum arguitur per Aristotelem
quia ponit imaginari causam quare vita debeat in calido
consistere quia ignis est mobilis et ista ratio non
esset ad propositum nisi idem calidum deberet esse igneum.
Ymo est contra propositum quia calidum aereum est magis
putrefactibile [illegible] cum in igne non putrescit nec
fit hec resolutio ut patet 4o methaurorum nec
in longo tempore putrefit sed contingit magis in aqua.
Ymo expertum est quod diutissimo tempore ligna
durant in aqua vel profunde in terra si non
medium corrumpat. Dicitur in aere non dicitur ita diu
durare. Item sicut vita continuatur per digestionem
nutrimenti et nutriti et ista digestio fit a calido
forti decoquente quia debet calidum digerens op-
time dominium superfluitatum talis enim calor
forte debet esse igneus quia calor aereus est
nimis debilis ad digerendum et convertendum
nutrimentum in alterius substantiam. Item sicut vita in [illegible]
consistit in materia calida quod sit naturalis calor aereus
quia [illegible] ad [illegible] frigus nos
vincentes in aere [illegible] nos [illegible] et

vermiculi non calor aereus quod debeat esse ca-
lor aereus cum igneus et non alterius. Item sicut 2o
de anima dicitur quod elementorum majorum [illegible] ad hoc
quod est [illegible] vel apparet nutrimenti [illegible]
appositio nutrimenti augetur sed ignis augetur in
infinitum si apponatur combustibile et [illegible] videtur quod
calor igneus est magis nutritivus et per consequens
conservativus. Dicendum est quod calidum quod est causa longe
vite non debet esse pure igneum nec pure aereum
sed proportionabile quia secundum philosophum calidum est causa
longe vite et ideo requiritur aquas superantes ignes et ad
quas aeris [illegible] aquas aeris [illegible] dicitur aeris
quod calidum debet esse pingue et humidum non est adustum
nec superfluum [illegible] tale est aeris et non ignis. Item
dico quod debet habere aquas superantes ignes quia debet esse forte
ut optineat super nutrimentum calore et dominium et
debet esse decoctum et imputrescibile [illegible] sunt
[illegible] ignis et non aeris. Item quid calidum quod est
causa longe vite nec est calidum aereum nec igneum
calidum sed aliud de genere [illegible] ab anima et corporibus superceles-
tibus ab anima enim [illegible] membrorum [illegible]
et nutrimenti digestum sine adustione quod est
nutrimenti in membra [illegible] complexionum [illegible]
quod sit [illegible] ignis nec aeris et [illegible] quia
in [illegible] loco sunt diverse [illegible] in diversis [illegible]
[illegible] et sunt aque frigidiores et aque calidiores
et [illegible] quod non solum qualitates elementorum sunt activi [illegible]
[illegible] et in [illegible] infinitis [illegible] ymo formales
[illegible] sunt active in [illegible] disponentes et opa-
[illegible] sibi [illegible] et corpora celestia [illegible]
[illegible] agunt [illegible] inferioribus quas non agunt
per qualitates elementares sed per influentias [illegible] et
[illegible] de hoc [illegible] experientia quod [illegible] medicine
[illegible] aquas [illegible] medicum
[illegible] reddere [illegible] aut humidum aut frigidum
[illegible] medicus [illegible] talem [illegible]
[illegible] forma [illegible] vel [illegible]
[illegible] celesti [illegible] tale
[illegible] et [illegible] quod qualitates elementorum
disponunt adiuvant vel impediunt [illegible] operationes
quas anima et [illegible] ab anima [illegible] ope-
[illegible] et sic per hec dicta [illegible] omnes rationes
[illegible] et sic est finis huius questionis.
Queritur 3o utrum humidum quod est ca[illegible]

longe vite sit aereum vel aqueum ... quia aqu-
quia hoc est humidum inflammabile sed magis resistit calori
consumenti patet. Secundo debet esse aereum dicitur. Notandum quod humidum
conveniens longe vite debet esse grossum et firmum ut
non sit perdibile et tale est aqueum humidum magis quam
aereum igitur. Non in illo deficit et sciendum dum est compag-
e perpetuatur ac. Notandum quod humidum debet esse non tale
quia corpora eius virtuti resistunt talia membra per-
debent secundo de generatione dicitur quod consumptum corpora sola aqua
continuantur. Notandum quod in corporibus sic nec commixtum sed
compositum mixtum et aer non est grossus igitur et cetera.
Secundo quarto metheororum dicitur quod omnia coagulata sunt terra
a divino et aqua debet quod sic longe vite sit coagula-
ta et consolidata igitur patet corpus debet magis humidum
aqueum quam aereum. Notandum quod humidum quod est causa
longe vite oportet non putrescere ut dicit Aristoteles et in-
tentum calorem et tale est humidum aereum et non aqueum
propter quod putredinem supponitur in aqua igitur et cetera. Notandum
non solum oportet id non ... calidum et non fri-
gidum tale autem non est humidum aereum et
aqueum. Notandum quod masculi secundum Aristotelem sunt longio-
ris vite feminis et tamen femelle magis
abundant in humiditate aquosa igitur non est causa
longe vite. Notandum breviter omnes rationes sunt que
fore debent consideratione secundum modum dictum prius in alia
questione dictum fuit de calido. Notandum brevi ponitur
questio. Et est propositio quod nec humidum simpliciter a-
queum nec simpliciter aereum sed humidum complexio-
nale est causa longe vite non enim aereum propter
quorum ipsum grossius et nec est non firmale
nec non perdibile sed nec aqueum simpliciter nec
quod non est mixtum talis sed destructum debet ergo
esse commixtum naturale ut propterea utrumque naturas et proprietates
virtutis ad causam longe vite et cum hoc non oportet
quod sit bene impositum et digestum cum sicco et
terreo commixtum aer neque aqua continet sufficientem
grossiciem et firmitatem sinceram et non firma-
tudo quod per calores ab anima et a celo propter
ortum humores sunt valde diversorum formarum et
perfectum a qualitatibus elementalibus ut declarat
Galenus 12 metheororum et quod illi calores ab anima et
a celo propter ortum humores sunt ... unius
sciencia et quanta spiritum vitalium ... debent

est de humidis sive humiditatibus ab anima et a celo
propter ortum humoribus quos calores et quas humiditates
medici vocant calidum et humidum radicale et sunt
proprietates valde diversas in diversis speciebus quarum non
potest reddi causa solum per qualitates elementares licet in
diversa materia quo ... quales elementares mutant
et disponunt vel nocent ad ... ad proprietates celestes
humiditates alios et ad alia ... quam mixta natura debent
provenire. Notandum et forte non est inconveniens quod in
viventibus perfectionibus et calidioribus magis debet
vigere humiditas aerea quam aqua et in frigidioribus
prius impletur et in omnibus viget magis hu-
miditas aqua competit ad ... propter quod in aliis
perfectioribus magis viget ... et impletur
magis tunc ... nec obstat si humiditas
aerea sit ... mobilis et fluxibilis
quia quando bene impositum et digestum cum sicco
terrestri tunc impositum redditur sufficienter solidum. Notandum
et per ista opposita omnes rationes facte ad propositum
suos et patet. Utrum alia situatione in locis

calidis sint longioris vite quam situata in locis
frigidis arguitur quod non quia calor extrinsecus est consumptivus
non digestivus et ideo homines sunt magis ma-
cri in estate quam in hyeme non calor consumptus
est causa brevis vite quia ex consumptione fit mors
animalis naturalis igitur calor loci non proficit ad longam
vitam. Notandum secundo confirmatur per hoc quod calor talis continet
est causa corruptionis et putrefactionis ut habetur
4 metheororum igitur. Notandum hoc idem confirmatur quia calor
extrinsecus appositus calori naturali proportionato sit ca-
lor excessivus et superfluus et talis non est
causa longe vite ut dicit Aristoteles igitur et cetera. Notandum sicut dicit
Aristoteles in libro politicorum quod in regionibus ad
septentrionem hoc est in frigidis regionibus sunt homines
fortiores maiores et audaciores sed minus
discreti quam in regionibus ad austrum id est quam in
regionibus calidis aves autem generantur sunt longi-
oris vite igitur. Notandum hoc et similia ponit Avicenna
... Notandum oppositum dicit Aristoteles et ... in
problematibus quia in locis frigidis est putrefactio
et minus vita et arguitur quod ad diuturnitatem
vite oportet calorem naturalem ... ut dicitur in libro
de morte et vita sed in locis calidis naturale ...

calidum potest magis conservari quia sicut dictum est
in locis calidis est longior vita quam in infri-
gidatis et calida mortis et multa alia non vivunt
in locis et temporibus frigidis secundum talis forma conservatur calor
debet esse longe vite in locis calidis debet esse
longior vita quam in ... de aliis per distinctionem que
dicitur sicut alia caloris naturalis et sufficienter magni corporis
ut homines corporati et huiusmodi. aliqua sicut alia de-
bilis caloris et forte cum hoc ... ut insecte
... et huiusmodi multa talia quam posite non
quia frigiditas corporis si non nimis dicitur fortificat calorem
naturalem interiorem per antiperistasim per hoc ut poi
... per exteriorem frigiditas clauduntur ... non
potest calor naturalis et ... exalari in corporibus
... et sunt fortes propter quod dicit ... quod
ventres aliter in hyeme et vere sunt calidissimi
natura et plus possunt digerere quam in estate et estate
secundum unam quod ad propositum quia in locis frigidis versus
septentrionem inveniuntur ... et aves et ...
et homines et aves rapaces et et homines audaces
et audaciores quam in locis ad austrum quia calor
naturalis est ... et fortior etc. ...
plus de humido assumit quam quod est ... et ...
... calor naturalis ... fortior ...
tas ... et ... quia in calidis regionibus
talia alia sunt longioris vite quam ad austrum
posite non est quia alia pauci caloris et parva
non possunt bene vivere in locis et temporibus frigidis
et quorum omnia animalia de aquilibus
... modicum in regionibus frigidis ... equali
... faciat sibi ... apertum magis
... congregat sicut in aqua ... et ...
... quam ... ad ... quod talia
alia inveniuntur maiora et longioris vite in
regionibus calidis quam in frigidis quia in talibus
aliis calor naturalis ... non est sufficiens ad
bene ... vite ... fortiori calore
... ut ... antiperistasis et ...
... quia in ... valebat ... frigus quia cum fri-
gus ... corporis calidum et ...
... congregat sed quando non oportet ... calidum fu-
giens a frigido ... congregatur et fortificatur
ad ... sicut bene dicit Aristoteles et ... quod multe

sunt ... in ... in regionibus calidis quam
... infrigidis et si aqua sunt ... in regionibus
calidis quam ... infrigidis ... ...
in regionibus calidis inveniuntur quam in frigidis
... species in ... et animione quam ...
... quia ... de regione ... credo quod
... alia aliqua et longioris vite et ...
... in ... dispositionibus quam in regionibus ...
sunt ad ... caliditate vel frigiditate ... forte
fiat exceptio de illis aliis ... ...
et parva caloris naturalis quod ... indiget adiutorio
caloris exterioris et etc. sicut Aristoteles dicit in libro
politicorum ubi dicit quod homines septentrionales sunt
multum audaces propter ... calore ... sed ...
sunt bene prudentes sunt valde ... ...
... non sunt bene audaces et postea dicit ... nos
autem omnes greci ... sunt sufficienter
... et audaces etc. digni optinere totum
mundum quam ... ad ... possunt ... ...
... etc. ... aliqua ... quod quod ...

sit longioris vite supposito quod sunt quattuor complexiones
quibus distinguuntur animalibus et medicis sanguinea
que est calida et humida, colerica que est calida
et sicca, flegmatica que est humida et frigida, me-
lancolica que est frigida et sicca, arguitur primo quod sanguinea
sit longioris vite quia habundat in eo calidum et
humidum ut dictum quod sunt ... longe vite quam ...
... mors sive corruptio vite una ...
marcedo, aliqua ... ut dicit in libro de
morte ... marcedo autem sit per hoc quod calidum
... naturale consumit ... et ... corrumpit ...
... humidum ... quia non cito consumitur,
... autem est sicut calidum naturale ... cor-
rumpit et ... corrumpit ... humidum
... complexio sanguinea magis habundat ... sicut ca-
liditas et humiditas ... mortis ... ipsa
debet esse longioris vite ... hoc arguitur quia
complexio cum sit calida et humida est ... ...
... non ... est valde ... ...
colerica ergo complexio sanguinea ... ...
est magis ... et ... citius corrumpi ...
quam sit calidum et humidum sunt ... putrefactionis et

per humidum corruptibilis intemperatum secundo complexio calida et humida debet esse cito corruptibilis. Contra dicitur arguitur quod complexio colerica debet esse longioris vite quia assimilatur complexioni ignis, ignis autem est minime actionis minus putrefactibilis quam dicit aristoteles. ~~minime actionis minus putrefactibilis~~ et minime putrefactibilis. Item nobilior complexio debet longioris durationis et complexio colerica est maxime activa nobilior quia est de complexione ignis, ignis est nobilissimum elementorum. Item sicut cor in comparatione ad alia membra est calidum quia inter cetera membra est magis calidum et tamen cor inter cetera est longioris vite quia primo vivit et ultimo moritur ut habetur in decretis [illegible] aliud. Ad contra hoc arguitur quia in complexione colerica est multum calidum et paucum humidum a multo calido cito consumitur et provenit mors que non marcido sic talis complexio debet esse brevis vite. Item ad idem arguitur quod complexio flegmatica sit longioris vite quia habet multum humidum et paucum calidum et ita tardius consumptum est humidum a calido et inde non provenit mors naturalis nisi per consumptionem humidi naturalis a calido licet aliquando proveniat mors violenta ut dicitur in libro de morte et vita ~~et in libro de~~. Item sicut in flegmaticis habundat magis magis pinguedo [illegible] quam in aliis complexionibus et tamen dicitur quod humidum est causa longe vite debet ipsa esse pinguedo [illegible] contra hoc arguitur quia calidum est causa longe vite debet esse multum ut dicit aristoteles in libro [illegible] in flegmaticis non est calidum multum [illegible] ~~[illegible]~~ item dicit aristoteles quod femelle sunt breviores vite masculis et tamen femelle [illegible] masculorum dicuntur flegmatice quia sunt humidiores et frigidiores masculis. Item ad idem arguitur quod complexio melancolica sit longioris vite quia frigida et sicca sunt fortissime coagulationis et maxime resistentie sic cum difficultate corrumpuntur ut lateres et lapides et huiusmodi modo complexio melancolica est frigida et sicca [illegible] item sicut plante ad aliud reputantur complexionis melancolice quia sunt magis frigide et sicce quam alia et tamen plante sunt longioris vite quam alia [illegible] debet contra hoc arguitur quia in complexione melancolica deficiunt ambo principia longe vite scilicet calidum et humidum et habundat principia mortis et senectutis scilicet frigidum et siccum ista complexio debet esse brevioris vite. Item ista questio est valde difficilis [illegible]

[illegible] quod in quibus [illegible] superfluum solum ymaginationis [illegible] paratum ad vitam et [illegible] hoc invenit ymaginativa [illegible] temperatum et imponit nova ad placitum ponunt [illegible] temperatum ad pondus temperamentum ad iustitiam vel temperamentum ad pondus [illegible] duas qualitates contrarias [illegible] sit tot gradus de una sicut de alia sicut est tepidum quod est [illegible] medium inter calidissimum et frigidissimum ita quod equaliter [illegible] de gradibus caloris et de gradibus frigoris et ita est [illegible] de humido et sicco et de aliis qualitatibus [illegible] temperatum ad iustitiam [illegible] qualitates [illegible] gradus corporum sunt in aliquo optime proportionata et ad operationes proprias naturalia et convenientia illi et sic [illegible] est complexio est temperata in homine [illegible] sicut est temperata [illegible] ut in homine quia ad operationes [illegible] operationes hominis [illegible] longe maiorem caloris [illegible] ut in homine ad operationes suas operationes [illegible] si [illegible] est multo calore [illegible] non diu durare sed statim moreretur. Item [illegible] non est [illegible] in corde aliud ut in homine est ad temperamentum ad iustitiam ut in corde et ad membra [illegible] si membrum [illegible] tantum caloris sicut in corde cerebrum non posset operari operationes sibi convenientes [illegible] corrumperetur et ita corrumperetur cor si esset tante frigiditatis sicut cerebrum [illegible] ad propositum [illegible] complexiones non durant simpliciter et absolute sed magis [illegible] et non debet intelligi quod aliqua complexio dicatur omnis simpliciter et absolute flegmatica et sanguinea quia [illegible] sic [illegible] temperamenti vel complexionis vel ymaginative [illegible] complexio dicatur sic in ~~[illegible] temperamenti~~ [illegible] solum [illegible] temperamenti ad iustitiam debet complexio [illegible] non solum in [illegible] tale temperamentum sed in [illegible] ad alia [illegible] vel unius membri ad aliud membrum unde sicut plante durant melancolice vel [illegible] aliud quia sunt magis frigide et magis sicce sicut [illegible] dicitur flegmaticum [illegible] cordis quia est magis humidum et magis frigidum et tamen simpliciter [illegible] in corpore hominis cerebrum est ita [illegible] colericum sicut cor vel cor ita [illegible] flegmaticum sed cerebrum [illegible] cerebrum sit valde frigidius corde [illegible] complexionis [illegible] corporis magis [illegible] in operationibus cordis [illegible] frigidius vel humidius [illegible] cor [illegible] simpliciter flegmaticum et cerebrum sit [illegible] calidius et [illegible] quod est optima complexio [illegible] cerebri [illegible] cerebrum dicitur colericum et tamen hoc non obstante [illegible] cerebrum

calido frigidius cordis etc. Circa id dubitatur utrum
sit quod multi sunt ymaginati quod complexio melior
debet esse longioris vite propter quod primo videtur
est quod complexio sit nobilior et statim dicit quod inequalis
propter complexionis temperata est nobilissima sicut est dicta
licet quia talis maxime est dicta in equo supposito
ad exercendum operaciones convenientes igitur [illegible] et illa esset
optima et nobilissima complexio. Item ex statim vero contra quia
complexione laxatis illa est nobilior que magis [illegible]
recedit ad temperamentum vel minus recedit a temperamento.
Sed ponamus quod calor complexionis laxe procedit eque
recedat a temperamento, quero quis est melior. Circa ad
hoc credo esse verum quod ceteris paribus sanguinea est
melior quia melius conservat prima vite sunt calidum et
humidum et prima mortis defectus calidi et humidi. Modo
sanguinea magis conservat medium calidum et humidum quam
sunt prima vite et deficit minus frigidum et siccum que sunt
prima mortis. Item [illegible] propter hoc patet quod ceteris
paribus melancolia est peior quia maxime deficit
a calido et humido. Sed de operacionibus tamen ad flec-
matica credendum est quod colerica sit melior et nobilior
quia caliditas in viventibus est nobilior quam humiditas
quia caliditas est magis activa humiditas vero magis
passiva. Vero vita consistit prius in calido et in humido
[illegible] pigritia ad invicem [illegible] in caliditas
est prior humiditate. Modo calidus conservat medium
et deficit flecmatica humiditas autem conservat in
et deficit medio in [illegible] etc. Et iste complexiones
sicut dictum est intelligantur ceteris paribus quia
[illegible] non [illegible] pia pole est quod aliqua media
sit sanguinea melior et nobilior propter plures causas
[illegible] propter aliquas duas quantum inceptas sunt
consuetudinales [illegible] in iuventute aut apper-
tibus vel a corporibus celestibus vel etiam propter rap-
raptum in matre vel in infancia
et similiter aliis causis accidentalibus etc. Aliquando
est quod propter impotencias membrorum in [illegible] quali-
ficatam quod sepe contingit cor esse sanguineum et cpar-
[illegible] forte flecmaticum et cerebrum colericum et sic non est
[illegible] armonia membrorum etc. Aliquando est propter proporcionem
membrorum [illegible] et [illegible] vel etiam propter maliciam alicuius
membri aliquo tamen totum corpus potest infici
[illegible] sit dictum de nobilitate complexionis etc. Sed de lon-
[illegible] aut [illegible] dictum est prius quod non oportet nobiliorem
[illegible] esse longioris vite quia homines sunt longi-
oris complexionis quam corvi vel etiam [illegible] et tamen diuturni-

quia sunt brevioris vite. Et quia nec tamen sunt nobilioris
complexionis quam platee licet non sint longioris vite. Tamen licet
ceteris paribus sit melius longe vivere. Tamen melius
est et nobilius modico tempore bene vivere et nobiliores
operaciones exercere quam multo tempore facere et exercere minus
nobiles operaciones. Tamen melius est et nobilius unum
diem vivere vitam humanam et intellectualem quam 100 annos
vitam bestialem etc. Propterea secundo [illegible] dictum quia
cum propter complexionem nobiliorem et meliorem est convenit longioris
vite et temperata est longissime quia est sufficienter cali-
da et non excessive et est sufficienter humida et
non excessive. Modo ista sufficiunt ad longitudinem
non excessive autem et defectus ad breviorem ut dic-
tum [illegible] aut et non [illegible] ita dicere [illegible] ceteris paribus.
[illegible] vere complexio sanativa quam contingit bene operaciones se-
[illegible] speciales et naturales est nobilior consuetudinali-
[illegible] et cum multos consuetudines videmus diu vivere et
[illegible] fortes [illegible] vel propter quod
[illegible] continuas in [illegible] dictum est aut vel
duas [illegible] propter aliquas impotencias membrorum vel quantum
[illegible] dictum est et ad [illegible]
[illegible] complexio propter
[illegible] que [illegible] in sanguineo ut
[illegible] non [illegible] quia caliditas in sanguineo
[illegible] humiditas sunt [illegible] bene et digeste tamen [illegible]
[illegible] non [illegible] fluentes [illegible]
[illegible] vel [illegible] quod dicebatur de putrefactione quia caliditas
[illegible] humiditas naturales in iuventute non sunt causa putrefactionis
ut dictum est [illegible] quod [illegible] liber et [illegible] quod [illegible]
quod [illegible] sit longioris vite non [illegible] quia non sufficit
ad vitam impossibilitas sive difficultas
putrefactionis vel est [illegible] complexionem nobiliorem esse in
[illegible] magis [illegible] nobilis [illegible] sed [illegible]
nobilior in qua est proporcio [illegible] convenientium
ad operaciones convenientes vel [illegible] quod dicebatur de corde etc.
ad operaciones [illegible] vel [illegible] quod dicebatur de corde etc.
cerebro quod dictum est quod aliquid cor est flecmaticum vel
[illegible] cerebrum forte sanguineum vel colericum non
[illegible] sit frigidius corde etc. Deinde dicit [illegible]
[illegible] quod non valet quia si [illegible]
[illegible] cum [illegible] nimis aquosum et male digestum
[illegible] flecmaticum si sit [illegible]
[illegible] indigesta et malis
[illegible] longe vite [illegible]
[illegible] digestum [illegible]
[illegible] non sufficit ad vitam diu-
turnam vel [illegible] quod dicebatur de platanis quia plante
[illegible] tamen [illegible] ut dicit Aristoteles [illegible] patet quod

Et plante durant longioris vite quam alia ali-
a. primo quia ad longam vitam agit caliditas et humi-
ditas et ad brevem calor paucus sed plante sunt
humidiores quam alia, ideo durant longioris vite.
Et alia maiorem indigentiam habent ad per-
tinendum [illegible] magis possunt resistere
corruptionibus, ideo durant longioris vite. Et humiditas
que est causa longe vite debet esse pinguis et non
aquosa ut dicit aristoteles, sed plante non habent humi-
ditatem pinguem sed aquosam quod autem si scinderetur
unam arborem in estate videbitur inde fluere
aquam claram. Et etiam humidum quod est
causa longe vite debet esse firmum et non cito passibile
a frigore, humidum autem implantarum non est firmum
[illegible] sed aqueum nec bene resistit frigori
[illegible] statim in hyeme propter frigus cadunt
folia nec amplius pullulat vel germinat
vel emittit ramos [illegible]. Et si plan-
te essent longioris vite quam alia, hoc esset
propter [illegible] hoc enim tamen dat aristoteles
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
que non potest [illegible] ita bene [illegible] sed planta
Et secundo [illegible] quod sit bene [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] temporis [illegible] [illegible]
[illegible] quia non est possibile fieri [illegible]
nisi [illegible] [illegible] senectutis. Et tertio
[illegible] sunt [illegible] hoc est propter novam [illegible]
ramorum et [illegible] stipite vel [illegible] radice [illegible]
[illegible] sed hoc non agit longam vitam vel [illegible]
[illegible] [illegible] quam in aliis quia [illegible] propter hoc [illegible]
[illegible] implantis ita et in aliis [illegible] et sicut
talibus non [illegible] [illegible] in uno ita [illegible]
implantis quamvis [illegible] diversi rami ex eodem
stipite ita et sunt diverse arbores ex eadem ra-
dice et ut [illegible] durat [illegible] et [illegible]
individuum [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] facere
ad [illegible]. Et [illegible] [illegible] debet magis [illegible]
[illegible] [illegible] debet ea facere [illegible] durationis
alia autem sunt [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] de [illegible] arboribus quod non vel [illegible]
[illegible] viderunt [illegible] sue durationis [illegible]
sed sunt diversa genera alium ita sunt diversa genera

plantarum [illegible] quia [illegible] sunt arbores
et herbe. herbe autem valde diversificantur in
longitudine et brevitate vite [illegible] diversa genera [illegible]
[illegible] [illegible] est enim quod multe herbe sunt parve vi-
te [illegible] durantes nisi per annum vel dimidium
aut [illegible] [illegible] est quia [illegible] herbe [illegible] matu-
[illegible] suorum fructuum [illegible] [illegible] in stipite
[illegible] radicibus ita quod [illegible] [illegible] corrumpitur [illegible]
[illegible] [illegible] marcescendo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et alie sunt herbe [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] cito
[illegible] et corrumpuntur [illegible] in regionibus frigidis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gelu ita quod [illegible]
[illegible] corrumpuntur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est propter nimiam de-
bilitatem sui [illegible] naturalis vel propter nimiam [illegible]
[illegible] sue [illegible]. Et alie [illegible] sunt herbe nec
nec tempore [illegible] nec tempore [illegible] corrumpuntur
[illegible] radicibus sed rami [illegible] [illegible] corrumpuntur
[illegible] [illegible] estate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] novos stipites et novos fructus [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in radicibus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
propter quod calor non [illegible] [illegible] nec [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] ramis et foliis [illegible]
[illegible] [illegible] postea [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] novi rami et nove [illegible] vel
nova folia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] pullu-
lat [illegible] novi rami ita [illegible] [illegible] pullulat
[illegible] radices et corrumpitur [illegible] pullu-
[illegible] [illegible] erat [illegible] [illegible] ramorum et [illegible]
radicum. Et sunt valde multe plante [illegible]
et [illegible] ibi [illegible] [illegible] sit ad [illegible] longe vite et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel fluminis sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
anno [illegible] si non sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longe
vite [illegible] [illegible] [illegible] durat per annum. si autem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
sunt valde longe durationis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non est [illegible] naturalis sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et de novo
[illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] corruptas sunt
[illegible] [illegible] vel [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] fluminis et [illegible] et [illegible] per [illegible]
[illegible] et per [illegible] post. Ita [illegible] tales herbe
[illegible] longe vite vel durationis [illegible] [illegible]

ymas de arboribus quia arbor videtur magis conti-
nuare vitam per unitatem stipitis cum ad hunc
et radicem ministerium non solum in ramis et in radicibus
ymo et in stipite quia si considerabis ibi cortex in stipite
quantum ligni hoc anno generatum anno sequenti
3o itaque ad lignum novum et 1o anno dicto durum
efficitur et quamvis decrescit nec putrescet
ymo potius diminuit sed tamen per durities valebit
ad superfetatum humorum vel in multis arboribus si
corticibus fiunt ubi apparebunt vestigia duo-
rum sed non annorum et in consideratione saepe quia
arbor in centro medio putrescit et perforabitur
et tamen permanente corticis et exteriori generabitur
novas folia et fructum producebit in multis
quia in aliis plantis longe diuturnior causa principal-
e corpus et ministerium et in ramis et in radicibus
et in stipite si hec omnia appareat longe diuturnior
ista autem et ministerium non sit secundum locum in ali-
bus solum quia plante sit longior vite quam alia
alia et est facile considerare rationem diuturno-
rum solum causa quamvis tale ministerium
non teneat locum in aliis sed in plantis et ani-
malium considerare assignant bonam causam quia hoc
est per naturam aliis et maior vita et post corpus
a fugit sua super vita post ad dandum corpori. Si
quia animal non habet nisi unum cor vel unicum
principale cordi plantarum autem habet plurima cordi
principalia quia de nodis in radice vel in rama
vel in stipite est principale cordi et per hoc
non vel in stipite principale cordi et per hoc
putant ex radicibus diversi rami pullulare
et ex uno ramo abscisso alterius ra-
dices et tamen membra nec in aliis ad pa-
latum cordis sit tale perfectionis quia si sit ab-
scisa non potest facere resisti sed ad corpus de-
ficit deficiat cor et corpori totum et perpla-
fenum autem non sit contraria tale perfectionis sed post
abscisionem sit facilior regeneratio et sint vite
cordis et fiet et principale cordi antequam illud
principale cordi moriatur et est finis

De morte et vita incipit

Circa librum de morte et vita considerandum utrum
cor sit primum principium sanguinis et venarum in animalibus
habentibus cor et non loquitur de primo principio simpliciter quia
tunc et de his nec per primenitate cordis ad animam
sed solum loquitur de primo principio cordis quantum membrum
corporalium ad hoc et cor membrorum principius aliis et tunc arguitur
quia cor non est primum principium sanguinis et venarum autem
tertio galieni dicit quod epar est horum primum principium
et auctoritate auicenne pro anathomia membrorum
secundum idem dicit ymo omnes anathomiza-
tes anathomiam suam incipiunt de venis
ab epate et non a corde et ideo ad contrarium in illis
quia omnium est in fortius mitius principium quod in stipitibus
unum primum principium sit et fortissimum et potentissimum
sed vene sunt fortiores et multo generaciones et in
epate quam in corde patet manifestum et quanta
thomia in corpore et ideo quod epar sit principium sanguinis
arguitur sit quia in eo primo generatur sanguis et cor videtur
arguitur secundum medicis et virgo dicitur defensorem
alimento ingrediente insufficiencia locum sit
anathomia ad venas ibi videntur minime in
sanguinem et vadit et in illi ad principium 4 ad cor
ideo autem generatur sanguis antequam vadit ad cor
primo et non generatur in epate id est epar est
primum principium sanguinis et ideo epar est magis prin-
cipium principium sanguinis quia sanguis et humidus et tenorem substantie
sanguinis quia rubeus et humidus et tenorem substantie
color autem est humor in cum generatus sed est sic
generatio epar magis videtur est principium generatio-
tum sanguinis quam cor et ideo omnes ponunt astrologo-
rum et tipi in epate tibi et ibi esse generari eorum
humores et distinguunt per sanguinem colera fleg-
ma et melancolia id est epar est primum principium
sanguinis et aliorum humorum et contra est arguitur in multo
libro et medicorum et virgo et magis inter hoc
et declarare in 3o libro de partibus animalium et auicenna
dicit cum argumento quia in talibus sermones apparet sit
veriores quam sermones medicorum quia medici
non intendunt primum quod ad talia sermones autem
apparet sunt secundum rationem quod intendunt primum et breviter
est cum arguitur quod vene et sanguis sunt sunt

pulc' p'm cor vel meordi. Contra non
q' vo' d3 concedi q' ideo sit pulc' p'm sanguis
z venarum q' sicut dicit aris venae sunt organa
deputata sive vasa ad ferendum sanguinem a suo
origine ad singula membra ideo a suo p'ncipio
p'o sanguis debet initiari bene z ideo sicut
voces ar'li dicunt q' cor sit p'm sanguis
d3 concludi q' e' sit p'm venarum z eq° vel a
que voces a'lr q' sit p'm venarum d3 conclu-
di q' e' sit p'm sanguis So ad 3 pulc' aris
3° de ptibus aliu ant ta de sanguine q' de
venis sit totius cor ip'e z om organorum ipsius
or' = ideo p'm oi'le ut sit ordinati et
i membris eq malia ant = sit pluralitas p'ncipi
atorum vel p'ncipiatum non subordinatorum
quamvis re' ordo ut hec 12 methe q' cor
e p'mum z oi'le p'm vite z spiritum z calorum
z pulsus z p'pue venarum p'ut omnis conv-
cedunt z op e oi'le p'm seium ut a'is
dicit e g° e oi'le p'm sanguis z venarum
z nervorum z om organorum aliorum ipsius a'lis
Contra sic ipse dicit arist de venis q' vene non
dicunt petrae sunt p'm oi'le cum dicant ab
ipso marpe vel vene petrat epar z venes
vel z non petrat ip' cor z maior non lib-
az q' petrat epar g° non epar sed cor
e corpus p'or'le sit oi'le p'm. Contra sicut sed in m' i
suo ortu origine non sunt sic fortes ymmo sunt
debiles z p'r ossa in initio orte non sunt for-
cia sed in recessu augentur z fortificantur vel sal
de fortia sunt ut z ossa in tybys z brachys
ita q' d3 sicut dicit de venis d3 in epate bene
ita sunt grosse z fortes i° ad hunc ab epate
non e origo venarum. Contra sicut cum vene sunt grat
te z forte ipsi vo'le e q' magis origine hec
ant a corde q' ab epate cum cor sit solidi
ors ipse epar ant tenetiorum. Contra d3 e ip'° q'
sit p'm p'm sanguis ipso z om aliorum suo
formatur apud embrionem g'n'° z i° ver'
plenum sanguine quasi vas amplum z g'un-
cy vite vel vi'te ante in ipso in ista for
ma' cu' ipsa g'in' a'a membra p'ut ep'y
sunt anathonomizantes i° tore oi'le
p'm sanguis z a'orum. Contra sicut sanguis in vel' in
corde sine inbiis tamen in ip'° fonte teneat
sic vasa ad deferend sanguine ideo ubi sanguis

e in venis i' e in vena z non maiore sed in
epate e in venis z in ipso corde e sine ve
nis i° z' con. Contra sicut cor e membrum calidissimum
z calidi maiore d3 hec sanguinis origine
ut sit plenius calore z spiritibus quibus cetera
membra exercet opera vite. Contra istud dicit aris
omnia apparent que vero sic ordinat me'rem
cordis e spissu corium z plenum sanguine
sic etiam ad optinendum sanguine spissu ad
p'd p'm cal'os z i me° carnis quando debz
= p'm om' vite z meru' cor'p enim me'
ad singula membra possit undique derivari z
q' i'e locus medius est g'ius p'li p'o sicut
e g'ius locus p'ncipi istos sic voces ar'li z p'ma
roce s p'ma que patet. Contra etiam dicit i' e statut
forte dicitur d3 q'o sanguis movet ab epate
ad cor z ut ip' vid' a corde ad epar me'd'
p'ip qua vena mo' sunt ad singula membra de cor-
de z qual substa'e sit sanguis in epate anq'
tinseat ad cor z vel totus sanguis ex quo in
me'n' velat a corde vel non de eo aliis sunt
e q' inginali sic due opiniones de quibus una
e q' p'ma facie vi' = aris q' in oe in
stomacho z in epate fuit q' digestiones p'uat
cibum ad hoc q' fiat debitum nutrimentum corp'is et
membrorum z e digestio mode p' masticatum sub
tile z in stomacho p' digestione subtile multi' ag'
so z in epate z multum subtilis ad epar z g'ssu
z in epate ad venis i' fiorie z in epate id
subtile et g'u' in sanguis in p'ssum quod dicitur est
p'fans ad me'd z i'e m'i ad cor p' venam mag-
nam venam z i' fit p' cor digestio p' qua sanguis
eff' g'ius me'nu om' membrorum q'° sed ic
sanguis p' a'ndam venam subtili'e vi'ti ad epar
z i'a vena ramificata ad oia membra ideo digesti'
ic sanguis me'in ad oia membra z ic bene
p' anathonomiam i'... p'cede a corde ad e
par z si fiat ulterior digestio i membris tu
hec e p' calore z sic missos a corde ad singula
membra i° cor e p'm om' aorum pulc' et a
opinione q'vis digestio me'd sunt i stomacho
sive in epate sive in membris e a ca'e nati q'
p' totum corp' p'uet oi'r a corde So pt aris ipse
q' cor e p'mum z pulc' p'm mitum z g'natum
sanguis z aliorum d3 dicit ia opio q' sanguis
non g'ui' in corde ex in epate z ab ipso epate
q' porro multi' ad cor z cobina p'terea porro
cor me'n' z p'a'a p'te p' forte calore cor d
g'nati' p'te sp'u z vitales q' p' illa p'ia bona

uitur ad cepar et pramiss[?] ... mittit
ad omnia membra per quos sunt omnia membra
operant suas operaciones. Et ideo aut sapiens qui
non mittitur ad cor mittitur ad omnia membra ab
operatione ut ab eo mittatur et hec est communis
opinio medicorum et ... sed ...
posteriorum cum omnibus ... non est facta
... de ... opinionum sit tenda
magis quam aliud ... omnes voces
... ad hoc cum quod dicitur
... cor ...
... bene apparet
... sine ... a parte sua
... ad adam ...
... ad dum
... fortiores et ...
... et magis ... fortiores et ...
... et brachiis ... ossa ... in ...
... apparet ... motus
... naturales sunt tardiores ... et fortiores
... vel ... ad ... quod in
... sed ...
... sed ... accidentes
ad ... cor ...
magis ... non ... sit ...
... non ... sit
valde ... est alterius ...
sed ... est alterius ...
non formatur ... ad ... quo
... sit in parte ... et ... sed
... non ... ut ... ad ...
... quod non est ... ramificatur non
... ramificatur ... sed ...
... sunt ramificata ... et omnes voces
... deduci ...
... vel ...
... adeo sed aqua ...
... voces ... est ...
... et ...
... omnium membrorum ... omnia sunt per calorem
naturalem qui a corde sunt ...

... possit ... sine naturali calore vel ...
... et omnes ... hic naturale calore

ad hoc quod ... quod non est hic calore naturale
ad ... quod non ... corpori ...
ut ... de ... non ... tactu ... calidum
et frigidum et cum ... tactu iudicamus ...
frigidos et ... frigidas et non iudicamus illam
calidam licet ... non est ... calida
nec hic calore naturale et ... est naturalis
frigidus ad ... calore cordis ut ... et cum
... cum ... principalioribus aliis
... et sic est ossa ... cum ...
et ... et cum non sit naturaliter calida ... naturaliter
frigida quia sic ... ad ... est frigida et ...
... non corrumpitur accidentaliter ... excessive
sed ... accidentaliter ... et cum ... corrumpitur
... vel ... frigida ...
non ... frigida ... est ...
omnes aut ... aliis sunt ...
calore naturale ... et post quod omne ... est
... non ... sine naturali caliditate ...
... post quod ... calida et ...
frigida et quod ... corrumpit ... frigidus ...
est ... corrumpitur ... est ... quod
refert hic aquam ... calidus et ... calidus ... Hic aqua ...
... calidus ... quod ... frigidum
sunt ... calidus ... aqua quod ...
... calida sunt ... frigidus ... sunt
aqua ... omne calidum vel frigidum ... non
sit ... calidum vel frigidum ... sunt
... vel ... sunt calidus et frigidus ...
... sunt ... caliditatem et frigiditatem
... omne ... est ... caliditate
quia ... summa ... caliditate sed
... ignis calidissimi vel ... summa frigiditate
sed ... glaciei ... omni caliditate vel
frigiditate ... corrumpitur ... ad ...
... ignis ... vel ...
... frigidum sed ... omne ...
... accidentaliter ... et ... accidentaliter ... sit ... modo
... corrumpitur ... quod omne ...
... calore naturale non solum ab ... sed
ab ... et ab ipsa ... quia indiget ...
... et digestio ... non sit ... accidentaliter ...
... sed ... ut ...
... quia ... sit calor
... calidus ... et ...
... digestio valde ...
... valde ...
... quam sunt ab ... calore ...

¶ 3 q^o po^a ad arg^m quia ca^or na^lis e for
tissimus med' vel in proporcionali ideo ad eius
na^a ca^or na^lis ad om^a q^a membra q^i dz tam
e ca^or gra^u deb' oe omnes sit ca^d simpl' lo^do
zo^a q^a no q^mitta sit omens a ut pisces et
omnes q^ indicat ad tactu fri^da io dicit simp^r
dici fri^da ¶ ad q^m m^a arguit duorum menbrorum
vno^o q^a aqua omn^a plus gnt de gradibus
fri^ti q^a de g^dus fri^ti io ad tactu indicat
fri^da z no ca^da cu duresti^oe menti z opa^oes
carales no expect p gdus fri^ti quos gnt p^r
p g^dus ca^ti fri^ti quos hnt ¶ a^a dicitur p^bat q^a
omes hoies sit mltu lapsi ad tale te^m ita^o
mem sunt ca^l z sunt fri^l cu contingit
q^a aer tu sit na^r sitz z maz^e mesta^e tu
hoies z oia respira^a cio refrigent ca^or sui
na^lis recipiut ab ae p respira^oz q^o e i tubris
cpi^bus mestate refrigent hoies p aere tu
state tam ipse aer sit fri^dus seu minus ca^dus q^a
hoies q^a ad p^s opti^res ¶ ad dr^o dcto q^i
p opposicio^az mai^ta s q^a mea^da ut^e alig
ad refrige^o cuctat se vel facios suas lit
tame z tu proma facie b^a q^a i^a cuctacio
deiz cor calefac^e q^a motus na^r fit ca^e
¶ ista obiecto solui^r p hoc q^a aer mestate
e minus ca^dus q^a tuo humana z io ie aer qui
e quimalus tue facie calefacit afacie tua et
ideo oppo^et q^a ie aer calefit p cuctacios aut
ru^a z ag rtes no calefto refrigent facie tua
z^e fit cucta^o ut q^tie aducat nouus aer z
calefcus afacie recedat ¶ Aut g^o ad p^s
dicoq hoies tpatu io indicat p tactu a ca^do
z fri^do q^a e sibi sile in g^du z tale optedit nisi
tu vsq mem cadi z frigidi z de tactus hoies
indicat io fri^du q^a forte adhuc io expedat
mea^te vsq mem cadi z fri^di so indicat spar
ces omnes vanas fri^das que res tu simp^r
lo^do sunt ca^de p ^dcnoia^es apliui q^a expe^dit
vsq mem cadi z fri^di z ex q^a ut^as p ro cor
rigat sepe errores sensu exteriorum ¶ tertio
solui^r rocs ad pma d^r q^a pp^u illa^r decepi
ut eta ipa obta si vellit indicare de spe^o q^a
g^du intesiois ut rimissiois pd tactu no de
cipi^a sit ee cad z fri^du q^a indicet ad calidu
si in^a gteat g^du ca^dus vel fri^du si in^a gteat
g^du fri^ti z breuit i^a ea auctte dubia^s. pp^us

no decipi^a ex opponatis sed plus ¶ ad a^m
de cebro ossibus z inuo sem^m e q^a sit fri^da z
ppa^oe ad aqua a^a membra f sis ppa^es
ad vsq mem cadi vel fri^di sunt magis ca^da
q^a fri^da / eciste z d^r de ali ve nedsu s q^a
q^a sit mag ca^d q^a fri^d tu e mis fri^du
in ppa^oe ad huana ppiz z forte q^a no roc
fri^ti sed forte roc aquarum q^tu z arum mep
tarum bic humano vel z quatu quas tte
al ato ppe q^a quiq^ pnt reduci ad ca^du
seu fri^d z situ a tale al venedsu it
fiat hoie ¶ ad a^az q^a di^bat z ar^bat de
sopno dem e q^a no e infrigerao mt vsq
mem ca^di z fri^di sed e q^a i^a remisso calorum
mediate tu ca^re expedite mltu ad vsq
mem z e fimo ag qoie de vsq ca^du na

le sit corrupi a se ipso z ar^a q^a no q^a omne
e dil^t se p manie mec ut vir omnetacer
pe ptru^os g^o multu dz seip^m corrupe q^a sit
sed mecti ouat seip^m q^a gnans dz pcede
gnitu ita ut corrupt seip^m q^a corrupes
dz optine sup corrupto tales forms co
z dz manie post ipm corruptu z no sit
ita si corrupet se i^a ro/ it cu na res gna
bilis vel corruptibilis sine ad^a q^a pma^rum q^a
litatu sit oz omez re gna^lez z corrup^le
sit ca^da vel fri^da i^a si ca^du corrupet se
vel corrupet se in medilu s. p mo ramen
la^cis. vel corrupet se in fri^du q^a no i ut
q^a s^d na^r lo^de no e polls ca^a ita cor
nec drichild^o nec pt dici q^a ca^d corru
pat se in fri^d q^a no e dena ca^di q^a inare
fri^du p^o pocius e distruc^e g^o ca^d u cor
rupat se z si ad ad d^r arg^s q^a ca^du cor
rup^t q^a ymedo humid ¶ Ad hoc ar^a quia
ca^d z humidu no sit adi q^a ua nec repugna^a
q^o pnt na^r sit i eode subto io no oz quod
sit corruptiu su q^apitu altes cu corrup^o
dcat sit a ca^do q^ano vel a repugnate ¶ it
ca^du no corrupit hui mq^e e vel mq^o e sub^r
tunc na^r q^a tue ca^du a ceps corrupet cy q^u
du z^e aer corrupet seip^m z sua na^le q^a pos
q^a e s^us nec ca^d corrupit humidu sibi p pinpim

sumo vel tamen non est inconveniens propter quia naturam humidi
aquei contrarietates ut dicebatur quod 2° est quia hic corrumpet
propter tamen non propter hoc corrumpitur id cadunt cum unum sit
quod ad nos venit sit de centra attingit non autem quod
cadunt corrumpat sic quod dicit Aristoteles duobus quibusdam
seu cadit videmus duas corruptiones una quae est
ab extrinseco per marcedinem alia quae ab intrinseco per corruptionem
primo et dicit Aristoteles quod magna flamma consumit vehe
consumendo cum naturam quod sit manifeste autem quod ignis consumit
ceram candele propter quam consumptionem candela marcessit et
corrumpitur tota corrumpit sic consumendo materiam et rapta
ad os pabulum quod purgat quod est plures difficultates
quia est ex parte posset corrumpere et vaporum
sit subtile contentum unum potest corrumpere tamen
est vapor calitas corrumpat humiditate vel potius facta
est evaporatione si est vapor calitas facit evaporare
caliditate propinqua et quod ratio quo corrumpat
ignis candele apud consumptionem calefacit ad istas
dubitationes videtur est brevitate ad primam dico quod non
corrumpit sed non vere diversarum partium eiusdem quia
una pars corrumpit autem sed non remanet totum unum
sicut alia propter diversa membra et propter compositio aliquorum
naturae illorum membrorum talem potest sic corrumpere quia
una pars potest autem alterare et tandem producere ad
debitam dispositionem et corrumpere quoniam corrumpitur
totum sed corruptio alia ita et tamen potest sic moveri
ad locum corruptionis ut si aqua sit posita sursum
et igne subito remoto prohibente aquam per continuitatem
mox sic deorsum inungit aquo corrumpi hoc non est
ipse dicendum quod incidat corrumpat sed ipsa unum applicat
plicat se corruptioni et ad 2am dubitationem potest dici
quod aqua per unam formam corrumpitur autem sibi inherente
sed caliditate si sit calefacta ipso enim calefacto
remoto infrigidaret sic ut supra ad primum et alia
quibus intrinsecis partium aliorum dispositio et speculando corruptionem
rupta autem per unam bonam determinationem et ad 3am
credo est dicendum quod caliditas ipsa licet non corrumpat
humiditatem quia non est sibi contraria nec repugnans
tamen applicat ipsam suo corruptivo quia caliditas
faciendo subtiliat et alterat eam vel est ipsam
corpus humidum per quam alterationem humiditas vel per
corpus humidum movetur sursum evaporando et ita per tale
motum misceatur fortius sibi contrario et ab ipso corrumpitur
et aliquid humiditas et ad 4am dubitationem manifestum est
quod calidum unum facit evaporationem humidi sibi propinqui
quia facit id humidum calefactum et subtiliatum et
alteratum sed ignis facit evaporare aquam
ut positam in vase sed in certum est quod facit

unum evaporare humiditate cum eo subiecto contrarie
quia corpus in primo actu potest removere ad actum
2um sed humidus actu contra sit se movere deorsum
et autem humidus in actu minori potest se movere ad actum
solidi non calitas est sed actus primo non subtiliter
et leviter quantum enim 2° consequenter ad propinquas et ra-
cadunt et humidum per calorem per quam potest sic subtiliare
et alterare et mox se sursum per motum evaporationis
et ad aliam dicendum est quod ignis candele ipse non corrumpitur
se sed continue ignis qui generatur circa candelam per naturam
naturale leviter ascendit in aerem humidum sibi aquale
contrarietate et ab eo corrumpitur et sic tunc quando de
sit materia contra generationem ignis cessat totaliter
ignis et corrumpitur ab aere contrarietate per aerem generatum
et sic tamen dicendum quod aqua corrumpitur humiditatis corrumpendo
quod non aeris locus sed a frigiditate quia ignis
quod non aeris est calidum et potius ita quod unum corrumpitur a calidum
etc. caliditas sed etc. siccitas sibi contra et ideo
quod fiebat non quaerebat in solutionibus illarum diffi-
cultatum solutam hic compositionem vaporum et vapor

in vinientibus debeat corrumpi calor naturalis per
suppositionem humidi autem quod non calor et similis in
naturalis est in frigidae sine humiditate ut in igne et testibus
sit dicendo est multa quae calor naturalis magis con-
sumit humiditatem naturalem quod ideo cum sit bis
sit humiditas naturalis sed calitas et tamen non consumit
ac quod vel in ventre et sic dicit Albertus quod siccum
est linea calor cum desiccata acuit et auget
calorem quod non per humidum sed potius per consumptionem humidi
calor sui calitas hoc autem ad experientiam quia ligna
desiccata faciunt magis ignem et candela humida
aut et viridia extinguunt ignem vel non possunt
ardere et sic non autem quod humidum naturale posset consumi
a calore naturali quia restaurans per nutrimentum unum calor
naturalis semper sit fortis impinguat et in ventre
plus accipit sibi de humido per nutrimentum quod conservat
ubi quod consumpto sit multa augmentatio et ideo
dicunt multi quod calor naturalis est subiectum in
humido radicali in quo fortiter non consumit materiam
sed subtiliter sed quod dicit Aristoteles de iuventute sit
mors quae dicitur marcido et autem dicit ignis in candela
et in lignis quae consumunt cera et lignum et
nondum est quod ex parte eius suppositum est quae humiditas
ipse corpus a calore vel a frigiditate quia non sunt
contrarietate sed corpus corrumpitur a frigiditate forti

vel virtuali et ita est calitas nec absolute
corrumpitur nec aspecte sed solum aspecte. Ad secundam
sicut dictum quod caliditas sit per se et contrario corrup
tiva humiditatis quia dilatat et attenuat eam et atte
nuata secundum modum valde forte virtute eius aqua cor
rumpitur. Ad tertium dicitur quod hec restat dubia. Prima est
quid intelligitur per humidum consumi in viventibus. Secunda
est quomodo consumitur et a quo. Tertia est quare humido con
sumpto non remanet calor cum sit sine humido et cum
sine humido posset manere in mixtis. Quarta est
quia calor in vivente consumit humidum et non consumit
ipsum mixtum, id est cum nutrimentum sufficit ad restau
rationem humidi consumpti quare per superius alimentum
protractum perpetuari. Sed hec dubia indigent
magna et speciali pertractatione, sed dimitto ea.
Ad tertium ergo ad primum dubium dico quod aliud est humidum
et humiditas quia potest humidum corrumpi humiditate permanente
ut si ex aqua fiat aer cum humidum cor
rumpitur et humiditas non corrumpitur si concedatur quod
simbola eadem manet in generato et corrupto.
Et iuxta hoc dico quod humidum proprie consumi est ipsum consumi. Secundo
humidum improprie consumi est ipsum consumi per partem post partem
evaporare et ab aqua separari in quo erat et sic
[marg.: r] Ultimo modo dicitur quod caliditas potest consumere humiditatem
in aqua subiecto vel magis vase aliquo quia
potest humidum totaliter subtiliari et attenuari et pars
post partem ascendit sursum et non remanet humiditas
cum erat aer sicut per calorem consumitur aqua expressa
sit terra vel posita in vase licet non corrumpatur
sed evaporatur ascendit sursum propter quod cum in vel
sicut dicitur in media regione aeris ingrossatur
et congelatur et descendit deorsum aliquando in modum
aque. Ad tertium ergo ad secundum dubium quomodo humidum in
vivente consumitur potest dici utroque modo per corruptionem
perfectam ab humiditate et per evaporationem humidi calefacti
subtiliati et attenuati a calore. Ad tertium dubium
sic dico humido consumpto non manet calor. Dico
est quod in eodem subiecto est calitas et humiditas nec eva
poratur humiditas sive ascendit sine subiecto suo quia
est humidum calidum simul procedit et ascendit simul
humiditas et calitas et ideo si non remaneat materia
aliqua corporis vivi generatione calitatis tamen remanet sine
calore et expectatum calidi sicut humidi corporis vivi
est generari calitas remanet corpus sine calore non quia
calitas sit corrupta sed quia recessit per evaporationem et
exalationem et accidit ibi corporis viventis corruptio
licet aut illa calitas et humiditas que recesserunt

corrumpuntur vel non si cum recedendo et ascendendo manent
in suo subiecto, si vero manent dispersa corrumpuntur.
Ad secundum dicitur ita est de igne in candela consumente
cum generatur ascendit et quando non manet materia corporis
inflammati est ibi generatio ignis non manet de igne
vel de calore. Ad quartum dubium dico quod calor
in vivente est intensior quam calor naturalis aeris ideo tamen
dicitur calidum sit alterare et subtiliare humidum ca
lor in vivente alterat humidum quod innatum est
ascendere magis sit et calor solis ita alterat
et elevat vaporem quod fit ipsum ascendere magis. Ergo
calor corporis viventis fit humidum evaporare et
ascendere magis et recedere a corpore viventis. Sed
calor naturalis aeris qui non est ita fortis non facit
per partem subtiliandi et alterandi esse naturale levitatis
aeris ideo non fit aer vel cum humiditate movere
sursum in aere nec per quod evaporat absque
...ne et per hoc solum vivens generatur est enim contrarium
...mus sicut statuo sine humiditate licet si tale sit in
suo statu evolaret sursum velocior totaliter calor
non valet vivere. Et de est vivere dicitur est in
hoc dicitur. Et de auctoritate alia dicitur est quod secundum accidit
calidum quia potest esse ante caliditas cum siccitate quod cum
humiditate ut de igne secundum rem concedit et si
inveniret calitas et non est humidum corporis quam
rei ad calitas. Ad ad rationes de restauratione
nutrimenti humidi per nutrimentum dicitur posset quod in
vivente an nutrimentum posset vita perpetuari. Ad ad
dicitur quod calor non corrumpit secundum suum nec et
humiditate corporis in subiecto suo sed subtiliando et
alterando facit secundum suum et semper et humiditas tamen corpo
re ascendit et non manet sed continue dispergitur
tandem et post. Circa quartum utrum vita posset

perpetuari in aliquo ... nec per superius in nutrimento ar
guitur quod sed est de dimensione igne per appositionem continuum
quia sicut in nutrimento corporis ita dicitur et de dimensione aliis
per appositionem nutrimenti licet nutrimentum igne sufficiat si appo
nitur convenienter. Ad hoc calidum potest expellere et generare
et calidum humidum potest expellere calidum et extinguere ipsum
per quod causa potest duae mortes una per humidi
consumptionem que dicitur marcedo, alia per calidi extinctionem
que dicitur extinctio sed sicut calidum et humidum potest expel
lere unum alterum ita potest semper modo sufficienti et
nec calidum consumeret humidum nec econtra humidum extingueret
calidum et numquam sequeretur mors et vita perpetuaretur.

¶ Et suppono quod in partibus senilibus quae compositae sunt ex terra et
duriores sunt plus et melius possunt in suas operationes quam
in partibus puerilibus vel senectutis sed in principio cum sit
naturale quod est verum cum possit plus per digestionem nutrimenti re-
staurare humidum consumptum ideo est possit plus de humido
acquirere quam sit consumptum propter quod possit corpus augmentare in
partibus senilibus calor naturalis possit hoc facere et non fiet
diminutio ex eo defectu humidi nec corruptio sed
potius et augmentatio. Sed ymmo nec toto tempore
tandem vel corpus eius vel capud maius tamen idem sed maius
idem per successionem partis post partem adveniente generatione et
tali modo potest et platea generari quae si corrumpi humo
ramus generatur alius et si corrumpi una radix generatur
alia si non deficit nutrimentum. Ergo videtur quod hoc sit possi-
bile. ¶ Item secundo propter aerem qui ubi corrumpitur et aliquis
alibi generatur et sic maior aer sit unus polipus.
Item tertio quia si aliquid partis vel aliquid partis deficiunt propter ex-
alationem vel evaporationem et aer adveniat per nutrimentum super
videtur quod sic posset alterare. ¶ Contra arguitur per Philosophum
primo celi dicentem quod omne corruptibile de necessitate corrumpitur
primo et idem quod est corruptibile in unum aliquid perpetuari
per se dominare aliquid corrumpere in unum aliquid perpetuari.
¶ Item in moribus videmus experientia in nullo evenire senex
tantum quia in unum secundum mortem in vita est omne aliquid mori-
tur et in unum aliquid perpetuari. ¶ Item generaliter dicunt omnes naturae
eius morte vel moriens hora mortis. ¶ Ista quaestio
est satis difficilis quia quidam distinguunt inter humidum ra-
dicale et humidum seminale sive nutrimentale. Et dicunt humi-
dum radicale est id quod consistit a principiis vel generantibus
in prima aetate generatione et dicunt humidum cibale est illud
quod ex cibis aliis acquiritur. Dicunt ergo quod calor naturalis
quod est vitale non salvatur in humido radicali solo quod
id totum est consumptum vel quasi totum sed in cremato
taliter et mors venit in membris marcat multum
cibale. Deinde dicunt quod calor generatione agit in humidum
cibale ipsum corrumpendo citius et consumptum humidum ra-
dicale in admixtione humidi nutrimentalis in quo et per quod
occupatur actio caloris naturalis, sed tamen id humidum nutri-
mentale non sic occupat calorem naturalem quin ipsum calor
tamen evaporatione vel exalatione huiusmodi nutrimentalis
exalet vel evaporet vel consumat ad de humido
radicali et tandem sequitur mors. ¶ Et aliqui dicunt
sustinentes praedictam opinionem scilicet quod humidum cibale seu nutrimentale
commiscet se humido radicali cum quo per humidi mixtionem
et reddit humidum radicale impurum sed si a generatione
ejus et tandem reddit ipsum ita impurum quod in
eo non possit salvari calor naturalis et sic mors. ¶ Tamen
hec opinio non bene videtur et volo quod humidum radicale
sed ratio est id solum quod consumitur est annihilatio et uel est

id solum quod principaliter fovetur ab illo vel sit id totum
quod est inceptiva vel corpus in principio. Sed ipso generat
quod est valde paucum ad salvandum magnum aliud ul-
tra magnum ergo vel ad salvandum eum calorem naturalem
vel vel quod est ita in magno corpore naturali et sic dicit
ratio ad hoc id est paucum nec est bene dictum quod debeat
distingui humidum radicale a humido nutrimentali
quod id aliud longo tempore nutrimentum nutrimento minus fuit
sicut experientia minus puer fuit et nutrimentum ideo
non est prius melior nec vitalior quam sanguis tunc
ex quo materia nutrimenti et ita videtur absurdum quod vita tua
salvatur solum per humidum et humido quod humidum a
generatione primo potest salvari in humido quod nunc habes
cum in corpore est acquisita ex nutrimento sed in humido quod
consumpsit a generatione cum deinde fuit ex hoc non fuit
in principio vel prius ideo aliter ponitur vera ratio
potest in videtur distinguendo duo humida scilicet humidum flu-
ens et consolidatum. Humidum fluens est sanguis et humores
qui non dum sunt conversi in membra. Humidum consolidatum est
ex quo membra solida constituta sunt ut cor et capud
et cerebrum et ossa et nervi et huiusmodi. Iste humido autem
consolidato est vita substantialiter et non in humido fluen-
te nisi tamen ad salutem vitae requiritur humidum fluens
ut dicetur. Dicitur ergo quod calor naturalis agit continue
in humidum radicale. ¶ Et primo videtur est de humido consolidato
et dico quod generatione ad dictum resolvitur et indiget ad eius
restaurationem indigens humido fluente scilicet sanguine ut
ex porcionibus quae in membra convertuntur et consolidantur modo ergo
probatur quod in resolutione huiusmodi humidi consolidati
evaporantur subtiliora et remanent terrestria ideo
continue membra durescunt et fiunt magis terrestria
et spissa et non ita bene illa possunt salvare calorem
naturalem sed tandem sequitur mors et ut dicit auctor
naturali sed cor et pulmo sunt induratae vel terrestrea
ideo hoc cor et pulmo sic indurata vel terrestria ad eam potuerunt
sentiri et non possunt ita apte moveri quod quam potuerunt
per quorum tamen motus oportet vitam salvare ut prius
dicetur. ¶ Dicatur ergo quod hoc est causa quare non est possibile
vitam perpetuari quia est ex parte humidi consolidati.
¶ Secundo dicitur de humido fluente quod humidum consolidatum
non sufficit ad salvandum calorem talem quoniam requirit ad
vitas et opacos vitales aliud. Sed requirit subtile
humidum quod sit natum quasi igniri et generari in
ipsis quae retinent in aliquo sicut flamma in candela sed
non extincta flamma consumat totum calorem
candelae sic extinctis seu exalatis spiritibus ex
parte totus calor vitalis et ab humido fluente
et ab humido consolidato spiritus autem continue exalat

in contineantur aer extraneus per quos vi-
ta conservatur sed flamma candele licet continue ascendat
exalans in continue tamen eius in recessu generat sibi
ex candela flamma consimile Et ad actum est secundo quod
humidum fluens ad dandum defluit sed ad restauracionem
humidi consolidati in membris eius tamen ad gradum et exa-
lat et defluit et ad generacionem spiritum expono Et
ad secundo quod per [illegible] incepcionem et duracionem
membrorum unde licet bene perfecte digeri sed remanens
bene adequatum non potest ex eo bene spiritus [illegible]
generare et tandem omnino deficit spiritus et calorem et vi-
ta et ita licet [illegible] necessario moriatur [illegible]
di fluctus et aer sed prius tetigi de pectoris de-
beat excepte pulmonis et excepte cordis cor-
ruptum [illegible] non potest sic moveri [illegible]
[illegible] et ad [illegible] sufficientes ad di-
gerendum cibum [illegible] cibus minus digestus sed non
potest ex eo fieri sufficiens calor [illegible] quanto
minor calor fit [illegible] tanto minor digestio
et ergo quanto minor digestio tanto minor calor
[illegible] et ita tandem omnino totum deficit et ad mori
Et ad racionem secundo ad primam quando dicebatur quod ignis in
[illegible] si apponetur combustibile dicendum quod non est
simile sed de calore innato quod calor et vita [illegible]
[illegible] membra conservantur et generatur calore
et ita fuit incepta per [illegible] et [illegible]
remanente subtiliori continue exalato ignis autem
minus combustibile non [illegible] talia membra et statim
ex bono ligno ignis [illegible] ad lignum [illegible]
[illegible] ignis nec [illegible] ligna sic continua
[illegible] generant Et ad aliud dico quod licet [illegible] et humidum
[illegible] tamen calidum subtiliat humidum
et facit ipsum exalabile et [illegible] exalat tamen eo et ita
tandem deficeret nisi [illegible] ad
humidum [illegible] vel [illegible] generare [illegible] calor [illegible]
potest hoc [illegible] fieri per remanenciam [illegible]
exalato subtiliori per quam [illegible] et [illegible]
[illegible] membra non sunt bene apta ad digestionem
[illegible] nec ad generacionem spiritum [illegible] Et ad aliud
quod [illegible] est perfectior ad optimas
et finales acciones expectandas sed non est corpus
eius ita humidum nec ita molle sed [illegible]
[illegible] non sic extensibile nec est humidum [illegible]
[illegible] non sit [illegible]
tanta [illegible] nec tanta extensio nec aug-
mentacio sed [illegible] et ideo bene fuit [illegible] quia
corpus est [illegible] perfectum ideo non indiget ulteriori augmentacione

[illegible] calor naturalis [illegible] est perfectior
et fortior quam [illegible] sed [illegible] membrorum
non potest sic extendi [illegible] sed membra [illegible] sunt
[illegible] et [illegible] Et ad aliud quando dicitur
quod planta per [illegible] et adiectum novarum [illegible]
tamen potest perpetuari [illegible] non ita est
sed [illegible] [illegible] plantarum [illegible] radices eius [illegible]
[illegible] per stipites et ramos possunt sibi re-
generare stipitem et ramum [illegible] abscisi
vel sine abscisione [illegible] possunt sibi facere [illegible]
dicens et possunt per plante [illegible] bene aliud
[illegible] quod stipes antiquus corrumpitur et possunt
sic et ex radicibus fiunt [illegible] novi stipites
sic autem non est possibile in animali quia membra [illegible]
perfectione indigent agentibus et [illegible]
perfectioribus ita quod non potest [illegible] membrorum sibi re-
generare alterum nec est sic de igne [illegible] vel
[illegible] quia non [illegible] manet [illegible] membrum
ut dicebatur et patet quo [illegible] exponitur [illegible]

ad salutem [illegible] indiget infrigidacione calor naturalis
[illegible] quod non quia multa animalia [illegible] non possunt
in operaciones sibi debitas et generantes [illegible]
[illegible] frigus bene [illegible] quod arbores non producunt
fructus nec [illegible] Et [illegible] quod [illegible]
[illegible] quia mortue non moventur
sic nec [illegible] et [illegible]
[illegible] frigus et [illegible] ad ignem ad
calefaciendum [illegible] talia indiget infrige-
racione sed pocius membra infrigidata indiget
calore Et [illegible] calorem a frigido
[illegible] multa alia [illegible] et [illegible]
frigidi in illa non indigebat infrigidacione ad
[illegible] sed pocius calefaccione Et [illegible]
indigens refrigeracione hoc [illegible] ad salvandum
calorem naturalem sed calor [illegible] pocius [illegible]
quod salvatur Et [illegible] ad salutem caloris [illegible]
[illegible] non indiget infrigidacione
[illegible] Et [illegible]
[illegible] calor [illegible] et debilitatur
[illegible] magis [illegible] caloris
quod infrigidacio indigens Et [illegible]

cad et quandoque inlecta comunia sit cum longe vite firmat aut in statu sit cum morte et brevius vite

tamen ad salutem vite non indiget de diminuere caloris naturalis sed potius de augmentatione. Et omnes servat corpus. Et propter hoc solum quibus multa sunt nocumenta primum est quod vita consumitur et omnis vitalis operatio corporis per calorem. Hoc autem est prius et propter ad experientiam de multis quod propter defectum caloris moriuntur in senectute vel cessat debita operatio sua. Secundo nota est quod calor in re aut infixus aut in humido aut in vitiis corporum aut infixo aut in grosso. Perfectio subtili est calor in subtili aut in grosso perfecto subtili est calor ignis vel ignei corporis a dimo et in humido subtili calor aeris vel aerei corporis ad imo et utrorumque corporum si sit in loco proprio et naturali conservatur bene sine infrigidatione si vero non sit in loco proprio et naturali sed sit in terrestri in grossa materia appetens locum proprium naturaliter elevatur ab ista grossa materia vel per evaporationem vel per exhalationem ut videtur de flamma vel de fumo vel de vapore aqueo. Et tertio nota quod si calor sit in humido vel sicco grosso et non est in eo tamen in propria et naturali materia sed in alieno conservatur a corpore. Sit ab alio grossum cum calefactum ut aqua vel terra remoto calefaciente revertitur naturaliter ad frigiditatem. Et quarto nota quod corpora viventia sunt grossa et habent non sunt corpore in extrema calor sed indiget accidentaliter per quod in eis conservatur calor non solum calor corporum sed intrinsecus provenientes ab aere et ab eis actione calor cum vitalis non est proprie corporeus sed abstracta procedens licet saepe indigeat auxilio corporis et calor vel in eadem proprium quod sit in veritate. Et quinto nota est quod in corpore viventis non potest talis prius manere naturaliter sine corpore calefaciente sed dicebatur eum subtile ascendit ingrosso sibi simulato sed tamen est conclude quod ad continuandum spiritum in corpore viventis necesse est quod continue generetur sicut continue flamma generatur in candela et propter hoc oportet quod continue inveniat materiam quae sit inflammata generari aliquam recedentibus primis ut regenerantur remanentibus spiritibus et propter hoc sine calore et vita. Et sexto nota est quod in corde est continua generatio spirituum et est sicut de flamma in candela continua generatione quae numquam evolat generat et materia disposita quam flamma et prima tum calor cum ipse iuvat candelam generari in corde ut spiritus autem quod evolat et alia materia et exhalat subtiliat sanguinem et generatur et exhalat generant alios spiritus et sic generatur. Et septimo nota est quod flamma cum materia optime disponitur sub humidum bene inflammabile ipsa generatio augetur si non deficiat materia

aut si non prohibeatur infrigidatum propter quod fabri saepe proiciunt aquam super ignem corporum ut flamma in materiis diffunditur sicut per experientiam constat valde magnus ignis. Et constat quod si valde magnus ignis sit permissus augeri ipse valde cito consumit totum materiam ignibilem sibi coniunctam et tunc consumpto totum et deficit ignis. Et hoc totum simile est in corpore viventis et vitalibus ad salutem vite indiget infrigidatione caloris naturalis quia alioquin spiritus vitales consumerent per modum flamme ut dicebatur et tamen multiplicarentur sicut in materia apta consumeretur in corpore quod valde cito esset consumpta et sic deficeret calor et sequeretur mors. Et propter hoc unus est ad vitae ad primum dictum quod omnia viventia indigent continue infrigidatione aere aquae vel alio cuius paucum calorem generant. In hyeme non solum in partibus exterioribus sed in interioribus quod experietur eis maior calor ita quod licet calor sit vitalis sufficiens ad proprio ad vitam tamen non sufficit ad operationes vitales ut dicebatur de plantis et de animalibus aliis quae saepe moriuntur propter frigus. Tunc cum non indiget infrigidatione aere actione exteriori ita quod possit in propria operatione suas sed indiget infrigidatione vel operatione vel ab alimento cuius consumptio est quod arbores et herbe in estate desiccarentur si non haberent humiditatem multam et frigiditatem propter quod est si aqua cadat frigida super gelat et plantas facit eas cito marcescere. Et ad alium quod dicitur quod si est nimis intensum frigus et nimia infrigidatio cito sequitur corruptio et mors. Et ad tertium dicendum quod infrigidatio requiritur ad salutem tamen non quia calor sublatus per se a frigido sed quia materia eius sublata et non conservatur a calore nimis intenso. Et ad aliud quod arguitur de calore ignis vel aeris in quibus sunt dominium est quod ille non indiget infrigidatione quia contineatur in loco suo naturali non exhalat neque ascendit sicut autem non est de calore et spiritum corruptorum consistentium in materia quia illi naturaliter ascendunt ab ista materia et remanente illa materia sine calore cum generatione aliorum corpora generentur. Alia autem contra dictum est quod ad defectum caloris moriuntur senes quare est quia generant paucum humidum quod sit ... natum ut ex eo generetur calor et spiritus ... sed est tale paucum humidum ita oportet paucum humidum sed oportet lignis fit parvus ignis et ex parte unius candela fit parva flamma et tunc habet ... calor naturalis indiget ex infrigidatio ... cito ... materia consumpta. Et ergo ... non respondetur ad ultimam. Et ergo ad hunc est dicendum et ... quod oportet sanguinem et bene calefactum

et subtiliatum antequam possit generari ipse sed videtur
quod candela apposita non faciat incendi quia non est re
rarefactum et subtiliata ut generetur inde flamma
Et ex hoc dicitur causa quare vero si prohibeatur respiratio
cito suffocatur per remanentiam calor naturalis fortiter
incendi quod statim generetur id quod disponitur erat sub
tiliatum et inflatum generari impetus / Et videtur
sapiens non ita cito potest subtiliari nec aptari ad
generationem ignitum sed est tempus contemptu materie et est in mar
cedo et patet quod dicitur aliud / Sequitur incessit bene

obstructo igne et utique dicitur cito corrumpi au
quod non quia potentia melius et obstructus non debet
corrumpi sed potius salvari et adiunctum ad salvandum
et ad custodiendum ignem per totam noctem nos cooperi
mus bene talis cooperitura et vacuum ab
initio non fuit ad eius corruptionem sed ad salutem et
sic patet quod si aqua in balneo optime cooperiatur
et obstruatur omnis apertura magis diu calitas
et sic ignis impetu cito corrumpitur quia acce
lo optime coopertus et sine foraminibus et circa apparet
per oppositum bene si in furno ligna sit bene inflammata
obstruitur bene furnus ligna extinguitur et si
parvus tamen ad faciendum exitum sit bene in flamma
obstruatur quod non posset fumus exire totum cito ex
tinguitur et est opus artificio carbonum in
modis cum per flamma foramina videt fumum
operire abscisio quia flamma fiunt carbones
et pro ipsos et obstruunt foramina ut non possit
fumus exire neque flamma et extinguitur tamen
ignis et ideo bene solvitur ratio quod et sic et ideo
quod materia grossa et subtilis sed et magna sua ignis
non corrumpi nisi generetur et dicitur sed materia ali
ena et grossa et salvatur naturaliter in ipsa generationem
ab ipso velata calefit sed non sed calefit
rite et ista grossa videtur ad primam fiunt et
est et generatur ignis generatur materia grossa in pro
subtilitate et motus autem per quem generatur ignis
a et ea flamma lumen quod accidit et exalat sed
antequam resolvit subtiliat ad materiam pertinentia
et per ea generat ad flamma et in ultimam et
per continuam generationem magis flamma donec materia
fuit consumpta et sicut dicitur modus per quem ignis ob
structus extinguitur ipse in obstructo ut ex
alare et ascendere sed non sunt et augere
et consumit cito materia subtiliata antequam paret

possit subtiliari et ita est corrumpi et destructus
non est materia subtiliata et apta ex qua possit alius ignis
generari et manifestum et est consequenter respondet for
titer dicitur per quam non est quod solum sit sufficiens / Est
secundo ratio dicit quia ignis ita generatus non evolat nisi
exalat et omnis prohibetur recedere ab aere bene
obstructo et si iste ignis consumit materiam
iam subtiliatam hoc non est amplius cum primo
extinguendo ex ea ignem sit magis et non potest
recedere sed sit ignis fortior et magis ardens
consumit aliquo tunc iste ignis iam generatus tamen
cum non possit aperte recedere et quia et quia
iste ignis sic detentus et congregatus cum sit fortior
ut dicebatur non potest materiam grossam residuam sub
tiliare et ex ea generare ignem sed flaccebat
quam potuit recedere et quod erat magis fortis et
posset ad hoc virtute congregatus quod ignis iste
repulsus et congregatus fortificatur signum
quod exalatio grossa et tenuium a lateribus nubis
circumstantibus ita calefit quod accenditur et sic tonus
caco / aliud est signum quod ignis fortificatur
ex sufflatione ex dictum sed aer insufflatus
sit frigidus et ignis generatus ita autem fortificatio
ignis non dicitur ex aliquo generatur, quia ignis
per sufflationem vel motum et profundatur in materia
ignibilem et incendi et fortificatur bene si
flamma exsufflatur et non adveniens
infra potius fiet extinctio ignis quam augmentatio
Et ideo et conceditur per oppositum sed dicebatur quod si
materia inflammatur fiunt inflammata ut ligna et
stramina et in vase bene obstructo includantur
cito corrumpitur iam flamma et statim extinguitur
ignis Et ergo est bene dictum bene hoc est de quo
solet dici modus dicitur primus est quod amplius ex
fumo vel ex lignis non potest generari flamma
quia ad eius generationem requiritur multa subtiliatio et
rarefactio quae tunc fieri non potest propter hoc quod inrep
indiget maiori loco et quod tunc cito deficit generatio
flamme et quod de flamma generatum est procedit et
et consumitur et cum ac in aclusio et cum fumo non
dicitur ignis et propter eius dispositionem et cum per
impotentiam iste ignis optime ab aere et a fumo
et ab eis corrumpi et extinguitur et ignis re
manens in materia grossa non habet tantam potentiam ge
nerandi alium ignem sed habebat illa flamma

po non potest generari quia in fieri subtiliatur et rarefit
que requirunt maiorem locum et ideo fumus est
materia generata retrocursus donec fit inflammatus
et ligna sunt conferte materie et omnia talia que
sunt agentes contrarium eius in motum virtutum naturalis adque
gite per naturale sed dicitur quod aqua calefacta re
moto calefaciente reducit se ad frigiditatem naturalem
ad quam reductionem non solum a continente quia intrinsecum
ad aerem frigidum quod frigiditas continentis et ad hoc et
ad aerem frigidum quod frigiditas vasis continentis et
per intrinsecam naturalis frigiditas vasis continentis et
et ad hunc autem addunt quod natura et contrarietas ipse
strictivitas et dilatatio in omnibus conferentes sunt
disponentes et disponentes ad eius corruptionem
si nimia compressio ignis et si minus calidi
obstructionem comprimentium sed tandem per hoc natura ces
sat corpore ipsius ignis contrarium et contrarium generata
ad frigiditatem naturale et et propter solum vocis.
Accidit enim quod si a cooperimento prohibeatur adve
nire ei quod non possit conculcari quod tunc
ergo [illegible] ignis ita quod possit conculcari quod tunc
non cito corpus sed sic non fit in obscuritate
ut dictum est et tunc de cineribus quibus cooperitur
igne de aere quod illi sunt porosi et rari et
ita quod ignis sufficit conculcari corpus habere sufficiente
eventatione et de balneo et manifeste est quod si
fit discoopertum fumi tales ascendentes et re
cedunt sed in speculum cito in materiam frigidum vero
redunt sed de flamma quia illi fumi ascendentes
est sed de flamma quia illi fumi ascen
de balneo non est ita tamen quod cum fumi re
ceptum possunt ex aqua generare aer suos
ita eadem de flamma est tanti calor. Sed autem
receptum per aliam flammam generare nec au
tem de igne magis sua quia in extremitate continentis
sed de igne magis sua quia in extrema continentis
fumat et est sine continente flamma aut sed
frigida ad aerem continentem et inflammabile ideo et
ad fumum cum quod fit inflammatum et fumus
fit ignis et etc. patet quod sed / Contrarium omnia

et sola alia habentia pulmonem respirat. arguitur
primo quod non quia sunt alia habentia pulmonem re
spirant quia habentia magis debent refrigerari per aquam
et non per aerem sed non debet respirare et tamen multa
habentia magis indigent habere pulmonem ut balene
delphini et baleni non debent refrigerari per aerem

et postea nec refrigerare quia tamen super eos habere
canale per quod emittitur aqua et dicitur est
quia ita est per id canale attrahit aquam et non
sed quare attrahit iam aqua non per refrigerationem
et sed quia per aquam habeat refrigerium modo contrarium
per aquam naturaliter habent refrigerium non debent refrigerari
per aerem et et sic non debent respirare si del
phini et balene non debent respirare sed tamen
habent pulmonem et et contra quia non re
spiret licet habeat pulmonem quia valde longo
tempore manent sepe in aqua quod non possent
facere si indigerent refrigerari et deinde arguitur quod
non sola habentia pulmonem respiret quod multa
animalia quia apes non habent pulmonem et tamen respirant
probo quia audiuntur bombizare quod tantum in
suo habitaculo et non potest sic bombizare non ex
aere inspirato. Deinde cum vero sicut patet ex
aliis et apes cum sunt tractatae plus
tempore et bonibus indigent alio modo refrigerationis
quam plante et bones sed non sufficit eis refri
gerium a continente sed sufficit plantis et bonibus
indigent refrigerio suscipiendo aquam vel
aerem sed non suscipiendo aquam ut notum est
respirant et ideo pisces quamvis non habent pul
monem et tamen respirant probo quia aliter non possent
ita diu vivere in aere sed apparet vivere quod si
non refrigerarentur per aquam et tamen indigent refrigerari
non possent ita diu vivere in refrigerante per
aerem et talia respirant / et et pisces de
aqua extractos videmus sepe aperire os et
claudere quod non faciunt nisi ad respirandum et
contrarium dicit Aristoteles et notum est quod respiratio est
cum inspiratione et expiratione sed vivere uti
respirationis inspirationem et expirationem successive
et est inspiratio attractio aeris et expiratio est
eius expulsio non cum quocumque hic loco sed
inspiratio est attractio aeris ad refrigerium cordis
sed debet fieri ad locum cordis propinquum et dicitur
quod dicendum est quod omne respirans habet arteriam
et pulmonem quia per arteriam fit meatum non
intret aer ad locum cordis propinquum et tamen
hoc est sine animo aperiente latera sua ad
modum follis et in diversis in alio sic attrahens
aerem per celerationem propter latera et pulmo
ideo omne respirans habet arteriam et pulmonem
et et dico quod omne habens pulmonem respirat

qr ar fruste haberet pulmo cum ad ad non appe
at desinit 2 2 ac omnis pulmo non haberet
arteriam de qua ad pulmo quia est frustra
quod non desinit non ad hoc quod aer per ipsam intret
ad pulmo et postea iterum per ipsam exiret
et iterum per corpus videlicet anima tenetur pul
mone si nimis diu detineatur magis suf
focatur et moritur et hoc poteras compri
derare si ligetur ad pedes ex lapide ita
quod propter pondus lapidis non posset exire ad aerem
videbimus quod suffocabitur quod non est nisi quia indi
geret respiratione/ apparet et multe quod respirant
qr cantat et ad voces dico ad primam quod aquatica
sunt quia aliqua habitant in aqua et alia in aere sed
rane et talia aquatilia et talia inspirant
et indiget infrigerari per aerem/ ad aut sic
quod quedam vivunt in aqua sine exitu et tamen sunt
multi sanguinis et multi caloris et indiget
infrigeratione per aerem inspirando sed balene
et delphines nec sufficit aqua ad infrigerandum ipsorum
et ideo talia respirant et habent pulmo et ar
teriam et ideo est ad respirandum dorso habent capi
ta extra aquam et sepe est vigilando et natando
ascendunt ad emergendum caput extra aquam et cum
stant ... aqua sit frigidior ae
re quod aqua dicitur magis sufficiens ad infrigerandum
illorum calorem quam aer / ad hoc dicitur quod cum cor
sit multi caloris non potest infrigerari a frige
facientibus extra lege ... infrigerans intrare
ad locum propinquum cordi modo aqua est nimis
grossa et ponderosa et ideo si propter infrigerare
intrare ad locum propinquum cordi intra ipsa pec
toralia que est calefacta non possit fieri ex
pelli propter suam gravitatem sed aer qui est valde mul
tum subtilis et natura facilius movebitur ita ascendendo
quod descendendo potest intrare ad pectoralia et iterum
reascendere et expelli et potest fieri et ideo et
valde frigescit recipiunt novum et recentem aer
qui calefactus expellitur ideo non aqua sed
aer est sufficiens ad infrigerandum magni caloris
illorum aliorum et hoc ultimo quod dicebatur quod delphi
nes videntur habere canalem ad emittendum aquam
propter infrigerandum quia non procedit ad interiora quod indiget
infrigeratione sed tamen in ac sed ad hoc deservit quia
ita alia capiunt predam suam in aqua et oportet
cum ita preda intrare aquam in os et iterum oportet

eam expellere sed cum preda descendent in ventre
impedirent digestionem et interius et ideo aqua
non posset expellere per branchos quia non habent
nec expedit quod emittat per os quia forte
cum ita aqua recepta remittitur preda secum
non ingrediatur cibus ideo canalem sic tenent
dorso ita preda ore clausa et emittunt aquam
acceptam per id canalem et deravimus ... est
quod diu potest manere in aqua quia sunt multi caloris
secundum non indiget multo nec frequenti respiratione
et cum hoc habent pulmo concavum ideo potest capere
frequenter multum aerem qui est sufficiens longo
tempore ad infrigerandum tamen si nimis detineatur in aqua
suffocatur ut dictum est et ad aliud dicendum est quod apes
non respirant sed faciunt sonum non solum per
aerem quem volant propter velocem motum aliorum
quem volant/ alia et sine volatu faciunt
sonum et videntur cantare sed hoc non est per actum
inspirationis sed per velocem motum cuiusdam tenuis
pelliculae ... volutis pectorum vel
corporalium pectori qua pelliculam movent per
calorem et spiritus congregatos in pectore et ita
pellicula sic velociter mota facit sonum ad
aerem sibi contiguum/ quando autem dicitur quod apes in
digent alio infrigerativo dicitur in ... hoc
et quando dicitur quod pisces respirent quia multi
vivunt extra aquam dico quod hoc est quia sunt pauci
sanguinis et caloris ideo multo tempore possunt durare sine
multo infrigerativo et de hoc aut quod aperiunt
os et branchos potest dici quod hoc est ex motu ... aer
sic aquam ac si esset magis et cum hoc aerem ac
cipiunt modicum et inter branchos licet non respira
tur aqua tamen infrigerantur sed tamen non sufficit
ideo illi pisces moriuntur et propter quod ... plate

et ad aliud ... habeat sufficientiam infrigerandum
calorem naturalem augmentando et ad ... ar
... non facit ad hoc ...
ac quia ... aer est ... et calor
non ei infrigerare et ... et quod ... non
facit ad infrigerandum quia per ipsum ... calor et
augmentatur cum ignis non facit ad infrigerandum et
per ipsum ... calor et augmentatur cum ignis augeatur
cum multum apponatur sibi combustibilia ... sic habent
ad ignem per motum multi ... si ... et
... habent potestatem infrigerandi ... quod fruste

fecisse nã aer mos infrigidacōis .s. ꝑ libracōes
aut ꝑ pulmonem nõ qui nõ ẽ hoc dicendū que
nã nõ facit ad frustra sed forte dicitur quod ad
hoc quod aqua alia puta congelata que sunt
pauci caloris indiget parum infrigeratio
nõ sufficit ad hoc continue et aut tamen sed ana
sunt aliquorum calidorum indiget ani infrigeratio et ad
infrigerandum quam continue et g hoc quod dicitur quod apes
sunt multi caloris aliquorum quod plante vel humores non
s. ꝑ ante calore. an indiget spali modo
infrigeratione. apes dicunt hoc tale modus spa
le quem tamen nõ habent que respirat nec sufficit
aer et quartum dicemus debilitat apes et ponde
sunt hoc. prima ẽ quod plante et alia inanimata
sunt infrigerari continue que in hyeme sepe
ab aere frigido aer infrigeratio multe plante
et multis animalibus ẽ quam oportebat. ideo in multis
contingit calor et moritur et in multis ita debi
litatur calor quod nichil aut parum operatur opera
tione unde arbores nõ pullulant sed cadunt
folia earum yeme et nos sepe in hyeme plus
infrigeremur ab aere .s. quod si sumus medi quod vel
[illegible] sed ad hoc et in estate et quod de nocte
infrigeremur ab aere si sumus medi et de die si
sumus expositi soli infrigeramur ab aere continue
et nõ inspirato quod patet ad experiendum que in tali
tempore calido aliqui ventilant facies suas cum
[illegible] ad infrigerandum sed quod nõ est ita
aer motus et nos infrigeramur sed aliqui
dubitat de prima experientia quia aer ẽ calidus
et certum motus naturalis calefacit et nõ deberet
movere aerem ad nos ad infrigerandum Et
solutio facta ẽ licet aer sit naturalis calidus
tamen ẽ minus calidus quam nos et minus calidum potest
infrigidare magis calidum. aer autem sic mo
ad infrigidandum quia aer quem continue inspiramus nostri corporis
quiescens calefit a nostro corpore caloris contra
[illegible] calefactus nõ infrigerat nos ideo ꝑ
[illegible] aer nobis contiguus compelli
[illegible] a nobis et loco illius advenit alius
aer recens qui potest nos infrigidare vel decalefacere nos
[illegible] q vetus austrilis [illegible]
calidior quam aer fuit valde ad modum infrigidandum
que contra [illegible] aerem nobis contiguum et quia ante
calefiet si [illegible] et adduceretur aerem recentem

¶ 2us est quod sepe in estate continue nõ sufficeret
refrigerat plantas vel et multa alia complexionis
[illegible] que in longo tempore calido estivali expectat [illegible]
te plante si nõ infrigerando ꝑ [illegible] ponere re
mem et aqua intrat terram que nõ sufficeret re
frigerare ab aere et aliis talibus moritur [illegible] tali
minus calido / Et [illegible]
[illegible] in animale que in hyeme nõ habebant pulices
[illegible] postea fuit estate in
[illegible] calida et [illegible] nõ habebat pulices cum
[illegible] in quo posset vel [illegible]
[illegible] ¶ 3us ẽ [illegible] qui primo
sunt que est [illegible] frigidus et si nos sumus calida
hoc ẽ [illegible] apes quod ꝑ [illegible] et post
[illegible] multum vel fortiter nos
aliquantulum infrigeramur tamen quia calor digestivus
[illegible] tamen [illegible] fortificat
[illegible] sed [illegible] adiungere [illegible]
[illegible] ignem et [illegible] obviantes [illegible]
[illegible] et fortificat ignis ¶ 4us est [illegible]
et loco [illegible] continue et [illegible] sufficit ad
infrigerandum calorem naturalem in plantis et in animalibus [illegible]
que sunt calide infrigeri [illegible] valde [illegible]
et [illegible] tale [illegible] sunt
pauci caloris naturalis nõ sufficit [illegible] debile [illegible]
[illegible] tamen multa alia [illegible]
et maioris caloris quam [illegible] sed apes et [illegible]
[illegible] nobis q
divisum [illegible] ꝑ .s. [illegible] et [illegible]
[illegible] ad quam tendit pedes et ale [illegible]
alas [illegible] ꝑtes divisas
[illegible] nõ [illegible] nisi [illegible] ꝑ filum
[illegible] et ab [illegible] na que ẽ [illegible]
magnus calor [illegible] ꝑte in aqua ẽ [illegible]
corde ideo si esset [illegible] aer nõ suf
ficit ad infrigerandum calorem naturalem que nõ [illegible]
sibi [illegible] sed ꝑ [illegible] appropinqua
illi [illegible] et ꝑ [illegible] infrigerare magis
quia illa [illegible] dissoluta
[illegible] valde subtilibus ꝑ quas [illegible]
infrigeratio et [illegible] ꝑ [illegible] voces que nõ
[illegible] nisi [illegible]

[illegible] calida [illegible] et mane
[illegible] calidioribus et frigidiora in frigidibus

arbor quando non quia coagulativa sit naturaliter frigiditate siccis
[illegible] et tamen coagulativis [illegible] calida est
quod frigida quia patet per [illegible] quod multe arbores
coagulativi non inveniuntur in regionibus frigidis quod
tamen vivunt et vivunt in regionibus calidis quod
frigidis sunt in mari sunt multa quod non est nisi
regio calida et eis conveniens et non sed est de
[illegible] ita debet transportari de loco vel regione si illa
alia frigida coagulativa habent meliorem virtutem in
tempore calido quam frigido [illegible] melius ponitur illa ratio
quod sic addicitur si fiat ipsum [illegible] et propter hoc ca-
lefactis coagulativis non datur [illegible] calida propter hoc
et [illegible] nos sumus cibos et potus non ita
calidos sed in hyeme in calidioribus aliis non
est [illegible] calida sed potius frigida [illegible]
[illegible] coagulativa sit frigida naturaliter [illegible]
[illegible] tamen multa coagulativa [illegible] in loco ca-
lido [illegible] ut apud [illegible] [illegible]
et predicti et ideo multa [illegible] [illegible]
meliorum frigidis sed magis in [illegible] ut patet de piscibus
quod [illegible] auctor [illegible] quod dicit pisces
[illegible] calidos et propter hoc fugisse ad aquas [illegible]
[illegible] [illegible] sui caloris [illegible] auctor
[illegible] [illegible] qui [illegible] in
locis frigidis sit [illegible] [illegible] in locis [illegible]
[illegible] et calidis [illegible] [illegible] est [illegible]
meliorum frigidis quam calidis cum tamen [illegible] [illegible]
sit [illegible] naturaliter calidissimum [illegible] est quod [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] propter caloris potentiam naturaliter
[illegible] calidioribus aliis est [illegible] frigi-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que difficile est [illegible] [illegible] quia
[illegible] est quod multa [illegible] sit multorum
[illegible] [illegible] calidiora [illegible] [illegible] et que
sunt naturaliter calidiores piscibus et ideo est multa
alia [illegible] sit [illegible] [illegible]
frigida [illegible] [illegible] pisces sit [illegible] calidi et
multi [illegible] et multa [illegible] sunt
coagulativa et pauci [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calidiora
[illegible] naturaliter [illegible] calidioribus [illegible] pisces et
frigidiora frigidis [illegible] apud [illegible] et pre-
dicti [illegible] naturaliter [illegible] naturaliter calidioribus quod
pisces [illegible] pisces salsi [illegible] [illegible]
sit naturaliter calidiores [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] quod calor naturalis [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calor
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] opera debita sue speciei et [illegible] [illegible]
non [illegible] est quod [illegible] alia habent corpus calorem sibi
[illegible] et sufficientem et alia non habent corpus calorem
naturaliter sibi sufficientem in [illegible] et fortificari ab
[illegible] calore ut [illegible] [illegible] et talia que
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est quod [illegible] alia non habent
corpus calorem sufficientem nisi ab [illegible] forti [illegible]
[illegible] [illegible] calida licet sint naturaliter frigida et
pauci [illegible] quod [illegible] quia cito [illegible] frigido [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nec ita magis in regionibus
frigidis sed in regionibus calidis [illegible] est [illegible]
alia habent corpus calorem sibi sufficientem [illegible] habent
optima [illegible] meliorum [illegible] [illegible] [illegible] calidiora
in calidioribus et frigidiora in frigidioribus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] naturaliter
[illegible] quod [illegible] [illegible] est sine [illegible] vel
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] sufficiens ita quod
non [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] quod
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut calidum
in calido et frigidum in frigido in [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible]
ad [illegible] vel ad frigidum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] est quod causa [illegible]
[illegible] et fiat reductio ad [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] causa [illegible] [illegible]
[illegible] quod nimis [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est a frigido et [illegible] [illegible]
nimis frigidum reducitur ad [illegible] [illegible] et
ita est [illegible] [illegible] [illegible] mediorum quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est quomodo [illegible] facte [illegible]
sunt solute [illegible] / [illegible] [illegible] solutio [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] patet [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] magis [illegible] et [illegible] [illegible]
quod in [illegible] arbor quando non quia [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pectoralia
[illegible] [illegible] pectoralia sit magis calidiora et [illegible]

magis indigemus respiratione et spissius. Dicimus etiam
quod respiratione non in hyeme sunt interiora calidiora quam
in estate aucte per contrarietatem et omnium medicorum dictum
quod ventres in hyeme et vere sunt calidissimi
naturaliter. Item contra est videre antiquorum quia non dicunt quod
non respiramus calorem ad refrigerandum cum sit naturalis
calidus sed potius ad generandum calorem sed calor
in hyeme magis indiget generatione et confortatione
quam in estate, igitur magis debemus respirare in hyeme
quam in estate. Et oppositum quod alia
contra est Aristoteles et omnes. Et oppositum quod alia
temporibus et locis calidis frequentius respiramus
quam in frigidis. Et tertio potest queri quare pisces non
respirant aquam cum tamen sit contra in nobis calor
cordis debeat refrigerari per aerem. Ad primum est supposito
quod interiora sint nobis calidiora dicamus
hoc non obstante magis respirare. Secundum est de supposito
utrum ventres et membra interiora sint nobis
calidiora in hyeme quam in estate, quod licet dicta
conclusio que est valde difficilis fiet questio
quantitas quod ad primum dicimus dicunt multi quod propter
quod aer in hyeme nullissima dispositione ut puta super
regionem magis sunt in profundis frigida putant
vaporis aquosi et aer est calor quam cor
... intra sit vel membra interiora non
calet nobis ad refrigerandum nec per generationem adiu-
vatur ... aer est propinquus
elementis frigidis scilicet terre et aque et generantur eis
ipso est frigidius vel minus calidus quam nobis sunt
et quam membra interiora. Sed contra hoc dicunt
quia nobis sunt plures sanguinis et caloris quam pisces
et quod sit alius calor non indiget refrigerio
ut dicit Aristoteles, ergo nos non indigemus refrigerio
maiori quam pisces. Sed aqua magis potest refrigerare
quia aer cum ipsa sit frigidior, ergo magis deberemus
refrigerari per aquam quam per aerem. Aliqui videtur quod
per ~~immaginationes~~ nimias in aere natura ingeniavit quod
refrigerio fiat nobis per aerem sed aqua esset in-
nata nobis refrigerare amplius. Et sic contra
est sufficiens quia pisces qui in terris sunt maiores
et plures sanguinis et meliores calidi quam ...
haberent ... in aqua tamen refrigerium recipiunt
per aerem ~~quam possent~~ ... sit respiratio
per aerem quam possit per aquam. Et est ergo dicendum
... est prius quod ... aqua sit frigidior

tamen non est apta neque sufficiens ad refrigerandum corda
multi caloris quia ista corda non possent bene refrige-
rari nisi refrigerium descendat ad locum propinquum
et non contingit aqua sic descendere quia propter eius grossi-
tudinem quod est celestia non posset bene ...
multi. Aer autem est valde subtilis et mobilis
facilius ... facilius attingit et complet et renovat.
Secundo potest magis refrigerare corda quam aqua. Ad secundum di-
cendum quod ... est quod plus in hyeme erunt interiora
calidiora. Dico quod non est dispositio ad partes sed
inceptio quod tamen magis videtur respirare et magis
frequenter. Huius causa est quia in hyeme aer est multo
frigidior quam in estate. Ideo motum debet potest
plus refrigerare et per longius tempus quam multum
aerem in estate. Et de hoc ... exemplum
quia si tempore frigido debilitatus ... levius
aer respirandus calefit, ergo valde intensior
respiratione et statim postquam exemplum ad aerem frigidum
cessabit prima intensa respiratio quia per ... sunt vocis
salute. Tertio patet sequitur ... membra

interiora pulmo ... scilicet cor pulmo et epar
et eis propinqua sunt in estate calidiora
quam in hyeme vel econverso. Arguitur quod sint calidiora in
estate quia magis indigemus et frequentius respirare
in estate ut dicit Aristoteles, et hoc non esset nisi esset a-
calor intensior et indigeret maiori refrigerio
cum impossibile non ordinem nisi ad refrigerationem
... caloris intensioris. Et iterum in estate ap-
ponitur calor extrinsecus interiori calori et simile
appositum simili augmentat ipsum et intendit.
Et iterum videmus multa alia absconderi
in cavernis in hyeme propter nimiam corporis frigiditatem
et iacere quasi mortua quia deficit eis non solum
calor exterior verum etiam calor interior et in
estate resurgunt augmentato calore tam exteri-
ori quam interiori. Et iterum videmus aves et mul-
ta alia que non habent in hyeme calorem sufficientem
ad calefaciendum et in estate habent. Secundo videtur
quod in estate habent membra principalia calidiora.
Et iterum omnes concedunt quod in hyeme sompni
sunt longiores et fortiores et tamen sompnus

est eo quadam frigiditate et constrictione ex
fortitudine caloris in hyeme contingat in
nobis magna frigiditas et minor caliditas
quam in estate. Et iste in estate ad [illegible]
minuunt calorem et coleram utuntur cibis et
potibus frigidioribus et in hyeme calidioribus
et non solum propter sanitatem membrorum exteriorum
immo plus propter sanitatem membrorum interiorum
[illegible] quia non est quis nisi illa in estate
sunt calidiora. Et ideo generaliter omnes medici
et naturales dicunt in estate plus generari
de colera que est calida et sicca et in hyeme plus
generari de flegmate quod est frigidum et humidum
et propter hoc est quod generaliter in hyeme fiunt egritudines
frigide et in estate calide. Et iterum in estate
magis resolvuntur corpora nostra. Ideo fiunt
magis macra et non solum quantum ad membra
exteriora immo per consequens quantum ad interiora et ideo
maior resolutio non est nisi propter maiorem ca
lorem cordis cum acuitate procedat in corpus. Et
[illegible] primo aphorismorum ypocratis ven
tres in hyeme et in vere sunt calidissime
natura et [illegible] quod intelligendum est de regionibus
ita calidis et de temporibus sed de regionibus frigidis
scilicet septentrionalibus homines habent corda cali
diora quam in regionibus australibus. Ideo dicit aristoteles
in 3° politicorum homines illi septentrionales sunt
audaciores et magis bellicosi. Ideo similiter
in frigidis temporibus habent homines corda
calidiora. Item in isto tempore interiora sunt calidi
ora magis [illegible] fortiora sunt et digerunt
[illegible] hoc est in hyeme. Secundo [illegible] quod tunc calor di
gestivus talis sit fortior [illegible] et patet quod digestio
fit [illegible] et fortior et propter hoc homines si [illegible]
habent ad comedendum magis pinguescunt in hyeme
quam in estate. Et [illegible] virtus [illegible] est fortior
[illegible] dispersa calor autem in hyeme per anti
peristasim a frigido circumstante [illegible] ad interiora
membra [illegible] intensius interioribus
[illegible] et augetur in interioribus hoc [illegible] et [illegible]
calor in hyeme. Et iste calor naturalis fit et [illegible]
in partibus [illegible] ibi autem [illegible] magis

continua [illegible] calor in hyeme quam in estate quia non sic potest
ad exteriora diffundi propter [illegible] scilicet frigidum circum
stans et magis est ibi [illegible] potest [illegible] in hyeme
quia [illegible] magis clausi et ideo tunc ibi [illegible] magis
[illegible] calor et [illegible] interiora in hyeme sunt [illegible]
calidiora. Et ideo [illegible] difficultas ideo
notandum est quod aqua [illegible] participans a frigido circum
stante calescunt magis et [illegible] a calido circumstante
frigescunt magis et [illegible] supponimus [illegible]
[illegible] per frigidum circumstans augetur in [illegible] calor
magis [illegible] quod [illegible] frigidum sit [illegible] circumstans et in
petras [illegible] et ideo indubitanter [illegible] est
quod [illegible] alia pura et pauca caloris quorum contraria
frigidum circumstans [illegible] actione in hyeme non
sunt magis naturaliter calida quam in estate [illegible]
[illegible] calor a frigido [illegible] vel [illegible]
et [illegible] et magis ita debilitatur calor quod [illegible]
[illegible] mortua et [illegible] sumunt [illegible] et de
illis non [illegible] alia est et multa alia
quorum est calor magis [illegible] et moriuntur
in hyeme nisi [illegible] sunt [illegible]
[illegible] vel in [illegible] sed apparent
multa alia et in [illegible] non est [illegible] quod
sunt naturaliter calidiora et magis in hyeme quam in estate
[illegible] nos [illegible] non sustinemus possumus frigiditates [illegible] sine
[illegible] sine igne et [illegible]
[illegible] est quod in aliis [illegible] non [illegible]
[illegible] magis debilitatur calor et in hyeme et [illegible]
[illegible] non apponitur [illegible] forte [illegible]
[illegible] dubitabilis [illegible] circumstantia scilicet supposito quod [illegible]
[illegible] in hyeme [illegible] et nobis [illegible]
[illegible] ego credo [illegible]
[illegible] interiora [illegible] sunt generaliter in estate
calidiora quam in hyeme hoc [illegible] probat [illegible] quod in
estate [illegible] calore utuntur cibariis fri
gidioribus et in hyeme calidioribus et omnes [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] magis dubitatio
de hoc quod [illegible] et plura cibaria accipiunt in hyeme
quam in estate [illegible] dicunt generaliter omnes
medici quod ventres in hyeme et vere sunt calidissime
natura [illegible]
[illegible] et dicunt quod plura cibaria su
muntur in hyeme et propter maiorem digestionem plus vadit
ad feces [illegible] indigestum et magis [illegible]
[illegible] et ideo [illegible] quod in hyeme fiunt maiores [illegible]
[illegible] hoc [illegible] quod magis [illegible] et effi
cacius pinguescunt in hyeme [illegible] plus in hyeme [illegible]

decimo tertio in meteorz sciaz sed quia per paucitatem caloris
optiue intrinseci fit valde multa resolucio corporis
in 2 ideo nisi valde multum decimo tertio quantum in nos
ad restauracionem deperditi nos cito cibus toti conpe[illegible]
so deest est quod valde plus digestio in estate
digestioe quod est ad quantitatem i sbam virtutum
[illegible] solucio est tendo opiorum meatorum et ideo
actiues in hyeme 2 ideo sit calidiores quam in estate
non quia calidus maior sit grades interioris sed quia
est magis naturalis ita quod opponatur calidiores na-
turales magis naturaliter calidi. ad cum dicitur magis in hyeme calidi
quam grades conuenientissime nec opus nec deficiat
quod gradum ... in estate calida calor plus opus debet gradum quam
in estate calida ... ab eo deficiat in hyeme quia nos si
... in nobis quam ab eo deficiat ... quia frigidi ...
sicut artifices ... in hyeme quia frigidi uita
pacem 2 sint manifeste 2 [illegible] et resolucio
et tendo opus meatorum quod dicit calor digestio
naturalis alter est accidentalis naturalis est quod abaud 2 a
corde quando in partibus 2 membris accidentalis est quod
ab exteriori puenit ut a loco uel tempore uel quantitate
abi uel potus 2 aliorum exteriorum. primus calor est in
rebus viuificatiuis 2 omnino conseruatis vite 2 sine
quo nunquam ad omnia opera vite operanda. alter calor
sicut accidentalis est magis consumptiuus 2 non digestiuus
nec multum nec expediens ad operandum opera
vite. in primo casu quo calor naturalis propter nimiam
eius debilitatem indiget conseruari 2 confortari a
calido exteriori et tunc maxime dicitur quod tunc calidi
accidentalis alia in estate sit multo calidior quam in
hyeme ideo ad restaurandum illum calorem accidentalem
utimur in estate cibis frigidis quia tunc calor accidentalis
est magis in estate quam sanatis 2 magis
nociuus quam proficiens ut meus ... 2 dicitur
quod melior valet sit calidior in estate quam in hyeme
calorem congregatum operatur naturali 2 accidentali ergo
dicitur cum proportione quod calor naturali est ... accidentali
meliora in hyeme sit magis calida quam in hyeme
calor ... propter ... quia ... ex
propter clausiones pororum 2 propter obuiatos frigidi
... in estate autem calor ...
... facit operalat propter poros apertos quam
multum ... resolui 2 ... ad ... calore
... in resolucione 2 ... est quod ...
in hyeme sit magis calidi quam in estate naturali calidite
licet non semper sunt magis calidi 2 sunt ...
digestiones 2 ... in hyeme quia
calor propter ... naturalis 2 non accidentalis valde ad
digestionem 2 ad ... 2 ad ad opera anime
et ... solucionis ... per
corpus ... sic est finis ... de morte 2 vita

De Juuentute et Senectute

Circa librum de iuuentute 2 senectute queritur primo
utrum calor naturalis 2 accidentalis sit in naturalis sit
eiusdem speciei specialissime arguitur quod non quia quecumque sunt eiusdem
speciei specialissime idest sunt eiusdem racionis 2 sunt conseruatiua
2 conseruantia operacionum uel si sunt ibi differentie opa-
cionis ... non ... intensionem 2 remissionem ...
si forme differunt per intensionem 2 remissionem sed
calores naturales 2 calores accidentales sunt naturales
sunt valde diuerse virtutis 2 operacionis non solum diffe-
rentes secundum intensionem 2 remissionem ... calores diui-
si 2 non sunt per intensionem 2 remissionem 2 ...
... quia secundum ... 2 ... calor ...
... est viuificatiuus generatiuus ... figuratiuus
... non est calor ignis uel ... est
... magis consumptiuus 2 desiccatiuus 2 non figuratiuus
membrorum ... disgregatiuus subtiliorum ...
... calor ... naturalis in
... est ... celesti 2 ideo
... calore ... quam alia quam indiget
... calore celeste ...
alia ... quia calor
naturalis ... 2 calor accidentalis ...
valde dissimiles virtutes 2 operaciones ideo non ...
... eiusdem speciei specialissime contra arguitur quia sed
dicitur ... eiusdem speciei specialissime et
omnes ... est eiusdem speciei specialissime et
omnis dulcedo dulcedini omni ... quod omnis
calidus omni calidi sit eiusdem speciei specialissime et
omnis frigiditas omni frigiditati ... qui ...
... 2 platis corporibus calor ...
sed corrumpitur ... calor sed aeris 2 ...
... non debent corrumpi nisi a suis contrariis
... aque uel aeris est contrarius ... calor
naturalis quam accidentalis et ... est in ... ...
quod ... est ... de vnite
quod ... non est ... pluribus secundum
speciem ... caliditas naturalis 2 caliditas
accidentalis cum sit ... ... sunt eiusdem
speciei 2 non diuerse et ista que soluenda est ... quantitate
... ... quod isti calores si sunt
... ...
... ...
sed ista ... arguebat ... in ...

ari terre quod sunt eiusdem speciei specifice et informe
ans producentibus et dicitur quod isti calores quos
vocamus celestes et naturales in istis viventibus et
seminibus non agunt tales effectus scilicet vivificationis
nutritionis formationis membrorum nisi per partem alias sibi
coniunctas productus sit ab agentibus aliquibus predi-
ctis isti calores / sed contra quarto celi dicitur quod corpora
celestia cum luminibus suis que forte sunt eiusdem
speciei specifice multiplicant virtutes proprias suas et specie
distinctas scilicet aliam a stella aliam virtute et iste virtutes
cum luminibus illis multiplicate generant diversos
effectus in istis inferioribus et quia iste virtutes cum luminibus
illis multiplicantur et huiusmodi est effectum caloris
istas virtutes vocamus calores celestes sed per
veritate non sunt formaliter calores scilicet qualitates
specie distincte a calore. Ita ymaginatur in viventibus
(?) et corde vel seminibus generantur virtutes
(?) et ... et in membris que sunt vivificative
nutritive et formative membrorum sed iste virtutes ad
hoc quod impediatur generatione indiget quod cum calore
generentur sed non possit sine calore generari ignis
calor enim est talis dispones materiam sufficienter
et ideo ad hoc quod in eis generentur tales virtutes
et in anima et corde generant impediatur calores et
iste virtutes et sic ille virtutes specie distincte scilicet ab
aliis specie distinctis generantur et istud videtur figurari
alia diversarum specierum et formant membra diversarum
specierum (?) ... valde faciliter respondetur ad
obiectiones que fiebant dicendo quod omnes calores
non haberent propter se nisi effectus eiusdem speciei sed
virtutes cum istis caloribus coniuncte generant bene valde
de diversos effectus et dicitur non valet contra hoc
quod si vel monstrum superveniat calor acceptus ex
cum calore ab anima et corde generato calor sit
intensior quam requirunt ille virtutes ideo non possunt
bene insuas operationes vel etiam si aliunde super-
veniet quod nimis remittitur de calore qui deberet
ab anima et corde generari tunc etiam non est conveniens
calor sed nimis remissus ad hoc quod iste virtutes
possent bene insuas operationes / Verum est quod sepe
generantur ex materia putrefacta vel venenosa que
venit interiore aque quantitates generantur virtutibus in
talibus que multo magis impediunt quod sanus (?) simpliciter
calor magis extraneus et iste generat extraneus
calor maior simpliciter aut frigus simpliciter magis
magis non generaret et vires sic perdunt virtu-
tes suis et cetera patet quarto. Secundo cetera. Verum differentia

generationis viventis quod dat aristoteles sit bona igitur
dicitur generatio est prima participatio anime incalescentie
aristoteles quod non quia non generatur omnium generationis pura genera
tum aeris aut aque aut lapidis / sed tunc est
regredi ad primam rationem eandem quod non differt hec
generatio viventis ex generatione. Sed in contingentie differentia
ad generationem viventis et deinde aristoteles sic ponatur
quod deus generet animam asini frigidi incorporatam
fundamento quia hoc potest facere tunc ista est generatio viventis
et non tamen generatur sibi ipsa ista differentia generationis est bona
et tunc (?) est quod ista differentia est intelligenda de generatione
tote viventis per naturale modum et non per modum su-
pernaturale vel miraculosum et tunc tenet aristoteles de prima parte
intentione quia quando est prima participatio anime humane
incorporatione tunc illa anima est corporis generatio est anima in
generatione quia quod ita est est generatum ~~prima parte~~ ~~et tamen~~
~~idem ad hoc. Secundo est quod aque generationes sunt (?)~~
~~aliquid instantanee non ... de generatione est~~
~~instantanea per nimia pars~~ / et illud non
amplius generatione tamen secundo est melius (?) quod sit
non est ... prima anime humane incorporatione et
non est generatione hominis que est generatio viventis non est pa-
rticipatio et tunc etiam ad hoc est secundo quod aliqui
sunt generationes temporales aque instantanee non ita
quod alie de generatione instantanee et per prima parte
possumus intelligere omnem extentam scilicet non incorpore
non prima extensa non prima quod sit in ... in
dispositionibus quia non est talia dicitur sed prima quia in ipso
tempore (?) non sit est bene per instans dicitur
non anima (?) ... quia sit anima habeat et intorta (?)
dicitur ipsa est primo in prima medietate quia in toto
proportionaliter fuit dico sit in toto proportionaliter
scilicet quod in tempore precedit immo totum medietatem et quibus
... parte in quod in ... dico quod medietate et ita
dico quod primo fuit in prima 3a. ... dici et in prima certe ...
et in infinitum tunc quia ... omnis talis prima
extensa anime sit generatio anime ... sit non
quo dicam anime ... est generatio quia non est
generatio ... distincta a generatione est. ... generatio
per ipsa anima ... generando ... ipsa
... et ... est ... tota ... dicitur ipsa generationem
in prima medietate et in prima ... et in prima ... et in
infinitum et tunc ... quod ista generatio non est instantanea

sed temporalis / videndum quod sit temporalis quia est in tempore
non est temporalis quod sit magis toto tempore recipiendo tes
dispositionem vita si anima causat primo in prima medietate generationis
vel in prima centesima tamen non causat primo in aliqua
parte huius medietatis vel huius centesime ymmo dividitur
unde illa centesima in duas medietates ipsa vero
est primo in tota medietate quam anima causat in prima medietate
et certum quod generationis in se tamen sic esse primo in aliquo
tempore et tamen in toto tempore primo neque totum neque pars
causatur et cetera. Ad quod ista diffinitio est generationis hominis
quod non est verum sed est generationis asini et anima
asini generatur in instanti sed anima humana non
solum est quod generatio dividitur per post partem non per
eius divisionem gradualem sed per eius magis generationem continua
dico quod prima participatio in corpore tali vocatur
prima coniunctio illius anime in toto corpore non prima
coniunctio secundum se totum quia hoc non est nisi post terminum
generationis sed prima participatio partis eius post partem
tempore generationis sicut durat generatio continue per totam diem
tamen generatio per totam diem est prima participatio
sive prima coniunctio ipsius anime quantum ad aliquam partem
eius quam si dicas videtur inceptum partis et ideo anima
incepit post corrumpentes tunc in prima parte diei
inceptum per corruptionem. Sunt in prima parte diei
sit divisio sunt prima pars illius anime et in secunda
parte sunt prima secunda pars et sic deinceps solum vero
parte sunt sed generatio asini vel plante sunt vivi et temporalis
est quod generatio asini vel plante sunt viva et temporalis
est prima participatio anime in toto corpore quod est iuventutis
est dicendum de iuventute quia iuventus non est sine
quadam formali generatione quia eius iuventutem generati in
substantia iuventi etc. Tertio quod iuventus vita sit generationis
vivens et utrique ibi ... ista descriptio / secundum
vivens et utrumque simul secundum generationem posterius iam vivens
quod non semper simul generationis postquam iam vivens
est completum et ideo non dicitur prima participatio anime
completum et eius non dicitur prima participatio anime
semper locus posterius cum iam est completa, sed secundum
restauratio et generatio sed tamen continuatio potest dici
generatio viventis quia est generatio alicuius quod sit pars
viventis et vita est potest dici prima participatio anime
i. ... fit per anime et cetera. Ad quod ista descriptio
valde bona est cum generationis viventis dicatur per
quod dividitur secundum generationem viventis et cetera. est bona descriptio
et potentia est anime iuventutis quia est eius causa iuventutis
est generationis contra generabilem ut ego suppono
quia non est aliqua causa separata quod sit intrinseca
et appropriata in tali corpore quia forte secundum descripsit primum
et primum anime est talis quod hec dictio talis supponit pro corpore
quod est primum anime et appellat caliditatem quod est dispositio
necessaria ad hoc quod anima recipiatur in materia et propter hoc

utriusque diffinitiones iuventutis et senectutis et etiam vite
et mortis sunt bone. Et quia iam dictum est de dif-
finitionibus generationis viventis propter hunc eius prohemium debet
sciri diffinitiones mortis et vite. Quo ergo scientia
generationis dicitur de morte et vita. Dico primo quod vita
non opponitur generationi viventis nec est opposita morti
sed vivum non opponitur generationi vivi nec opponitur cor-
ruptioni vivi sed est vivens aliquo corruptionis
et terminus ad quem generationis sed sed corruptio
vivi et generatio viventis apponit sed iuventutis contra
vivens et generatio viventis opponitur morti / Et ideo dif-
finitiones eius tamen mortis secundum non contra diffi-
nitiones generationis sed generatio causat prima participatio anime
iuventutis in calido / ita dicatur quod mors est ultima
iuventutis in calido / vita autem sed de
prima anime iuventutis in calido. Ubi autem sed de
aliquo est mansio et permanentia anime iuventutis in tali
corpore et ideo videtur quod aufertur primo et ultimo sicut cum dicitur quod
ita quod auferatur primo et ultimo. ... dicetur quod
non sunt diffinitiones vel de non est dicendum esse ut
de est ad non est et vita non convenit generationi tunc
... sed solum permanentia anime quod convenit
iuventutis sed solum est continuatio anime quod convenit
generatio dicendum est de diffinitione iuventutis et senectutis
utraque sunt hoc modo iuventus est augmentationis
prime refrigerative anime et senectus est eius de-
cretum seu diminutio / Ad quod non sunt bone
quia iam diffinitio iuventutis non convenit plantarum
et quorundam aliorum quod refrigerativum agitur quia
ipsa non habent aliqua particula refrigerativa cum etiam
generatio sit refrigerativum et totum corpus plante vel
alius sit refrigerativum ab ipso generante quod est super
posito quod in tantis pulmo [pulmo] pulmo sit
prima refrigerativa tamen non sequitur sibi quod iuventus
aut senectus ymmo aliis quibus membris et primo
et principaliter cordi ideo iuventus non debet apparere diffiniri
per illam partem prima refrigerativa vel per totum corpus
vel principaliter per ipsum cor quod et potest si iuventus
tamen diminutionem partis eius et omnium membrorum ac si
iuventus per consuetudinem [...] manifestavit cum eius
membra sunt minora quod non generatur tamen in eta-
tes ita quod pueritia et adolescentia distinguntur
a iuventute et tamen per istas diffinitiones non est distinctio
iuventutis a pueritia et ab adolescentia ergo sed
quod non est bona et contrarium auctoritate aristotelis quod dat

nob ias disp̄oes ꝙ nos ꝓ ꝺvlgaꝛes sat̄
inꝑꝑe v̄m noie senectute ⁊ iuuēc̄ s̄ ꝑ in
uētꝫ sit paruo t̄ ꝺurasse · ⁊ senep inter q̄
senex ē valde tamen ad 9 · anos · ⁊ sa ē ual
de iuuēis ad 24 anos Et s̄ ab aīus ꝺeret
ꝺescr̄bi iuuētꝫ ⁊ senectꝫ cū hoc nō ꝺꝫ esse
a ꝑtic̄ sed a futurꝭ s̄ qꝛ ic eet iunior qui adc
plūs ꝺer̄ꝫ viue ꝙ nos ē ⁊ ꝙ ꝓpe iuuētꝫ
⁊ senectꝫ nō s̄ tenet ꝯꝑte aīme ꝯ ꝯꝑte
corꝑis ꝯ ꝑdm̄ aplē s̄ ꝑo hret oculm̄ iuue
nis ꝯ ad corꝑale disp̄o ꝑe utiqꝫ videret
ut iuuenis ⁊ iuuētꝫ uel senectꝫ s̄ tenet ex
ꝑte dispōem̄ corꝑalem̄ nō sumit̄ sed morꝺtie
ad opaoēs aīe viderē ī aīatā ut lapidē
uel aere nō ꝑꝑe dicꝫ iuuenē neqꝫ senē
⁊ nō dr̄ iuuētꝫ ⁊ senectꝫ in ordine ad
ias opaoēs aīe q̄ sunt intce uel sentire
q̄ ꝑtate nō sequūt nec intrāt q̄ cū sunt
iuuēs aut sēs ⁊ qꝛ ī aqui remoes sunt
aliq̄ iuuenibꝫ potētores senꝫ uel intus
sō dr̄ in ordīe ad opaoēs intuē ut ue
getatiue ⁊ ie opaaoēs hūt augm̄i in stab
tere ⁊ diminuere ⁊ hec oīa ab aīma ꝑuei
unt s̄m dispō corꝑis uitalitē frigitē hūitē
⁊ sicitē vn̄ iuuētꝫ ē hitꝫ corꝑis uiuētis
ꝑ quē vitꝫ uiuētā ē augē ipam Et senectꝫ
ē hitudo corꝑ viuētꝫ ꝑ quā vitꝫ uiuētā
ē uelata diminuere ⁊ aetꝫ sunt status
ē hitudo corꝑ viuētꝫ ꝑ quā vitꝫ uiuētā
ē inatā tenē corꝑꝫ in eo statu · s̄ sine augoē
notal̄i uel diminuoē Sꝫ cū ias disp̄oes nō ꝑcit
aꝑb licet eliti possint ex dēis suis Sꝫ sm̄
dit ꝑtate sunt essem̄ iuuēꝫ et ꝑticula
ī frigē ꝯ qꝛ dit ⁊ licet ꝑticula multū det
innanēat Et io ꝯcedēdē sunt satꝫ roēs q̄
fiebant qꝛ vn̄ ꝯcludebat ꝙ ic nō erat ꝑꝑe
dispoēs iuuētꝫ ⁊ senectutꝫ Sꝫ ē cū ꝙ ꝑ
vltīa rō ꝺs poꝫ dr̄ ꝙ ꝯ fuim̄ ponē
· s̄ · etates ⁊ quō ic sunt distigdē ꝙ Et vn̄
ꝑt dici ꝙ in nob s̄ dicant artificial̄ distinguuntur
distīguūt ꝑes ꝺurare ꝑes aīe ⁊ ꝑes vitꝫ
corꝑ ꝑoꝫ Prima enī vitꝫ ꝑꝫ sine vitꝫ roīs
vocātꝫ pueri ⁊ nō est ad hec dignus in ead
scolas · sed scā vitꝫ roīs sine ꝑo ꝯnatiua
dr̄ ab adolescēs Tertia aut ꝑam ꝯnatiua
cū augmētatōe corꝑ dr̄ iuuenis Status
aut ⁊ fortitudo aīm vitꝫ dr̄ virilitas q̄

ē etas media ablata · s̄ · ꝑostea ꝯ vitꝫ
diminuto vocat̄ senectꝫ ablato aut ꝑoe
ꝯnatiua dr̄ seniū ablato sine moriēto
roīs ⁊ memorie vocat̄ decrepitꝫ Ꝺꝫ ꝑ ē spāꝫ
apponit octauā etatē s̄ infātiā q̄ ē aū
ꝑotē ambuladi Et dr̄ infans · q̄ · nō fans
Sꝫ aꝑb sola etatē meaꝫ · s̄ · virilitatē vocat
aetꝫ actū sū statū · ⁊ iuuētē ꝯcedit ad
oēs etates ꝑores Et senectē ad oēs ꝑosti
ores ⁊ ꝑ illa iō q̄ fiebat de iuuentute ꝑtēl
ꝑ ꝯsꝫ ꝑ quā fit diminuto in vio ꝑ ī
iuuētē Sꝫ dīi ꝙ oīa ꝑdcā deūt intꝫ
suppona bona sanitē corꝑ Quā ꝑstaē nob
dignetr̄ qui regnat ꝑ infinita secula am̄

Aristoteles in isto libro

[illegible]

Quo modo motu celi p(ro)pter ... motu locali s(ed) no(n) mutat(ur) ...

[illegible]

[illegible]

[illegible: left column, about 50 lines of heavily abbreviated Latin cursive, on the natural motion of fire (ignis), water (aqua) and mixed bodies (mixti), resistance (resistentia) and heaviness/lightness]

[illegible] ... implere ... confirmatio ... magis ... ignis ... motus circularis ignis in spera sua ... articulo ... [illegible]

Consequenter queritur utrum

[illegible: remainder of right column, about 35 lines of heavily abbreviated Latin cursive, on the elements, the celestial spheres (celum), fire and air, heat and cold (calidi, frigide) and the planets]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[C]onsequenter queritur utr

[illegible]

Consequenter queritur septima questio

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum

[illegible]

[illegible]

Consequenter avertitur verum poss[illegible]

[illegible] ... motu [illegible] ... mobilis ... ignis ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum aliq[ua]

[illegible]

[illegible]

Et licet quod non est possibile quod aliqua magnitudo sit infinita secundum naturam [illegible] tamen per potentiam divinam [illegible] credunt [illegible] infiniti quod deus in qualibet parte proportionali hore creet unum lapidem pedalem et quod in fine hore illi simul iuncti constituerent infinitum [illegible] et quod hoc sit impossibile. Et arguo [illegible] quod non est possibile [illegible] proportionale [illegible] quod in qualibet parte proportionali deus faciat unum lapidem pedalem, faciat ergo in prima parte proportionali alicuius hore lapidem pedalem tangentem a punctum [illegible] et deinde in secunda parte proportionali eiusdem hore removeatur ille lapis a puncto a per spacium pedale et faciat in eodem spacio a puncto unum lapidem pedalem. Deinde in tertia parte proportionali eiusdem hore removeatur aggregatum ex illis duobus lapidibus [illegible] a puncto [illegible] per spacium pedale et creet unum lapidem pedalem [illegible] aggregatum et a puncto. Deinde in quarta parte proportionali eiusdem hore removeatur [illegible] aggregatum ex illis tribus lapidibus ab a puncto per spacium pedale in quo creet lapidem [illegible] et continuet per omnes partes proportionales hore usque ad finem eiusdem. Sic possibile tunc clarum est quod in fine hore erit lapis pedalis [illegible] a puncto [illegible] ergo iste lapis erit ultimus [illegible] infinitorum lapidum creatorum [illegible] per omnes partes proportionales hore [illegible] cuiuslibet lapidis creatio correspondeat uni parti proportionali hore [illegible] lapidi ultimo creato [illegible] punctum in fine hore correspondet [illegible] proportionalis hore que est ultima inter omnes [illegible] lapis est ultimus inter omnes lapides creatos [illegible] sit dandum quod [illegible] ultimam partem proportionalem [illegible] quod est contra [illegible]. [illegible] pono [illegible] possibile est [illegible] quod in qualibet parte proportionali deus faciat lapidem pedalem [illegible] in qualibet parte proportionali alicuius hore deus [illegible] faciat lapidem [illegible] possibile est quod deus in una hora [illegible] faciat unum lapidem [illegible] quod in fine hore [illegible] pedalis [illegible] in qualibet parte proportionali hore deus faciat lapidem [illegible] quibus non sit possibile quod in qualibet parte proportionali alicuius hore deus faciat unum lapidem pedalem tunc in qualibet parte proportionali alicuius hore deus sic faciat unum lapidem pedalem [illegible] unum lapidem pedalem et in secunda parte faciat unum lapidem pedalem [illegible] in qualibet parte proportionali alicuius hore deus [illegible] faciat unum lapidem pedalem et si [illegible] in qualibet parte proportionali alicuius hore deus [illegible] faciat lapidem pedalem ergo possibile est quod in qualibet faciat unum lapidem pedalem [illegible] quod [illegible] divisio ad [illegible] divisio [illegible] ad [illegible] non [illegible] quelibet pars illius ponderis [illegible] ergo possibile est quod quelibet pars illius ponderis [illegible] unum corpus pedale in quantitate [illegible] potentia [illegible] quod quelibet [illegible] ponderis [illegible] et non [illegible] ponderis [illegible] equalitatis [illegible] universalis est impossibilis cuius quelibet singularis est possibilis [illegible] hoc [illegible] est impossibilis in qualibet parte proportionali alicuius hore deus faciat unum lapidem pedalem et tamen quelibet eius singularis est possibilis [illegible] et quelibet [illegible] compossibiles [illegible] aliquas que sunt compossibiles [illegible] aliquis [illegible] singularium aliquarum universalis possibilitate [illegible] possibilitatem [illegible] omnes eius singulares sunt [illegible] sit possibile [illegible] omnes singulares eius [illegible] dicitur [illegible] possibilitate [illegible] ergo [illegible] sit possibilis in qualibet parte proportionali alicuius hore deus faciat unum lapidem pedalem [illegible] est [illegible] omnes singulares [illegible] est possibile [illegible] non est aliqua singularis [illegible] sit possibile ergo omnes eius singulares [illegible] possibile [illegible] non [illegible] non [illegible] valet [illegible] quia [illegible] non est [illegible] omnes [illegible] eius [illegible] non sit [illegible] non [illegible] Albertus [illegible] ad [illegible] sic [illegible] possibile quod [illegible] magnitudo infinita

[illegible] possibile [illegible] corpus [illegible] cum [illegible] et tamen non sit [illegible] quod [illegible] sit [illegible] corpus luminosum infinitum et obiciatur sibi unum corpus [illegible] pedale [illegible] umbram [illegible] quibus [illegible] illuminet qui est retro corpus opacum [illegible] vadimus retro ab aliquo puncto corporis luminosi [illegible] corpus luminosum sit [illegible] habeat [illegible] plus [illegible] opaco [illegible] plus [illegible] quibus [illegible] corporis luminosi sit [illegible] usque ad corpus opacum [illegible] sit quibus [illegible] medii [illegible] corpus opacum [illegible] ergo illud corpus opacum non faciat umbram [illegible] puncto [illegible] dato retro corpus opacum illud [illegible] opaco [illegible] vadimus retro ab aliquo puncto corporis luminosi [illegible] quod impediat [illegible] corpus opacum et [illegible] unum [illegible] quibus [illegible] medius retro corpus opacum illud [illegible] magnitudine [illegible] sit [illegible] possibile [illegible] totam horam [illegible] in fine [illegible] istam horam [illegible] in [illegible] nichil additur [illegible] pedale [illegible] ad duplum [illegible] possibile [illegible] infiniti et inequalitate [illegible] hore est infinitum [illegible] illam horam [illegible] infinitum [illegible] non [illegible] augeatur [illegible] clusive [illegible] aliquod [illegible] unam totam horam [illegible] istam horam [illegible] pedale [illegible] in isto [illegible] horam [illegible] alicuius hore [illegible] istam horam [illegible] horam non esset [illegible] aliquid additur [illegible] duo [illegible] pedalia [illegible] augeantur in aliqua hora sic quod in qualibet parte [illegible] hore proportionali [illegible] ad [illegible] ad finem hore [illegible] horam a [illegible] equalia [illegible] totam horam [illegible] equalia [illegible] istam horam non [illegible] corpus in fine hore [illegible] infinitum [illegible] non est equalitate [illegible] equalia [illegible] dato [illegible] totam horam a esset maius b [illegible] in fine hore [illegible] additur [illegible] aliquid [illegible] ad b [illegible] parte proportionali b augeatur ad duplum [illegible] in fine hore nichil additur [illegible] est [illegible] in fine hore a non est [illegible] b [illegible] infinitum [illegible] dato opposito [illegible] unam horam sit quod in qualibet parte proportionali illius hore [illegible] in fine hore [illegible] pedale [illegible] pedale [illegible] clarum [illegible] duplum ad illud [illegible] in fine hore [illegible] illius hore [illegible] infinitum [illegible] linea [illegible] linea [illegible] in quibus [illegible] distantes [illegible] infinitum [illegible] aliquam [illegible] oculi [illegible] ista [illegible] linee [illegible] ponderis

[illegible]

Queritur utrum unum infinitum

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum mundus

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum si essent plures mundi terra unius

[illegible]

[illegible]

Utrum sint vel possint esse plures mundi:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum quelibet potencia activa sit finita

[illegible]

[illegible]

Utrum quelibet potentia passiva termine[tur]

[illegible]

Utrum omne ens habeat potenciam

[illegible]

Utrum omne corruptibile necessario cor[illegible]

[illegible]

Utrum aliquid de novo generatum possit perpetui

Utrum generabile et corruptibile convertantur

[illegible]

Utrum mundus sit perpetuus. Arguitur quod

[illegible]

[illegible]

Incipitur secundus liber de celo in quo [illegible]

[illegible]

Utrum in celo sit ponendum sursum et deorsum

[illegible]

Figurata ea que in [illegible] ... ad motum celi [illegible] ... in mobilibus [illegible] ... celo qui velocissime movetur [illegible] ... longitudinis ad latitudinem [illegible] ... longitudine [illegible] ... latitudine [illegible] ... motus celi [illegible] ... motus localis [illegible] ... punctus [illegible] ... motus dicitur unius sursum et alterius deorsum [illegible] ... ad ultima [illegible]

Utrum in celo debeant accipi sursum et deorsum

[illegible] polos [illegible] unus polorum sit sursum et alter deorsum [illegible] ... sursum et deorsum debet [illegible] ... longitudo [illegible] ... latitudo [illegible] duos polos [illegible] ... debet [illegible] ... polo ad polum [illegible] latitudo [illegible] ... sursum et deorsum [illegible] ... longitudinem [illegible] ... latitudinem [illegible] ... in celo [illegible] ... motus [illegible] ... polus [illegible] ... astrologi [illegible] ... polo [illegible] ... articus [illegible] ... antarticus [illegible] ... in celo [illegible] ... angelus [illegible] ... motus [illegible] ... medici [illegible] ... angelus in celo [illegible] ... retro in celo [illegible]

[illegible] ... polos [illegible] ... sursum et alter deorsum [illegible] ... duo poli [illegible] ... in celo [illegible] ... motus [illegible] ... longitudo [illegible] ... latitudo [illegible] ... sursum et deorsum [illegible] ... motus celi [illegible] ... in celo [illegible] ... motus [illegible] ... angelus [illegible] ... motus celi [illegible] ... in celo [illegible]

Utrum polus articus nobis appareat

[illegible] ... alter antarticus [illegible] ... sursum [illegible] ... polus [illegible] ... in celo [illegible] ... polus [illegible] ... sursum et alter deorsum [illegible] ... polus [illegible] ... in celo [illegible] ... polus articus [illegible] ... sursum et polus antarticus [illegible] ... deorsum [illegible] ... motus celi [illegible] ... polorum [illegible] ... sursum et alter deorsum [illegible] ... poli [illegible]

[illegible]

Utrum dicte differencie reperiantur in celo

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum celum sit sperice figure arguitur primo

[illegible]

Queritur utrum sint octo vel quatuor spere

[illegible]

tunc apparet quantum duobus motibus mouetur, altero motu diurno ab oriente in occidentem [illegible] et motu alio quo [illegible] [illegible]

[illegible]

Utrum ad saluandum illa que apparent

[illegible]

[illegible] motus planetarum [illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum celum sit mo[bi]le uel sit ponendum aliquid

[illegible]

Utrum celum moveatur cum pena et fatiga

fatigabilis aut quia 12° metaphysice ... quod fatigatio sit dimissio virtutis et dispositio ad ... et tamen in similibus ... similiter quod ... non sit fatigata ... intelligentia motoris ... intelligibilis et in ... primo ... intelligentie non ... ergo intelligentia non ... motum ... voluntas ... et sic fatigabit et movebit ... quia vellet ... et non ... velocitate sequitur ... dico quod ... intelligitur ... voluntas movens ... intelligentia ... celum motum ab ... in vacuo ... resistentia ... in vacuo ... celo moto sit resistentia ... motus ... orbium ...

[illegible]

Utrum illa consequentia sit bona celum movetur

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum illa consequentia sit bona celum sep[er]

[illegible]

Utrum illa consequentia sit bona qualitates et

[illegible]

[illegible]

Utrum motus celi sit ab oriente in occidentem

[illegible]

[illegible]

Utrum omnis motus naturalis in fine sit velocior

[illegible]

quod non violenta ad ... et quia in potentia propinquiori ad actum ita ...
aer mixtus resistit cum ignis aer aqua plus ... terra ...
est in suo loco ... solum ... quo medio ... potentia
motiva ... sit minor et resistentia maior ... propter ... motus naturalis sit ... et non sit in fine velocior ... motu ...
... velocitas ...

[illegible]

Utrum moveantur spere celestes sicud sunt

spere planetarum [illegible] mobilibus ab oriente in occidente motu diurno et ab occidente in orientem motu proprio [illegible]
no[n] [illegible] motus [illegible] equeforte et equevelocite [illegible] velocitatem [illegible] tardior [illegible] equevelocites [illegible]
[illegible] manent [illegible] sicut [illegible] ad nos [illegible]

[illegible]

Utrum corpora celestia suis motibus causant

[illegible]

Utrum orbes inferiores planetarum velo[cius]

[illegible]

[illegible]

Utrum sol et luna paucioribus debeant

[illegible]

...rum spere solis per motum suum ...

[illegible]

Utrum stelle moveantur per se vel moveantur

[illegible]

Nunc quantum ad secundum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum omnia astra a sole habeant lumen

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum omnia astra proprium lumen habent

[illegible]

[illegible]

Utrum illa macula que apparet in luna

[illegible]

Utrum terra sit in medio mundi sicud punctus

[illegible]

Utrum terra in medio mundi semper quiescat

[illegible]

Utrum totaliter terra sit sperica et arguitur

[illegible]

Utrum totalis terra sit habitabilis et vr

[illegible]

[illegible]

Utrum aliquod elementum sit simplici[ter]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Verum quodlibet corpus quod est alio

[illegible]

[illegible]

Utrum aliquod elementum in suo proprio loco

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Utrum gravitas sit forma substancialis

[illegible]

Utrum ex parte levitatis et gravitatis

[illegible]

[illegible]

Utrum experientie gravitatis et levitatis poss[i]t

[illegible]

[illegible]

[illegible]

xiij lib.

Utrum loca naturalia gravium et levium sint

[illegible]

[illegible]

Utrum grave uel leue moveantur na[turaliter]

[illegible]

Utrum gravia et levia moveantur

[illegible]

Utrum forme substantiales secundum

[illegible]

Utrum gravia appetant descendere

[illegible]

Utrum aer naturaliter moveat

[illegible]

Ulamo nunc restat querere arca

[illegible]

[illegible]

Ortogonalis sed [illegible] solis sub [illegible] applicatos q(ue)
faciunt .. angulos rectos sed p(atet) q(uod) illas lineas [illegible]
[illegible] et cubi [illegible] intervallo [illegible]
[illegible] que simul faciunt [illegible]
[illegible] occupabunt [illegible] pyramidib(us) [illegible] q(uia) 12 pyramides
[illegible] replet locum et hoc [illegible]
angulor(um) [illegible] anguli [illegible] angulis rectis [illegible]
angulor(um) [illegible] cuborum [illegible] anguli [illegible] replet locum in solido [illegible]
anguli [illegible] 12 angulor(um) pyramidum [illegible] angulis [illegible]
cuborum [illegible] anguli [illegible]
cuborum replet locum [illegible]
solidus clauditur [illegible] angulis [illegible] cubi
solidi clauditur [illegible] angulis rectis [illegible] anguli cuborum
pyramid(es) [illegible] angulis rectis [illegible] angulo solidus
[illegible] rectis [illegible] anguli solidi 12 pyramidum [illegible] clauditur [illegible]
solidi [illegible] cuborum et hoc [illegible]
in plano [illegible] pyramis in solido [illegible] anguli replet
locum in plano [illegible] pyramides replebunt locum in solido [illegible]

[illegible]

[illegible]

Expliciunt questiones sup[er] totale[m] librum de celo compilatas p[er] reveren-dum magistrum Albertum de Saxo-nia nu[n]c ep[iscop]um halberstatensis

[illegible]

Consequenter queritur (questiones nigra) **utrum supposito q[uod]** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum sonus uel son[illegible]

[illegible]

Consequenter queritur utrum omne

Cum sit notum ...

Mox dicendum ...

Abstinentia ...

Illud vero ...

Videtur ...

[illegible] ... multiplic[iter] ... legat ... [illegible]

~~Secundo primo~~ [illegible] ... Alia pars ... [illegible]

... legibus ... [illegible]

~~Dicit autem~~ [illegible]

... [illegible]

[illegible] ... Cest autem

[illegible]

[illegible]

[illegible]

~~Explicit reportata sup porp~~

Explicit reportata sup porphyrium magistri mathey eugubino bononie commorantis

~~Equivoca dicuntur quorum nomen est~~ [illegible]

[illegible]

~~Univoca dicuntur~~ [illegible]

[illegible]

Denominativa [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

3 du° vtr v[e]l° addit ad e[ss]e suu[m] fu[n]damentu[m]

Quando vero

[illegible]

[illegible]

... posse valde ... fuerunt ... forte tamen ... exaudite ... fuerunt ...
... forte ... succurrunt ...
pene omnes enumerata sunt [illegible]

Explicunt reportata supra predicamenta magistri matthey eugubio bononie [illegible]

[illegible]

explicunt reportata supra predicamenta magistri

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] alio et alio vocabulo [illegible]

[illegible]

xlvi

[illegible]

xlvii

[illegible]

... successiva. Ad [illegible] ...

[illegible]

similes non dissimiles que est differre specie. [illegible] consimiles etc. res [illegible]

[illegible]

Est duo vel multa numeri sic unum [illegible] primo sic quia plura

non sunt unum sed numerus [illegible]

[illegible]

Assit ad [illegible] capitulum

Equivoca dicuntur

¶ Secundo est notandum quod equivoca possunt accipi dupliciter. Uno modo pro voce equivocante. Secundo modo pro re equivocata. Modo primo in ratione equivocantis, modo secundo non accipitur pro voce quia cum respectu quo vocans et vox [illegible] [illegible] quia [illegible] dicitur equivoca dicuntur quorum solum nomen commune et modo equivoca id est voces dicuntur quorum nomen id est vox eadem quia vocans est vox. [illegible] in ratione equivocata quia [illegible] non [illegible] in terminis et exempla non [illegible] in terminis secundo [illegible] pro re equivocata. Tertio notandum [illegible] tamen quia [illegible] secundum illud nomen [illegible] et quod sunt alique res que possunt esse equivoca in uno nomine et univoca in alio sicut ubi canis celeste sydus piscis marinus et animal latrabile sunt equivoca in isto nomine canis et possunt esse univoca in alio nomine scilicet ubi canis [illegible] in nomine latrabile et requiritur ad univoca plura ad [illegible] [illegible].

Denominativa. Secundo notandum quod denominativa possunt accipi dupliciter. Uno modo pro re et nomine. Secundo modo pro nomine solum. Si accipiantur pro nomine et re et sic illa dicuntur denominativa ut albus et albedo. Si accipiantur pro nomine tantum [illegible] vel sic [illegible] pro denominativa [illegible] re et nomine et sic accipitur [illegible] pro nomine tantum [illegible] non accipitur [illegible]

¶ Tertio [illegible] vox [illegible] [illegible] dicitur [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] non dicitur [illegible] sed [illegible] non dicitur [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nota [illegible] [illegible] quod [illegible] dicitur [illegible] [illegible] voce que [illegible] [illegible] [illegible] plus dicitur quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non dicitur [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] dupliciter. Uno modo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dupliciter. Uno modo pro nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] dupliciter. Uno modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Denominativa dicuntur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] quod aliqua denominativa dicuntur [illegible] requiruntur. Primo quod [illegible] in principio vocis. Secundo quod [illegible] in fine. Tertio [illegible] in [illegible]. Quarto quod [illegible] in nominis [illegible]

sensibile ad sensum quod per corpus sensibile adhuc remanent alia scilicet fantastice et co-
gitative et memorative. Secundo ita se habent intelligibile ad intellectum quod per ipsum intelli-
gibile adhuc remanent alia scilicet intelligibiles et sic in mente [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... et sic secundum ... [illegible]

Utrum duo vel multe qualitates [illegible] primi ordinis [illegible] ... si qualitates contrarie primi ordinis [illegible] in mathematicis ... contrarie primi ordinis ... qualitates ... primi ordinis ... [illegible] ... mathematice ... qualitates ... mathematicas ... primi ordinis ... [illegible] ... primi ordinis ... qualitates ... [illegible] ... si qualitates contrarie primi ordinis ... [illegible] ... qualitates ... [illegible]

... illa qualitas ... [illegible] ... secundum actionem ... [illegible]

Utrum duo vel multe naturales [illegible] in uno puncto [illegible] ... qualitates ... [illegible] in puncto ... qualitates ... naturales ... in puncto ... [illegible]

... [illegible] ... ad qualitates ... [illegible]

Utrum actio physica naturalis agit in subiectum suum secundum actionem physicam naturalem [illegible] ... quod quedam vetula stans ad ignem non possit calefieri ... quedam vetula stet ad ignem ... calefit ... vetula calefit ... vetule calefit ... calefaciat ... vetula ... vetule ... calefaciat ... [illegible] ... actio physica naturalis agit in subiectum suum ... [illegible] ... vetula ... [illegible] ... febris ... [illegible] ... venenosa ... ad mortem ... [illegible] ... actio physica ... naturale ... [illegible] ... agit in subiectum suum ... [illegible] ... actio physica naturalis agit in subiectum suum ... [illegible] ... quedam vetula stans ad ignem non calefiet ... quedam vetula stet ad ignem ... calefit ... vetula calefit ... vetula ... calefit ... calefaciat ... calefaciat ... non ... actio agit in subiectum suum ... dico quod actio non agit in illa parte sibi ... agit in aliam partem sibi vicinam ... actio non agit in subiectum suum ... agat in subiectum suum in illam partem subiecti in qua ... bene agit in aliam partem sibi vicinam quia illa prima pars in qua est impressa caliditas calefacit sibi aliam partem continuam et illa iterum aliam et sic ad alias duas eodem modo

lucidas

Item dubitatur utrum ~~caliditas~~ solis in faciat aliquam passionem in potentiam sensitivam quia vere lucida solis imprimat similitudinem et ymaginem in potentiam visivam [illegible]

[illegible]

Item dubitatur [illegible]

[illegible]

Item dubitatur [illegible]

[illegible]

Item dubitatur [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Item dubitatur utrum figura addit aliquid supra quantitatem [illegible]

[illegible]

Item dubitatur [illegible]

[illegible]

d minori magnitudine in maiorem magnitudinem quia non dixit de quantitate in quantitatem quod dixit in magnitudinem [illegible]

[illegible]

Et dubitatur [illegible]

[illegible]

Et dubitatur [illegible]

[illegible]

Et dubitatur [illegible]

[illegible]

151

Partes omnis quot sunt

Omnia membra

Omnia membra mea

Omnia membra mea und

io dco q exmoi calor n fit mai9 calidu n° a° calor fr adcio pt i c d° v° mo extincti calor n fiat mai9
du n° a° calor fr adcio ab extr° q f bin d° mo q extinguit calor n fit mai9 calidu n° a° calor fr adcio ab in
q f q extinguit calor n pt fit mai9 calidu aliq a° calor fr adcio ab intr° b extinguit calor n p° fit mai9 calidu
a° calor fr adcio ab extr°. ad q a d a° b tc ponen gdu b g du c dico q ponendo g du b g du q tu d no
: fe q calitas tc calida nec cupblas q e i q° fuita calidu d et calidu d° q i d calidu n fut i aliq° sunc fco
addute q sit vo n g. ad q fe q calitas tc calida nec q tuplbas q a calidu puet ex fo figu q d° q ext°
o ctria. cc ho q no hes q calidu pueiare ex fo figu q i t g d° v° mo q pueid ex aggato
ex eo figu q fg te q isto mo no pueint ex li aggato. d° mo ut pueiat solu ex corpe figu cclusi ta
q te extin d no q i intsoca q isto mo ex li sbiecto pueit q

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] possit [illegible] ... reale ... [illegible]

Et dubitatur utrum [illegible] ordine [illegible]

[illegible] ordo [illegible] reale [illegible] privatio [illegible] habitu [illegible]

[illegible]

Et dubitatur utrum [illegible] possit [illegible]

[illegible]

Et dubitatur utrum [illegible] possit [illegible] in habitum [illegible]

[illegible]

Et dubitatur utrum [illegible] possit [illegible] habitum [illegible]

[illegible]

Tale na[turalis] p[er]uacoes [illegible] p[hi]l[osoph]ia [illegible] ist[illegible]
[illegible] d[e] isto est s[ci]a q[ui]a [illegible] e[ss]e [illegible]
p[ro]p[ter] [illegible] de ipso [illegible] q[uod] [illegible] n[eces]sario
[illegible] c[ontin]ue e[st] s[ci]a [illegible] no[n] habet [illegible]
[illegible] q[ue] [illegible] possunt probar[e] [illegible]
[illegible]
spracht g[e]mp[er]ech merdaint [illegible] sua pu
[illegible]

Q[ui] sc[ri]psit sc[ri]bat sua man[us] sit b[e]n[e]dicta

Explicit [illegible] magistri Mathey de Eugubio

Bononie q[ui] morq[ue]nas sup[er] predicamenta

~~Vir b[onu]s vestit[us] i[n] vestib[us] [illegible]~~
~~Credit[ur] [illegible] q[uamvi]s ydiota sit ille~~
Q[ui] mel i[n] ore gerit et i[n] me retrusus [illegible]
[illegible] nolo in sociu[m]
Labor ex[er]citu[m] neq[ue] [illegible]
In gemino [illegible] studiu[m] flos [et] [illegible] fructu[s]
[illegible] si fuerit solet fructificare solent
Nil [illegible] i[n] bello vir i[n]ermis [illegible] libello
[illegible] sit [illegible]
[illegible] o[mn]e [illegible]
[illegible] lauda si [illegible] bona [illegible]
Nil [illegible] i[n] [illegible] q[ue] fine reddit i[n] optu[m]
[illegible] dat [illegible] diuine pietatis
[illegible] dat [illegible] no[n] [illegible] munus
[illegible] p[ro]gredis [illegible]
[illegible] humane [illegible]
[illegible] absq[ue] deo ulla i[n] orbe labor
[illegible] socia[m] q[ue] [illegible]
[illegible] caret[ur] [illegible]
[illegible] uoli dolere ualeta[m]
In fortunatus [illegible] tres [illegible] nat[us]
[illegible] vale[illegible] [illegible]
[illegible] lex pap[illegible]
[illegible] puelle [illegible] [illegible]
In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobil[illegible]
[illegible] putor solemni voce salutor
[illegible] fit vox [illegible] ut [illegible]
Demo[n] languebat [illegible] volebat
[illegible] valuit [illegible] ut [illegible] fuit
[illegible] sequit[ur] [illegible] media [illegible]
Vnge creatori [illegible] nos s[anc]te georij
Ut no[n] raptori [illegible] deterrori
~~[illegible] sedem in nubib[us]~~
~~[illegible] sat [illegible]~~
~~celi [et] [illegible] ego [illegible]~~
~~[illegible] studio [illegible]~~
~~[illegible] monte [illegible]~~
~~[et] [illegible] do[illegible] [illegible]~~

~~Signa [illegible] te [illegible]~~

Sp[er]ne no[n] mercede celi digneris mercede
Gra[illegible] magnor[um] ditat [illegible] du[illegible]
Solus amor durat ubi fruct[us] amore [illegible]
Vulgus amicicias utilitate probat
Fiet [illegible] [illegible] [illegible] plac[illegible] vis
Multociens [illegible] facit vis q[uam] [illegible]

ut abstra[ct]us v[e]l [illegible] posse abstrahi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] singulare
[illegible] no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] abstra[ct]us v[e]l [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] abstr[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] no[n] p[otes]t abstrahi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] abstra[ct]us [illegible] p[otes]t abstrahi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicit[ur] abstra[ct]us [illegible] p[otes]t abstrahi [illegible] abstra[ct]us v[e]l [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] p[otes]t [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t abstrahi [illegible] [illegible]
si abstra[ct]us v[e]l [illegible] [illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] abstrahi [illegible] [illegible] [illegible]
no[n] p[otes]t [illegible] abstrahi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ille abstra[ct]o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p[otes]t [illegible] [illegible]

Vox [illegible] e[st] du[pl]ex s[cilicet]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
Prin[ci]palis et e[st] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] du[plex] s[cilicet]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Et logicalis et [illegible] e[st] duplex s[cilicet]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]